

**Міністерство культури України
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв**

АНТОНІНА ЗОРЯНА

**ДОКУМЕНТНИЙ ПОТІК ПЕРЕКЛАДІВ
ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ
МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ**

Монографія

Київ – 2017

Р е ц е н з е н т и:

Л. А. Дубровіна, доктор історичних наук, професор,
член-кореспондент НАН України,
директор Інституту рукопису Національної бібліотеки України
імені В. І. Вернадського

Т. В. Добко, доктор наук із соціальних комунікацій,
старший науковий співробітник
завідувач відділу науково-бібліографічної інформації
Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського,

В. В. Карпов, доктор історичних наук,
завідувач відділу аспірантури та докторантури
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
(протокол № 2 від 26.09.2017 року)*

Зоряна А. М.

З-86 Документний потік перекладів як відображення міжкультурної комунікації: монографія. Київ: Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв, 2017. 188 с.

ISBN 978 966 452 271 4

Монографію присвячено комплексному дослідженню документного потоку перекладів як форми відображення міжкультурної комунікації в умовах всесвітньої глобалізації та інтернаціоналізації.

У роботі розкриваються теоретичні та термінологічні питання перекладу та документного потоку перекладів в аспекті документознавства. На прикладі перекладів українською та з української мови шляхом багатоаспектного аналізу документного потоку перекладів вивчається його структура, обсяг, динаміка та тенденції; визначаються форми міжкультурної комунікації та культури, з якими україномовна взаємодіє за кожною з форм, особливості їх взаємозв'язку. У тексті монографії представлено наочний матеріал у вигляді інфографіки, таблиць із статистичними даними та схем.

У додатках наводяться бібліографічні списки перекладів за роками та основними розділами УДК, які стали базою для дослідження документного потоку.

Рекомендовано для студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, фахівців та всіх, хто цікавиться питаннями документознавства, документних потоків, українського книговидання, перекладознавства, міжкультурної комунікації.

УДК 001.814:002=03

ISBN 978 966 452 271 4

© Зоряна А.М., 2017

© Нежинська Т.М., художнє оформлення, 2017

© НАКККіМ, 2017

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ДОКУМЕНТНИЙ ПОТІК ПЕРЕКЛАДІВ У СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ	7
ПЕРЕКЛАД ЯК ВИД ДОКУМЕНТА	27
ДОКУМЕНТНИЙ ПОТІК ПЕРЕКЛАДІВ У СИСТЕМІ ДОКУМЕНТНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	41
ДОКУМЕНТНИЙ ПОТІК ПЕРЕКЛАДІВ УКРАЇНСЬКОЮ ТА З УКРАЇНСЬКОЇ В ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСАХ СУЧАСНОСТІ	59
СТРУКТУРА ДОКУМЕНТНОГО ПОТОКУ ПЕРЕКЛАДІВ УКРАЇНСЬКОЮ ТА З УКРАЇНСЬКОЇ ЗА МАТЕРІАЛАМИ БАЗИ ДАНИХ ЮНЕСКО «INDEX TRANSLATIONUM»	67
Потік перекладів українською мовою	69
Потік перекладів з української мови	98
МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В ДОКУМЕНТНОМУ ПОТОЦІ ПЕРЕКЛАДІВ УКРАЇНСЬКОЮ ТА З УКРАЇНСЬКОЇ	109
СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДОКУМЕНТНОГО ПОТОКУ ПЕРЕКЛАДІВ УКРАЇНСЬКОЮ ТА З УКРАЇНСЬКОЇ ЗА МАТЕРІАЛАМИ СТАТИСТИЧНОГО ЗБІРНИКА «ДРУК УКРАЇНИ»	117
ВИСНОВКИ	132
ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА	136
ДОДАТКИ. Бібліографічні списки перекладів українською та з української за даними «Index Translationum» (1991–2015 pp.)	153
ДОДАТОК А. Переклади українською мовою	154
ДОДАТОК Б. Переклади з української мови	184

ВСТУП

Процеси глобалізації та інтернаціоналізації, що отримали розвиток у другій половині ХХ ст., актуалізували такий аспект соціальної комунікації як взаємодії в міжкультурному середовищі. На зламі століть внаслідок падіння «залізної завіси» країни Східної Європи, і Україна зокрема, виявилися включеними у процеси масштабних змін світопорядку в цілому. Для пострадянського часу став характерним інтенсивний розвиток міжнародної взаємодії на різних рівнях через певні засоби й канали передачі інформації. До того ж це зумовило породження різних проблем, що пов'язані з мовними бар'єрами, своєрідністю традицій, норм, цінностей, особливостей світогляду тощо, та надало пріоритету контактам представників різних культур.

Під час обміну інформацією, представленою різними мовами, формуванні соціального та політичного простору будь-якої країни зростає роль перекладів. Вони виконують найважливішу соціальну функцію, надаючи можливість міжмовного спілкування, удосконалення міжкультурної комунікації та закріплення міжнародних зв'язків. Аналіз особливостей взаємодії й взаємовпливу культур в умовах всесвітньої глобалізації та, разом з тим, обрання самостійного шляху розвитку зі збереженням індивідуальності кожною з них є комплексним науковим завданням. Одним із шляхів його вирішення вбачається багатоаспектне вивчення документного потоку перекладів як форми відображення міжкультурної комунікації.

Необхідність узагальнення даних про наявність перекладів, виданих на території України упродовж періоду її незалежності, як ефективного показника у практиці взаємодії української культури з іншими, та фрагментарність висвітлення цього питання у науковому середовищі зумовлюють зосередитися на вивченні документного потоку перекладів українською та з української мови. Дослідження документного потоку перекладів українською мовою як соціокультурного феномену та показника доступності українському читачеві світових надбань є актуальним завданням не тільки з теоретичної, але й з практичної точки зору. Залучення співвітчизників до широкого кола досягнень у різних сферах та літературно-художніх цінностей є важливою науковою та соціально-культурною проблемою формування загальної культури суспільства. Вивчення документного потоку перекладів з української мови надає широкі можливості для дослідження міжкультурних зв'язків та ступеня інтегрованості українських надбань у загальносвітовий інформаційний та культурний простір.

Невідповідність між нагальною потребою документознавчої і культурологічної практики та наявністю дієвих засобів опрацювання й практичного освоєння документного потоку перекладів українською та з української мови, а також недостатня наукова розробленість теми є свідченням актуальності даної монографії.

У монографії представлено комплексний аналіз документного потоку перекладів українською та з української мови та його характеристика як форми відображення міжкультурної комунікації. В роботі досліджується низка питань щодо динаміки вивчення документного потоку перекладів у сучасному науковому дискурсі; виокремлення перекладу як виду документа; характеристики документного потоку перекладів як об'єкта документознавчих досліджень; інформаційних ресурсів, що надають можливість вивчення документного потоку перекладів українською та з української мови; здійснюється комплексний аналіз документного потоку перекладів українською та з української мови доби незалежності України (1991–2015 рр.) та оцінка ступеня його репрезентації на світовому та національному рівнях; визначаються перспективи використання документного потоку перекладів як форми відображення міжкультурної комунікації.

У дослідженні використано структурно-функціональний підхід, за допомогою якого документний потік перекладів вивчається як структурний елемент документно-комунікаційної системи, що виконує специфічні функції, а також як системний об'єкт, що характеризується складною структурою із взаємопов'язаними елементами – перекладами, кожен з яких функціонує з певною метою. Соціокультурний підхід дозволив виявити міжкультурний аспект сутності перекладу та комунікаційних процесів, відображених у структурі документного потоку перекладів; соціально-комунікаційний підхід – висвітлити етапи життєвого циклу перекладу, процеси утворення і функціонування документного потоку перекладів, як складової, що репрезентує інтеграцію знань між культурами у системі соціальних комунікацій; документознавчий аналіз – дослідити переклад як вид документа; термінологічний метод – визначити ключові поняття «переклад» та «документний потік перекладів» у межах документознавства; історичний та порівняльно-історичний методи – відобразити розвиток документного потоку перекладів українською та української мови, а також з'ясувати ступінь його представленості на світовому й національному рівнях у хронологічній послідовності; бібліометричний, статистичний аналіз – дослідити кількісні та якісні показники структури, тенденції документного потоку; абстрагування

– визначити форми відображення міжкультурної комунікації в аналізованому потоці; методи знакового і графічного моделювання – візуально відтворити результати дослідження за допомогою схем, діаграм і графіків. На всіх етапах використовувались загальнонаукові методи аналізу, синтезу, узагальнення.

Фактологічним матеріалом дослідження документного потоку перекладів українською та з української мови слугували матеріали бібліографічної бази даних ЮНЕСКО «Index Translationum» (714 позицій), а також матеріали 18-ти статистичних збірників Книжкової палати України імені Івана Федорова «Друк України».

У запропонованій монографії вперше в українському документознавстві:

- здійснено цілісний системний аналіз перекладу як виду документа, що характеризує міжкультурну комунікацію;
- розкрито сутність та характерні риси документного потоку перекладів;
- обґрунтовано визначення понять «переклад» і «документний потік перекладів»;
- проаналізовано структуру документного потоку перекладів українською та з української мови за період 1991–2015 рр.;
- визначено форми відображення міжкультурної комунікації в аналізованому документному потоці.

У роботі також уточнено процеси утворення та формування документного потоку перекладів, чинники, що на них впливають. Автором конкретизовано перспективні напрями роботи та запропоновано рекомендації щодо реалізації проекту зі створення національної бази даних «Переклади України».

Теоретичне і практичне значення роботи полягає у доповненні та удосконаленні змісту теоретичного потенціалу таких дисциплін як документознавство, соціальні комунікації, теорія документних потоків, теорія та історія культури, культурологія тощо. Теоретичні й методичні положення можуть бути застосовані у подальших наукових дослідженнях. Отримані результати та запропоновані рекомендації можуть бути використаними органами державної влади, управління, працівниками профільних міністерств для розробки концепцій державних програм, спрямованих на розвиток і підтримку української культури, стратегії інформаційної, культурної та наукової інтеграції України у світовий простір.

**ДОКУМЕНТНИЙ ПОТІК
ПЕРЕКЛАДІВ
У СУЧАСНОМУ
НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ**

Розвиток суспільства нерозривно пов'язаний з перекладами, оскільки вони охоплюють усі сфери діяльності людей. Їх роль і значення варіюються в різні історичні моменти, їх рух характеризується відсутністю меж і часу. На сучасному етапі, коли відбуваються бурхливі зміни у суспільстві й світі, поряд із перекладами художньої літератури, яка завжди вважалася найкращим показником здобутку культури певної нації, набувають вагомості переклади спеціальної літератури (технічної, медичної, юридичної, економічної та ін.). Рухаючись від створювачів і виробників до користувачів по комунікаційних каналах та циркулюючи в середині й поза межами країн переклади утворюють певну сукупність – документний потік. Їх розподіленість у часі й просторі обумовлює здатність документного потоку перекладів відображати певний етап історичного розвитку взаємовідносин між країнами, а також кожної з них.

Всебічний аналіз науково-дослідної та практичної діяльності фахівців багатьох країн світу свідчить про те, що нині накопичено достатній досвід багатоаспектного дослідження потоків перекладів різного масштабу. Зокрема, вивченню потоків перекладів творів окремих авторів в аспекті літературознавства присвячено публікації К. Вернер (бразильські автори М. Асіс, М. Андраде, Ж. Амаду, К. Ліспектор, П. Коельйо, П. Мелу) [234]; К. Баррінгтон (англійський поет доби Відродження Дж. Чосер) [213]; Г. Аніа (італійський письменник Л. Шаша) [215] та ін.

Масштабними дослідженнями є публікації таких науковців як Й. Хайлброн [217-218], Ж. Сапіро у співпраці з М. Бюстамонт, С. Балаєр та К. Клеппінгер [212; 231-232], що характеризуються соціологічною спрямованістю.

У дослідженні Ж. Сапіро та М. Бюстамонт проаналізовано 347 назв творів французького соціолога П. Бурдьє, опублікованих 34 мовами в 42 країнах світу з метою відображення циркуляції ідей автора на міжнародному рівні, картини мовного, географічного розподілу перекладів, їх еволюцію в часі, виокремлення центральних позицій [212; 245].

Кількісному та якісному аналізу потоків перекладів між французькою та англійською мовами присвячено дослідження Ж. Сапіро у співпраці М. Бюстамонт, С. Балаєр, а також К. Клеппінгер [232]. Переклади з французької мови англійською вивчалися за допомогою бази даних «Index Translationum», з англійської мови французькою – професійної бази даних книжкової індустрії Франції «Électre». Для розуміння принципів

структурування потоку перекладів з французької мови у США авторами було здійснено багатовимірний аналіз на основі дослідницького опитування 69 американських видавців [232, 38]. Поєднавши дані «Index Translationum» та отримані результати, дослідники створили власну базу даних, що складається з 15 варіативних компонентів і нараховує 1124 назви перекладів з французької мови англійською, опублікованих американськими видавцями за період 1990-2003 рр. [232, 69].

У дослідженні Й. Хайлбронна [217; 218] розглянуто структуру та динаміку міжнародних потоків перекладів у контексті світової системи перекладів також за даними «Index Translationum». Згідно з розподілом перекладів за мовами, базуючись на моделі «ядро-периферія», у структурі світової системи перекладів Й. Хайлброн виділяє чотири рівні: 1) гіперцентральна позиція – домінуюча англійська мова (до 60% світового ринку перекладів); 2) центральна – німецька та французька (кожна мова майже 10 %); 3) напів-центральна – до 8 мов, серед яких іспанська, італійська, російська та інші (1-3 %); 4) «периферійна» – мови, до яких потрапили китайська, японська, арабська та інші (менше 1% світового ринку перекладів) [217, 2].

Аналізуючи динаміку міжнародних потоків перекладів, автор дійшов висновку щодо асиметрії руху перекладів між мовами в напрямку від центру до периферії та зворотної залежності між позицією мови у структурі світової системи перекладів та кількістю і різноманітністю перекладів, а також статусом перекладів і перекладачів. Більш центральна позиція мови передбачає великий відсоток перекладів з цієї мови і водночас малий відсоток перекладів цією мовою, і навпаки. На думку Й. Хайлбронна, це призводить до структурного дисбалансу у світовій системі перекладів між імпортом і експортом, між культурними обмінами, який упродовж останніх двадцяти п'яти років має тенденцію до зростання [217, 4]. Центральна позиція мови обумовлює вірогідність її функціонування як мови-посередника між периферійними мовними групами, а також більш різноманітну тематику перекладів з цієї мови. Проте периферійні групи мов характеризуються збільшенням важливості перекладів і статусу перекладача [217, 5-6].

В аспекті соціально-економічного розвитку суспільства Р. Абраміцки та І. Сін вивчають вплив падіння комунізму у Східній та Центральній Європі на міжнародні потоки перекладів (ідей) від «капіталістичних» до «комуністичних», а також між останніми [209]. За даними «Index Translationum» проаналізовано

майже 800 тисяч перекладів за 1980-2000 рр. До досліджуваних країн першої категорії увійшли: сім пострадянських – Росія, Білорусь, Молдова, Україна, Естонія, Латвія, Литва; країни Центральної Європи – Болгарія, Польща, Румунія, Словаччина, Угорщина і Чехія. Другу категорію складають країни Західної Європи – Австрія, Бельгія, Данія, Ісландія, Іспанія, Італія, Нідерланди, Норвегія, Португалія, Фінляндія, Франція, Швейцарія і Швеція. Авторами встановлено, що кількість перекладів між мовами країн другої категорії зменшилася на дві третини, а перекладів з мов західних країн мовами «комуністичних» – збільшилася в чотири рази, перш за все, в межах таких предметних сфер як релігія, філософія, соціальні науки [209, 4].

Потоки перекладів в аспекті міжкультурного діалогу вивчали М. Тодорова [233], Х. Кім [221], К. Айзлік [216]. Спробу продемонструвати ефекти впливу глобалізації на переклад і концепцію розвитку культурної ідентичності в контексті «малих мов» зроблено М. Тодоровою на прикладі вивчення македонського видавничого ринку. Дослідниця дійшла висновку, що в країнах, які знаходяться на шляху розвитку, як Македонія, переклади відіграють вирішальну роль у збагаченні корінних мов і літератур завдяки підтримці видавництва і читання, а перекладач у таких країнах є одним з експертів із міжкультурної комунікації в інтернаціоналізованому світі [233].

Досліджуючи потік перекладів між Китаєм, Кореєю і Японією упродовж 1990-2006 рр., Х. Кім. відстежує появу в Азії наприкінці 1990-х років «корейської хвилі», а також її вплив на видання корейських книжок в перекладі китайською та японською мовами. Ґрунтуючись на результатах аналізу загальних тенденцій потоку перекладів між трьома країнами автор робить висновок, що «корейська хвиля» сприяла процесу відродження культурного діалогу в Північно-Східній Азії [221].

Висвітлюючи основні тенденції потоків перекладів між Естонією, Північними і Балтійськими країнами Європи за період 2006-2008 рр. (з естонської, естонською, англійською мовами), К. Айзлік відслідковує соціально-культурні зв'язки між громадами оригінальної та цільової культури/мови [216].

Серед книгознавчих досліджень зазначимо такі, що проводилися компанією «Rüdiger Wischenbart Content & Consulting» [235-237], організацією «Literature Across Frontiers» [242] та фондом «Next Page» [151].

Починаючи з 2008 р. компанією «Rüdiger Wischenbart Content & Consulting» (Австрія) опубліковано результати трьох досліджень, здійснених у співпраці різних фахівців – Р. Вішенбат (книговидання), М. Ковач (бібліотекознавство), С. Муріал (культурна антропологія) та ін. Результати досліджень було представлено на конференціях «The Translation conference» (м. Відень) у 2008 р. [235] і 2009 р. [236], Міжнародному книжковому саміті «World Book Summit» (м. Любляна) і книжковому ярмарку «London Book Fair» (м. Лондон) у 2011 р. [237]. Авторами, проаналізовано та узагальнено дані щодо виданих на території всієї Європи перекладів упродовж 1979–2005 рр. Мовний діапазон досліджень охоплює 15 мов: англійську, болгарську, голландську, іспанську, італійську, німецьку, польську, російську, румунську, словацьку, словенську, угорську, французьку, чеську, шведську. Джерелами статистичних даних слугували показники «Index Translationum», а також національної статистики книжкових ринків Австрії, Німеччини, Польщі, Франції, Чехії. Значну увагу приділено вивченню потоків перекладів Центральної і Південно-Східної Європи, а також між країнами Центральної та Східної Європи, що обумовлено бажанням отримати більш детальне розуміння політичного впливу кінця Холодної війни [235, 4]. Авторами виявлено домінування англійської мови-оригіналу, що характеризується тенденцією до зростання (з 40% до 60%), сильні позиції російської (але з тенденцією до скорочення), німецької та французької; світових країн-лідерів перекладів – Китай, Німеччину і Францію [235, 38-39].

На основі аналізу 40 провідних авторів художньої літератури, перекладів їх творів, представлених на найбільш потужних ринках країн Західної, Центральної та Східної Європи дослідниками відображено географічну мапу художнього перекладу Західної Європи [236]. З метою виявлення закономірностей і рушійних сил на ринках перекладу всієї Європи, отримані показники поєднано з даними електронних он-лайн ресурсів сайтів Amazon (Великої Британії, Італії, Німеччині, Франції), що містять транснаціональні й багатомовні каталоги. У структурі потоків перекладів проаналізовано: 187 кращих сучасних авторів художньої літератури Європи, цільові та оригінальні мови, жанри перекладених творів, статистику продажів, ринкові показники. На основі отриманих результатів визначено тенденції, рейтингові позиції перекладів, а також відображено процеси формування культурного розмаїття та його кордонів [237, 11].

У 2010 р. організацією «Literature Across Frontiers» (Велика Британія) було оприлюднено дослідження «Publishing translations in Europe. Trends 1990–2005» [228], в якому на основі матеріалів бази даних «Index Translationum» відображено тенденції публікації перекладів за період 1990–2005 рр. у 20 європейських країнах: Албанії, Австрії, Бельгії, Болгарії, Данії, Голландії, Естонії, Іспанії, Македонії, Молдові, Німеччині, Норвегії Польщі, Румунії, Словаччині, Словенії, Фінляндії, Франції, Хорватії, Швейцарії. Потоки перекладів аналізуються за роками, країнами, оригінальною та цільовою мовами в межах тематики «Література» (художня, розважальна література, поезія, драматургія та мемуари); розглядається загальна картина, переклади в межах англійської, європейських регіональних, мертвих, а також таких, що не належать до групи європейських мов [228, 4].

У дослідженні фонду «Next Page» (Болгарія), опублікованому в 2011 р. проаналізовано тенденції та динаміку перекладів художньої літератури (поезії, прози, драми) з болгарської 39 цільовими мовами у понад 40 країнах світу за 1989-2010 рр. [143]. Авторами вперше представлено найбільш повні бібліографічні відомості щодо аналізованого сегмента перекладів (721 назва). Підготовка здійснювалася на основі показників «Index Translationum», фондів Національних бібліотек, а також шляхом збору даних від авторів, перекладачів, видавців, численних перевірок літературних веб-сайтів, он-лайн книгарень та видавничих каталогів [143, 6-7].

Серед найбільш масштабних, на нашу думку, міжнародних дослідницьких проєктів, що присвячені вивченню документних потоків перекладів, слід відзначити «A mapping of translation in the Euro-Mediterranean» [208], загальні висновки якого були опубліковані у 2012 р. У проєкті взяли участь понад 15 організацій зі всього Союзу Середземномор'я з метою виявлення основних принципів підтримки та розвитку спільної видавничої програми у сфері гуманітарних та соціальних наук. Координація, підготовка і публікація результатів досліджень здійснювалася міжнародними організацією «The Anna Lindh Foundation for the Dialogue between Cultures» (Єгипет) та он-лайн журналом «Transeuropéennes» (Франція).

У дослідженні уточнюється роль перекладу знань гуманітарних і соціальних наук, літератури та театру у розвитку міжкультурності; висвітлюються численні труднощі економічних, культурних та політичних відносин у межах Євро-Середземноморського партнерства. Дослідниками

виявлено досі невідомі відомості щодо перекладів у зазначеному регіоні, здійснено їх якісний та кількісний аналіз. Ретроспекція проекту охоплює 25 років (з кінця 1980-х рр. по 2011 р.). Загальні висновки відображають результати 69 досліджень потоків перекладів між арабською, турецькою, івритом та мовами Європейського Союзу (ЄС), серед яких: а) вивчення пар мов: арабською (18 досліджень) та з арабської (11), турецькою (18) та з турецької (4), івритом (3) та з івриту (3); б) тематичні огляди перекладів у таких предметних сферах як гуманітарні і соціальні науки, література і театр [208, 50-53].

Проект мобілізував близько 64 дослідників: науковців (з гуманітарних, соціальних наук, книгознавства, перекладознавства), фахівців видавничої справи і перекладачів, що дозволило отримати детальний аналіз і синтетичні дані стосовно кожної теми. Згідно із запропонованим підходом, до уваги дослідників взято весь ланцюжок перекладу: автори, перекладачі, видавці, книжкові крамниці, бібліотекарі, літературні критики, програми фінансування перекладу, засоби масової інформації. Усі дослідження було скоординовано та закріплено за наступними організаціями: Transeuropéennes (Франція) – 36 досліджень; фонд Next Page (Болгарія) – 21; Школа перекладачів Толедо (Іспанія) – 4; Університет Неаполя (Італія) – 3; організація «Literature Across Frontiers» (Велика Британія) – 3; Турецька асоціація літературних перекладачів ÇEVİRİ (Туреччина) – 1; фонд короля Абдул-Азіза (Марокко) – 1 [208, 8-9].

В Україні активне вивчення перекладів творів української літератури з подальшим відображенням матеріалів у бібліографічних покажчиках тривало упродовж другої половини ХХ ст. В середині 90-х рр. ХХ ст. з метою ознайомлення та надання допомоги дослідникам, які вивчають проблеми української художньої літератури, літературознавства, взаємозв'язків культур, літератур і народів, Т. Добко охарактеризувала у своїй статті бібліографічні джерела, з яких можна дізнатися відомості про переклади творів письменників України, що були опубліковані за її межами [35]. Зокрема, серед найбільш вагомих автором зазначаються:

- покажчики В. Бабича «Твори письменників Радянської України, 1945-1966» (1968 р.), «Твори письменників Радянської України, 1945-1975» (1997 р.), а також бібліографічні списки автора «Твори письменників Радянської України в зарубіжних виданнях» за 1976-1980 рр. та 1981-1985 рр. на сторінках журналу Всесвіт (1981, № 4 та 1986, № 5 відповідно);

- сім випусків покажчика «Произведения советских писателей в переводах на иностранные языки», який видавався Спілкою письменників СРСР і Всесоюзною бібліотекою іноземної літератури, що охоплюють 1945-1985 рр.;

- щорічники «Українська РСР у пресі СРСР і зарубіжних соціалістичних країн», який видавався Книжковою палатою України упродовж 1956-1989 рр.;

- фундаментальне п'ятитомне видання «Українська література в загальнослов'янському і світовому літературному контексті», що репрезентує ґрунтовну двосторонню бібліографію літератури країн Центральної і Південно-Східної Європи в перекладах та критиці на Україні за період з ХІХ ст. до 1980 р. (том 4) та української літератури в цих країнах за період з ХVІІ ст. до середини 80-х рр. ХХ ст. (том 5);

- ретроспективні бібліографічні покажчики, представлені у фондах НБУВ, що були підготовлені зарубіжними вченими та бібліографами [35, 20].

Автор наголошує на відсутності зведеного бібліографічного покажчика, який вміщував би всі зарубіжні видання творів українських письменників, через незадовільний стан бібліографічної інформації та її розпорошеність у світових інформаційних ресурсах. Це, у свою чергу, зумовлює звернення дослідників до національної бібліографії зарубіжних країн. Одним з авторитетних міжнародних джерел Т. Добко називає бібліографічний покажчик ЮНЕСКО «Index Translationum» [35, 21]. Перераховані у статті джерела, окрім останнього, не охоплюють інформацію про переклади, що вийшли друком в Україні після 1990 р.

У 2009 р. в Україні виходить монографія Т. Шмігера, в якій вперше систематизовано історію українського перекладознавства ХХ століття, обґрунтовано його періодизацію та виділено ключові проблеми наукового пошуку в широкому історико-філологічному контексті [206], а у 2013 р. побачило світ видання, що репрезентує бібліографію перекладів, перекладачів та перекладознавців за вказаний період [182]. Дослідником було опрацьовано всі доступні бібліографії та 63 періодичні видання. Бібліографічний корпус вміщує 40710 позицій, допоміжні покажчики (іменний, тематичний, мовний) та відображає специфіку впливу світової літератури на українську. Фахівці вважають зазначені праці «першим цілісним путівником до вивчення історії українського перекладу та перекладознавства», який «... робить певний внесок у відновлення національної пам'яті, повернення вилучених пластів художньої літератури, науки

та критичної думки до сучасного українського дискурсу» [182, 5]. Але ці праці не надають бібліографічної інформації про переклади за період ХХІ ст.

Грунтовні дослідження потоків перекладів доби незалежності України здійснювалися науковцями у сферах літературознавства, перекладознавства, книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства.

На початку 2000-х рр. у порівняльному літературознавстві Н. Ісаєва досліджувала українсько-китайські літературні зв'язки упродовж ХХ ст., вивчаючи українську літературу в Китаї [75]. У монографії О. Мушкудіані вперше в історії грузинсько-українських літературних взаємозв'язків подано повні бібліографічні матеріали пов'язані з ім'ям Т. Шевченка, у тому числі реєстр перекладів творів автора грузинською мовою [124].

У галузі перекладознавства Г. Косів, вивчаючи творчість В. Річ – однієї з найвизначніших британських перекладачів української літератури, визначила її місце в історії англomовного перекладу та внесок у розвиток англо-українських культурних відносин [87-88]. Поезію французького поета П. Верлена в українських перекладах досліджувала О. Крушинська [97].

У галузі книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства А. Сидоренко вперше проаналізувала документний потік України мовами національних меншин за період 1987-2001 рр. Дослідницею виявлено особливості його структури, внутрішні закономірності розвитку і використання в суспільстві, але перекладні видання в зазначеному потоці не виокремлюються [161-162].

Р. Кириченко вивчала видання франкомовної україніки кінця ХVІІ – початку ХХ ст. у складі бібліотечних зібрань і книжкових колекцій України з метою класифікації та визначення основних типів, видів та різновидів документів [78].

А. Здражко досліджувала переклади дитячої літератури англо-українського напрямку від кінця ХІХ до початку ХХІ ст. Авторкою вперше складено повний перелік українських видань зазначеного сегмента, опублікованих упродовж аналізованого періоду, у тому числі за часів незалежності України (1991-2011 рр.), який відображено на сторінках окремого бібліографічного покажчика [64-66]. До покажчика увійшли книги, статті з періодичних видань за вказаний період, які зберігаються у фондах українських обласних бібліотек для дітей та Національної бібліотеки України для дітей, матеріали бібліографічного покажчика НБУВ.

На матеріалах каталогів і фондів НБУВ, видань органів державної бібліографії, загальних і галузевих бібліографічних посібників, ретроспективних покажчиків, періодичних видань, ресурсах інтернету тощо базуються окремі бібліографічні покажчики, що відображують українсько-сербські (1837-2004 рр.) [160] та українсько-бельгійські (1870-2009 рр.) [183] культурні зв'язки, охоплюючи переклади упродовж кінця XIX – початку XXI століть.

Інформацію про видані в Україні переклади з польської мови надає довідник «Антологія: Переклади з польської. Україна 1991–2013» [2], в якому презентовані переклади художньої літератури, гуманітарних та суспільних наук, есеїстики, публіцистики, репортажів, популярної та літератури для дітей і молоді.

Бібліографія видань іноземної художньої літератури в Україні упродовж 1991-1999 рр. щорічно надавалася на сторінках журналу «Всесвіт», укладачем якої є О. Синиченко. Бібліографічний список складають українські переклади, видані окремими книжками та надруковані у збірниках та періодиці (крім «Всесвіту»), а також літературознавчі книжки, підручники і посібники [61, 435-436].

Огляди перекладів, здійснених в межах Державної тематичної програми випуску літератури мовами національних меншин представлені у статтях головного редактора Головної спеціалізованої редакції літератури мовами національних меншин України Л. Головка [16; 167]. Авторка надає перелік та характеристику видань у підсумку творчого доробку за 1992-2003 рр.

Випуск творів Т. Шевченка мовами народів світу упродовж 1905-2003 рр. проаналізовано Л. Дем'яною і Н. Дехтярьовою [31]. Аналіз здійснювався на основі обов'язкових примірників, що надійшли до фонду Книжкової палати з 1917 по 2003 рр., а також праці М. Яшека «Т. Шевченко: Матеріали до бібліографії (1903-1921 рр.)». Автори репрезентують загальні та щорічні статистичні дані, окрему увагу приділяють виданню «Кобзар».

Дослідження українського перекладного сегмента також представлені у наукових статтях, які так само базуються на даних Книжкової палати, але всі вони характеризуються фрагментарністю вивчення документного потоку перекладів українською та з української мови, а саме: загальні кількісні показники перекладів художньої літератури мовами національних меншин за 1991–1999 рр. висвітлено Г. Блошицькою [7], за 2005–2006 рр. на основі «Літопису книг» – М. Костенко [89]; перекладної дитячої художньої літератури

за 2005–2009 рр. на основі «Літопису книг» – О. Литвиненко [114]; розгорнуті дані та аналіз перекладів літератури для дітей в Україні з 27 мов народів світу упродовж 1999–2003 рр. відповідно до статистичного обліку – Л. Дем'яною [33], за 1994–1996 рр. – О. Петренко [136]; детальний кількісний аналіз випуску книг і брошур, перекладених українською з мов народів світу упродовж 2005–2012 рр. на основі статистичного збірника «Друк України» – А. Збанацькою [63].

Загальні статистичні показники перекладних видань України на сторінках журналу «Вісник Книжкової палати» почали з'являтися у щорічних аналітичних оглядах друкованої продукції М. Сенченка (з 2004 р.), С. Буряк (з 2006 р.), А. Мураховського і С. Буряк (з 2012 р.). Також авторами представлено розгорнуті кількісні відомості щодо випуску книг і брошур, перекладених з мов народів світу за 2008–2010 рр. [10-11] та хронологічний розподіл загальних даних за 2001–2011 рр. [123].

Комплексне дослідження потоку перекладів українською та з української мови, що було проведене вперше за часів незалежності України, здійснено в межах проекту «Book-Platform» і охоплює період 1991–2012 рр. [133-134]. Дослідницький проект реалізовувався під керівництвом фонду «Next Page» (Софія, Болгарія) за підтримки програми «Культура» Східного Партнерства ЄС. Фонд займається розробкою культурних програм і проектів у сфері книговидавництва, читання та перекладів. Його діяльність базується на переконанні у тому, що доступ до знань та інформації є ключовою передумовою участі населення у формуванні суспільства, промоції міжкультурного взаєморозуміння.

У реалізацію проекту «Book Platform», який стартував на початку 2012 р., були задіяні Вірменська літературна фундація (Вірменія), Національна асоціація видавців (Вірменія), Асоціація видавців Грузії (Грузія) та громадська організація «Форум видавців» (Україна). Ідея проекту полягає у сприянні зростанню ролі культури у сталому розвитку країн, активізації регіональної співпраці між державними установами, громадськими об'єднаннями, культурними і науковими організаціями в регіоні Східного партнерства та ЄС. Однією з тем стратегічних досліджень у межах проекту є переклади на і переклади мовами країн-учасниць як ключ до міжкультурного діалогу [192].

У рамках XX Міжнародного книжкового «Форуму видавців у Львові» 13 вересня 2013 р. відбулася публічна дискусія «Вулиця із двостороннім рухом: український переклад за останні 20 років», в основу якої покладено результати

досліджень перекладів з української та українською мовою, проведених у межах проекту. Сьогодні вони представлені у вигляді спеціальних публікацій, які розміщені на сайті Book Platform у вільному доступі. Одна з них, «Переклади з української після 1991 року. Факти, тенденції, рекомендації» [133], що є узагальнюючим результатом роботи дослідників за дорученням організації-партнера «Форум Видавців» (Львів), відображає стан перекладів з української десятима цільовими мовами упродовж 1991–2012 рр. Робота зі збору та оприлюднення бібліографічної інформації щодо здійснених перекладів тривала один рік і проводилася в Україні вперше після здобуття нею незалежності. Дослідницький колектив склали найактивніші перекладачі відповідних країн: Н. Поліщук – переклади англійською мовою (за 2000–2013 рр.) [142]; А. Месропян – переклади вірменською [117]; О. Куртанідзе та В. Марджанішвілі – переклади грузинською [103]; Т. Гаврилів та К. Стецевич – переклади німецькою мовою [13; 172]; І. Сабор – переклади норвезькою [155]; О. Братчук та А. Івченко – переклади польською [8]; А. Татаренко – переклади сербською [177]; І. Дмитришин – переклади французькою [34]; Р. Кіндлерова – переклади чеською [79]; С. Волковецька – переклади шведською [13].

Збір бібліографічної інформації здійснювався на основі різних джерел країн-реципієнтів (національних бібліотек, академічних бібліотек, особистих архівів перекладачів, каталогів видавців, інтернет-книгарень та ін.), міжнародної бази даних ЮНЕСКО «Index Translationum», а також Книжкової палати України [133, 10]. Окрім збору інформації та аналізу тенденцій, дослідження охоплює широкий спектр таких питань як історичний огляд культурних відносин між носіями української та відповідної цільової мови через вивчення книжкового ринку країни, аналіз сучасного стану щодо головних посередників та прийняття українського перекладу [133, 12].

Як зазначено авторами, дослідження і бібліографія охоплюють переклади творів усіх жанрів, написаних українськими авторами (не тільки громадянами України) незалежно від обраної ними мови оригіналу (української, російської, навіть церковнослов'янської), що опубліковані у книжковому форматі як в Україні, так і за її межами [133, 6-8]. Усього впродовж 1991–2012 рр. виявлено 354 переклади десятима цільовими мовами, серед яких англійська, польська і німецька є найбільш відкритими для перекладів з української. Їх повний бібліографічний перелік представлений у вигляді бази даних на сайті проекту «Book Platform». При цьому, наголошується, що бібліографія не претендує на

абсолютну точність (ймовірно 95 %) [133, 11]. Звернення до бази показало, що вона відображає 31 опублікований в Україні переклад, які є творами художньої літератури. Отже, в межах здійсненого дослідження переклади з української мови, що були видані на території України упродовж зазначеного періоду, вивчалися тільки в межах художньої літератури та десяти цільових мов.

Інша публікація «Переклади на українську 1992–2012. Результати дослідження перекладів на українську мову, опублікованих у період 1992–2012 років» є скороченою версією дослідження К. Родика (президента Всеукраїнського рейтингу «Книжка року», науковця Інституту літератури імені Т.Г. Шевченка НАН України [134]. Повний варіант тексту представлений англійською мовою – «Translations of foreign literature into Ukrainian language» [230]. Дослідження висвітлює динаміку виданих в Україні перекладів, основні тенденції, деякі аспекти праці перекладачів. К. Родик наголошує на тому, що в Україні немає повного реєстру перекладних видань, оскільки не всі видавництва дотримуються вимог чинного законодавства, що стосуються надсилання обов'язкового примірника видавничої продукції. Тому, окрім статистичних даних Книжкової палати України, дослідник застосовує інформацію каталогів видавництв, представлених на їх сайтах, та статистику Всеукраїнського рейтингу «Книжка року» [134, 5].

Об'єктом запропонованого дослідження є перекладні книжки, але розглядаються не всі видання. Автор критично оцінює підхід Книжкової палати щодо статистичного обліку в одному форматі класичних перекладів і мовно-адаптованих технічних видань, таких як двомовні словники, розмовники, збірники задач для абітурієнтів, порадики з розведення й утримання свійських тварин, різноманітні міжнародні галузеві класифікації тощо. На його думку, такі видання не можна вважати перекладами у культурологічному розумінні, тому він пропонує вилучити їх із загальної статистики. До уваги взято переважно значущі переклади художньої, дитячої літератури та «гуманітаристики», до якої також зараховано спеціальну літературу з природничих наук і технологій, мистецькі альбоми. Загальний показник перекладних видань за аналізований період становить 2970 назв. Серед мов оригіналу, з яких перекладають найчастіше, виділено англійську (44 % перекладів), російську (16 %), французьку (13 %) та польську (7 %) [134, 6-8].

Повна англомовна версія дослідження містить таблиці, в яких наведено узагальнені дані за період 2002–20012 рр. за наступними параметрами:

прізвище автора оригінального твору; кількість виданих перекладів його творів; прізвище перекладача; мова оригіналу [230, 43-50]. Також наведено списки кращих перекладів згідно з рейтингом «Книжка року» упродовж 1999–2012 рр. [230, 24-28], які складаються з 14 назв за кожен рік, у 2012 р. – 28. Але повний бібліографічний список перекладів українською мовою, або розгорнуті статистичні дані за хронологією в даному дослідженні не надаються.

Певний інтерес становить дослідження «Прекарні посередники: умови праці українських перекладачів художньої і наукової літератури», що проводилося Творчою спілкою перекладачів і письменників України за підтримки Goethe-Institut в Україні, Фонду Рози Люксембург та було оприлюднене в 2014 р. [144]. У запропонованому дослідженні підкреслюється значення роботи перекладача у посередництві між культурами, роль перекладу у формуванні не тільки культурного, а й соціального та політичного простору України, висвітлюються соціально-економічна ситуація, в якій перебувають українські перекладачі, основні проблеми, з якими вони зіштовхуються у фаховій діяльності. Джерелами вивчення слугували опитування та інтерв'ю з перекладачами, представниками видавництв і донорів (співпраця із закордонними культурними інституціями), постійними користувачами мережі інтернет, а також результати вищезазначених досліджень проекту «Book Platform». Авторами порушуються питання специфіки співпраці перекладачів із видавцями та замовниками; колективної організації перекладачів; їх доходів та матеріального становища; обсягу і часу роботи; суб'єктивного ставлення до власної професійної діяльності [144, 5-6].

Висновок проведеного дослідження вкладений в саму його назву, адже спосіб роботи та життя перекладачів України називають «прекарним». За словами Г. Стендинга, йдеться про постання нового класу в суспільстві «прекаріату», який на сьогодні становить майже чверть населення планети. Його основними характеристиками є нестабільна зайнятість, робота з обмеженим терміном та мінімальним захистом праці, перебування у статусі, що не дає відчуття кар'єри та надійної професійної ідентичності, низькі гарантії підтримки з боку держави та підприємств [144, 8]. За даними проведеного дослідження найчастіше замовниками перекладу є видавництва (60%); переклад здійснюється на підставі усної домовленості (у 80 %), а зміст письмової угоди не відповідає реальним відносинам. Постійною роботою завантажені 37 % перекладачів. Більшість з них не влаштовує розмір оплати праці (84%), яка доволі часто є нижчою, ніж передбачено

домовленістю, та відсутність соціальних гарантій (60%). Цілком задоволені перекладацькою роботою всього 6%, але при цьому немає повністю незадоволених. Перекладачів приваблює можливість роботи з цікавими текстами (92%), можливість творчої реалізації (82,5%), вільний графік роботи (73%) [144, 50-52].

Узагальнюючи проаналізований науковий доробок, існуючі бібліографічні джерела по-перше, у більшості випадків стосуються художнього перекладу, по-друге, не охоплюють добу незалежності України з 1991 по 2015 роки. Отже, інформаційними ресурсами для виявлення та вивчення документного потоку перекладів можуть слугувати бібліографічний покажчик перекладів ЮНЕСКО «Index Translationum», а також національна бібліографія відповідної країни. Зокрема, для дослідження потоку перекладів, виданих в Україні, відповідні відомості представлені у виданнях Державної наукової установи «Книжкова палата України імені Івана Федорова» – бібліографічному покажчику «Літопис книг» та статистичному збірнику «Друк України».

Документний потік, як складне самостійне явище системи документних комунікацій, є активною частиною інформаційних ресурсів суспільства. Виявлення, аналіз та оцінка документних потоків дозволяють прогнозувати закономірності розвитку документних комунікацій суспільства, а також здійснювати науково обґрунтоване управління документними системами.

Фундаментальні дослідження документних потоків, що розпочалися на теренах радянського простору з 60-х рр. ХХ ст. внаслідок бурхливого розвитку інформатики, пов'язані з іменами таких російських науковців як Г. Гордукалова, Г. Гедримович, Л. Козачков, В. Мінкіна, Е. Рокицька, Д. Теплов. Теоретичні аспекти документних потоків висвітлені російськими дослідниками Н. Зиновьевою [67], М. Ларьковим [110], Ю. Столяровим [173] та ін. Найбільш повно і комплексно історію, теорію, а також технологію освоєння документного потоку розглянуто у дисертаційному дослідженні Г. Гордукалової на початку 90-х рр. ХХ ст. [19] та навчальному посібнику з питань вивчення документного потоку соціальної тематики [18].

До ґрунтовних праць українських документознавців, що присвячені дослідженням теорії документних потоків, належить дисертація Д. Ланде [108-109]. Термінологічні та теоретичні аспекти документних потоків висвітлювалися в роботах В. Ільганаєвої [74], С. Кулешова [100], Н. Кушнарєнко [105], М. Слободяника [163], Г. Швецової-Водки [199-200]. У 2000 р. в Україні вийшов навчальний посібник А. Соляник «Документні потоки та масиви» [170],

який вперше надав узагальнені з документознавчих позицій теоретичні знання про особливості документних потоків та масивів як штучно створеної підсистеми документних комунікацій суспільства. Основні положення посібника базуються на ідеях Ю. Столярова, Г. Гордукалової, Н. Кушнарєнко, Г. Швецової-Водки та ін.

На рівні дисертаційних досліджень в Україні вивчалися документний потік з історії українського селянства та аграрних відносин, його відображення в бібліографічній інформації другої половини ХІХ – початку ХХ ст. Я. Сошинською [171]; документний потік українського бібліотекознавства за 1970-1990 рр. – О. Кобелевим [81]; документний потік мовами національних меншин за 1987-2001 рр. – А. Сидорєнко [162]; документний потік з правознавства за 1991-1999 рр. – О. Васюк [12]; галузевий документний потік з фізичної культури і спорту за 1928-2000 рр. – О. Андрющенко [1]; документний потік з історії України за період з кінця ХХ – початку ХХІ ст. – О. Політовою [140]; документний потік опублікованих образотворчих видань за 1996-2005 рр. – М. Шатровою [194].

Наукові статті відображають дослідження галузевих документних потоків України з політичних наук – А. Кривогуз [96], О. Ключнікова [80], Л. Кочубей [92], А. Федорчук і Н. Танатар [188]; з митної справи – О. Лєсюк [113]; з економіки – Т. Рогачєнко [154]; з медицини – Л. Лабушевська [106], Ю. Павліченко [130-131], А. Уварєнко [180]; з питань розвитку альтернативної енергетики – О. Сандул [158]; з історії – Л. Кочубей [90]; з історичного краєзнавства – С. Гуч [30], І. Мілясєвич [118]; з педагогіки та освіти – Н. Горбенко [17], А. Шелєстова [202]; з документознавчої професіології О. Політова [141]; з проблем культури та мистецтва – М. Костєнко [90]; з образотворчого мистецтва – О. Устіннікова та Н. Палашина [185]; книжкового потоку В. Кочупалова та О. Ключніченко [93-94], в тому числі літератури для дітей – Т. Галамага [15], Т. Савєльєва [156], та художньої літератури – М. Костєнко [89].

У вивченні документного потоку перекладів одним із важливих завдань постає дослідження перекладу в процесі еволюції документознавчої думки, а також визначення поняття «переклад». Аналіз наукових пошуків у галузі документознавства свідчить про незначну кількість публікацій, які так чи інакше торкаються дослідження перекладу. Переклад вивчався з огляду на знакову систему документа в декодуванні Н. Кушнарєнко [105] і Г. Швецовою-Водкою [197]; у дослідженнях Г. Швецової-Водки, присвячених типо-видовій

класифікації документа за мовною ознакою [197; 199-200], за ознакою «характер аудиторії, на яку розрахований документ» (рукописний переклад є неопублікованим документом) [105; 197; 199]; як складова документів бібліотечних підфондів у роботах Н. Кушнарєнко [105]; як вид наукової обробки документів Н. Кушнарєнко і В. Удаловою [104]; як вид документної інформації та засіб комунікації А. Збанацькою [63]. Термінологічний та теоретичний аспекти залишилися поза межами вивчення, за винятком наведених Г. Швецовою-Водкою визначень: «перекладений твір», «перекладена література», «перекладене видання» [199, 336; 200, 157].

Фрагментарність документознавчих досліджень перекладу зумовлює необхідність теоретичного обґрунтування терміну «переклад» з метою виокремлення його з інших видів документів для подальшого вивчення та звернення до наукового доробку інших галузей знання.

Переклад осмислюється у дисертаційних дослідженнях переважно з позицій порівняльного літературознавства – О. Тетеріною [179]; перекладознавства – О. Бурда-Лассен [9], А. Перміною [135]; філософії культури – Н. Бєвз [5], К. Мальцевою [115].

О. Тетеріна вивчає переклад як складний міжлітературний феномен – наукову проблему в українській літературно-критичній думці ХІХ ст. – початку ХХ ст. Дослідниця визначає роль художнього перекладу в розвитку концепції національної літератури [179].

В етнопсихолінгвістичному аспекті перекладознавства О. Бурда-Лассен розглядає переклад як процес декодування ментальної ідентичності нації та обґрунтовує теоретичну модель діалектичної взаємозалежності між ментальною ідентичністю нації та стратегією перекладу [9]. Досліджуючи культуромовне буття поетичного художнього твору як перекладознавчу проблему А. Пермінова акцентує увагу на розумінні перекладу як одного зі способів розкриття закладеного у художньому творі змістовного потенціалу, що потребує розгортання та добудови реципієнтом у комунікативному просторі [135].

З філософської точки зору К. Мальцевою проаналізовані проблеми перекладу, зумовлені породженням лакун через дистанцію між культурами, які впливають на адекватне розуміння тексту і можуть призводити до неможливості перекладу [115]. У герменевтико-комунікативному аспекті переклад як культурний феномен вивчався Н. Бєвз, яка з'ясовує питання, пов'язані зі складнощами розуміння та інтерпретації філософського тексту при

перекладі, проблеми текстової комунікації та комунікації автора й інтерпретатора в міжкультурному просторі [5].

У галузі перекладознавства у теоретичному та термінологічному аспектах вивчення перекладу важливими є праці таких російських науковців як Л. Бархударов [4], В. Комісаров [83], які досліджували сам процес перекладу; Р. Міньяр-Белоручев [119], А. Федоров [187], А. Швейцер [195], які зосереджували увагу на перекладі як на кінцевому результаті дій перекладача, тобто певному творі. Серед вітчизняних дослідників слід виділити наукові доробки Р. Зорівчак [68], В. Коптілова [84], В. Радчука [149-152], А. Чередниченка [190-191]. Термінологічний аналіз перекладу у терміносистемах перекладознавства, науки про редагування, видавничу справу і комунікативістики вивчалися Ю. Косинською [85].

Теоретичні засади створення перекладу та його редагування, що базуються на узагальненні найважливіших теоретичних положень сучасного українського і зарубіжного перекладознавства та технології перекладацького процесу, висвітлено в публікації М. Зарицького «Переклад: створення та редагування». Автор також розкриває значення перекладу в середовищі ноосфери [62]. Особливості редагування як одного з головних чинників якісного перекладу, а також критерії якості висвітлюються у статтях Є. Гули [25] і Ю. Косинської [85-86]. Питання щодо критеріїв якості перекладів, вимог до перекладачів та редакторів також розкриваються у міжнародних, національних та професійних стандартах з перекладацької діяльності [23; 56; 137; 175-176].

Міжкультурний та міжмовний аспекти перекладу висвітлюються у наукових статтях Р. Сегол – переклад як різновид міжмовної комунікації [159]; Т. Горощенко – міжкультурна комунікація в перекладі художньої літератури [21]; С. Федоренко – переклад наукової літератури як особливий вид міжкультурної мовної діяльності [186].

Феномен міжкультурної комунікації, як форми соціальної взаємодії, що входить до предметного поля нашого дослідження, розглядається різними галузями знання, зокрема, соціологією, культурологією, культурною антропологією, лінгвокраїнознавством, когнітивною лінгвістикою, етнолінгвістикою, етнопсихологією тощо. Виникнення поняття міжкультурної комунікації у середині ХХ ст. пов'язують з іменами таких західних вчених як Е. Голл, К. Клакхон, А. Кребер, Р. Портер, Д. Трагер, Л. Самовар. Теоретичний доробок, що базується на їхніх працях, належить російським науковцям

Т. Грушевицькій, В. Попкову [24], Л. Куліковій [101], А. Садохіну [157], С. Тер-Мінасовій [178] та ін.

В Україні проблематика міжкультурної комунікації перебуває у стані формування. Зокрема, її розробка простежується в ґрунтовних дослідженнях Т. Кацберт [77], К. Мальцевої [115], К. Мацик [116], І. М'язової [125], Б. Слющинського [166]. І. М'язова здійснила соціально-філософський аналіз міжкультурної комунікації як соціокультурного феномена. Дослідниця розглядає становлення поняття «міжкультурна комунікація», її зміст, сутність, основні форми та особливості прояву в сучасному світі; окремо приділяє увагу національно-культурному розвитку сучасної України у контексті міжкультурної комунікації [125].

К. Мацик здійснила соціально-філософське дослідження міжкультурної комунікації як ключового елементу формування освітнього простору інформаційного суспільства. Автор дійшов висновку, що діалог культур забезпечує не домінування певної культури, а їх розвиток, який має бути всебічним, без втрати елементів свого культурного спадку та виривання культур з гомогенного контексту, в якому вони формувалися [116, 9-10].

Б. Слющинський з соціологічної точки зору проаналізував теоретико-методологічні підходи до проблеми міжкультурної комунікації: її структуру, засоби, функції, основні перепони, поняття міжкультурно-комунікативної компетентності, ідею діалогу культур, специфіку явищ толерантності, «третьої культури» [166, 5]. Дослідником розроблено засади спеціальної соціологічної теорії міжкультурної комунікації, яка акумулює і систематизує інформацію про її механізми у багатокультурному соціумі.

З точки зору філософії культури К. Мальцевою виокремлено чинники, що впливають на міжкультурну комунікацію та можуть її ускладнювати. Дослідниця зосереджує увагу на специфічних ментальних структурах у поведінці представників різних культур, що формують відносини по типу ми/вони та зумовлюють певні культурні сценарії: поведінкові блоки, співвідношення особливостей етносу культури із основними цінностями, лінгвістичний аспект тощо [115].

У лінгвокультурному аспекті Т. Кацберт дослідила особливості національних стереотипів, як важливих чинників міжкультурної комунікації, у контексті їх мовного вираження, вплив норм і цінностей власної культури на сприйняття іншої. Автор вважає, що національні стереотипи є когнітивними

уявленнями про типовість певних ознак та рис характеру, властивих кожному представнику своєї або іншої лінгвокультурної спільноти [79, 3].

Деякі аспекти міжкультурної комунікації висвітлюються у статтях Т. Колбіної [82], С. Шехавцової [205].

Узагальнюючі проаналізовані матеріали, серед малодослідженої проблематики виявлено: документознавчий аналіз та теоретичне обґрунтування терміна «переклад», вивчення основних етапів його життєвого циклу в системі документної комунікації; визначення сутності, процесів утворення та функціонування документного потоку перекладів. Окремим завданням є всебічна характеристика інформаційних ресурсів, що надають можливість виявлення документного потоку перекладів українською та з української мови – бібліографічного покажчика «Літопис книг», статистичного збірника «Друк України», бази даних ЮНЕСКО «Index Translationum»; а також визначення потенціалу кожного з них для подальшого аналізу потоку відповідно до поставленої мети.

ПЕРЕКЛАД ЯК ВИД ДОКУМЕНТА

翻譯
書

け

□

Й

ki

文

حَبص

İi

明

夜

B

d

Аналіз наукових пошуків в аспекті еволюції документазнавчої думки про переклад свідчить про незначну кількість публікацій, які так чи інакше стосуються цього питання, зокрема термінологічних та теоретичних аспектів.

Наукова дискусія про зміст документознавства, що розгорнулася в Україні наприкінці ХХ – початку ХХІ ст., виокремлює питання термінології. Про це свідчать численні доповіді й повідомлення, присвячені загальній проблематиці термінознавства, багатоаспектній термінологічній тематиці документознавства та суміжних наукових галузей знань. Помітною науковою подією стало проведення міжнародного науково-теоретичного семінару «Термінологія документознавства та суміжних галузей знань», започаткованого у 2007 р. кафедрою державного управління Київського національного університету культури і мистецтв.

Вищезазначене акцентує увагу на важливості теоретичного обґрунтування терміна «переклад» з метою виокремлення його серед інших видів документів для подальшого вивчення. Новизна даного питання обумовлює його дискусійний характер у науковому середовищі документознавців. На основі огляду перекладу як об'єкта документознавчих досліджень ми розглянемо основні підходи до визначення сутності та змісту поняття «переклад». Основними завданнями у цьому постають здійснення аналізу та співвідношення понять «переклад» і «документ», визначення обсягу і змісту терміна «переклад», характеристика його матеріальної, інформаційної та знакової складових, формулювання поняття «переклад». Вирішення окреслених завдань обумовило звернення до результатів досліджень відповідних аспектів у галузі мовознавства та перекладознавства.

Із огляду на знакову систему документа Г. Швецова-Водка [197, 96] і Н. Кушнарєнко [105, 121-122] зазначають, що одне і теж повідомлення може бути передане різними знаками, різними мовами; перекладання невідомої реципієнту мови повідомлення відомою є процесом декодування. У документній комунікації код є однією із складових частин комунікаційного акта і розуміється як «правила мови, якою зафіксовано повідомлення» (слова, звуки, колір); процес кодування – «представлення ідеї, яку прагне донести до отримувача комунікант, в кодах або символах, тобто в знаках...», а однією із властивостей, притаманних знаковій системі документа, є «здійснення перекладу (заміни) однієї знакової системи іншою» [104, 84]; процес декодування повідомлення – «переклад повідомлення мовою отримувача» [105, 122]. Отже, процес перекладання невідомої мови повідомлення відомою здійснюється через декодування.

Вивчаючи різні види наукового опрацювання документів Н. Кушнарєнко і В. Удалова зазначають, що багато фахівців зараховують до аналітико-

синтетичного опрацювання науковий переклад [104, 15], розуміючи його як «переклад з однієї мови на іншу наукових, технічних, економічних, політичних текстів». Проте, на думку науковців, є недоречним зараховувати такий переклад до спеціальних процесів аналітико-синтетичної опрацювання, оскільки «процес перекладу не передбачає згортання інформації, яку містить первинний документ» [104, 17-18]. Отже, переклад (науковий) розглядається як процес.

Також переклад згадується у типо-видовій класифікації документа. Так, Г. Швецова-Водка за ознакою «характер аудиторії, на яку розрахований документ» зараховує рукописні переклади до неопублікованих (депонованих) документів [197, 170; 199, 196]. Такої ж думки дотримується Н. Кушнарєнко і зазначає, що переклад іноземної та вітчизняної наукової документації є «найважливішим засобом міжнародного обміну науковою та технічною інформацією» [105, 332].

Типова класифікація літератури Г. Швецової-Водки за мовною ознакою передбачає розподіл літературних творів на оригінальні та перекладені: перекладений твір – «переклад оригінального літературного твору іншою мовою», перекладена література – «літературні твори, які є перекладом оригінальних літературних творів іншою мовою» [200, 157]. Дослідницею запропоновано визначення «перекладене видання» – «видання, яке містить твір, перекладений з мови оригіналу іншою мовою» [199, 440], або «видання, що є перекладом іншою мовою оригінального літературного твору» [200, 157].

Н. Кушнарєнко відносить переклади до складу документів, що становлять підсистеми бібліотечних фондів (зокрема, підфонд нормативних і технічних документів та підфонд перекладів) [105, 142-143].

Вивчаючи переклад як вид документної комунікації, А. Збанацька зазначає, що переклад містить вторинну інформацію, призначену для передачі в просторі й часі, і є поняттям вторинним відносно оригінального документа [63, 87]. Перекладацька діяльність як складова системи соціальних комунікацій, на думку дослідниці, виступає у формі діалогу, а переклад як елемент цієї системи є засобом комунікації [63, 85].

Здійснений огляд є підставою до спроби теоретичного обґрунтування поняття «переклад», що передбачає процес визначення обсягу і змісту поняття, яке дається через родову ознаку і найближчу видову відмінність (найважливішу і найсуттєвішу ознаку) [201, 51]. Вирішення порушеного завдання потребує здійснення аналізу наявних варіантів осмислення термінів «переклад», «документ», а також відмінних ознак перекладу.

Розпочинаючи аналіз терміна переклад, перш за все, варто звернутися до нормативної бази, а також галузевих міжнародних та національних стандартів у перекладацькій сфері, які містять наступні визначення: «переклад письмовий – переклад з іноземної мови і/або іноземною мовою, поданий у роздрукованому вигляді або на електронних носіях», «переклад усний – послідовний або синхронний переклад з іноземної мови і/або іноземною мовою» [137, 2; 176]; «перекладене видання – видання, що містить твір, перекладений із будь-якої іноземної мови мовою національності, для якої адресовано видання» [22, 12]; «переклад – перетворення тексту, поданого однією мовою у текст іншою мовою» (природною) [57, 6]; «переклад – заміна оригінального документа відповідним відтворенням його змісту засобами іншої мови» [56, 2]; «переклад документа іншою мовою (переклад) – виклад змісту документа засобами іншої мови при повному збереженні його структури та відсутності довільного скорочення тексту» [23, 2]; «офіційний переклад – автентичний виклад українською мовою тексту багатостороннього міжнародного договору України, складеного мовою, іншою, ніж українська» [147].

Тлумачні словники та енциклопедії подають такі трактування перекладу: 1) дія за значенням перекладати – з однієї мови іншою; 2) текст, слово, усне висловлювання, а також літературний твір, перекладені з однієї мови на іншу [127, 576; 165, 196].

У тлумачному перекладознавчому словнику зазначено, що переклад зазвичай розуміється або як процес перекладу, або якрезультат діяльності перекладача – усний чи письмовий текст, висловлювання. Переклад є «процесом міжмовного перетворення або трансформації усного або письмового тексту, представленого однією мовою, в текст (усний чи письмовий) іншою мовою»; «передачею інформації, що міститься в даному творі мовлення, засобами іншої мови». При цьому перекладач, здійснюючи комунікативну діяльність у двомовній ситуації, одночасно кодує і декодує інформацію, що ним обробляється, в межах кодів двох різних знакових систем» [126, 137-140].

Досліджуючи еволюцію наукових поглядів щодо сутності та визначення перекладу, А. Швейцер прагне відобразити багатомірність і багатофакторність його характеру у власному трактуванні: «односпрямований і двофазний процес міжмовної і міжкультурної комунікації, за якого створюється вторинний текст, що репрезентує первинний в іншому мовному і культурному середовищі»; «процес, орієнтований на відтворення комунікативного ефекту оригіналу з поправкою на відмінності між двома культурами і двома комунікативними ситуаціями [195, 205].

Узагальнюючи найважливіші теоретичні положення сучасного українського перекладознавства та редакторського опрацювання перекладу М. Зарицький зазначає, що термін «переклад» може витлумачуватися у двох значеннях: 1) як процес перетворення тексту оригіналу на текст перекладу, тобто перекладання; 2) як результат процесу перекладання – «друготвір». Внаслідок перекладання здійснюється передавання інформації, що міститься у словесному тексті першотвору, у текст друготвору [62, 8].

В. Комісаров визначає переклад як «іншомовну форму існування повідомлення, що міститься в оригіналі», як «вид мовного посередництва, за якого мовою перекладу створюється текст, комунікативно рівноцінний оригіналові у функційному, змістовному і структурному відношенні». Дослідник вважає, що основна мета перекладу полягає у «забезпеченні доступності для читачів кінцевого продукту повідомлення, зробленого автором оригіналу іншою мовою, що уможливорює міжмовну комунікацію» [83, 43-45].

Отже, термін «переклад» розглядається у двох значеннях: 1) процес перекладу – певна послідовність дій перекладача; 2) кінцевий продукт цього процесу – слово, усне висловлювання, повідомлення, інформація, текст, літературний твір, вторинний текст, друготвір. Для документознавчих досліджень доцільним є використання терміну саме у другому значенні.

Із огляду на поставлені завдання важливо зупинитися на наукових підходах до визначення поняття «документ», адже в різних контекстах воно має різний обсяг. Цьому питанню присвячено публікації С. Кулешова [98, 3; 99, 73], Н. Кушнарєнко [105, 22-23], Є. Плешкевича [139, 56], М. Слободяника [164, 78], Ю. Столярова [174, 17], Г. Швецової-Водки [198; 200, 54-58], в яких аналізується визначення поняття «документ», що зафіксовані у правових актах законодавчої бази, міжнародних та державних професійних стандартах, фахових словниках, а також його тлумачення зарубіжними та вітчизняними науковцями різних галузей знань. Учені дійшли висновку, що обсяг поняття «документ» зводиться як до «матеріального об'єкта» («речовинного носія») у бібліотекознавстві, книгознавстві та бібліографознавстві, так і до «інформації» («записаної інформації», «повідомлення», «тексту») у діловодстві, архівній справі та документознавстві, або, взагалі, до «єдності інформації (повідомлення) та речовинного (субстанціонального) носія» в соціальному комунікативно-інформаційному процесі.

Узагальнюючи вищенаведене, обсяг поняття «переклад» в аспекті документознавства зводитиметься до «інформації/повідомлення» або до «єдності інформації та носія».

Визначення змісту поняття потребує висвітлення відмінних ознак документа та передбачає дослідження за класифікаційною схемою його інформаційної, матеріальної та семіотичної складових.

Ознака відображає зовнішню прикмету, за якою (або сукупністю яких) можливо визначити, впізнати об'єкт. Основними ознаками документа є наявність соціальної інформації; фіксованість інформації; призначеність документа для передачі інформації як його головна функція. Похідними від них є речовинність (субстанціональність), а також семіотичний (знаковий) і семантичний характер [199, 114].

Переклад, є «завершеним повідомленням, яке спрямоване на передання й обмін інформацією, ідеями, емоціями, уміннями людини, поширення тієї чи іншої концепції, викладення вже відомих або ще не засвоєних на рівні суспільних знань ідей людини [159], тобто містить певну соціальну інформацію. Довготривале збереження перекладу, можливість багаторазового використання, переміщення та розповсюдження у просторі й часі забезпечується завдяки закріпленню інформації на матеріальному носіїві за допомогою певної мовної знакової системи, а саме – словесно-знакової. Отже, інформація подається у формі мовних знаків. Призначення перекладу для використання в соціальній комунікації обумовлюється його метою – спрямуванням на передання інформації зрозумілою читачеві (реципієнту) мовою, тобто через процес декодування.

Класифікація інформаційної, матеріальної та знакової складових документа розгорнуто представлена Г. Швецовою-Водкою [199-200]. Інформаційна складова документа характеризується за ознаками «сфера виникнення інформації та об'єкта відображення» і «рівень узагальнення інформації» (аналітико-синтетичного опрацювання інформації) [199, 185; 200, 270]. За першою ознакою переклад може бути віднесений до управлінського, політичного, наукового, художнього, релігійного, економічного, побутового, розважального, спортивного виду документів, залежно від вміщеної в ньому інформації.

За другою ознакою документи можуть бути первинними або вторинними. Національні стандарти України визначають первинний документ як такий, що «подає безпосередню інформацію про результати вивчення, дослідження, розроблення, практичної діяльності»; вторинний – документ, що «утворюється внаслідок аналітико-синтетичного опрацювання первинних» [58, 4] або в якому «подано дані, інформація (1) чи інформація (2) про інші документи» [57, 10] (інформація (1) – це «знання, що їх передають», тобто інформація, що стосується фактів, понять, предметів, подій, ідей, процесів тощо, інформація (2) – «повідомлення, яке використовується для подання інформації під час комунікації

для підвищення рівня знань» [57, 7]). Спробуємо розібратися, до якого виду належить переклад.

Перекладознавці беруть за основу характерним для перекладу сполученням двох ознак: вторинності тексту та установки на заміщення (відтворення, репрезентацію) вихідного тексту в іншому мовному та культурному середовищі [195, 48]. Підтвердження цьому ми заходимо в одному з найбільш розгорнутих авторських визначень перекладу А. Швейцера: «односпрямований і двофазний процес міжмовної і міжкультурної комунікації, за якого на основі підданого цілеспрямованому («перекладацькому») аналізу первинного тексту створюється вторинний текст (метатекст), що замінює первинний в іншому мовному і культурному середовищі» [195, 75].

Узагальнюючи основні технології перекладацького процесу, М. Зарицький зазначає, що підчас створення перекладу відбувається рецептивно-аналітичний етап, коли перекладач сприймає дійсність створену автором і осмислює текст першотвору у формі чужомовних засобів, та продуктивно-синтетичний, коли перекладач засобами цільової мови відтворює його зміст [62, 23].

В. Комісаров наголошує на тому, що «переклад у всьому замінює оригінал, є його повноправним представником» для користувачів, тобто комунікативно рівноцінний у змістовному, структурному і функціональному відношенні. Змістовне ототожнення оригіналу і перекладу полягає в тому, що «переклад повністю відтворює зміст оригіналу, ... але засобами іншої мови», структурне ототожнення – «переклад відтворює оригінал не тільки в цілому, але і в деталях. Передбачається, що перекладач точно передає структуру і порядок викладу змісту в оригіналі. Кількість і зміст розділів та інших підрозділів тексту в оригіналі та перекладі повинні збігатися». Функціональне ототожнення – «переклад як би приписується авторові оригіналу, публікується під його ім'ям, обговорюється, цитується так, ніби він і є оригіналом, тільки іншою мовою» [83, 43]. Якщо переклад є «оригіналом, тільки іншою мовою», чи є він первинним документом?

А. Збанацька називає переклад вторинним документом. На основі тези про те, що первинний документ містить вихідну інформацію, а вторинний подає дані або інформацію про інші документи, авторка зазначає: «в оригінальному документі міститься первинна документна інформація, а в перекладеному документі – вторинна..., яка відрізняється знаковою природою фіксування» [63, 84].

Відповідно до стандарту ДСТУ 5034:2008 «Інформація і документація. Науково-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять», переклад віднесено до вторинних документів, що утворюються внаслідок аналітико-

синтетичного опрацювання первинних [58, 4]. Проте, як зазначають Н. Кушнарєнко і В. Удалова, за таких умов має відбуватись згортання інформації, яку містить первинний документ, але процес перекладу цього не передбачає [104, 17-18].

В іншому національному стандарті України ДСТУ 4309:2004 «Інформація та документація. Оформлення перекладів» зазначено, що хронологічно кожний переклад є вторинним документом відносно оригінального видання [56, 1]. Окрім того, наявність у перекладі таких елементів, як примітки та пояснення, в яких перекладач зазначає сутність можливих розбіжностей (пропусків, виправлень, скорочень або доповнень до розділів тексту, покажчика або до бібліографії) [56, 7], говорить про певний ступінь аналітико-синтетичного опрацювання оригінального твору.

У зазначеному стандарті також йдеться про те, що переклад може слугувати першоджерелом, тобто бути «проміжним» – заміною перекладеного однією мовою документа відтворенням його змісту засобами іншої мови [56, 2], надалі в тексті його названо «вторинним перекладом» [56, 9]. Отже, в такому разі переклад набуває статусу первинного документа, адже саме з нього здійснюється наступний переклад.

Згідно з законом України «Про авторське право і суміжні права» переклад віднесено до встановленої ним категорії «похідні твори» [145, 15]. Він переклад «походить» від певного твору, є результатом його творчої переробки (перекладу) – тобто вторинним документом, і водночас сам по собі є самостійним твором і об'єктом авторського права, який в майбутньому може слугувати підставою для виникнення іншого похідного твору – набути статусу первинного.

Вищевикладене дає підставу вважати питання про первинність або вторинність перекладу як документа відносним.

У даному дослідженні ми дотримуємося підходу Г. Швецової-Водки, яка поділяє документи на первинні і вторинні залежно від способу потрапляння документа «на вході» чи «на виході» до інформаційної системи, яка виконує функції посередника між джерелом та споживачем інформації, створюючи нові документи з метою усунення того чи іншого бар'єра. Первинними є документи, «які потрапляють до цієї системи «на вході» та піддаються аналітико-синтетичній обробці інформації»; вторинними – «які «створюються системою в результаті обробки первинних документів та передаються споживачам інформації «на виході» з системи» [199, 189].

У цій системі перекладач виконує функції інформаційного посередника, метою якого є уможливлення комунікації через усунення мовного бар'єра, а

переклад є документом, створеним перекладачем у результаті перекладання повідомлення, який передається споживачу «на виході» з системи, тобто вторинним. Даний підхід, з огляду на те, що є повідомленням – оригінальний твір або вже існуючий переклад певного твору, враховує можливість існування перекладу не тільки як вторинного, але і первинного документа.

Матеріальна складова перекладів за класифікацією Г. Швецової-Водки [200, 270], може бути представлена так: за матеріалом носія інформації – паперовими або пластинковими документами; за матеріальною конструкцією – аркушевими, картковими, блочними або дисковими документами; за внутрішньою структурою документа – монодокументами (переклад одного завершеного повідомлення), полідокументами (декілька самостійних повідомлень, кожне з яких може бути розглянуто як монодокумент) або частиною документа (як самостійний документ, якщо містить певне завершене повідомлення); за зовнішньою структурою – можуть бути односторонніми (на одному носієві), багатосторонніми (на декількох носіях) або частиною носія.

Характеризуючи знакову складову [200, 267-269] перекладу можна зазначити, що він може бути: за каналом сприйняття – візуальним (призначеним для читання) або аудіальним (призначеним для слухання) документом; за належністю знаків запису до певних знакових систем – текстовим (писемним, літературним) або технічно-кодованим (фонодокумент із записом мови); за характером мовної знакової системи, в якій втілено інформацію, – вербальним (словесним): вербально-писемним, літературним (в якому, найяскравіше виявляються властивості семіотичності, семантичності, найточніше передається зміст повідомлення) або вербально-усним, звуковідтворювальним.

З огляду на те, що переклад з однієї мови іншою є процесом міжмовного перетворення або трансформації тексту мовою оригіналу на текст мовою перекладу, він передбачає два тексти і дві мовні системи (або більше, залежно від кількості мов, якими перекладають). Опрацювання та передання авторського матеріалу «проходить на рівні опрацювання та перетворення знаків, передання однієї мовної системи знаками іншої мовної системи, зрозумілої читачеві...» [159]. Оскільки, характерною рисою перекладу, як зазначалося вище, є «заміщення (репрезентація) вихідного тексту в іншому мовному та культурному середовищі», перекладачем вирішується питання переходу не тільки з одного лінгвістичного коду на інший, а й з одного національно-культурного коду на інший, адже мова відображає культуру народу-носія [21, 58]. Сам процес «перетворення будь-якої інформації з кодової системи ініціального джерела у кодову систему дублера джерела і/або адресата» є декодуванням [126, 43].

За характером аудиторії, на яку розрахований документ, переклад може бути опублікованим (видання або депонований) та неопублікованим.

Отже, відмінною ознакою перекладу як документа є те, що фіксація повідомлення цільовою мовою відбувається через попереднє цілеспрямоване декодування та передання мовної системи оригіналу знаками мовної системи перекладу. Узагальнюючи вищевикладене, пропонується таке визначення поняття «переклад» – єдність інформації (повідомлення), попередньо декодованої й переданої з однієї мовної системи знаками іншої, та матеріального носія, що призначені для передачі і поширення у часі й просторі.

У випадку, коли переклад є опублікованим, він підлягатиме охарактеризуванню згідно з класифікацією видань [200, 286] та належатиме до певних типів і жанрів літератури [200, 277-278].

Відповідно до класифікації видань основною відмінною ознакою перекладів серед інших видань є належність до текстових за знаковою природою інформації. За ступенем аналітико-синтетичного перероблення інформації Г. Швецова-Водка розрізняє видання, що «не має аналітико-синтетичного перероблення інформації» та «інформаційне». Останнє здійснюється на основі аналітико-синтетичного перероблення і може бути представлене сигнальним бібліографічним, анотованим бібліографічним, реферативним, оглядовим, дайджестом [199, 418]. Автором зроблено висновок щодо можливості аналізу за даними ознаками будь-якого видання та визначення його виду залежно від того, чи відповідає видання тій або іншій дефініції [199, 420]. За періодичністю переклади можуть бути неперіодичними та серіальними (періодичними або продовжуваними) виданнями; за матеріальною конструкцією – блочними, або книжковими, (неперіодичне книжкове, продовжуване книжкове, журнальне, газетно-журнальне), аркушевими (газетне, плакат, буклет), книжкою-іграшкою; за складом основного тексту – моновиданням або полівиданням; за цільовим призначенням – офіційним, науковим, науково-популярним, виробничо-практичним, науково-виробничим, виробничо-практичним для аматорів, нормативним виробничо-практичним, навчальним, громадсько-політичним, довідковим, для дозвілля, рекламним, літературно-художнім, духовно-просвітницьким.

Оскільки матеріальній складовій документа теж притаманна знаковість, яка багато в чому визначається його зовнішньою та внутрішньою формами [105, 85], кожний переклад як окреме видання різнитиметься загальним стилем, дизайном, структурою, змістом науково-довідкового апарату, ілюстрованим супроводом або ілюстрованою інтерпретацією тексту, якщо вони передбачені.

Стосовно типів літератури [200, 277], до яких можуть належати переклади, відмінною ознакою тут, перш за все, є мовна ознака – відповідно, перекладна література.

За віковою ознакою переклади можуть належати до дитячої літератури або літератури для дорослих.

Типологія літератури за соціальним призначенням схожа на класифікацію видань за цільовим призначенням, а всередині кожного основного типу літератури існує розподіл на відповідні жанри творів [200, 278].

Оформлення перекладів здійснюється згідно з ДСТУ 4309:2004. «Інформація та документація: Оформлення перекладів». Ідентифікація перекладу (окремого видання) складається з основних та додаткових елементів, які подаються на титульному аркуші [56].

Отже, поняття «переклад» як видання можна визначити як текстовий документ, що призначений для поширення вміщеної в ньому інформації, попередньо декодованої й переданої з однієї мовної системи знаками іншої, пройшов редакційно-видавниче оброблення, самостійно оформлений, має вихідні відомості.

Питання визначення якості перекладу перебуває у полі постійних дискусій перекладознавців. Відповідно до стандартів, які встановлюють особливості перекладацької діяльності, виконаний переклад (письмовий) вважається якісним, якщо: відповідає вимогам замовника; відповідає вихідному тексту (першотвору) за змістом, смислом, стилістикою та оформленням; відсутні граматичні, орфографічні і пунктуаційні, друкарські помилки; термінологія перекладу відповідає галузевій належності вихідного тексту; у перекладі зберігається одноманітність термінів, найменувань, умовних позначень, скорочень, символів; переклад є повний і адекватний [137; 176]. Проте, сутність категорій «повний» і «адекватний» не розкривається.

Фахівці перекладознавства серед критеріїв оцінювання перекладу найчастіше використовують категорії «адекватний» і «еквівалентний» (існують також «рівноцінний», «тотожний», «точний»). Обидві категорії мають оціночно-нормативний характер, але різняться за своєю сутністю.

Тлумачний словник з перекладознавства визначає «адекватність перекладу» як «відтворення єдності форми і змісту оригіналу засобами іншої мови», а також «тотожню інформацію, що передана рівноцінними засобами» [126, 13]. «Еквівалентність перекладу», в свою чергу розуміється як «максимальна ідентичність усіх рівнів змісту текстів оригіналу і перекладу», однак поняття «еквівалентний переклад», тобто такий «що здійснюється на рівні, необхідному і

достатньому для передачі незмінного плану змісту за дотриманням норм мови перекладу» [126, 254-255], за посиланням повторює одне з 14 наведених понять «адекватний переклад» [126, 14].

Порівняльний аналіз підходів різних перекладознавців до розкриття сутності зазначених категорій, здійснений Ю. Косинською, довів, що найсуттєвіші аспекти перекладу, з огляду на його визначальну роль під час обміну інформацією між різними народами, охоплює розуміння «адекватності» О. Петровою та В. Сдобніковим, яке базується на загальній теорії комунікації: адекватний переклад – «лише такий..., в якому відтворюється функціональна домінанта вихідного повідомлення відповідно до комунікативної інтенції відправника вихідного повідомлення», тобто для чого написаний текст. «Еквівалентність» розуміється як «максимально можлива лінгвістична близькість тексту перекладу до тексту оригіналу», тобто як він написаний. Адекватність виступає критерієм незмінним, ієрархічно підпорядковуючи еквівалентність, ступінь вияву якої, залежно від ситуації, може варіюватися [85, 142].

Дослідження того чи іншого документа вимагає з'ясування питання щодо виконуваних ним функцій. Науковці розуміють функцію документа як соціальне призначення, роль, мету, завдання, які він виконує суспільстві [105, 38; 138; 200, 216]; як «спрямованість характеристик документа на виконання його цільового призначення» [181, 805].

Будь-який документ є поліфункціональним, а різноманітність функцій визначається такими чинниками, як мета його створення, знакова природа, сфера застосування, тематика тощо. На сучасному етапі відбувається наукова дискусія щодо виявлення головної функції документа. Зокрема, нею називають: зберігання та передачу інформації в часі та/або просторі [105, 38; 167, 4-8], комунікаційну [76; 111, 13; 138], соціально-комунікаційно-інформаційну [200, 216], сповіщення, інформування [169, 2], інструментальну [31, 5]. У авторських підходах науковців також спостерігаються і деякі розбіжності щодо виокремлення загальних для всіх документів функцій та їх кількості. Найчастіше зустрічаємо: фіксацію і збереження інформації, інформаційну, комунікаційну, історичного джерела, культурну, регулятивну.

Український мовознавець і перекладач В. Радчук називає переклад «надзвичайно різноманітною цариною», «могутнім знаряддям» і зазначає, що множина завдань перекладу мінлива й має домінанти, оскільки кожна мовна, історична й національна спільнота, кожна перекладацька особистість розставляє свої наголоси в сукупності функцій перекладу [151, 21].

Фахівці перекладознавства стверджують, що функції перекладу є значно ширшими порівняно з функціями оригінального твору [190, 4]. Вони визначаються об'єктивними особливостями матеріалу, а також приналежністю до певного функціонального стилю, що включає галузеві й жанрові підвиди [150, 40]. Аналіз публікацій, присвячених вивченню функцій перекладу [151; 190, 9], у тому числі художнього [120, 258; 203, 165], наукового [60, 59], юридичного [193, 110], дозволив виокремити такі з них, що є притаманними для будь-якого різновиду перекладів: комунікаційну, інформативну, пізнавальну (когнітивну), культурного обміну та креативну (або збагачення цільової мови).

З огляду на те, що мета перекладу (документа) полягає в забезпеченні можливості міжмовної комунікації, його головною функцією вважатимемо комунікаційну. На етапі обміну інформацією переклад як соціокультурний феномен, як засіб міжмовної та міжкультурної комунікації приводить до появи нових знань у реципієнта та у світовій системі знань. Переклад стає складовою розвитку людини як особистості, частиною суспільного процесу, тобто частиною комунікації в її суспільній галузі. Через переклад як особливу форму каналу передачі інформації в системі соціальних комунікацій відбувається своєрідний діалог літератур, народів, культур, цивілізацій та обмін їхніми здобутками [190, 5]. Отже, на нашу думку, серед загальних для всіх перекладів функцій, можна виокремити:

1) пізнавальну (або когнітивну) – переклад є потужним засобом передачі й поширення наукових знань, технологій, художньо-естетичних засобів освоєння дійсності, розширення «скарбниці думки» [62, 11]. Вони відіграють важливу роль підчас усупільнення знань, зростання їх обсягу та рівноцінного структурування в різних мовах; є джерелом породження нових знань та численної документації, в тому числі й наукової (монографії, статті, рецензії, тези);

2) культурну – переклад сприяє розвитку культури суспільства. Обмін інформацією відбувається між представниками різних культур, оскільки мова підчас комунікації відображає культуру її народу-носія, його соціальний устрій, менталітет, світогляд тощо [178, 87]. Результатом діяльності перекладача стає свого роду симбіоз культури тексту оригіналу та тексту перекладу, а також істотне збагачення двох мов і, відповідно, культур через взаємне самоусвідомлення та пізнання [21, 60]. Отже, переклад виступає засобом закріплення культурних традицій суспільства-комуніканта, що складаються з наукових знань, системи цінностей, естетичних досягнень, етичних норм тощо, їх передачі іншомовному суспільству-реципієнту;

3) регулятивну, яка безпосередньо впливає на пізнавальну й культурну функції перекладу. Вона полягає в упорядкуванні та регулюванні інформаційних зв'язків між комунікантом і реципієнтом у таких аспектах, як інтеграція знань і культурних надбань певної нації в загальносвітовий інформаційно-комунікативний простір, формування інтелектуальних ресурсів та культурного потенціалу суспільства. До того ж – духовна інтеграція і консолідація людства, творення світової спільноти тощо;

4) освітню та 5) виховну функції – підчас обміну інформацією переклад стає невід'ємною складовою розвитку людини як особистості та суспільства в цілому. Ці функції тісно пов'язані з пізнавальною та знаходяться під впливом регулятивної функції, але опосередковано, оскільки існує тісний взаємозв'язок між поширенням знань та рівнем освіти, а також формуванням світогляду й свідомості як зростаючого покоління, так і людства загалом.

Переклади можуть виконувати різні функції залежно від тематики та сфери застосування (наприклад, правова, ідеологічна, історичного джерела), зазвичай їх називають спеціальними.

Отже, з метою теоретичного обґрунтування терміна «переклад» з позицій документознавства та виокремлення його з інших видів документів здійснено співвідношення понять «переклад» і «документ», їх аналіз, визначено обсяг і зміст терміна «переклад», охарактеризовано його матеріальну, інформаційну та знакову складові. Виявлено відмінну ознаку перекладу як документа, яка передбачає фіксацію повідомлення цільовою мовою через попереднє цілеспрямоване декодування та передання мовної системи оригіналу знаками мовної системи перекладу. Це дозволило сформулювати та запропонувати таке визначення поняття «переклад»: 1) як документ – це єдність інформації (повідомлення), попередньо декодованої й переданої з однієї мовної системи знаками іншої, та матеріального носія, що призначені для передачі й поширення у часі й просторі; 2) як видання – це текстовий документ, який призначений для поширення вміщеної в ньому інформації, попередньо декодованої й переданої з однієї мовної системи знаками іншої, пройшов редакційно-видавниче оброблення, самостійно оформлений, має вихідні відомості.

Серед виконуваних перекладами функцій виокремлено головну – комунікаційну, яка полягає у забезпеченні міжмовної комунікації. До загальних для всіх перекладів функцій віднесено: пізнавальну (є потужним засобом передачі й поширення нових знань, ідей), культурну (сприяє розвитку та взаємозбагаченню культур), регулятивну (упорядковує та регулює інформаційні зв'язки між комунікаторами), освітню та виховну (є невід'ємною складовою розвитку людини як особистості та суспільства в цілому).

**ДОКУМЕНТНИЙ ПОТІК
ПЕРЕКЛАДІВ У СИСТЕМІ
ДОКУМЕНТНОЇ
КОМУНІКАЦІЇ**

У попередньому розділі визначено, що головою функцією перекладу є комунікаційна. Переклад є засобом поширення різноманітних знань внаслідок передачі інформації, яка міститься у творі мовою оригіналу через її відтворення зрозумілою читачеві цільовою мовою. Як кінцевий результат, вона втілюється в окремий документ – переклад. Комунікація, що опосередкована таким документом та побудована на обміні ним між суб'єктами, є документною і, водночас, частиною та однією з підсистем соціальної комунікації. Рух перекладів від створювачів та виробників до користувачів по комунікаційних каналах призводить до створення документного потоку перекладів.

У науковому середовищі документний потік визначається як: «множина об'єктів, що змінюється в часі, перебуває у русі, динаміці» (Н. Зинов'єва) [67, 199]; «всі документи з моменту їх виникнення в процесі руху в напрямку від документовиробника до документокористувача» (Ю. Столяров) [173, 53]; «організована множина документів (первинних і/або вторинних), що функціонують (створюються, розповсюджуються і використовуються) у соціальному середовищі», яка змінюється в часі, перебуває у русі, динаміці (Н. Кушнарєнко) [105, 133]; «множина документів, які виникають і діють у суспільстві у певний короткий проміжок часу, із зафіксованим початковою та кінцевими датами» (Г. Швецова-Водка) [200, 63]; «сукупність документованої інформації, що переміщується у просторі й часі» (М. Ларьков) [110, 363]; «сукупність документів, що функціонують у процесі створення, розповсюдження та використання у суспільстві документованої інформації» (А. Соляник) [170, 14]; «вибіркове відображення у формі документів результатів соціальної діяльності членів суспільства» [18, 7] або «цілісна множина семантично пов'язаних документів, що безупинно розвивається є унікальним засобом зберігання, накопичення і передачі знання про зовнішній світ, що є штучно створеною системою, «інтелектуальною пам'яттю цивілізації» (Г. Гордукалова) [20].

На загальнотеоретичному рівні документний потік є складною впорядкованою системою, яка передбачає наявність елементів (документів), зв'язків між ними, що утворюють її структуру та функцій. Завдяки наявності власних ознак, що відображають зовнішні сторони, властивостей, що відбивають внутрішні особливості і відмінні якості, та функцій, що реалізують властивості, він відокремлюється у самостійне явище [170, 16]. Їх знання дозволяє відрізнити документний потік від інших підсистем документної комунікації, зважати на об'єктивні закони їх розвитку та використання, оптимізувати роботу з ними.

Основними параметрами документного потоку, що піддаються вимірюванню, є: зміст – структура, яка має змістовні та формальні ознаки для

здійснення класифікації і характеризується ступенем концентрації елементів потоку за ними; обсяг – кількість вміщуваних у потоці документів; темпи зростання. Обсяг, склад і структура мають здатність змінюватись під впливом різних чинників зовнішнього середовища (економічні, політичні та соціокультурні). Стеження за змінами структури документного потоку надає можливість прогнозувати закономірності розвитку документних комунікацій суспільства, здійснювати науково обґрунтоване управління документними системами [170, 27].

Для розуміння сутності документного потоку перекладів, перш за все, розглянемо процеси його виникнення та функціонування на етапах життєвого циклу перекладів у системі документної комунікації. З огляду на активне функціонування документних потоків у генезисних і транзитних підсистемах та забезпечення при цьому таких етапів життєвого циклу документа як документогенез та документорозповсюдження, зупинимося на детальному висвітленні комунікаційного шляху перекладів. Це допоможе сформувати системний погляд на процеси створення, переробки, документування інформації, що міститься у перекладі, канали її розповсюдження, зрозуміти роль різних фахівців у створенні і виникненні перекладів, а також різних інституцій у забезпеченні організації та корегуванні їх руху у суспільстві.

Документний потік як основа документної комунікації суспільства виникає на етапі документогенезу, який передбачає послідовну реалізацію наступних процесів:

- 1) виникнення задуму: формування мети, визначення кола питань, які необхідно висвітлити у майбутньому документі;
- 2) створення тексту автором (або колективом авторів): збирання матеріалів, їх осмислення, систематизація, творча обробка;
- 3) документне втілення накопиченої інформації, тобто надання результату творчої праці знакової та матеріальної форм;
- 4) виробничо-технологічне виготовлення тиражу – створення видання, що складається з додрукарських (прийом рукопису, рецензування, редагування, макетування, виготовлення друкарської форми, верстання, коректування, виправлення, звірення, зведення), друкарських (друкування тиражу) та післядрукарських процесів (брошурувально-палітурні, оздоблювальні, упакування, здавання друкованої продукції на склади);
- 5) випуск документа у світ: перевірка готового видання та розсилка обов'язкових примірників видань, присвоєння Міжнародного стандартного книжкового номеру (ISBN) [170, 39-45].

А. Збанацька, аналізуючи комунікативний шлях перекладу з документознавчих позицій, виділила в ньому три етапи: 1) створення оригіналу мовою, якою володіє автор (інтерпретація автора) – виникає первинний документ; 2) оригінал перекладається мовою приймаючої культури (інтерпретація перекладача) – виникає вторинний документ; 3) передача інформації в приймаючій культурі – переклад сприймається споживачем. Дослідниця зазначає, що цей шлях є більш складним, адже він передбачає процеси створення, редагування, поширення, збереження та використання документа, доступу до нього споживача, проте детально не зупиняється на даному питанні [63, 85].

Створення та редагування, тобто технологія перекладу є предметом вивчення перекладознавства, що зумовлює звернення до вже існуючого професійного досвіду цієї сфери. Узагальнюючи теоретичні положення українського перекладознавства та редакторського опрацювання перекладу, М. Зарицький підчас створення перекладу виокремлює 11 послідовних етапів:

1. Існування об'єкта відображення – реальної дійсності.
2. Сприймання автором цієї дійсності.
3. Утілення задуму, ідеї твору за допомогою певної мови (оригіналу).
4. Створення автором першотвору (оригінального твору – Т 1), його саморедагування.
5. Потрапляння першотвору до видавництва (редактора), здійснення другого редагування першотвору.
6. Опублікований першотвір надходить до Читача 1.
7. Першотвір стає об'єктом опрацювання перекладача.
8. Відтворення перекладачем змісту першотвору цільовою мовою.
9. Виникнення друготвору (перекладу – Т 2), його саморедагування перекладачем.
10. Опрацювання редактором.
11. Надрукований твір потрапляє до Читача 2 [62, 14-15].

Аналізуючи вищенаведене, між виникненням задуму і створенням перекладу на етапі *документогенезу* існує ціла низка процесів, пов'язаних зі створенням та виданням первинного документа оригінальною мовою та його споживанням реципієнтом носієм цієї ж мови (Читачем 1) і використанням у суспільстві.

Наступним до зазначеного переліку доцільно було б додати замовника, який керується певною метою появи перекладу у суспільстві. Замовником будь-якої видавничої продукції, може бути фізична чи юридична особа, яка бере на себе

фінансові зобов'язання щодо її видання [146]. Замовником у сфері перекладацької діяльності може бути підприємство, організація, установа, приватна особа, які використовують, купують, замовляють переклад або мають намір скористатися послугами з перекладу. Відповідно, виконавцем є підприємство, організація, установа, приватний підприємець, що надають такі послуги [176]. Наприклад, видавництво може бути замовником відносно виготовлювача перекладу – певного перекладача, агенції, бюро, центру перекладів тощо, і його виконавцем відносно іншої установи або приватної особи. Усі умови виконання замовлення, права та обов'язки обох сторін визначаються відповідними угодами, договорами на надання послуг, укладеними згідно із чинним законодавством.

На відміну від інших секторів книговидавництва, перекладацька сфера потребує значних інвестицій. Окрім оплати роботи перекладача, собівартість одиниці перекладу збільшується оплатою копірайту та виплатою роялті власнику авторського права [134, 38]. Фінансування перекладів може здійснюватися як за рахунок державних, власних коштів видавництва, так і коштів меценатів, спонсорів, благодійних та інших фондів.

У загальносвітовій практиці активно використовується форма грантової підтримки. Так, в Україні практично всі переклади світової гуманітаристики до кінця 2000-х рр. XXI ст. з'явилися саме завдяки іноземним грантам (зокрема, Міжнародного фонду «Відродження» Дж. Сороса), негрантова частина становить майже 3% [134, 7]. Але діяльність іноземних грантових інституцій, серед яких у нашій країні можна виділити Британську раду, Гете-Інститут, Інститут Сервантеса тощо, у більшості випадків спрямовується на підтримку в іншомовних перекладах літератури своєї країни [134, 38].

Фонд «Open Ukraine» з 2007 р. надає гранти на переклад сучасної української літератури іноземними мовами з метою її промоції за кордоном, налагодження міжкультурного порозуміння та обміну культурними цінностями. У межах благодійної програми «Книжковий фонд» підтримуються переклади української художньої літератури (окрім поезії), яка виходила упродовж останніх 50-ти років, таких жанрів як есеїстика, документальна проза, публіцистика з подальшим сприянням щодо їх видання за кордоном. Іншим прикладом може слугувати фінансова підтримка Д. Фірташа, що надана для відкриття у Кембриджському університеті українознавчих студій 2008 р. з метою поширення знання про Україну у Великій Британії та світі, популяризації української літератури і культури [133, 23-24].

Наступним процесом документогенезу є безпосереднє створення перекладу (перетворення першотвору у друготвір), який відбувається в три етапи [62, 23-31].

Етап 1 – першотвір стає об'єктом опрацювання перекладача – рецептивно-аналітичний. Перекладач виступає як критик, сприймаючи дійсність створену автором і осмислюючи текст першотвору у формі чужомовних засобів. Для текстів наукового та офіційно-ділового стилів здійснюється науково-когнітивна рецепція, для текстів художнього та публіцистичного – художньо-естетична.

Етап 2 – перекладач відтворює зміст першотвору цільовою мовою – продуктивно-синтетичний. Перекладач як вчений-філолог у поєднанні зі здатностями фахівця галузі знань або мистецтва, до якої належить першотвір, засобами цільової мови відтворює його зміст.

Відтворення значення першотвору здійснюється за трьома методами перекладацької діяльності:

1) реалістичний метод, який якомога точніше відтворює зміст першотвору, не зважаючи на його форму (художні, публіцистичні тексти);

2) об'єктивно-науковий метод, за якого зміст і форма першотвору і друготвору дорівнюють один одному (термінологічні тексти наукового, офіційно-ділового стилю).

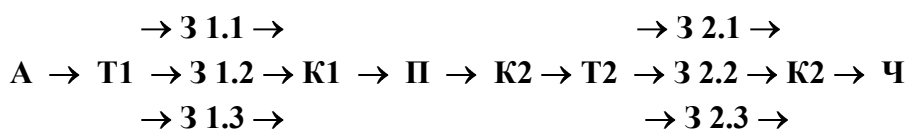
3) суб'єктивно-інтуїтивний метод (антиномія буквализму), коли за будь-якої форми зміст друготвору є тільки приблизним до змісту першотвору, внаслідок чого виникає «вільний» переклад (поетичні тексти) [62, 18-21].

Етап 3 – виникнення рукопису перекладу – перекладач як саморедактор перевіряє та здійснює редагувальне шліфування тексту друготвору, в результаті чого створюється чистовий варіант рукопису перекладу.

Розглядаючи міжкультурну комунікативну сутність перекладу, Т. Горощенко зазначає, що перекладання, зумовлює значне зростання ступеня багатозначності одного і того самого повідомлення [21, 58]. На основі цього факту, процес сприйняття перекладачем першотвору та продукування ним друготвору, так само як і процес сприйняття друготвору читачем, характеризується наявністю різних змістів, що зумовлені варіативністю та багатозначністю мови.

На рівні перекладу художнього тексту, в якому міжкультурна комунікація відбувається найбільшою мірою, додаються ще й численні національно-культурні та соціально-історичні особливості конкретної нації, що закріплені у лінгвістичних формах – реаліях, усталених системах асоціацій, образному відображенні дійсності тощо. Вони діють як свого роду фільтри (схема 1), становлять найбільш вразливі місця для перекладача у всьому ланцюгу, але

водночас несуть насичене та винятково важливе значення, є яскравим втіленням національного колориту в літературі [21, 59].

*Схема 1. Переклад художнього тексту
як міжкультурний комунікативний акт (за Т.В. Горощенко [21, 59])*

Умовні позначення:

A – автор;

T – текст;

З – з відповідними цифровими індексами – різні змісти,

K – культура, колорит;

П – перекладач;

Ч – читач (отримувач повідомлення).

Відображення позамовної дійсності засобами, які відображають соціокультурний чинник, потребує особливого підходу з урахуванням таких елементів, як перекладацький аспект країнознавства, культура перекладача, урахування фонових знань реципієнта перекладу (тобто ознайомлення та сприйняття відповідного середовища, культури, епохи) [21, 60].

Таким чином, завдання перекладача як посередника полягає не тільки у зміні мовного коду, відтворенні задуму і способу його втілення засобами цільової мови. Найскладнішим процесом є перенесення інформації, що міститься в оригіналі, з однієї культури в іншу, долаючи мовні бар'єри з метою збереження комунікативного ефекту, закладеного автором першотвору.

Професійний рівень перекладача зумовлюється вимогами: наявності відповідної освіти; компетентності (професійне володіння мовою оригінального тексту та мовою перекладу); володіння методикою, спеціалізацією перекладу, термінологією відповідними мовами, граматикою і стилістикою мови; використання відповідних словників, термінологічних стандартів, довідкових матеріалів [137; 176]; поєднання якостей та вмінь дослідника, критика, мовознавця і письменника; володіння знанням широкого культурного спектра та міжкультурна компетентність [62, 17].

Наступним на етапі документогенезу перекладу є редакторська робота. Ю. Косинська визначає редагування перекладу як «етап редакційно-видавничого процесу, під час якого відбувається аналіз тексту перекладу з метою його якнайбільшого наближення до оригіналу за змістом, стилем, формою та

комунікативним ефектом, а також удосконалення мовного втілення перекладу, що забезпечує адекватне функціонування оригіналу в іншомовному середовищі» [85, 143]. Ідеальна модель удосконалення перекладу осмислюється дослідницею крізь призму колективної діяльності, а саме: редагування автором першотвору; редагування перекладачем; професійне редагування працівником видавництва (редактором) [86, 86].

Дослідниця стверджує, що саме етап редагування, точніше вдосконалення, перекладу автором першотвору, є запорукою його якості. Доцільність цього твердження дослідниця пояснює тим, що, по-перше, перекладач, не може повною мірою оцінити результат своєї діяльності з позиції читацького сприйняття створеного ним тексту; по-друге, саме автору першотвору належить задум, шлях реалізації та первісне мовне оформлення твору, він уболіває за якість його перевтілення засобами іншої мови і тим самим приділяє більшу увагу адекватності ідейно-естетичного навантаження обох варіантів [86, 84]. Редагування перекладного тексту автором оригіналу фактично вважається завершальним у процесі аналізу друготвору перекладачем.

Ю. Косинська наголошує на необхідності заохочення й поширення такої практики. Редактор, за її словами, відіграє визначальну роль в організації та супроводі співпраці автора й перекладача на всіх етапах. За умови володіння мовою оригіналу редактор, на думку дослідниці, стає рівноцінним учасником міжмовної комунікації [86, 85-86]. Здійснюючи редагування перекладу редактор має пройти весь той шлях, який пройшов перекладач, як порадник та кваліфікований критик. Завдання редактора полягає у сприйнятті друготвору винятково з позиції читача, об'єктивному оцінюванні ступеня розкриття задуму й визначенні недоліків, які збіднюють твір.

Рівень професійності редактора перекладу визначається: обізнаністю із основами перекладознавства, практикологією і критикою перекладу; знанням мови оригіналу, що є суттєвою допомогою перекладачеві у розв'язанні складних лінгвістичних питань; компетентністю у галузі матеріального чи духовного виробництва, залежно від характеру та стильової приналежності оригіналу; знанням і вмінням всього, що знає і вміє перекладач; здатністю зробити текст перекладу більш досконалим, ніж створений перекладачем [62, 31].

Згідно зі стандартами, що стосуються перекладацької діяльності [137; 176] на перекладача покладається відповідальність за підготовку якісного перекладу, на редактора – контроль якості перекладу.

Отже, процес створення перекладу, як і процес його редагування, в яких задіяні не тільки перекладач і редактор видавництва, а й автор оригіналу, є доволі складним і трудомістким.

Решта додрукарських процесів, серед яких найважливішими є макетування і верстання, безпосереднє друкування тиражу та післядрукарські процеси, що складаються з брошурувальних-палітурних, оздоблювальних, упакування та здавання перекладів як готової друкованої продукції на склади, є усталеними у виготовленні видань. Унаслідок процесів створення видання документний потік перекладів осідає у документному масиві як товар, призначений для реалізації.

Завдяки процесу оформлення перекладних видань на випуск у світ, який завершує етап документогенезу, забезпечується функціонування документного потоку обов'язкового примірника перекладів, що зумовлює їх збереження у провідних бібліотеках як частини вичерпного національного фонду, а також частини світового культурного надбання, їх державну бібліографічну та статистичну реєстрацію, оперативне інформування про них. Для ідентифікації на міжнародному рівні перекладу має бути присвоєний ISBN, який дозволяє автоматизувати процес його руху від моменту видання до продажу [170, 45]. На території України за ці процеси відповідає Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова» та Національне агентство ISBN, як її структурна частина.

Теоретично законодавство України (Закон «Про обов'язковий примірник документів») передбачає своєчасне і в повному обсязі надсилання видавцями обов'язкових примірників, а також у встановленому порядку звітність про випуск видавничої продукції [148]. Але практично – ця вимога виконується не всіма і не завжди, що впливає на якість обліку. Більше того, ця проблема є актуальною не тільки для України, а і для багатьох країн Європи.

Другий етап життєдіяльності перекладу, *документорозповсюдження*, забезпечує можливість руху документів в інформаційному середовищі з метою їх доведення до споживачів завдяки функціонуванню систем транспортування і постачання: експедиційних підприємств, оптових та роздрібних торговельних установ, пошти, центрів електронної доставки документів, електронної пошти, глобальних комп'ютерних мереж тощо. Способами розповсюдження може бути безоплатне розповсюдження та торговельна мережа (оптова, роздрібна) [170, 49-50].

Прикладом безоплатного розповсюдження перекладів є постачання обов'язкового примірника з науковою та культурно-просвітницькою метою до Книжкової палати, національних бібліотек України, а також, залежно від видів документів, до державних центрів науково-технічної інформації тощо. Саме цей

спосіб, теоретично, є основою подальшого формування та постачання бібліографічної інформації до бази даних ЮНЕСКО «Index Translationum». Іншими способами розповсюдження можуть бути обмін між різними бібліотеками і діаспорними організаціями, дарунки з культурно-просвітницькою і благодійною метою.

Проте основним способом поширення перекладів є реалізація у торгівлі. Він зумовлює утворення документного потоку перекладів між видавництвом, що їх випускає, та низкою таких установ як оптові бази, рекламні агентства, книжкові магазини, що об'єднуються з метою допомогти читачам у придбанні необхідних видань, і одночасно забезпечити собі максимум прибутку.

Рух перекладів як готової книжкової продукції до споживача розпочинається з оптової книжкової торгівлі. До основних її форм відносяться торгово-експедиційні фірми, що обслуговують кілька профільних видавництв; оптові книготорговельні фірми, розташовані в центрах книгодрукування, мережа дилерів (фізичних осіб) і дистриб'юторів (фірм) оптових підприємств, які є посередниками між видавництвами, роздрібними та оптовими фірмами. Важливою формою оптової торгівлі, а також рекламування перекладів вважається виставково-ярмаркова діяльність (від дрібнооптових книжкових ярмарок до міжнародного рівнів) [170, 52]. Найбільшим авторитетом користуються європейські «Франкфуртський книжковий ярмарок» та «Лейпцизький книжковий ярмарок» (Німеччина). Головним організатором колективних експозицій на них від України є громадська організація «Форум видавців». З метою промоції українських авторів і видавців щорічно проходить міжнародний книжковий «Форум видавців у Львові», в рамках якого проводиться Міжнародний фестиваль перекладів «Translit», започаткований у 2011 р. за підтримки програми «іЗ – ідея, імпульс, інновація» фонду «Розвиток України». В Україні щорічно проходять міжнародний ярмарок «Медвін; Книжковий світ», міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал», міжнародна книжкова виставка «Книжкові контракти» тощо.

Завершує рух перекладів як товару роздрібна торгівля, завдяки якій вони потрапляють безпосередньо до користувача. Завданням роздрібних книготоргових організацій (стаціонарні книжкові магазини, кіоски, поштово-посилочні бази («Книга поштою»)) є задоволення попиту покупців і зворотний зв'язок з видавцями з метою корегування асортименту їх продукції [170, 53].

Особливої уваги на даному етапі потребує ефективна система захисту документа та його складових (матеріальної, інформаційної), зокрема, правові заходи, які передбачають прийняття законів, що захищають права власника на

документовану інформацію та документ як товар (авторське право) [170, 48]. Питання щодо здійснення відповідними суб'єктами належного їм авторського права, пов'язаного з перекладами, регулюються Цивільним Кодексом України [189] та Законом України «Про авторське право і суміжні права» [145].

Авторське право на твір виникає внаслідок факту його створення [145, 16; 189, 147] і розуміється як майнові і немайнові права авторів та їх правонаступників, пов'язані із створенням та використанням творів науки, літератури і мистецтва. Переклади включені до переліку об'єктів авторського права як такі, що є літературними [189, 146], а також «похідними» творами [145, 7]. Суб'єктами авторського права, пов'язаного з перекладами, є автори творів (та їх спадкоємці), перекладачі (та їх спадкоємці), а також особи, яким передано авторські майнові права на переклад (агенти, видавництва) [145, 15].

Фахівці видавничої справи у сфері врегулювання авторського права підкреслюють необхідність розрізнення між: 1) «правом на переклад» – майнове право автора авторизувати (дозволяти) акт перекладу, як використання твору; 2) «правом на переклад» – майнові та немайнові права перекладача на результат акту перекладу – текст перекладу, окремий твір. Розрізнення цих прав і чітке формулювання домовленостей є важливим у питаннях точного усвідомлення всіма сторонами ступеня відповідальності, а також отримання авторських винагород [3, 17].

Перекладачу належить авторське право на здійснений ним переклад. Користування цим правом зумовлюється дотриманням перекладачем прав автора оригіналу. Воно існує упродовж усього терміну чинності авторського права і не перешкоджає іншим особам здійснювати свої переклади тих самих оригінальних творів [145, 24]. Якщо існує переклад, який було зроблено самим автором (авторський переклад), ніхто інший не може перекладати цей самий твір тією ж мовою. У разі, коли переклад стає проміжним, від його автора потрібен дозвіл на здійснення наступного перекладу [128, 135].

Для уникнення конфліктів та непорозумінь здійснення перекладу будь-якого опублікованого твору передбачає укладення договору між автором і перекладачем (організацією, яка має намір використати його твір) про видачу дозволу на переклад і його використання [128, 133; 3, 40].

Переклади, які мають офіційний характер (закони, укази, судові рішення тощо), тобто є опублікованими в офіційних виданнях «Вісник Верховної Ради України», «Голос України», «Офіційний вісник України», «Офіційний вісник Президента України», не охороняються авторським правом [128, 134].

Сенс та результат життєвого циклу будь-якого документа полягає у його використанні – етап *документовикористання*. Даний етап забезпечує кумуляцію, тривале або постійне зберігання документів з метою їх надання у користування споживачам за допомогою таких термінальних систем як бібліотеки, органи науково-технічної інформації, архіви, музеї [170, 57]. Використовуючи переклад реципієнт крізь культурні фільтри сприймає інформацію, що міститься в ньому, за допомогою мови, якою володіє. При цьому належність інформації до певного історичного періоду вимагає від читача певних знань та вмінь її декодування. Подальше розуміння, засвоєння цієї інформації поповнює інтелектуальний чи художньо-естетичний тезаурус, сукупність знань, ідей, що впливає на практику взаємодії реципієнта з оточуючим середовищем – емпіричною реальністю.

Узагальнюючи, документний потік перекладів виникає на етапі документогенезу внаслідок процесів створення перекладу та його видання. Завдяки оформленню перекладних видань на випуск у світ функціонує документний потік перекладів обов'язкового примірника. На етапі документорозповсюдження документний потік перекладів функціонує, забезпечуючи можливість їх руху в інформаційному середовищі з метою доведення до споживача.

Комунікаційний шлях перекладів, що призводить до виникнення документного потоку перекладів, зображено у схемі 2. В її основу покладено концепції документно-комунікаційної системи А. Соколова [168, 168-173], поетапного створення та редакторського опрацювання перекладу М. Зарицького [62, 14-16], міжкультурної комунікативної сутності перекладу Т. Горощенко [21, 29].

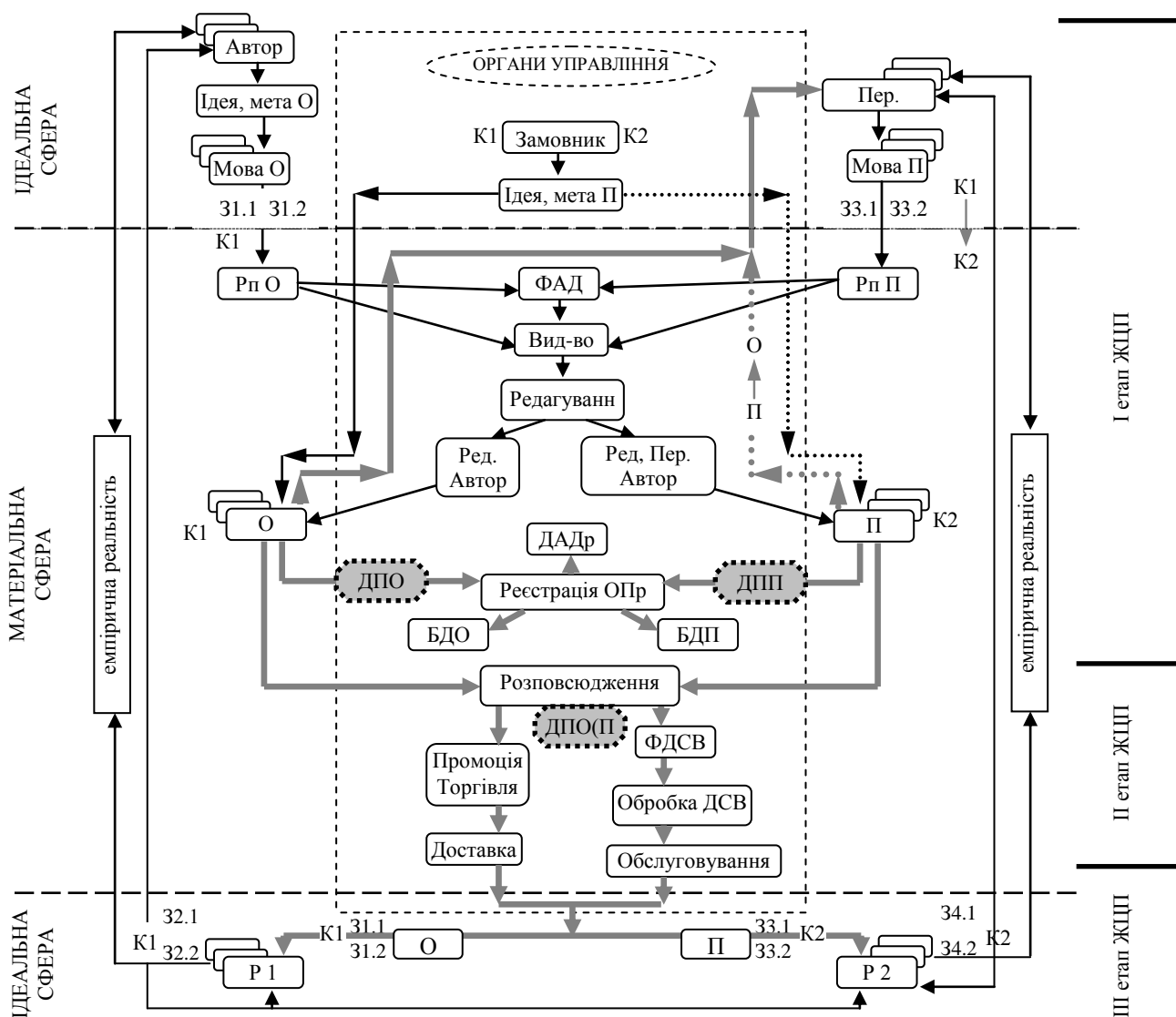

Схема 2. Переклад у системі документної комунікації

Умовні позначення:

- О** – оригінал;
- П** – переклад;
- Рп** – рукопис;
- К** – культура;
- З** – зміст;
- Пер.** – перекладач;
- Ред.** – редактор;
- Р** – реципієнт (читач);
- ОПр** – обов’язковий примірник;
- ДПО(П)** – документний потік оригіналів (перекладів);
- БДО(П)** – база даних оригіналів (перекладів);
- ФАД** – фонд архівних документів
- ДАДр** – Державний архів друку;
- ДСВ** – документи суспільного використання
- ФДСВ** – фонд документів суспільного використання;
- ЖЦП** – життєвий цикл перекладу

- – канал неопублікованих документів;
- – канал опублікованих документів

На основі даної схеми можна дійти висновку, що документна комунікація, опосередкована перекладом, відбувається у міжкультурному контексті.

Отже, родоутворювальним елементом документного потоку перекладів як системного об'єкта є опублікований переклад (видання). Основними ознаками документного потоку перекладів, що відображають його зовнішні сторони, є: множинність перекладів, що складають потік; спрямованість його формування з метою забезпечення руху перекладів та здійснення на їх основі міжмовної та міжкультурної комунікації у суспільстві; постійне відтворення потоку у процесі соціально-комунікативної діяльності.

Зв'язки, що виникають між перекладами утворюють структуру потоку та забезпечують його цілісність. До них відносяться: внутрішні зв'язки між перекладами та їх групами за формальними і змістовними ознаками; зв'язки між документним потоком перекладів та зовнішнім середовищем (від створювачів до користувачів перекладів). Якщо ми розглядаємо документний потік перекладів на загальному рівні, його головною системоутворюючою ознакою можна вважати зв'язок документів за змістом. У разі вивчення потоку перекладів з або певною мовою, головною системоутворюючою ознакою виступатиме зв'язок документів за мовою, відповідно оригінальною або цільовою.

Метою функціонування документного потоку перекладів є забезпечення їх руху та здійснення на їх основі міжмовної та міжкультурної комунікації у суспільстві, що вказує на його цілеспрямованість.

Документному потоку перекладів притаманна дискретність, оскільки він складається з окремих самостійних документів – перекладів, які можуть бути відмежовані один від одного у часі і просторі. Постійне виникнення нових перекладів, їх рух, обмін та накопичування відомостей про досягнення суспільства документованою пам'яттю людства свідчить про нескінченність та континуальність потоку.

Проходження через проміжні документні системи, що забезпечують цикл життєдіяльності перекладів, тобто їх створення, транспортування, збирання, використання, зберігання вказує на транзитивність потоку перекладів.

Особливістю документного потоку перекладів є його інформативність, адже він містить відомості, що стосуються усіх сфер людської діяльності незалежно від періоду, території та мов. Нами розглядається потік перекладів за певний період щодо української мови (як оригінальної, так і цільової), на території всієї України.

Основними параметрами документного потоку перекладів, що піддаються вимірюванню, є: структура, яка має змістовні та формальні ознаки і

характеризується ступенем концентрації елементів потоку за ними; обсяг – кількість вміщуваних у потоці перекладів; темпи зростання. Потік перекладів постійно змінює свій кількісний обсяг, темпи зростання, структуру, концентрацію елементів, що свідчить про його нестабільність.

Функції документного потоку – це реалізація його властивостей у процесі функціонування документної комунікації суспільства [170, 21]. Зовнішніми функціями документного потоку перекладів, які зумовлюють суспільну необхідність його існування, безперечно є інформативна, тобто розповсюдження соціальної інформації у суспільстві між різномовними націями, а також комунікативна, яка полягає у забезпеченні руху й обміну цією інформацією в соціальному середовищі та налагодженні міжсуб'єктного зв'язку між створювачами та користувачами перекладів.

Внутрішні функції відображають завдання документного потоку відносно тих підсистем документної комунікації, з якими безпосередньо пов'язані, тобто виробників, розповсюджувачів та користувачів документів [170, 22]. До таких функцій потоку перекладів відноситься соціально-орієнтувальна (або соціалізуюча), адже завдяки його функціонуванню відбувається своєрідний трансфер відомостей про історію, культуру, надбання, особливості певної нації або суспільства, які фіксуються через перекладання з/або рідною мовою, що уможлиблює їх спадкоємність в майбутньому. Управлінська функція полягає у здатності здійснювати вплив на соціальні процеси, що відбуваються в суспільстві, його інтелектуальний розвиток та громадські інститути через розповсюдження серед членів суспільства інформації, яка міститься в перекладах. У межах утилітарної функції, тобто використання потоку у процесі соціально-комунікативної діяльності, можна виокремити конкретні: статистичну функцію – вивчення кількісних показників та специфіки видання в галузі перекладної літератури у різних царинах знання; прагматичну – визначення подальших перспектив у роботі видавців; культурно-освітню – запозичення певною національною культурою необхідних для розвитку її власного духовного і матеріального виробництва ідей з ноосфери, здійснення мужкультурної комунікації та долучення до світової культури; історичного джерела – висвітлення історичних періодів певної національної культури з урахуванням історичного значення перекладів.

Структура документного потоку перекладів є сукупністю стійких зв'язків, що забезпечують його цілісність, збереження основних властивостей. Документний потік можна структурувати за змістовними, що відбивають його семантичні, тематико-типологічні особливості, та формальними ознаками, що

відбивають видові, мовні, географічні, видавничі характеристики документів, технологічні особливості носіїв інформації тощо [170, 23-24].

До змістовних ознак документного потоку перекладів відносяться:

- тематична структура, яка характеризує відносну поширеність у потоці документів певної тематики (наприклад, схема Універсальної десятикової класифікації – УДК);

- типологічна структура, яка характеризує розповсюдженість та кількісне співвідношення документів певних типів і жанрів. Як стверджують фахівці, вивчення розвитку цієї структури документного потоку надає підстави для визначення актуальних проблем або тенденцій функціонування конкретних сфер та галузей [170, 24].

Серед формальних ознак структурування документного потоку перекладів можна виділити:

- хронологічну структуру – співвідношення перекладів за роком видання, вивчення якої надасть можливість встановити рівень та швидкість змін в обсязі виданих перекладів;

- мовну структуру – співвідношення кількості перекладів, опублікованих певними мовами, або перекладених з певних мов. Якщо вивчається потік перекладів, що охоплює певну територію за певний період часу (наприклад, потік перекладів України за період її незалежності) для аналізу відокремлюються дві мовні структури: за мовою оригіналу та цільовою мовою;

- видову структуру – співвідношення перекладів різних видів;

- видавничу структуру – кількісне співвідношення перекладів за ознакою належності до видавничих установ;

- географічну структуру – розподіл перекладів за містом видання;

- авторську структуру – співвідношення перекладів за належністю індивідуальному автору або колективу авторів.

Якщо у бібліографічних записах перекладів ідентифікуються прізвище та ініціали перекладача, це надає можливість проаналізувати структуру, що характеризує співвідношення документів за належністю перекладачеві.

Таким чином, аналіз структури документного потоку перекладів надасть можливість вивчити динаміку та основні тенденції його розвитку, темпи росту, кількісний обсяг, концентрацію елементів у потоці, виявити закономірності розвитку як документної, так і міжкультурної комунікації в суспільстві.

На обсяг, склад і структуру потоку перекладів, що мають здатність змінюватися, значною мірою впливає зовнішнє середовище, яке виявляє себе наступними чинниками:

- існування політичного режиму та цензури, як у випадку з країнами колишнього СРСР, що впливає на належність перекладів до певної тематики і залишає народи ізольованими від суспільно-значущих світових літературних і наукових надбань;

- державна політика у видавничій сфері. Національне книговидання України упродовж останнього десятиріччя ХХ – початку ХХІ ст. перебувало у кризовому стані, що було пов'язано з відсутністю державної політики у видавничій справі, належних економічних умов для розвитку книговидання та реалізації книжкової продукції, найвищі в Європі непомірні податки (ситуація з якими змінилася лише у 2004 р. – запроваджено пільгове оподаткування), недостатнє й суперечливе правове забезпечення тощо [121, 2]. Державні заходи починаючи з 2006 р., а саме прийняття низки нормативно-правових актів, затвердження різних державних програм, які були спрямовані на створення умов для розвитку книговидавничої галузі та популяризацію вітчизняної книжкової продукції, мали незначні успіхи. Але в цілому вони теж не принесли бажаного результату, оскільки через економічну кризу в країні, відсутність неналежного фінансового забезпечення, не спрацьовували законодавчі акти, прийняті на найвищому рівні [122, 4];

- ступінь виконання видавництвами вимог законодавства щодо надсилання обов'язкового примірника видань, який зумовлює повноту відображення відомостей про обсяг документного потоку перекладів, виданих в Україні. За оцінкою Української асоціації видавців та книготорговців до Книжкової палати України не доходить від 10% до 15% контрольних примірників, що унеможливорює бачення цілісної, об'єктивної картини функціонування ринку перекладів, починаючи з 1991 р. [134, 36];

- джерела фінансування перекладів та їх популяризації. Як зазначалося вище, перекладацька сфера потребує значних інвестицій. Фінансування перекладів може здійснюватися за рахунок державних коштів, власних коштів видавництва, а також коштів меценатів, спонсорів, благодійних й інших фондів у формі грантової підтримки. На сьогодні в Україні державна підтримка перекладів українських творів іншими мовами та їх всебічна популяризація за кордоном з боку державних установ як така є відсутньою. Будь-які форми заохочення перекладів (гранти, програми, стипендії) переважно залишаються ініціативою громадських, приватних організацій, або навіть окремих осіб [133, 22];

- оплата, умови праці, соціальні гарантії перекладачів. На сьогодні більшість перекладачів України не влаштовує розмір оплати праці (84%), яка доволі часто є нижчою, ніж передбачено домовленістю із замовником, та відсутність

соціальних гарантій (60%), але при цьому їх приваблює можливість роботи з цікавими текстами (92%), можливість творчої реалізації (82,5%), вільний графік роботи (73%) [144, 50-52]. Недостатній рівень оплати роботи перекладачів призводить до прагнення випускників-перекладознавців реалізації себе в бізнес-компаніях, перекладають не найкращі з них, що впливає на якість перекладів, зокрема допущення стилістичних помилок [134, 41];

- рівень розвитку та використання технологій виробництва перекладів (модернізація поліграфічного обладнання, що впливає на конкурентоспроможність за вартісними та якісними показниками виготовленої продукції. За роки незалежності України державою не виділялися централізовані капіталовкладення на технічне переоснащення галузі книговидавництва, що призвело до значного скорочення обсягів виробництва [121, 3];

- готовність нації, якій властиві певні традиції та менталітет, до прийняття перекладеного іноземного твору.

Узагальнюючи викладений у розділі матеріал, документний потік перекладів є складною впорядкованою системою, родоутворювальним елементом якої є опублікований переклад (видання). Головною системоутворювальною ознакою документного потоку перекладів у загальному розумінні виступає зв'язок документів за змістом; потоку перекладів з/або певною мовою – зв'язок за мовою (оригінальною або цільовою). Особливістю потоку є його інформативність, адже він містить відомості, що стосуються всіх сфер людської діяльності.

Аналіз життєвого циклу перекладів у системі документної комунікації показав, що на етапі документогенезу документний потік перекладів виникає внаслідок процесів створення перекладу та функціонує завдяки реєстрації обов'язкового примірника видань; на етапі документорозповсюдження – функціонує внаслідок руху перекладів з метою доведення до реципієнта. Окрім того, документна комунікація, опосередкована перекладом, відбувається у міжкультурному контексті.

Отже, *документний потік перекладів* у загальному розумінні можна визначити як сукупність розподілених у часі і просторі перекладів, які рухаються по комунікаційних каналах від комунікантів (створювачів і виробників) до реципієнтів (користувачів) з метою забезпечення міжмовної комунікації та відображають процеси і результати цілеспрямованої діяльності суспільства у міжкультурному контексті.

**ДОКУМЕНТНИЙ ПОТІК
ПЕРЕКЛАДІВ
УКРАЇНСЬКОЮ
ТА З УКРАЇНСЬКОЇ
В ІНФОРМАЦІЙНИХ
РЕСУРСАХ СУЧАСНОСТІ**

Будь-який документний потік існує як деяка абстракція, а реальним об'єктом (доступним для використання) стає тільки під час його виявлення та аналізу, що передбачає звернення до інформаційних ресурсів – вторинної інформації про документи, яка міститься в різноманітних бібліографічних покажчиках і базах даних. На даному етапі важливим є всебічна характеристика інформаційних ресурсів, що дозволяють виявити та дослідити документний потік перекладів українською та з української мови, що вийшли друком в Україні упродовж 25 років (1991–2015 рр.), та визначити потенціал кожного для подальшого аналізу документного потоку. До них віднесено бібліографічний покажчик ЮНЕСКО «Index Translationum» та видання Книжкової палати України – державний бібліографічний покажчик України «Літопис книг», статистичний збірник «Друк України».

Перш за все, зупинимося на покажчику ЮНЕСКО «Index Translationum» – міжнародній, міждисциплінарній бібліографії перекладів, що є доступною на паперових, CD-ROM носіях та у вигляді бази даних (XTRANS) в мережі інтернет [220], яка забезпечує пошук до 1979 р. Покажчик надає інформацію про переклади, представлену на світовому рівні, адже в його реалізацію задіяна найбільша для подібних проектів кількість країн світу.

Різні аспекти покажчика, зокрема, історію, можливості використання, якісні та кількісні характеристики, світові тенденції, висвітлюють публікації Н. Лаврової (1958 р.) [107], Т. Добко (1997 р.) [35], В. Нараван (1999 р.) [224], М. Шепеліної (2004 р.) [204], Х. Бінгема (2006 р.) [214], О. Кравцової (2008 р.) [95], Н. Пархоменко (2009 р.) [132], у спільній роботі С. Поупауд, Е. Пима, Е. Сімон (2009 р.) [227], головного бібліотекаря «Index Translationum» М. Тукая [222].

Початок своєї історії проект «Index Translationum» бере у 1932 р., його засновником вважається Міжнародний інститут інтелектуального співробітництва, що функціонував у межах Ліги Націй. Поштовхом для створення покажчика стало усвідомлення на початку 30-х рр. ХХ ст. проблеми контролю перекладів і, як наслідок, необхідність публікації їх міжнародного реєстру з метою забезпечення оперативною інформацією. Комплексне уявлення щодо історії створення та розвитку, еволюції методики виявлення та збору матеріалів, параметрів відбору літератури, системи організації покажчика, а також досвід його використання у дослідній практиці надають окремі публікації автора монографії [70-71].

Сьогодні проект нараховує понад 100 національних закладів-кореспондентів від країн-учасниць, які щорічно надсилають відомості про перекладені книги з усіх галузей знань до Секретаріату ЮНЕСКО. Відповідальність за постійне оновлення бази даних входить до компетенції Сектора з питань культури, який

займається збором, уніфікацією, введенням та перевіркою бібліографічних відомостей про переклади, що здійснюються в різних країнах світу. Фізично вся робота сконцентрована у штаб-квартирі ЮНЕСКО в Парижі [95, 137].

Показчик «Index Translationum» є всесвітнім за охопленням документів, міжнародним за способом укладання, універсальним за тематичним спрямуванням. На даному етапі він відображає: 1) 4 мільйони бібліографічних записів виданих в перекладі книг з усіх галузей знань: 1 мільйон 700 тисяч записів – паперові версії (1932–1978 рр.); майже 2 мільйонів 300 тисяч – електронна версія бази даних в режимі он-лайн (з 1979 р.); 2) понад 500 тисяч авторів; 3) 600 тисяч перекладачів; 4) 78 тисяч видавців; 5) 148 країн світу; 6) мовний діапазон охоплює більше 1130 мов світу [222, 3].

Усі бібліографічні записи розміщені відповідно до основних заголовків УДК та представлені латиницею. Для точної ідентифікації параметрів бібліографічного запису всі алфавіти транслітеруються латиницею за єдиним принципом. Таблиці транслітерації різними мовами розміщені на сторінці бази даних [220]. Кожний бібліографічний запис (приклад наведено нижче) вміщує: прізвище, ім'я автора; перекладена назва твору; цільова мова; прізвище, ім'я перекладача; місто видання; видавництво; країна видання; рік видання; кількість сторінок; мова оригіналу; інколи оригінальна назва твору.

Ševčenko, Taras Grygorovyč: Ausgewählte werke [German] / A. Kurella / Kyjiv: Golovna specializovana redakcija literatury movamy nacional'nyh menšyn Ukrajinu [Ukraine], 1999. 69 p. Ukrainian: <i>Vybrani tvory</i>

База даних надає можливість здійснювати бібліографічний пошук, отримувати різні статистичні дані, дізнаватись ТОП-рейтинги. Фільтри форми бібліографічного пошуку (рис. 1) дозволяють отримувати бібліографічні та кількісні відомості за параметрами: автор, слова з назви твору оригіналу або перекладу, оригінальна мова, цільова мова, країна, місто, видавництво, перекладач, редактор, тематика УДК, певний рік видання або обраний проміжок часу. За допомогою експертної статистичної форми (рис. 2) одночасно з параметрами бібліографічного пошуку можна задати до чотирьох рівнів даних (цільова/мова оригіналу, тематика, рік видання, країна видання, видавництво, автор оригінального твору), за якими база даних автоматично формує і виводить синтезовані кількісні показники у вигляді таблиці на Web-сторінці або таблиці-EXCEL [220].

Рис. 1. Форма бібліографічного пошуку бази даних «Index Translationum»

Рис. 2. Експертна статистична форма бази даних «Index Translationum».

Фахівці називають «Index Translationum»: інструментом для «розширення знання про явище глобалізації...» [212], «спостереження і вимірювання потоків міжнародного книжкового ринку ..., оцінки та розвитку культурної політики в сфері книжкової справи» [222, 3], свідком «розвитку культурних зв'язків між народами, що розмовляють різними мовами» [107, 214], «історії, що містить інформацію про філософські течії, актуальні події, методи читання, культурні обміни, універсальні твори тощо» [207], одним з «найбільш важливих засобів онлайн для розвитку міжкультурного діалогу» [102]. Важливим завданням цієї бази є сприяння розвитку міжнародного співробітництва і розширенню міжнаціональної комунікації, а також збереження мовної різноманітності у сучасному світі, як один з пріоритетних напрямів діяльності ЮНЕСКО. База даних може використовуватися

бібліотекарям, видавцями, книготорговцями, документознавцями, соціологами, фахівцями з комунікації, дослідниками, журналістами, перекладачами тощо.

Перевагами бази даних «Index Translationum» є:

- доступність та швидкість, з якою можна отримати дані про переклади починаючи з 1979 р.;
- інструмент для широкого тестування одноразових гіпотез (як перший крок).

Недоліками бази даних вважають:

- проблеми, що пов'язані з процесами збору відомостей та гармонізації даних. По-перше, відсутність визначення змісту основних категорій – «книга» і «переклад», кожен учасник робить це на власний розсуд. По-друге, неповноцінні дані, які надходять до «Index Translationum» (наприклад, може не вистачати таких елементів, як ім'я автора або оригінальна назва твору). По-третє, прогалини, які пов'язані з недоліками кожної національної системи збору та передачі даних, що призводить до неповного, навіть часткового для більшості мов і країн представлення в базі даних;

- відсутність фільтрів пошуку за віковою категорією;
- не враховує обсяг продажів перекладів;
- не враховує статус письменника (за якістю написання) та якість перекладів, як наприклад французький проект «Verso»;
- потужне представлення американських авторів і творів у перекладі з англійської мови іншими, що пов'язують зі створенням «Index Translationum» в період американського впливу в книговидавничому середовищі [70, 37-38].

На думку автора, прикінцевий пункт є просто історичним збігом обставин. Кожна зацікавлена у представленні своїх надбань країна, може виправити ситуацію через виявлення та вивчення потоків перекладів і більш плідне співробітництво з «Index Translationum». Зокрема, на цьому акцентує увагу генеральний директор ЮНЕСКО з 2009 р. І. Бокова, закликаючи країни-учасниці об'єднати зусилля заради становлення «Index Translationum» як потужний і відкритий інструмент світового масштабу, доповнюючи показчик новими даними [225]. У свою чергу, фахівці відзначають зацікавленість і готовність до співпраці команди «Index Translationum», її активну участь в процесі пошуку, збору, уточнення, корегування відомостей, постійного оновлення з метою становлення прозорості й точності бази даних [71, 91].

«ТОР»-рейтинги бази даних надають наступну інформацію (станом на березень 2017 р.) [220].

Рейтинг авторів світу «TOP 50 Authors» очолює А. Крісті (7236 переклади) з великим відривом від Ж. Верна (4751), В. Шекспіра (4294), Е. Блайтона (3924), Б. Картленда (3648), Д. Стіла (3628), В. Леніна (3593), Г. Андерсена (3520), С. Кінга (3354), Я. Грімм (2977), В. Грімм (2951).

Перша десятка рейтингу країн світу «TOP 50 Country» представлена Німеччиною (269724 перекладів), Іспанією (232853), Францією (198574), Японією (130496), СРСР до 1991 р. (92734), Нідерландами (90560), Польщею (77716), Швецією (73230), Данією (70607) та Китаєм (67304).

Рейтинг за цільовою мовою «TOP 50 Target Language» очолює німецька мова (301935 переклади), продовжують першу десятку французька (240045), іспанська (228559), англійська (164509), японська (130649), голландська (111270), російська (100806), португальська (78904), польська (76706), шведська (71209) мови. Українська мова посідає 39 місце (4604 переклади).

Лідером рейтингу за мовою оригіналу «TOP 50 Original Language» є англійська з показником 1266073 переклади. У першій десятці також опинилися французька (226114), німецька (208236), російська (103624), італійська (69555), іспанська (54586), шведська (39984), японська (29246), датська (21252), латинська (19971) мови. Українська мова посідає 36 місце (2880 перекладів).

Творча спадщина Т. Шевченка у базі даних налічує 69 позицій творів у перекладі на 25 мов світу. Серед них 63 позиції – переклади з української мови, 6 позицій – з російської [69].

Зауважимо, що Україна як окрема держава представлена у базі даних починаючи з 1992 р. До 1991 р. включно в усіх бібліографічних записах вона позначена як СРСР. Отже, показники за 1991 р. потребують виявлення через окремий перегляд за допомогою бібліографічного пошуку.

Іншими, серед визначених інформаційних ресурсів, є видання Книжкової палати України: державний бібліографічний покажчик України «Літопис книг» та статистичний збірник «Друк України», які надають відомості щодо випуску перекладів на національному рівні. До вказаних джерел також зверталось певне коло дослідників. Зокрема, технологічні процеси опрацювання документних потоків Книжкової палати України та еволюцію процесів підготовки до друку державних бібліографічних покажчиків, у тому числі «Літопису книг», висвітлено в публікаціях Г. Гуцол [26-29], О. Устіннікової, Н. Палащиної [184], Л. Очеретяної [129]. Статистичному збірнику «Друк України» приділено увагу в статті Г. Швецової-Водки, в якій проаналізовано зміст трьох збірників: за 1991-1996, 1997 та 1998 рр. [196].

Державний бібліографічний покажчик «Літопис книг» видається з 1924 р. двічі на місяць і містить поточну інформацію про книги і брошури, що вийшли в Україні і були зареєстровані на основі обов'язкового примірника за звітний період. Головним принципом відбору книг і брошур є повний облік видань, незалежно від цільового призначення, теми, мови тексту, часу випуску. Кожному окремому примірнику видань присвоюється номер державної реєстрації, за допомогою автоматизованого бібліографічного опису в базі даних «Книги і брошури». Бібліографічні записи групуються відповідно до таблиць УДК. Покажчики у друкованому вигляді представлені у провідних бібліотеках України.

Електронні версії покажчиків за 2004-2012 рр. (станом на червень 2017 р.) представлені на сайті Книжкової Палати України.

Спроба виявлення документного потоку перекладів у бібліографічному відображенні покажчиків «Літопис книг» показала, що цей процес є доволі трудомістким. У структурі кожного з покажчиків існує виокремлений допоміжний перелік мов (крім української), якими надруковані видання, але вони не завжди є перекладними. Окремого допоміжного покажчика перекладів не передбачено, хоча вони охоплюють всі предметні області та є наскрізь розсіяними. Отже, виявлення бібліографічних даних, що формують документний потік перекладів українською та з української мови протягом періоду незалежності України, можливе лише через посторінкове вивчення кожного з «Літописів». Цей процес вимагає величезних часових витрат, не враховуючи їх подальшої обробки, і, на нашу думку, передбачає втілення в межах окремого науково-дослідного проекту на національному рівні.

Враховуючи наведене, для отримання більш оперативних кількісних відомостей щодо перекладів, виданих в Україні впродовж 1991-2015 рр. ми звернулись до статистичного збірника «Друк України».

Збірник «Друк України» видається з 1997 р. один раз на рік і вміщує інформацію, що характеризує видавничу діяльність за звітний період в Україні – основні кількісні показники видань у взаємозв'язку з їх якісними ознаками. Матеріали збірника класифіковано за основними видами видавничої продукції, тематикою, цільовим призначенням, мовами, територіальною ознакою та видавництвами. Окремо у збірнику представлено статистичні дані щодо перекладених книг і брошур. Статистичні збірники представлені у вигляді друкованих видань у провідних бібліотеках України.

Необхідно зазначити, що і статистичний, і поточний облік здійснюється за обов'язковими примірниками видань, зареєстрованими у Книжковій палаті України упродовж звітного періоду, але незалежно від року їх випуску, у зв'язку з чим виникає декілька питань. Перше стосується ступеня повноти вміщеної статистичної інформації, адже він зумовлений обсягом надходжень обов'язкових примірників та адміністративних даних про випуск і здавання друкованої продукції. Практика свідчить про те, що не всі видавці в Україні і не завжди дотримуються вимог законодавства, що передбачає своєчасне надсилання обов'язкових примірників виготовлених ними документів. Фахівці констатують, що кількість таких видавців становить 15-20%, а всі показники статистичних даних про випуск книг і брошур є недостовірними [136, 12]. Друге пов'язано з розподілом перекладів за роками випуску. За результатами попереднього аналізу, покажчики «Літопис книг» за 2007 р. вміщують перекладні видання, що вийшли друком у 1997, 2000 та 2003–2007 рр.

Як зазначає Г. Швецова-Водка, зміст статистичних збірників «Друк України» заслуговує на детальний аналіз як з боку споживачів поданих даних (учених,

дослідників видавничої справи), так і з боку фахівців статистики друку [196, 12]. Вивчаючи розподіл друкованої продукції, наведеної у таблицях трьох збірників (за 1991–1996, 1997 та 1998 рр.) за типологічними ознаками, дослідниця наголошує на необхідності єдності методологічних засад її статистичного обліку та пояснення видозмін в різні роки заради можливості подальшого порівняння показників [196, 15].

У цьому аспекті автором монографії відстежено зміни, що відбувалися у методології розподілу перекладних видань упродовж періоду існування збірника [72, 9-10; 73, 17-18]. Його матеріали надають можливість здійснити статистичний аналіз документного потоку перекладів українською та з української мови за наступними параметрами: загальний і щорічний обсяг; рік видання; цільова мова; мова оригіналу; видання художньої літератури; видання дитячої літератури. Але з огляду на специфіку видання збірників «Друк України», за період 1991–2015 рр. можливо проаналізувати загальні показники потоку перекладів України та загальні показники потоку перекладів українською мовою. Потік перекладів з української, а також деталізований розподіл у мовній структурі потоків – лише за 1997–2015 рр.

Відомості, представлені у збірнику, викликають деякі запитання. По-перше, у назвах цільових і мов оригіналу зустрічається багато таких категорій, які потребують додаткових пояснень щодо термінології, а саме: «декілька мов народів, що проживають в Україні та країнах СНД», «мови національних меншин України», «мови народів СНД», «декілька мов зарубіжних країн (без країн СНД)», «декілька мов зарубіжних країн (включаючи країни СНД)» тощо. У жодному збірнику не надається уточнення щодо їх змісту як, наприклад, це зроблено в таблиці «Випуск газет мовами народів світу» за 2013 р. По-друге, різняться загальні показники щодо випуску неперіодичних видань у 1992 р., якщо порівняти збірники за 2013–2015 рр. [36-55] (6389 одиниць) зі всіма попередніми (4410).

Аналіз інформаційних ресурсів, що надають можливість досліджувати документний потік перекладів українською та з української мови, виданих на території України упродовж 1991–2015 рр., довів, що на сучасному етапі бібліографічний покажчик Книжкової палати України «Літопис книг» не може бути використаний через трудомісткість процесу виявлення бібліографічних даних. Таким чином з метою комплексного дослідження потоку вважаємо доцільним зупинитися на базі даних ЮНЕСКО «Index Translationum», яка є міжнародною міждисциплінарною бібліографією перекладів. Вона допоможе вивчити структуру аналізованого документного потоку, дійти висновку щодо відображення міжкультурної комунікації в ньому, а також визначити представленість України на світовому рівні. До того ж матеріали статистичного збірника «Друк України» дозволять виявити та окреслити аналізований потік на національному рівні та порівняти отримані показники.

**СТРУКТУРА
ДОКУМЕНТНОГО
ПОТОКУ ПЕРЕКЛАДІВ
УКРАЇНСЬКОЮ
ТА З УКРАЇНСЬКОЇ
ЗА МАТЕРІАЛАМИ
БАЗИ ДАНИХ
«INDEX TRANSLATIONUM»**

У наведеному розділі представлено аналіз документного потоку перекладів українською та з української мови за матеріалами бібліографічної бази даних ЮНЕСКО «Index Translationum», що представлений світовій спільноті, зокрема його структури, обсягу, динаміки та тенденцій. За одиницю аналізу взято переклад – перекладне книжкове видання, яке вийшло друком на території України за період 1991-2015 рр. Документний потік перекладів вивчається за допомогою бібліометричного аналізу, доцільність застосування якого, на думку дослідників, полягає у тому, що: 1) він охоплюється як певна єдність; 2) використання бази даних надає можливість дослідження значного інформаційного матеріалу за допомогою кількісних методів оцінки елементів потоку (математичних і статистичних), що приводить до появи нового якісного знання; 3) гнучке використання різних методик дозволяє вивчати окремі об’єкти в динаміці та виявляти зв’язки між ними [6, 12-13].

Оскільки використання експертної форми бази даних «Index Translationum» не надало можливості проаналізувати переклади за віковою категорією, цільовим призначенням, жанровим різноманіттям тощо, для здійснення повноцінного аналізу структури документного потоку перекладів було складено окремі бібліографічні списки за хронологією, а в межах кожного року за тематикою розділів УДК (Додатки А, Б). Для цього за допомогою бібліографічного пошуку за параметрами «мова оригіналу», «мова перекладу», «рік видання», «тематика УДК» та «країна видання» було вилучено бібліографічні записи, що стосуються перекладів українською та з української мови упродовж 1992-2013 рр. Усі бібліографічні записи за 1991 р. отримані в такий самий спосіб, окрім останнього параметру, але шляхом посторінкового перегляду в межах кожного розділу УДК та вилучення за належністю до українського міста видання. Останнє звернення до бази даних відбулося у березні 2017 р.

Завдяки аналізу складених бібліографічних списків було сформовано власну базу даних за параметрами: 1) рік видання; 2) цільова/мова оригіналу, де окремо зазначено двомовні та багатомовні (які нараховують три і більше мов) видання; 3) тематика УДК; 4) цільове призначення (згідно з класифікацією Книжкової палати України, що в перспективі надає змогу порівняти дані); 5) жанр (на основі класифікації Г. Швецової-Водки [200, 278-284]); 6) вид за обсягом (згідно ДСТУ 3017-95 «Видання. Основні види. Терміни та визначення» [59]); 7) автор твору; 8) видавнича організація; 9) її географічне розташування (місто). Подальше дослідження базувалося на основі отриманих кількісних показників, які викладені у нижченаведених діаграмах і таблицях. 1991 р. взято за основу, тобто як перехідний, з ним здійснюється подальше порівняння.

ПОТІК ПЕРЕКЛАДІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

За результатами здійсненого аналізу загальна кількість перекладів, виданих в Україні упродовж зазначеного періоду, становить 1611 одиниць. Потік перекладів українською мовою становить 637 одиниць (40% від загальної кількості). Хронологічний кількісний розподіл перекладів (табл. 1) свідчить про нерівномірність випуску видань, яка супроводжується лакунами впродовж багатьох років. Окрім того 2008 р. є останнім представленим у базі даних роком щодо аналізованого потоку.

Таблиця 1

Хронологічний розподіл перекладів, виданих в Україні, за даними «Index Translationum» (друк. од.)

роки	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Всього
Усі переклади	470				363			306	150		3	3	305		2	3	5	1								1611
Переклади українською	226				86			97	70				149		1	2	5	1								637

* Роки, упродовж яких не має жодних даних, надалі не беруться до уваги і не позначаються у таблицях.

Найбільший показник потоку перекладів українською мовою припадає на 1991 р., який становить 35,5% від їх загальної кількості. Після 1991 р. спостерігається скорочення назв у 2,5 рази, найвищий показник – 23,4% у 2003 р. Найменшими є показники 2005 р. та 2008 р. – по 0,2%.

Мовну структуру потоку перекладів українською складають 48 мов оригіналу. До загальної кількості зараховано й такі, що зачаються тільки як одна з двох у двомовних виданнях. Найбільш питому вагу у структурі потоку мають англійська (30%), російська (28%), французька (9,4%), німецька (9,3%) та польська (3,8%) мови (рис. 3). До першої десятки ввійшли: італійська, норвезька, іспанська, латинська, білоруська, болгарська – від 2 до 0,6%. Решта мов не перевищують 0,5% (3 одиниць) кожна упродовж усього періоду.

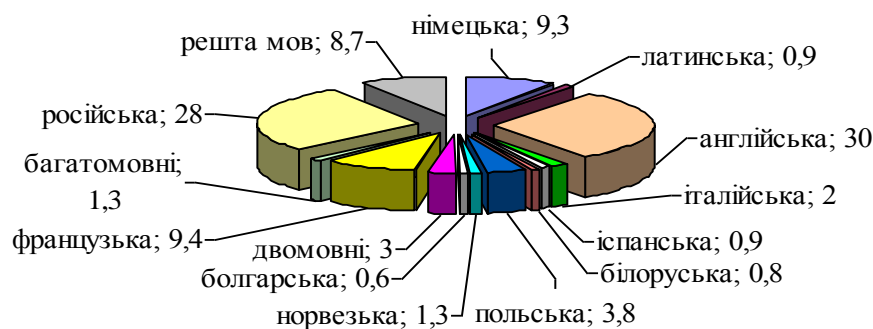

Рис. 3. Розподіл за тематичними розділами УДК у потоці перекладів українською (%)

Двомовні переклади становлять 3%, багатомовні – 1,3% потоку. Найбільш поширеними серед перших є переклади з іврит-давньогрецької – 0,5% (3 одиниці), а також датської-німецької, польської-англійської та польської-італійської – по 0,3% (по 2 одиниці). Серед багатомовних 0,3% є перекладами з трьох мов, що поєднали в собі російську-англійську-німецьку або російську-іврит-давньогрецьку, решта відносяться до категорії «Multiple languages».

Мови, з яких здійснено переклади тільки у 1991 р, складають 3,8% від загального обсягу потоку. Детальна інформація щодо кількісного хронологічного розподілу за мовами оригіналу у потоці перекладів українською наведено у табл. 2.

Таблиця 2

Переклади українською за мовами оригіналу (др. од.)

рік видання мова оригіналу	1991	1995	1998	1999	2003	2005	2006	2007	2008	всього
азербайджанська	2	1								3
англійська	21	25	33	24	85					188
арабська	1									1
білоруська	2	1	2							5
болгарська	4									4
вірменська	1									1
голландська				1						1
грецька давня (до 1453 р.)	1			1						2
грецька сучасна (після 1453 р.)	2			1						3
грузинська	3									3
датська				2						2
естонська					2					2
ідиш	1									1
іспанська		2	2		2					6
італійська	4	1	3		4		1			13
комі-зирян	1									1
латинська		1	2	3						6
латвійська	1									1
литовська	1									1
македонська	1									1
молдавська	1									1
німецька	4	7	19	10	18	1				59
норвезька	1			1				5	1	8
польська	4	3	7	4	6					24
португальська		1								1
російська	135	21	11	7	3		1			178
румунська	1		1	1						3
санскрит	1									1
сербська	1	1								2
словацька	1	1		1						3
старослов'янська		2								2
тамільська	1									1

мова оригіналу \ рік видання	1991	1995	1998	1999	2003	2005	2006	2007	2008	всього
татарська	1									1
турецька	1									1
угорська	2	1			1					4
узбецька	1									1
українська давня	2									2
фінська		1								1
французька	10	10	13	8	19					60
французька давня (842-1400 рр.)					1					1
чеська	1		1	1						3
чуваська				1						1
шведська	1				2					3
японська	1				2					3
<i>Двомовні:</i>										
англійська+турецька			1							1
датська+німецька			1		1					2
датська+російська	1									1
естонська+російська	1									1
іврит+грецька давня	2	1								3
китайська+російська	1									1
кримсько-татарська + кримсько-турецька	1									1
німецька+голландська					1					1
німецька+італійська				1						1
польська+англійська		2								2
польська+італійська					2					2
польська+французька			1							1
російська+англійська				1						1
російська+грецька давня				1						1
російська+французька				1						1
<i>багатомовні (Multiple languages)</i>	4	2								6
<i>багатомовні:</i>										
російська+англійська+німецька		1								1
російська+іврит+грецька давня		1								1
ВСЬОГО	226	86	97	70	149	1	2	5	1	637

З наведених даних можна дійти висновку, що тенденція до скорочення спостерігається відносно російської мови; тенденція до збільшення притаманна англійській, французькій та німецькій мовам; відносна рівномірність – польській та італійській. Решта мов характеризуються фрагментарністю.

У тематичній структурі загального потоку аналізованих видань за тематичними розділами питома вага належить УДК 8 Мова, художня література – 42%; в межах 11-15% знаходяться УДК 3 Суспільні науки, УДК 2 Релігія, теологія, УДК 6 Прикладні науки, медицина, техніка; решта розділів – від 1 до 6% (рис. 4).

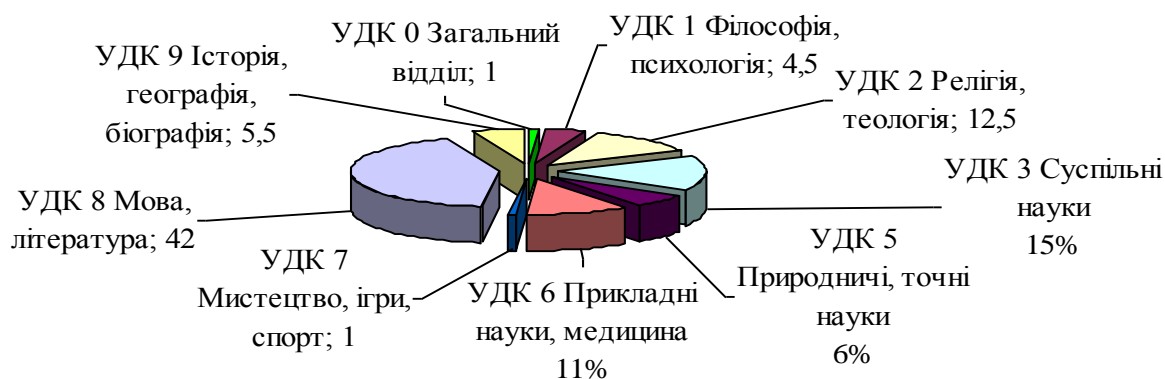

Рис. 4. Розподіл за мовами оригіналу у потоці перекладів українською (%)

Аналіз кількісних даних, що характеризують тематичну структуру потоку (табл. 3), свідчить про наявність перекладів упродовж усіх представлених років тільки у розділі УДК 8 Мова, художня література; з 1991 р. по 2003 р. у розділах УДК 1 – УДК 5 та УДК 9. Показники розділів УДК 0 та УДК 7 представлені фрагментарно.

Таблиця 3

Переклади українською за тематичними розділами УДК (др. од.)

тематика УДК	1991	1995	1998	1999	2003	2005	2006	2007	2008	всього
УДК 0 Загальний відділ...	1			3	3					7
УДК 1 Філософія, психологія	2	2	9	6	10					29
УДК 2 Релігія, теологія	3	26	11	16	24					80
УДК 3 Суспільні науки	16	11	29	11	28					95
УДК 5 Природничі та точні науки	30	3	1	2	3					39
УДК 6 Прикладні науки, медицина, техніка	47	8	5	7	5					72
УДК 7 Мистецтво, ігри, спорт	5	1			1					7
УДК 8 Мова, художня література	110	32	34	21	67	1	2	5	1	273
УДК 9 Історія, географія, біографія	12	3	8	4	8					35

Порівнюючи показники 1991 р. і 2003 р., тенденція до скорочення спостерігається у тематичних розділах: УДК 5 Природничі та точні науки – на 90 %; УДК 6 Прикладні науки, медицина, техніка – на 89 %; УДК 8 Мова, художня література – на 39 %; УДК 9 Історія, географія, біографія – на 33 %. Навпаки, тенденція до зростання притаманна розділам: УДК 2 Релігія, теологія – на 87%; УДК 1 Філософія, психологія – на 80 %; УДК 3 Суспільні науки – на 43 %.

Повне уявлення щодо кількісного розподілу за мовами оригіналу в межах кожного тематичного розділу надає інформація, що наведена у табл. 4.

Переклади українською за тематикою та мовами оригіналу (др. од.)

тематика	мова оригіналу	рік видання										всього
		1991	1995	1998	1999	2003	2005	2006	2007	2008		
УДК 0 Загальний відділ... (7)	англійська				1							1
	німецька					3						3
	польська				1							1
	російська	1			1							2
УДК 1 Філософія, психологія (29)	англійська		1	5	2	6						14
	латинська				1							1
	німецька		1	2		1						4
	польська			1	1							2
	російська	2										2
	французька			1	2	3						6
УДК 2 Релігія, теологія (80)	англійська	1	5	1	5	13						25
	грецька (після 1453 р.)				1							1
	іспанська			1								1
	італійська		1	2								3
	латинська		1	1	1							3
	німецька		5		1							6
	польська		1	3	1	4						9
	португальська		1									1
	російська		4		1	2						7
	румунська				1							1
	старослов'янська		2									2
	угорська					1						1
	французька		2	3	1	2						8
	<i>двомовні:</i>											
	іврит+грецька давня	2	1									3
	німецька+італійська				1							1
	польська+англійська		2									2
	польська+італійська					2						2
	російська+грецька давня				1							1
	російська+англійська				1							1
	російська+французька				1							1
	<i>багатомовні: російська+іврит+грецька давня</i>		1									1
	УДК 3 Суспільні науки (закон, соціальні науки, освіта) (95)	англійська	1	8	14	9	22					
голландська					1							1
італійська						1						1
латинська				1								1
німецька				8	1							9
польська				1								1
російська		15	1	2								18
французька			2	2		3						7
чеська				1								1
шведська					1						1	

тематика	мова оригіналу	рік видання										всього
		1991	1995	1998	1999	2003	2005	2006	2007	2008		
	японська					1						1
УДК 5 Природничі та точні науки (39)	англійська		1			2						3
	білоруська			1								1
	болгарська	1										1
	німецька					1						1
	російська	28	2		2							32
	<i>двомовні:</i>											
	естонська+російська	1										1
УДК 6 Прикладні науки, медицина, техніка (72)	англійська		4	3	3	2						12
	болгарська	1										1
	грецька давня (до 1453р.)				1							1
	німецька		1	1	2	2						6
	російська	46	2	1	1							50
	французька		1									1
	японська					1						1
УДК 7 Мистецтво, ігри, спорт (7)	німецька	1				1						2
	російська	4										4
	французька		1									1
УДК 8 Мова, художня література (273)	азербайджанська	2	1									3
	англійська	19	5	9	4	36						73
	арабська	1										1
	білоруська	2	1	1								4
	болгарська	2										2
	вірменська	1										1
	грецька давня (до 1453р.)	1										1
	грецька сучасна (після 1453р.)	2										2
	грузинська	3										3
	датська				2							2
	естонська					2						2
	ідиш	1										1
	іспанська		2	1		2						5
	італійська	4		1		3		1				9
	комі-зирян	1										1
	латинська				1							1
	латвійська	1										1
	литовська	1										1
	македонська	1										1
	молдавська	1										1
	німецька	3		7	6	9	1					26
	норвезька	1								5	1	7
	польська	4	2	2	1	2						11
	російська	29	11	6	1	1		1				49
	румунська	1										1
	санскрит	1										1
	сербська	1	1									2
	словацька	1	1									2
	тамільська	1										1

тематика	мова оригіналу	рік видання										всього
		1991	1995	1998	1999	2003	2005	2006	2007	2008		
	татарська	1										1
	турецька	1										1
	угорська	2	1									3
	узбецька	1										1
	фінська		1									1
	французька	10	3	6	4	9						32
	французька давня (до 1400р)					1						1
	чеська	1			1							2
	чуваська				1							1
	шведська	1				1						2
	японська	1										1
	<i>двомовні:</i>											
	датська+російська	1										1
	датська+німецька			1		1						2
	китайська+російська	1										1
	кримськотатарська + кримсько-турецька	1										1
	<i>багатомовні:</i> російська + англійська + німецька		1									1
	<i>багатомовні (Multiple)</i>	4	2									6
	УДК 9 Історія, географія, біографія (35)	англійська		1	1		4					
німецька				1		1						2
норвезька					1							1
російська		10	1	2	1							14
румунська				1								1
словацька					1							1
українська давня		2										2
французька			1	1	1	2						5
<i>двомовні:</i>												
англійська+турецька				1								1
німецька+голландська						1						1
польська+французька				1								1
ВСЬОГО		226	86	97	70	149	1	2	5	1	637	

Типологічну структуру потоку перекладів українською проаналізовано за цільовим призначенням згідно з класифікацією Книжкової палати України, а в межах кожного типу – за жанровою приналежністю на основі класифікації Г. Швецової-Водки [200, с. 278-284]. Зазначимо, що для можливості подальшого порівняння даних, жанри таких типів як мемуарна і публіцистична література, які зазначені дослідницею як окремі, об'єднано з художньою літературою до категорії «літературно-художні видання»; категорія «видання для дітей та юнацтва» вміщує: художню, науково-пізнавальну, літературу мовами національних меншин України, довідкові видання та дитячу літературну творчість. Серед жанрів, що належать до релігійних видань всі категорії

узагальнено до п'яти: літургійна (або богослужбова), теологічна (або богословська), релігійно-популярна, навчальна, довідкова та агіографічна (життєписи святих) література. У межах категорії «наукові видання» окремо виділено науково-дослідні та джерелознавчі видання.

Аналіз типологічної структури показав, що найбільш питому вагу у потоці перекладів українською складають літературно-художні, видання для дітей і юнацтва – по 22% кожний, навчальні – 21,5%, релігійного змісту – 12% та наукові – 11% (рис. 5).

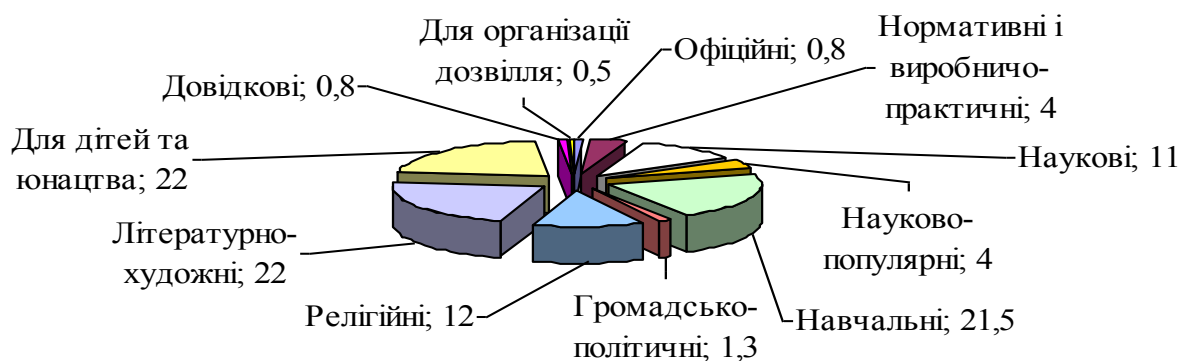

Рис. 5. Розподіл перекладів за цільовим призначенням у потоці перекладів українською мовою (%)

Детальний розподіл перекладів за цільовим призначенням та жанрами в межах кожного типу представлений у табл. 5. Порівнюючи хронологічні кількісні дані відносно 1991 р. і 2003 р. необхідно зазначити, що на 98% скоротилася кількість перекладів навчальних видань, на 42% – для дітей і юнацтва, на 21% – літературно-художніх. Тенденція до стійкого зростання притаманна перекладам нормативного і виробничо-практичного типу – на 94%; літератури релігійного змісту – на 88%; науковим виданням – на 60%. Стабільною невеликою кількістю характеризуються громадсько-політичні видання, хвилеподібністю – науково-популярні. Фрагментарно представлені офіційні, довідкові та видання для організації дозвілля.

Таблиця 5

Переклади українською за цільовим призначенням, жанрами (др.од.)

рік видання	1991	1995	1998	1999	2003	2005	2006	2007	2008	всього
цільове призначення та жанр										
Офіційні:			4	1						5
нормативно-правове			2	1						3
нормативно-інструктивне			2							2
Нормативні і виробничо-практичні:	1	1	2	5	17					26
Нормативні зі стандартизації										
стандарт				1	2					3

рік видання	1991	1995	1998	1999	2003	2005	2006	2007	2008	всього
цільове призначення та жанр										
кодекс					1					1
<i>Нормативно-інструктивні</i>										
класифікація			1							1
<i>Виробничо-практичні</i>										
посібник	1	1	1	3	12					18
практичний poradnik				1	2					3
Наукові:	9	7	21	13	20					70
<i>Науково-дослідні:</i>										
узагальнююча праця		4	13	7	12					36
монографія	4	3	3	4	5					19
збірка наукових праць/статей	1		3	1	3					8
матеріали наукової сесії			1							1
<i>Джерелознавчі:</i>										
пам'ятки культури	1		1	1						3
історичні документи	3									3
Науково-популярні:	6	2	8	5	6					27
довідник	3									3
монографія	1	1	3	2	5					12
посібник	2	1	1	2	1					7
оповідання			2	1						3
огляд			1							1
нарис			1							1
Навчальні:	97	14	18	6	1					136
посібник для вишів	55	10	11	4	1					81
посібник для 5-11 класів	11	1								12
посібник для 1-4 класів	3									3
підручник для вишів	4	2	7	1						14
підручник для 5-11 класів	18	1		1						20
підручник для 1-4 класів	5									5
хрестоматія для 5-11 класів	1									1
Громадсько-політичні:	2	2	2		2					8
Релігійні:	3	23	10	15	26					77
літургійне	2	3								5
теологічне		7	4	4	10					25
популярне	1	10	6	10	11					38
навчальне		1			3					4
довідкове		1								1
агіографічне (життєпис святих)		1		1	2					4
Літературно-художні:	52	14	14	16	42			2		140
<i>Художня література</i>										
Проза										
роман	28	3	3	2	19			1		56
повість	8	3	1	1	3					16
зібрання творів	5	2	3		1					11
оповідання				2						2
новела	1				1					2
Поезія										
вірші	8	2	4	6	4					24

рік видання	1991	1995	1998	1999	2003	2005	2006	2007	2008	всього
цільове призначення та жанр										
поема	1		1							2
епос		1			1					2
антологія			2							2
Драматургія										
п'єса					7			1		8
відеосценарій					1					1
Фольклор										
міфи		3								3
Мемуарна література										
листування				1						1
спогади					1					1
щоденник				2	2					4
Публіцистична література										
есе	1				2					3
нарис				2						2
Для дітей та юнацтва:	54	21	18	9	31	1	2	3	1	140
Художня література										
казки	19	18	7	7	19		2	1		73
повість	11				2			2	1	16
роман	9				5					14
оповідання	5	1	4							10
вірші	5	2	1							8
поема				2						2
прислів'я та приказки	2									2
збірки (романи/повісті/оповідання)	2									2
Науково-пізнавальна										
наочні посібники			6							6
оповідання	1				1					2
Довідкова										
енциклопедія науково-популярна					4	1				5
Довідкові:		1			4					5
енциклопедія науково-популярна					2					2
довідник науковий		1			1					2
довідник виробничо-практичний					1					1
Для організації дозвілля:	2	1								3
ігри	1									1
анекдоти, гумор, жарти	1	1								2
всього	226	86	97	70	149	1	2	5	1	637

Мікропотік перекладів українською мовою, що відносяться до літературно-художніх видань, розподіляється на: художню – 92,1%, мемуарну – 4,3% та публіцистичну літературу – 3,6%. Слід зазначити, що 40% всіх літературно-художніх перекладів припадає на 1991 р., 28% – на 2003 р.

Художню літературу складають проза (67,4%), поезія (23,3%), драматургія (7%) і фольклор (2,3%). Прозаїчні твори включають такі жанри, як роман,

повість, зібрання творів, оповідання та новела. Жанрам «роман» (64,4%) і «повість» (18,4%) притаманна тенденція до скорочення. Найвищі показники першого з них сягають у 1991 і 2003 рр. Неодноразово представлені переклади творів О. Бальзака (1991 р, 2003 р.), В. Гюго (1998 р.), Ч. Діккенса (1991 р., 2003 р.), Дж. Толкіна (2003 р.), Я. Флемінга (1991 р., 1998 р.), В. Караткевіча (1991 р.), Ю. Семенова (1991 р.).

Серед творів, що належать до іншого жанру слід виокремити переклади історичних повістей О. Рогової («Тиміш Хмельниченко», 1991 р.), В. Скота («Айвенго», 2003 р.), С. Цвейга («Марія Антуанетта», 1991 р.); документальних – І. Борщака та Р. Матреля («Іван Мазепа: життя й пориви великого гетьмана», 1991 р.), В. Литвинова («Ешелон у пекло», 1995 р.), С. Алексієвич («Чорнобиль: хроніка майбутнього», 1998 р.); автобіографічної – С. Прокоф'єва («Дитинство», 1991 р.).

12,6% прози – це зібрання творів таких авторів як А. Крісті, А. Камю, Дж. Лондон (1991 р.), О. Думас і Р. Стівенсон (1995 р.), О. Бальзак, Б. В'ян (1998 р.) тощо.

Фрагментарність притаманна жанрам «оповідання» і «новела» (по 2,3%), які містять по 2 переклади кожний: оповідання – Е. де Мело та П. Лефевра (1999 р.); новели – «Царівна з Канакапури» (1991 р.) і «Декамерон» Дж. Боккаччо (2003 р.)

Серед поетичних творів найбільш питому вагу становить жанр «вірш» (86%), який характеризується відносною стабільністю. Серед видатних зазначимо японського поета М. Басьо (1991 р.), англійського В. Шекспіра (1998 р.), давньоримського Овідія, французького Ш. Бодлера (1999 р.), німецького Й. Гете. До цієї категорії належать дві *антології*, що містять твори австрійських та аргентинських поетів ХХ ст. Епізодичністю характеризуються жанр «поема» (7%), що представлений творами Ш. Руставелі (1991 р.) і А. Міцкевича (1998 р.), а також жанр «епос» (7%), серед яких «Калевала» (1995 р.) та «Пісня про Роланда» (2003 р.).

У межах драматургії 90% належить жанру «п'єса», більшість з яких є творами В. Шекспіра, 10% (1 назва) – *відеосценарій* за посібником Д. Вебстер (2003 р.).

Фольклор складається тільки з одного жанру «міф» (1995 р.): «Міфи стародавніх українців, римлян», «Міфи скандинавів, північно-американських індіанців» та «Міфи стародавніх Єгипту, Індії, Китаю, Вавилону».

Мемуарну літературу становлять чотири назви жанру «щоденник», авторство яких належить В. Гомбровичу, Д. Крману (1999 р.), Д. Кахане, А. Френку (2003 р.); а також по одній назві «листування» Л.А. Сенеки (1999 р.) та «спогади» Р. Глушко (2003 р.).

У межах публіцистичної літератури виокремлено такі жанри як «есе» (3 назви), до яких увійшли твори Я. Парандовського (1991 р.), Й. Рота та Дж. Фаулза (2003 р.), а також «нарис» (2 назви) – К. Кристенсена та В. Стрельцева (1999 р.).

У загальному обсязі аналізованого мікропотоків 26% є перекладами з англійської мови; 15,7% – з французької; 13,5% – з російської; 9,2% – з німецької; 5% – з польської; 4,3% – з італійської; 3,5% – з іспанської; 2,8% – з білоруської; 2,1% – з норвезької; по 1,4% – з грузинської, латинської, японської, двомовні та багатомовні; по 0,7% (по 1 назві) – з азербайджанської, болгарської, вірменської, грецької сучасної, ідишу, латвійської, литовської, санскриту, словацької, татарської, турецької, угорської, фінської, французької давньої, чеської та чуваської.

Мікропотік перекладів українською мовою для дітей та юнацтва складають твори художньої – 90,7%, науково-пізнавальної – 5,7%, довідкової літератури – 3,6%. Більшість з них припадає на 1991 р. – 38,5%, і 2003 р. – 22%.

Найбільш питому вагу художньої літератури для дітей та юнацтва становить жанр «казка» (57,5%), що характеризується відносною стабільністю упродовж 1991-2003 рр. Майже 12% з них відносяться до народної творчості. Найчастіше зустрічаються переклади творів Г. Андерсена, Л. Баума, У. Діснея, Л. Керролл, А. Калініна, Р. Кіплінга, Ш. Перро, Р. Распе, В. Сутеева та ін. До решти жанрів належать: «повість» (12,5%), «роман» (11%), «оповідання» (7,8%), «вірш» (6,3%), а також «поема», «приказки та прислів'я», збірка творів (по 1,6% кожний), яким притаманна фрагментарність. Неодноразово представлені переклади повістей А.-К. Вестлі (2007, 2008 рр.), романів В. Яна (1991 р.), оповідання Е. Майнардуса (1998 р.).

Серед науково-пізнавальних видань 75% становлять «наочні посібники», 25% – «оповідання». Серед довідкових – «науково-популярні енциклопедії», переважно Н. Ленца (2003 р.).

У загальному обсязі мікропотоків видань для дітей та юнацтва 25% становлять переклади з англійської мови; 23,5% – з російської; 11,4% – з німецької; 6,4% – з французької; по 3,5% – з норвезької, з двох і багатьох мов; по 2,1% – з італійської та польської; по 1,4% – з азербайджанської, датської, естонської, сербської, словацької, угорської та шведської; по 0,7% (по 1 одиниці) – з арабської, грецької сучасної, грузинської, комі-зирян, македонської, молдавської, румунської, тамільської, узбецької та чеської.

У мікропотіці навчальних видань перекладених українською мовою, виокремлено такі жанри, як «посібник» – 70,5% «підручник» – 28,7%,

«хрестоматія» – 0,7%. Аналізовані переклади розподіляються на три категорії: для початкової школи (5,8%), для середньої школи (24,2%), для вищих навчальних закладів (70%). Питома вага перекладів припадає на 1991 р. (70%).

У загальному потоці *посібників* категорія для початкової школи становить 3,1%, для середньої школи – 12,5%, для вишів – 84,4%. Усі категорії мають фрагментарний характер, окрім останньої, якій притаманна тенденція до поступового зменшення. Посібники для початкової школи стосуються ознайомлення з навколишнім середовищем, слюсарної справи та розвитку мови (по 1 назві). Посібники для середньої школи за галузями знань належать до: фізики, історії, трудового навчання (по 2); географії, хімії, математики, інформатики, правил дорожнього руху та основ тваринництва (по 1).

Серед посібників для вишів за галузями знань здійснено переклади: з економіки (18,5%); будівництва (11%); права та юридичних наук (9,8%); електроніки (8,6%); комп'ютерних технологій, машинобудування (по 6,2%); медицини, хімії (по 5%); менеджменту, сільського господарства (по 3,7%); політики, фізики, біології, енергетики, інших галузей промисловості (по 2,4%); філософських наук, екології, країнознавства, декоративно-прикладного мистецтва, видавничої справи, журналістики і поліграфії (по 1,2%),

У загальному потоці *підручників* категорія для початкової школи складає 12,8%, для середньої школи – 51,2%, для вишів – 36%.

Підручники для початкової школи стосуються математики (80%) і розвитку мови (10%). Підручники для середньої школи за галузями знань відносяться до: математики, історії (20%); біології (15%); інформатики, географії, хімії, природознавства, астрономії, трудового навчання та креслення (по 5%). Підручники для вишів за галузями знань становлять видання: з економіки (35,7%), з будівництва (21,4%), машинобудування (14,2%), політики, права, соціології і медицини (по 7,1%).

Жанр «хрестоматія» представлений єдиним виданням з географії.

У загальному обсязі мікропотоків навчальних видань 77,2% складають переклади з російської мови; 16,2% – з англійської; 5,1% – з німецької; по 0,7% – з французької, а також двох мов. Найчастіше зустрічаються переклади навчальних видань, авторство яких належить О. Кузьмічевій з розвитку мови (1991 р.), Г. Хомченко з хімії (1991 р.), Б. Фельдереру з економіки (1998 р.). Особливістю мікропотоків є те, що всі посібники і підручники призначені для початкової та середньої школи є перекладами з російської мови.

Наступним за обсягом є мікропотік перекладів літератури релігійного змісту, який розподіляється на: *релігійно-популярну* – 49,3%, *теологічну*

(богословську) – 32,4%, *літургійну* (богослужбову) – 6,5%, *навчальну* та *агіографічну* (життєписи святих) – по 5,2% кожна, *довідкову* – 1,3%. Зазначимо, що твори літургійної літератури, яку складають переклади Біблії (1991, 1995 рр.) та Акафісти (1995 р.), присутні тільки на початку 1990-х років. Твори популярної і теологічної літератури, навпаки, набирають обертів, починаючи з 1995 р. і характеризуються відносно стійкою рівномірністю. У межах теологічної літератури представлені переклади творів Папи Іоана Павла II (1995 р., 1998 р.); популярної літератури – Е. Уайт (1995–2003 рр.), Г. Боссі (1998, 1999 рр.), Б. Ферреро (1998, 2003 рр.), Х. Яннараса (1999, 2003 рр.); агіографічної літератури – життєписи Св. Марії Фаустини Ковальської (1995 р.), А. Аврелія (1999 р.), Св. Терези (2003 р.) тощо.

У розподілі за мовами оригіналу в загальному обсязі мікропотоків перекладів літератури релігійного змісту спостерігається перевага англійської – 33,7%; з французької та з двох мов перекладено по 11,6%; з польської – 9%; з німецької – 7,8%; з російської – 5,2%; з італійської та латинської – по 3,9%; зі старослов'янської – 2,6%; з грецької сучасної, іспанської, португальської, румунської, угорської, а також з багатьох мов – по 1,3%. Аналізований мікропотік відрізняється вмістом питомої ваги двомовних видань, що складає 60% від загального обсягу потоків перекладів українською мовою.

Мікропотік перекладів наукової літератури становлять науково-дослідні – 91,4%, та джерелознавчі видання – 8,6%. Більшість з них припадає на 1998 р. – 30%, і 2003 р. – 29%.

Значну частину першої категорії складає такий жанр як «*узагальнююча праця*» (57%), якому притаманна нерівномірність хронологічного розподілу кількісних показників; «*монографія*» (30%) зі стійкою стабільністю; «*збірки наукових статей/праць*» (12,5%), та «*матеріали наукової сесії*» (1,5%), що представлені фрагментарно.

До другої категорії увійшли переклади таких творів як «Літопис» С. Величка та «Історія Русів» (1991 р.); а також «Порівняльні життєписи» Плутарха (1991 р.), «Діалоги» Платона (1999 р.), зібрання творів «Про державу. Про закони. Про богів» М.Т. Цицерона (1998 р.), що вважаються *пам'ятками культури*.

Питома вага за галузями знань належить виданням з філософії та історії – по 21,7% (які представлені творами таких авторів як Д. Бовуа, Л. Вітгенштайн, В. Рассел, А. Тойнбі, М. Фуко, Д. Яворницький та ін.); з економіки і політики – по 11,6% (О. Белоглавок, П. Бергер, В. Жаботинський, Й. Стігліц, А. Токвіль); з права – 7,2% (Л. Фуллер, Ф.А. Хайек, Г. Харт); з соціології – 5,8% (П. Бурдьє,

М. Вебер); з психології – 4,3% (І.С. Кон, З. Фрейд); з релігії – 2,9%; з математики, медицини, будівництва, науково-технічної інформації, мовознавства, літературознавства, демографії, етнології та суспільних наук загалом – по 1,4%.

За мовами оригіналу у загальному обсязі аналізованого мікропотоків зі значним відривом переважає англійська – 43,5%; решту мов становлять французька – 16%, німецька – 11,6%, російська – 10%, польська – 4,3%; грецька давня, українська давня та двомовні – по 2,9%; італійська, латинська, чеська, японська – 1,4% (по 1 назві).

Серед перекладів науково-популярної літератури виокремлено такі жанри як «*монографія*» (44,4%) та «*посібник*» (30%), які відносно рівномірно розподілені за хронологією. Жанри «*оповідання*» і «*довідник*» (по 11,1%), «*огляд*» і «*нарис*» (по 3,7%), характеризуються фрагментарністю. Найвищий показник аналізованого мікропотоків сягає 8 одиниць у 1998 р.

За галузями знань мікропотік перекладної науково-популярної літератури становлять видання з: психології – 18,5%, філософії, медицини – по 14,8%, освіти – 11,1%, культури, сільського господарства – по 7,4%, економіки, соціології, історії, релігії, краєзнавства, природознавства – по 3,7% (по 1 одиниці). За мовами: з англійської – 33,3%, російської – 22,2%, німецької, французької – по 11,1%, болгарської, польської – по 7,4%, голландської, румунської – по 3,7%.

Мікропотік нормативних та виробничо-практичних перекладів складають: нормативні – 19%, виробничо-практичні – 81%. Більшість перекладів (65%) припадає на 2003 р. Нормативні розподіляються на видання: 1) зі стандартизації, що представлений жанром «*стандарт*» – 3 назви (стандарти Міжнародної федерації бухгалтерів, Європейського Союзу), та жанром «*кодекс*» – 1 (Міжнародної комісії зоологічної номенклатури); 2) інструктивні – жанром «*класифікація*» – 1 назва (міжнародна класифікація хвороб Всесвітньої організації охорони здоров'я).

Виробничо-практичні видання складають: «*посібник*» (85,7%) і «*практичний порадник*» (14,3%). Посібникам притаманна тенденція до збільшення. За галузями знань вони належать до: педагогіки (22,2%), економіки, менеджменту, політики (по 11,1%); будівництва, видавничої справи, державного управління, медицини, освіти, психології, соціології, спорту (по 5,5%). Серед авторів неодноразово зустрічаються посібники П. Фройе з педагогіки в (2003 р.). Переклади практичних порадників, що характеризуються епізодичністю, призначені для неурядових організацій (1999 р.), для органів врядування неприбуткових організацій, фахівців зуботехнічної справи (2003 р.).

Серед мов оригіналу у мікропоточці нормативних та виробничо-практичних перекладів виокремлено англійську – 77%, німецьку – 15,4%, польську, шведську – по 3,8%.

Мікропотік перекладів творів громадсько-політичного спрямування за галузями знань розподіляється на видання з: політики (37,5%), до яких увійшли твори В. Леніна (1991 р.) та В. Тісменяну (2003 р.); жіночого питання (25%) – С. Бовуар (1995 р.) та К. Міллет (1998 р.); економіки (Дж. Сорос, 1998 р.), права (Д. Геген, 1995 р.), філософії (Р. Каюа, 2003 р.) – по 18,7%. Серед мов оригіналу у аналізованому мікропоточці англійська і французька охоплюють по 37,5% кожна, російська – 25%.

Решта мікропотоків характеризуються епізодичною представленістю перекладів. У мікропоточці офіційних видань виокремлено видання *нормативно-правового* (60%), та *нормативно-інструктивного* (40%) характеру. До перших увійшли: міжнародна угода Уругвайського раунду багатосторонніх торгівельних переговорів (1998 р.), статут Парламентської Асамблеї Ради Європи (1998 р.) та консолідовані договори Європейського Союзу (1999 р.). До других: правила процедури Парламентської Асамблеї Ради Європи та директиви Європейського Союзу (1998 р.). Серед мов оригіналу у мікропоточці представлені: англійська і французька – по 40%, німецька – 20%.

Мікропотік довідкових перекладних видань складають такі жанри як «*енциклопедія науково-популярна*» (40%), а також «*довідник*» (60%). Серед науково-популярних енциклопедій – «*Енциклопедія модернізму*» В. Тейлора, Ч. Вінквіста та «*1000 катастроф Всесвіту*» К. Ховельмана (2003 р.). Довідники розподіляються на: наукові – з медицини (1995 р.) та етичних норм і манер у науці (2003 р.); виробничо-практичний з інспекції праці (2003 р.). 80% мікропоточку є перекладами з англійської, 20% – з німецької.

Мікропотік перекладів, що увійшли до видань для організації дозвілля, присутні тільки у 1991 і 1995 рр. У його межах виокремлено жанри: «*ігри*» (33,3%) для розвитку творчості Б. Нікітіна (1991 р.); «*гумор*» (66,6%) – збірка жартів (1991 р.), твори Ф. Троїцького (1995 р.). 66,6% мікропоточку складають переклади з російської, 33,3% – з англійської.

У *видовій структурі* потоку перекладів українською мовою за обсягом документа виокремлено книги (91%) і брошури (9%). Аналіз кількісних показників зазначеної структури за хронологією (табл. 6) показав, що 70% загального обсягу брошур становлять переклади для дітей та юнацтва, більшість з яких складають казки (37,6%); 9% – навчальні видання; 5% – літературно-художні; по 3,6% – наукові, нормативні і виробничо-практичні, релігійного місту; по 1,8% –

науково-популярні, громадсько-політичні, довідкові. Офіційні та видання для організації дозвілля представлені тільки книжками.

Таблиця 6

Переклади українською за цільовим призначенням та видами (др. од.)

цільове призначення	рік видання вид за обсягом	1991	1995	1998	1999	2003	2005	2006	2007	2008	всього
Офіційні	книга			4	1						5
Нормативні і виробничо-практичні	книга		1	1	5	16					23
	брошура	1				1					2
Наукові	книга	9	6	21	13	19					68
	брошура		1			1					2
Науково-популярні	книга	6	2	8	4	6					26
	брошура				1						1
Навчальні	книга	93	14	17	6	1					131
	брошура	4		1							5
Громадсько-політичні	книга	1	2	2		2					7
	брошура	1									1
Релігійні	книга	3	22	10	14	26					75
	брошура		1		1						2
Літературно-художні	книга	52	13	13	16	41			2		137
	брошура		1	1		1					3
Для дітей та юнацтва	книга	44	10	4	5	31	1	2	3	1	101
	брошура	10	11	14	4						39
Довідкові	книга		1	1		3					5
	брошура					1					1
Для організації дозвілля	книга	2	1								3

Аналіз авторської структури потоку перекладів українською виявив, що лідером серед 482 авторів є Е. Уайт з релігійно-популярними творами (6 назв) у перекладі з англійської, польської та російської. Друге місце посідає Г. Андерсен з казками для дітей та юнацтва (5 назв) з датської, німецької, російської.

Третє місце розподіляють три представники (по 4 назви): Ш. Перро – казки для дітей та юнацтва з французької; П. Фройе – виробничо-практичні посібники з педагогіки з англійської; Європейський Союз – офіційні (3) та нормативні видання зі стандартизації (1) з англійської, німецької, французької. Також 4 назви охоплюють переклади Біблії з двох (іврит-грецька) і багатьох мов.

Четверте місце розподіляють десять авторів (по 3 назви), серед яких: представники художньої літератури – О. Бальзак (з французької), Й. Гете (з німецької), Ю. Семенов (з російської), В. Шекспір (з англійської); літератури для дітей та юнацтва – Л. Керролл, Р. Кіплінг (з англійської), А.-К. Вестлі (з норвезької), Н. Ленц, Е. Хофман (з німецької), В. Сутєєв (з російської);

Авторів (всього 39), які за градацією розподіляють п'яте місце (по 2 назви), згруповано відповідно до їх цільового призначення:

– для дітей та юнацтва (10 авторів): Л. Баум, У. Дісней Продакшн, А. Мілне (з англійської); А. Калінін, К. Чуковський, В. Ян (з російської); В. Гауф, Е. Майнардус (з німецької); Е. Рауд (з естонської); Р. Распе (з німецької та багатомовне);

– літературно-художні (9): Ч. Діккенс, Дж. Карр, А. Крісті, Дж. Лондон, Дж. Толкін, Я. Флемінг (з англійської); В. Гюго, А. Камю (з французької); В. Караткевіч (з білоруської);

– літературно-художні, для дітей та юнацтва (4): К. Льюїс, Р. Стівенсон, О. Уайлд (з англійської); Ф. Стендаль (з англійської та багатомовне);

– релігійного змісту (4): Г. Боссі (з російської, французької); Папа Іван (Іоанн) Павел II (з латинської, французької); Б. Ферреро (двомовні: польська-італійська); Х. Яннарас (з англійської та грецької);

– релігійного змісту та літературно-художні (1): П. Лефевр (з німецької);

– релігійного змісту та науково-популярні (1): М. Малінський (з польської);

– наукові (4): С.В. Величко (з давньої української); Г. Грабовіч, Й. Стігліц, Л. Фуллер (з англійської);

– науково-популярні та літературно-художні (1): Д. Вебстер (з англійської);

– навчальні (3): О. Кузьмічева, Г. Хомченко (з російської); Б. Фельдерер (з німецької);

– громадсько-політичні (1): В. Ленін (з російської);

– нормативні зі стандартизації (1): Міжнародна Федерація бухгалтерів (з англійської).

Хронологічний кількісний розподіл перекладів творів вищезазначених авторів наведено у табл. 7. З рештою авторів (428), які представлені у базі даних лише однією назвою, можна ознайомитись у Додатку А.

Таблиця 7

Переклади українською за авторами, які представлені двома і більше назвами (др. од.)

автор	рік видання	1991	1995	1998	1999	2003	2007	2008	всього
Андерсен Г.Х.		1		1	2	1			5
Бальзак О.		1		1		1			3
Баум Л.Ф.						2			2
Біблія		2	2						4
Боссі Г.				1	1				2
Вебстер Д.						2			2
Величко С.В.		2							2
Вестлі А.-К.							2	1	3
Гауф В.					1	1			2

автор	рік видання	1991	1995	1998	1999	2003	2007	2008	всього
Гете Й.					2	1			3
Грабовіч Г.				1	1				2
Діккенс Ч.	1					1			2
Дісней У. (Продакшн)			2						2
ЄС (Європейський союз)				3	1				4
Іван (Іоанн) Павел II			1	1					2
Калінін А.				2					2
Камю А.	1				1				2
Караткевіч У.С.	2								2
Карр Дж.Д	2								2
Керролл Л.						3			3
Кіплінг Р.	1					2			3
Крісті А.	2								2
Кузьмічева О.П.	2								2
Ленц Н.						3			3
Ленін В.І.	2								2
Лефевр П.			1		1				2
Лондон Дж.	1					1			2
Льюїс К.С.						2			2
Майнардус Е.				2					2
Малінський М.				1	1				2
Мілне А.А.						2			2
МФБ						2			2
Перро Ш.			2	1	1				4
Распе Р.			1		1				2
Рауд Е.						2			2
Семенов Ю.С.	3								3
Стендаль			1			1			2
Стівенсон Р.			1			1			2
Стігліц Й.			1			1			2
Сутєєв В.Г.			3						3
Толкін Дж.						2			2
Уайт Е.			2	1	1	2			6
Уайлд О.						2			2
Фельдерер Б.				2					2
Ферреро Б.						2			2
Флемінг Я.	1			1					2
Фройе П.						4			4
Фуллер Л.					2				2
Хомченко Г.П.			2						2
Хофман Е.	1					2			3
Хьюго В.				2					2
Чуковський К.			2						2
Шекспір В.				1		2			3
Ян В.Г.	2								2
Яннарас Х.					1	1			2
ВСЬОГО	27	21	21	17	46	2	1	135	

Видавничу структуру потоку перекладів українською формують 170 організацій. Перше місце в ній посідає видавництво «Веселка» (Київ) – 10,4%. До першої п'ятірки також увійшли: «Основи» (Київ) – 7,4%; «Освіта» (раніше «Радянська школа», Київ) – 7,2%, «УМК ВО» (Київ) – 7%; «Дніпро» (Київ) – 6%. Відсоткове співвідношення за видавництвами у загальному обсязі потоку відображено на рис. 6.

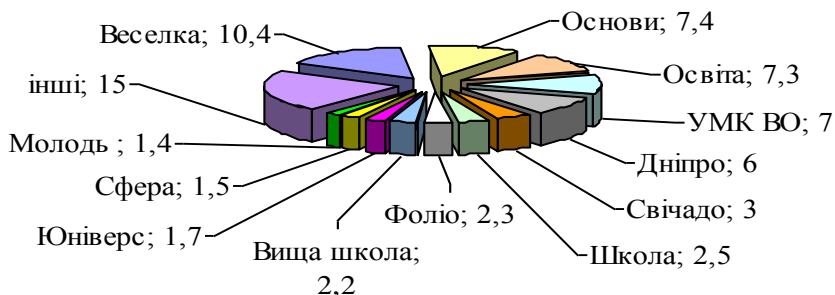

Рис. 6. Розподіл за видавництвами у потоці перекладів українською (%)

1-3% у загальному обсязі потоку становлять видавництва: «Свічадо» (Монастир монахів Студійського Уставу, Львів) – 3%; «Школа» (Київ) – 2,5%; «Фоліо» (Харків), а також «Свічадо»-«Монастир Свято-Іванівська Лавра» (Львів) – по 2,3%; «Вища школа» (Київ) – 2,2%; «Юніверс» (Київ) – 1,7%; «Сфера» (Київ) – 1,5%; «Молодь» (Київ) – 1,4%; «Джерело життя» (Київ), «КМ Академія» (Київ) та «Махаон-Україна» (Київ) – по 1,2%.

У межах від 1 до 0,5% опинилися: «Аст-Прес-Дік-Сі» (Київ), «Либідь» (Київ), «Місіонер» (Львів), «Урожай» (Київ) – по 0,9%; «Всесвіт» (Київ), «Дух і літера» (Київ), «Україна» (Київ), «Український письменник» (Радянський письменник, Київ) – по 0,8%; «Каменярь» (Львів), «Каравела» (Харків), «Мост-Торнадо» (Харків), «Нова Зоря» (Івано-Франківськ) – по 0,6%.

Решта видавництв не перевищують 0,5% у загальному обсязі аналізованого потоку. Переклади, назву видавництва яких не вказано, складають 0,9%. Повний перелік видавництв з розподілом за хронологією та мовами оригіналу виданих перекладів, наведено у табл. 8.

Тільки у 1991 р. випуск перекладів здійснювали 7% усіх видавництв, серед яких: «УМК ВО» (Київ), «Урожай» (Київ), «Політвидав» України (Київ), «Донбас» (Донецьк), «Заповіт» (Київ), «Наукова думка» (Київ), «Совамінко» (Київ), «Музична Україна» (Київ), «Основа» (Харків), «Республіканська асоціація українознавців» (Київ), «Свенас» (Київ), «Українська православна церков» (Київ). Упродовж 2005-2008 рр. серед видавництв представлені тільки «Махаон-Україна» (Київ), «Фоліо» (Харків) і «Журналіст України» (Київ).

Переклади українською за видавництвами та мовами оригіналу (др. од.)

		рік видання									всього
видавництво	мова оригіналу	1991	1995	1998	1999	2003	2005	2006	2007	2008	
А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА (Київ)	англійська					3					3
Абрис (Київ)	англійська		1	1							2
Аверс (Львів)	англійська					1					1
	французька			1							1
	німецька				1						1
Акта (Харків)	англійська					1					1
Амадей (Київ)	англійська			1							1
Асоціація українських банків (Київ)	англійська				1						1
Аст-Прес-Дік-Сі (Київ)	англійська			6							6
Атлас (Львів)	англійська		1								1
Аудиторна Палата України (Київ)	англійська					1					1
Афіша (Львів)	англійська					1					1
БаК (Львів)	англійська					1					1
Бібліотека офіц.видань (Київ)	англійська					1					1
Бізнес-інофрм (Сімферополь)	російська			1							1
Білий лебідь (Лебедин)	російська		1								1
Благовісник Галичина (Львів)	англійська					1					1
Богдан (Київ)	англійська					1					1
Боривітер (Київ)	англійська		1								1
Будинок милосердя (Ворзель)	англійська		1								1
Будівельник (Київ)	російська	1									1
	німецька	1	1								2
Ваклер (Київ)	французька					1					1
Веселка (Київ)	азербайджанська	1	1								2
	англійська	5			1	2					8
	болгарська	1									1
	датська				1						1
	грузинська	2									2
	грецька сучасна	1									1
	італійська	1									1
	комі-зирян	1									1
	французька	3		2							5
	німецька	2									2
	угорська	2	1								3
	македонська	1									1
	молдавська	1									1
	польська	2	1								3
	румунська	1									1
	російська	16	4								20
	чеська	1									1
	сербська	1									1
	узбецька	1									1
	шведська	1									1
словацька	1	1								2	
двомовні:											

видавництво	мова оригіналу	рік видання									всього
		1991	1995	1998	1999	2003	2005	2006	2007	2008	
	кримськотатарська + кримсько-турецька	1									1
	російська+китайська	1									1
	російська+датська	1									1
	багатомовні (Multiple)	2	1								3
	багатомовні: російська+англійська+німецька		1								1
Веселка (Київ) + Навчальна Книга (Тернопіль)	англійська					1					1
	німецька					1					1
Віра-Р (Київ)	російська			1							1
Вимір (Київ)	англійська			1							1
Вища школа (Київ)	англійська		1								1
	німецька		1								1
	російська	9	2	1							12
Волинська обласна друкарня (Луцьк)	іспанська					1					1
Всесвіт (Київ)	англійська	1	1			1					3
	польська	1									1
	французька				1						1
Всеуито / Прецедент (Київ)	шведська					1					1
ГалДент (Львів)	німецька					1					1
Галицька видавнича спілка (Львів)	англійська					1					1
	німецька					1					1
Генеза (Київ)	німецька					1					1
Головна спец. редакція літ-ри мовани нац. меншин України (Київ)	білоруська			1							1
	багатомовні (Multiple)		1								1
	польська			1							1
Грайлик (Київ)	німецька				1						1
Гранд (Київ)	німецька			2							2
Гроно (Київ)	німецька			1							1
	російська		1								1
Гроно + Молодь (Київ)	французька		1								1
Грота (Київ)	французька				1						1
Деснянська правда (Чернігів)	чуваська				1						1
Джерело життя (Київ)	англійська		1	1	1	2					5
	румунська				1						1
	двомовні:										
	польська+англійська		1								1
	російська+англійська				1						1
ДіаСофт (Харків)	французька			1							1
Дніпро (Київ)	азербайджанська	1									1
	англійська	6									6
	арабська	1									1
	білоруська	2									2
	грецька сучасна	1									1
	грецька давня	1									1
	грузинська	1									1
	іспанська		1								1
	італійська	2									2
	литовська	1									1
німецька	1									1	

видавництво	мова оригіналу	рік видання									всього
		1991	1995	1998	1999	2003	2005	2006	2007	2008	
	норвезька	1									1
	польська	1									1
	російська	5									5
	санскрит	1									1
	тамільська	1									1
	турецька	1									1
	українська давня	2									2
	французька	3			1						4
	японська	1									1
	багатомовні (Multiple)	2									2
	двомовні:										
	іврит+грецька давня	1									1
Добра книга (Львів)	англійська				1						1
	двомовні:										
	російська+французька				1						1
Донбас (Донецьк)	англійська	1									1
Дух і літера (Київ)	англійська					4					4
	польська					1					1
Егмонт Україна (Київ)	англійська		2								2
Еврика (Хмельницький)	російська			1							1
Журналіст України (Київ)	норвезька							1			1
Живиця (Київ)	російська				1						1
Задруга (Київ)	французька				1						1
Закарпат. обл. орг-ція Тов-ва книголюбів України (Ужгород)	сербська		1								1
Закарпат. обл. управління статист.(Ужгород)	німецька				1						1
Закарпаття (Ужгород)	французька			1							1
Заповіт (Київ)	англійська	1									1
Здоров'я (Київ)	англійська		1	1							2
Знання -прес (Київ)	французька					1					1
Изумрудная срижаль (Київ)	російська			1							1
Ін Юре (Київ)	німецька			1							1
Ініціал (Київ)	іспанська			1							1
Ін-т демократії ім. Пилипа Орлика (Київ)	англійська		1		1						2
Ін-т держ. упр. та місц.самовряд. при Кабінеті Міністрів України + Основи (Київ)	англійська		1								1
Інтерпрес (Київ)	двомовні:										
	датська+німецька			1							1
ІРД Лтд (Черкаси)	російська		1								1
Каменяр (Львів)	англійська				1						1
	ідиш	1									1
	французька		1			1					2
Каравела (Харків)	англійська					4					4
Карпати (Ужгород)	англійська	1									1
	німецька			1							1
К.І.С. (Київ)	англійська					1					1
	італійська					1					1

видавництво	мова оригіналу	рік видання								всього	
		1991	1995	1998	1999	2003	2005	2006	2007		2008
Клуб сімейного дозвілля (Харків)	англійська					1					1
КМ Академія (Київ)	англійська				1	4					5
	французька				1	1					2
	японська					1					1
Корнійчук (Київ)	італійська					1					1
Криниця (Київ)	французька					1					1
Критика (Київ)	англійська			1							1
	<i>двомовні:</i>										
	англійська+турецька			1							1
	польська+французька			1							1
Лайф паблішерс інтернешенл (Київ)	англійська				1						1
ЛБА (Львів, Богосл. Академія) (Львів)	англійська		1								1
Лелека (Київ)	англійська				1						1
	російська				1						1
	французька				1						1
Леонорм (Львів)	англійська				1						1
	німецька			1							1
Лібра (Київ)	німецька					1					1
Літ. Львів (Львів)	російська		1								1
Літопис (Львів)	англійська			1	1						2
Либідь (Київ)	англійська					2					2
	німецька			2							2
	російська	1									1
	французька давня					1					1
Любіть Україну (Київ)	англійська				1						1
Максимум (Київ)	англійська			1							1
Махаон-Україна (Київ)	англійська					1					1
	італійська							1			1
	німецька						1				1
	норвезька								3	1	4
	російська							1			1
Маяк + Ріно (Одеса)	російська		2								2
Маяк (Одеса)	російська		1								1
Мегатайп (Київ)	англійська					3					3
Медицина світу (Львів)	англійська				1						1
Мета (Київ)	німецька			1							1
Методика (Київ)	англійська					2					2
Міленіум (Київ)	англійська					1					1
Місія Христа (Львів)	французька			2							2
Місіонер (Львів)	латинська		1								1
	німецька		1		1						2
	німецька+італійська				1						1
	польська		1								1
	французька		1								1
Мистецтво (Київ)	англійська		1								1
	французька	1									1
Молодь (Київ)	англійська	2									2
	болгарська	1									1
	італійська	1									1

видавництво	мова оригіналу	рік видання										всього
		1991	1995	1998	1999	2003	2005	2006	2007	2008		
	латвійська	1										1
	російська	1										1
	татарська	1										1
	французька	1	1									2
Молодий буковинець (Чернівці)	німецька			3								3
Монастир Свято-Іванівська Лавра (Львів)	російська					1						1
Мост-Торнадо (Харків)	англійська					4						4
Музична Україна (Київ)	російська	1										1
Надстир'я (Луцьк)	чеська				1							1
Наукова думка (Київ)	англійська	1										1
Наукова думка + Всеуито (Київ)	англійська					1						1
Нічлава (Києво-Печерська Лавра) (Київ)	німецька			2								2
Ніка-Центр (Київ)	французька					1						1
Нова Зоря (Івано-Франківськ)	польська					1						1
	французька			1		2						3
Обереги (Київ)	французька					1						1
ОКФА (Одеса)	іспанська		1									1
Онікс (Київ)	<i>двомовні:</i>											
	датська+німецька					1						1
Оріон + Зернятко (Київ)	російська		3									3
Освіта (Радянська школа) (Київ)	російська	41	2									43
	російська+естонська	1										1
	вірменська	1										1
Основа (Харків)	німецька					1						1
	російська	1										1
Основи (Київ)	англійська		4	13	2	4						23
	грецька давня				1							1
	латинська			1	3							4
	німецька		1	3								4
	польська			1	2							3
	фінська		1									1
	французька		5	3		2						10
японська					1						1	
Парітет-інформ (Київ)	англійська					1						1
Парламентське видавництво (Київ)	французька			2								2
Поезія КМЦ (Київ)	італійська			1								1
	іспанська					1						1
Політвидав України (Київ)	російська	2										2
Порт-Роял / Port-Royal (Київ)	англійська				1							1
Прапор (Харків)	білоруська		1									1
	російська	1										1
Преса України (Київ) - держ.	французька			1								1
Просвіта (Київ)	англійська		1									1
	словацька				1							1
Пульсари (Київ)	англійська					1						1
	французька					1						1
Районна друкарня (Чернівці)	румунська			1								1
«Ранок Надії» Вид-во християнської місії	англійська		1									1

видавництво	мова оригіналу	рік видання									всього
		1991	1995	1998	1999	2003	2005	2006	2007	2008	
Ранок (Харків)	англійська					1					1
Респуб. асоціація українознавців (Київ)	російська	1									1
Рідна Церква (Івано-Франківськ)	старослов'янська		1								1
Русское собрание (Київ)	англійська				1						1
Сварог (Харків)	російська			2							2
Свенас (Київ)	французька	1									1
Світ (Львів)	польська					1					1
	російська	1									1
Свічадо (Монастир монахів Студійського Уставу) (Львів)	англійська				2						2
	іспанська			1							1
	італійська		1	2							3
	латинська			1							1
	німецька		1		3						4
	польська			4	1						5
	російська		1								1
	<i>двомовні:</i>										
	польська+англійська		1								1
російська+грецька давня				1						1	
Свічадо + Монастир Свято-Іванівська Лавра (Львів)	англійська					9					9
	польська					2					2
	російська					1					1
	угорська					1					1
	<i>двомовні:</i>										
	польська+італійська					2					2
Сейбр-Світло (Львів)	англійська		2								2
Славянська Євангельська Місія (Київ)	англійська		1								1
Смірна (Черкаси)	англійська					2					2
Смолоскип (Київ)	норвезька				1						1
Совамінко (Київ)	англійська	1									1
Сонат (Сімферополь)	російська				1						1
Софія (Київ)	англійська					1					1
	німецька					1					1
Сполон (Львів)	польська				1						1
Сталкер (Донецьк)	російська			1	1						2
Стилос (Київ)	англійська			1							1
Стрім (Львів)	німецька		1								1
	португальська		1								1
	французька		1								1
Сфера (Київ)	англійська			2	3	2					7
	голландська				1						1
	грецька сучасна				1						1
	<i>двомовні:</i>										
	німецька+голландська					1					1
Східноукраїнський держ. ун-т (Луганськ)	російська				1						1
Таврійський клуб (Сімферополь)	російська			1							1
Таксон (Київ)	англійська					1					1
	чеська			1							1
Тандем (Київ)	російська			1							1

видавництво	мова оригіналу	рік видання									всього
		1991	1995	1998	1999	2003	2005	2006	2007	2008	
Тезис (Вінниця)	англійська					1					1
Томіріс (Київ)	російська			1							1
Укр. асоціація управління проектами (Київ)	англійська				1						1
Укр. біблійне тов-во (Київ)	двомовні: іврит+грецька давня		1								1
	багатомовні: іврит+грецька давня + російська		1								1
Укр. греко-католич. епархія (Івано-Франківськ)	німецька		2								2
Укр. Самбір.-Дрогобич. епархія УГКЦ (Дрогобич)	старослов'янська		1								1
Україна (Київ)	англійська		1		1						2
	датська				1						1
	німецька					1					1
	російська	2	1								3
Українознавство (Київ)	англійська		1								1
Український письменник (Київ)	англійська	2									2
	французька	1									1
	російська	1									1
	польська		1			1					2
Українська православна церковь (Київ)	двомовні:										
	іврит+грецька давня	1									1
Український філософський фонд (Київ)	англійська			1							1
	німецька			1							1
Український центр духовної культури (Харків)	французька					1					1
УМК ВО (Київ)	російська	45									45
Урожай (Київ)	болгарська	5									5
	російська	1									1
Факт (Київ)	білоруська			1							1
	російська				1						1
Фенікс (Київ)	англійська			1							1
Фоліо (Харків)	англійська					8					8
	італійська					1					1
	німецька					2					2
	норвезька							1			1
	російська					1					1
	французька				2						2
Центр підготовки абітурієнтів (Донецьк)	англійська			1							1
Школа (Київ)	англійська					7					7
	естонська					2					2
	італійська					1					1
	німецька					5					5
	французька					1					1
	шведська					1					1
Юг (Київ)	німецька					1					1
Юніверс (часопис Всесвіт) (Київ)	англійська					2					2
	німецька			1	2	2					5
	французька					4					4

видавництво	мова оригіналу	рік видання									
		1991	1995	1998	1999	2003	2005	2006	2007	2008	ВСЬОГО
<i>Без назви видавництва (s. n.):</i>											
Київ	російська	1									1
Львів	німецька				1						1
	російська				1						1
Чернівці	болгарська	1									1
ВСЬОГО		226	86	97	70	149	1	2	5	1	637

У зв'язку з фрагментарністю показників дійти висновків про тенденції випуску перекладів можливо тільки щодо двох видавництв: «Веселка» і «Основи», що характеризуються скороченням на 86% і 36% відповідно.

За типологічною ознакою видання літературно-художніх перекладів здійснювали 35,3% всіх видавництв. Найбільш активними серед них є «Дніпро» (Київ) – 20,7%; «Фоліо» (Харків) – 9,3%; «Молодь» (Київ), «Основи» (Київ), «Юніверс» (часопис Всесвіт) (Київ) – по 5,7%; «Веселка» (Київ) – 2,8%; «Український письменник» («Радянський письменник», Київ), «Школа» (Київ) – по 2,1%.

Серед видавництв, що випускали переклади для дітей та юнацтва (23% видавничої структури), переважають «Веселка» (Київ) – 43%, «Школа» (Київ) – 9,3%, «Махаон-Україна» (Київ) – 6,4%, «Аст-Прес-Дік-Сі» (Київ) – 4,3%, «Дніпро» (Київ) – 2,8%, «Лелека» (Київ), «Мост-Торнадо» (Харків), «Оріон»-«Зернятко» (Київ) – по 2,1%.

Видавництва, які друкували переклади навчальної літератури, становлять 18,6% структури. Найбільш плідними виявилися «Освіта» (44,1%) і «УМК ВО» (33%), «Вища школа» (Київ) – 9,5%, «Основи» (Київ) – 8%; «Либідь» (Київ), «Урожай» (Київ) – по 1,5%.

Література релігійного змісту виходила друком у 18,8% представлених видавництв. Серед них переважають: Свічадо (Монастир монахів Студійського Уставу), «Свічадо»-«Монастир Свято-Іванівська Лавра» (Львів) – по 16,8%, (Львів), «Джерело життя» (Київ) – 10,4%, «Місіонер» (Львів) – 6,5%; «Дух і літера» (Київ), «Стрім» (Львів) – по 3,9%; «Добра книга» (Львів), «Місія Христа» (Львів), «Нова Зоря» (Івано-Франківськ), «Смірна» (Черкаси), «Українське біблійне товариство» (Київ), «Українська греко-католицька єпархія» (Івано-Франківськ) – по 2,6%.

Випуск перекладів наукової літератури здійснювала така сама кількість видавництв – 18,8%. Найбільш активними серед них можна назвати: «Основи»

(Київ) – 28,6%; «КМ Академія» (Київ), «Сфера» (Київ) – по 7,1%; «Дніпро» (Київ) – 4,3%; «Всесвіт» (Київ), «К.І.С.» (Київ), «Критика» (Київ), «Мегатайп» (Київ), «Таксон» (Київ), «Україна» (Київ), «Український філософський фонд» (Київ) – по 2,8%.

Нормативні і виробничо-практичні – 13,5% всіх видавництв, серед яких по 2 одиниці друкували «Каравела» (Харків), «КМ Академія» (Київ), «Юніверс». Решта – по 1.

Громадсько-політичні – 2,3%: «Основи» (Київ), «Політвидав України» (Київ), «Ваклер» і «Мегатайп» (Київ).

Офіційні – теж 2,3%: «Парламентське видавництво» (Київ) – 2, «Леонорм» (Львів), «Вимір» (Київ), «Порт-Рояль» (Київ) – по 1 одиниці.

Довідкові – 2,8%: «Міленіум» (Київ), «Основи» (Київ), «Школа» (Київ), «Абрис» (Київ), «Галицька видавнича спілка» (Львів).

Видання для організації дозвілля – 1,7%: «Освіта» («Радянська школа», Київ), «Білий лебідь» (Лебедин), «Дніпро» (Київ).

Найбільшою різноманітністю за мовами оригіналу відрізняються видавництва «Веселка» (Київ) – переклади з 24 мов; «Дніпро» (Київ) – з 21; «Основи» (Київ), «Свічадо» (Львів) – з 8; «Молодь» (Київ) – з 7; «Фоліо» (Харків), «Школа» (Київ) – з 6; «Махаон»-«Україна» (Київ), «Місіонер» (Львів) – з 5; «Либідь», «Сфера», «Український письменник» (раніше «Радянський письменник»), «Україна», (Київ) – з 4 мов.

Під час аналізу *географічної структури* потоку перекладів українською мовою, яка характеризує розподіл документів за містом видання, виявлено 19 міст України. 76,5% загального обсягу вийшли друком у Києві, 11,6% – у Львові, 5,5% – у Харкові, 1,1% – у Івано-Франківську; по 0,8% – в Ужгороді і Чернівцях; по 0,6% – у Донецьку і Одесі; по 0,5% – у Сімферополі і Черкасах; по 0,3% – у Луцьку і Тернополі; по 0,2% – у Вінниці, Ворзелі, Дрогобичі, Лебедині, Луганську, Хмельницькому, Чернігові (рис. 7). Одне видавництво – без місця видання.

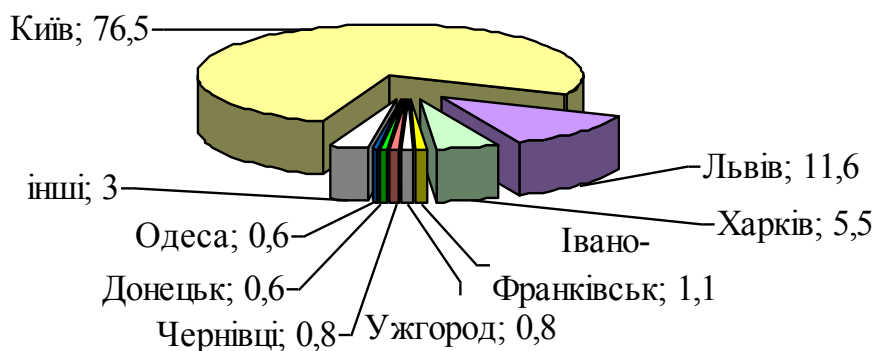

Рис. 7. Розподіл за містом видання у потоці перекладів українською (%)

ПОТІК ПЕРЕКЛАДІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Потік перекладів з української мови становить 77 одиниць – лише 5% від загальної кількості перекладів, виданих в Україні за період 1991-2015 рр. У аналізованому потоці упродовж багатьох років так само спостерігається наявність лакун, що відображено у табл. 9.

Таблиця 9

Хронологічний розподіл перекладів з української за даними «Index Translationum» (друк. од.)

роки	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	всього
Всі переклади	470				363			306	150		3	3	305		2	3	5	1								1611
Переклади з української	19				19			21	15				3													77

* Роки, упродовж яких не має жодних даних, надалі не беруться до уваги і не позначаються у таблицях.

Роки, упродовж яких не має жодних даних, в усіх подальших таблицях не беруться до уваги і не позначаються.

Найбільший показник припадає на 1998 р. та становить 27% від їх загальної кількості, найменший на 2003 р. – усього 4%, який до того ж є останнім представленим у базі даних роком щодо аналізованого потоку. Представлені роки характеризуються відносно рівномірними загальними показниками випуску видань з тенденцією до зменшення.

Мовну структуру потоку перекладів з української складають 9 цільових мов, детальні кількісні показники яких наведено у табл. 10.

Таблиця 10

Переклади з української за цільовими мовами (др. од.)

рік видання	1991	1995	1998	1999	2003	всього
цільова мова						
англійська	3			2		5
іспанська				1		1
молдавська	2		2			4
німецька		1		1		2
польська	1		3			4
російська	11	18	14	9	2	54
словацька				1		1
татарська				1		1
угорська	1		2			3
двомовні: польська+російська					1	1
багатомовні (Multiple languages)	1					1
ВСЬОГО	19	19	21	15	3	77

Найбільш питому вагу складає російська – 70%, якій притаманна тенденція до скорочення. Друге місце посідає англійська (6,5%); третє місце розділяють польська і молдавська (по 5,2% кожна); четверте належить угорській (3,9%), п'яте – німецькій (2,6%). Всі інші мови не перевищують 1,3% (тобто 1 одиниці), серед яких: іспанська, словацька, татарська, а також двомовне (польська-російська) та багатомовне (рис. 8). Тільки у 1991 р. здійснено один переклад багатьма мовами.

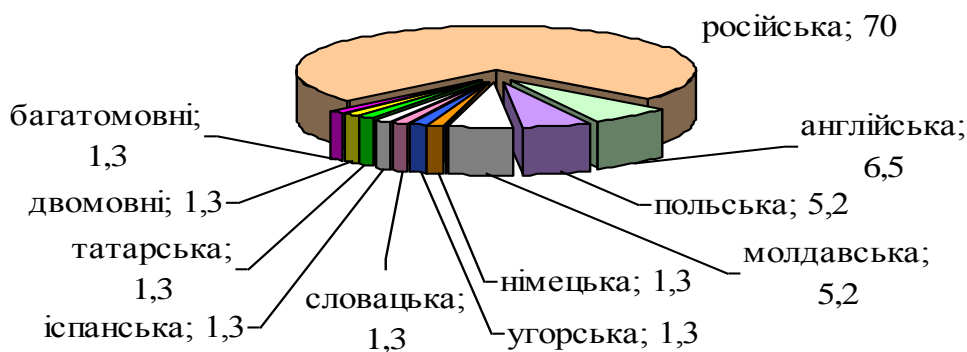

Рис. 8. Розподіл за цільовими мовами у потоці перекладів з української (%)

У тематичній структурі потоку перекладів з української мови значну частину складає УДК 5 Природничі та точні науки – 52%, а також УДК 8 Мова, художня література – 21%. Розділ УДК 3 Суспільні науки охоплює 11,6%; УДК 9 Історія, географія, біографія – 9%; УДК 6 Прикладні науки, медицина, техніка – 5,2%; УДК 2 Релігія, теологія – 1,3% (рис. 9). Узагалі не представлені розділи УДК 0 Загальний відділ та УДК 1 Філософія, психологія.

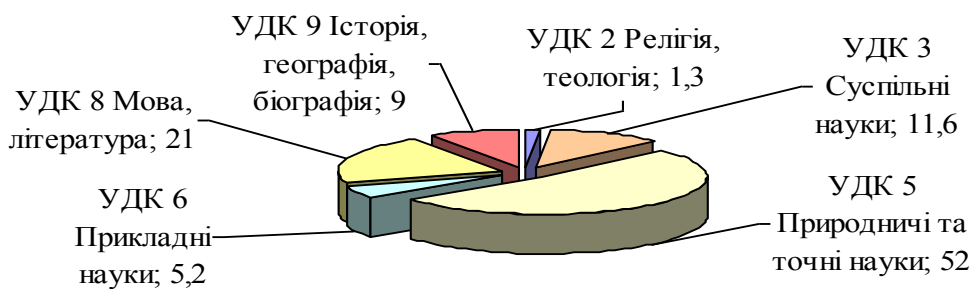

Рис. 9. Розподіл за тематичними розділами УДК у потоці перекладів з української (%)

Аналіз кількісних даних, що характеризують тематичну структуру потоку перекладів за хронологією (табл. 11), свідчить про те, що немає жодного з представлених років, де були б наявні переклади в усіх розділах одразу. Лише розділ УДК 8 Мова, художня література має показники упродовж всіх аналізованих 1991-2003 рр.

Переклади з української за тематичними розділами УДК (др. од.)

	рік видання					всього
тематика	1991	1995	1998	1999	2003	
УДК 2 Релігія, теологія					1	1
УДК 3 Суспільні науки	1	1	3	4		9
УДК 5 Природничі та точні науки	10	12	15	3		40
УДК 6 Прикладні науки, медицина, техніка			1	3		4
УДК 8 Мова, художня література	7	1	2	5	1	16
УДК 9 Історія, географія, біографія	1	5			1	7

Відносно 1991 р. спостерігається тенденція до скорочення кількості перекладів на 70% у розділі УДК 5 Природничі та точні науки, на 86% – УДК 8 Мова, художня література. Тенденція до збільшення на 75% притаманна лише розділу УДК 3 Суспільні науки. Фрагментарні показники решти розділів не дозволяють дійти достовірних висновків щодо зазначених тенденцій. Повне уявлення щодо кількісного розподілу за цільовими мовами в межах кожного тематичного розділу надає табл.12.

Таблиця 12

Переклади з української за тематикою та цільовими мовами (др. од.)

тематика	рік видання мова перекладу	1991	1995	1998	1999	2003	всього
УДК 3 Суспільні науки (закон, соціальні науки, освіта) (9)	англійська	1			1		2
	російська		1	3	3		7
УДК 5 Природничі та точні науки (40)	молдавська	2		1			3
	польська	1		3			4
	російська	6	12	9	3		30
	угорська	1		2			3
УДК 6 Прикладні науки, медицина, техніка (4)	англійська				1		1
	іспанська				1		1
	молдавська			1			1
	російська				1		1
УДК 8 Мова, література (16)	англійська	2					2
	німецька		1		1		2
	російська	4		2	2		8
	словацька				1		1
	татарська				1		1
	двомовні:						
	польська+російська					1	1
багатомовні	1					1	
УДК 9 Історія, географія, біографія (7)	російська	1	5			1	7
ВСЬОГО		19	19	21	15	3	77

Аналіз *типологічної структури перекладів* з української мови показав, що найбільш питому вагу складають навчальні – 73%, та літературно-художні видання – 14%. Незначну частину становлять видання для дітей та юнацтва – 5,2%, виробничо-практичні – 2,6%, а також офіційні, наукові, громадсько-політичні, релігійного змісту – по 1,3% (рис. 10).

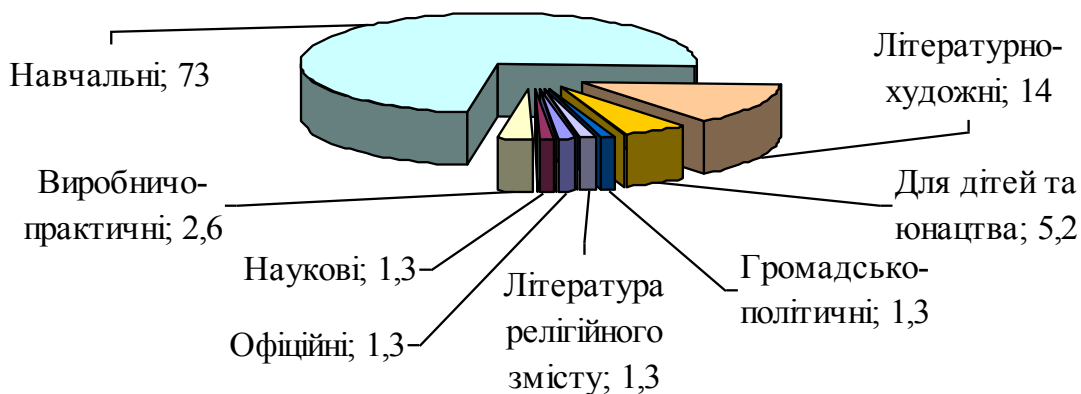

Рис. 10. Розподіл перекладів за цільовим призначенням у потоці перекладів з української (%)

Детальний розподіл перекладів за жанрами в межах кожного типу за цільовим призначенням представлений у табл. 13. Порівнюючи хронологічні кількісні дані 1991 р. і 2003 р., можна зазначити, що кількість навчальних видань скоротилася на 91%, але динаміка характеризується хвилеподібністю. Решта типів представлені фрагментарно.

Таблиця 13

Переклади з української за цільовим призначенням, жанрами (др. од.)

рік видання	1991	1995	1998	1999	2003	всього
Офіційні				1		1
конституція				1		1
Наукові	1					1
збірка наукових праць/статей	1					1
Виробничо-практичні				2		2
практичний посібник				2		2
Навчальні	11	18	20	6	1	56
посібник для вищів				1		1
посібник для 5-11 класів	1	3	1			5
посібник практичний для 5-11 класів				2		2
посібник для 1-4 класів		1	3			4
посібник практичний (зошит) для 1-4 класів	3					3
посібник наочний для 1-4 класів	2			2		4
посібник навч.-методичний для 1-4 класів	1					1

рік видання	1991	1995	1998	1999	2003	всього
цільове призначення						
підручник для вишів			1			1
підручник для 5-11 класів		10	8		1	19
підручник для 1-4 класів	4	4	7	1		16
Громадсько-політичні				1		1
Релігійні					1	1
Теологічні					1	1
Літературно-художні	4		1	5	1	11
<i>Художня література</i>						
Проза						
Повість	1					1
Роман	2					2
Поезія						
Вірш			1	2		3
зібрання творів				3		3
Поєма	1					1
Драматургія						
п'єса					1	1
Для дітей та юнацтва	3	1				4
Казка	2	1				3
Оповідання	1					1
ВСЬОГО	19	19	21	15	3	77

У межах мікропоточку навчальних видань виокремлено такі жанри як «посібник» (35,7%) і «підручник» (64,3%). Аналізовані видання розподіляються на три категорії: для початкової школи (60%), для середньої школи (46%), для вишів (4%).

У загальному потоці *посібників* категорія для початкової школи становить 60%, для середньої школи – 35%, для вишів – 5%. Посібники для початкової школи розподіляються на: 1) практичні посібники (робочі зошити) з математики (3 назви); 2) наочні (зошити) з ознайомлення з навколишнім світом (4); 3) посібники з трудового навчання (3), природознавства (1); 4) навчально-методичний посібник з математики (1). Серед посібників для середньої школи: практичні (робочі зошити) з математики (2); решта: посібники з історії (2), фізики (2), математики (1). Посібники для вишів представлені лише 1 назвою з медицини.

У загальному потоці *підручників* категорія для початкової школи складає 44,4%, для середньої школи – 52,8%, для вишів – 2,8%. Підручники для початкової школи за галузями знань відносяться до математики (11 одиниць), і природознавства (5). Підручники для середньої школи: до математики (10), історії (5), хімії (2), фізики та економіки (по 1). Підручники для вишів – з географії (1).

У загальному обсязі мікропотоків навчальних видань 80% складають переклади російською мовою; по 7,2% – молдавською і польською; 5,4% – угорською. Неодноразово зустрічаються переклади таких авторів як М. Богданович (1991, 1995, 1998, 1999 рр.), М. Левшин (1991 р.), О. Погорелов (1995, 1998 рр.) – з математики; С. Гончаренко (1995, 1998 рр.) – з фізики; А. Домбровський (1995, 1998 рр.) – з хімії; Н. Бібік (1991, 1995, 1998 рр.), Н. Коваль (1995, 1998 рр.) – з природознавства; І. Веремійчик (1998 р.) – з трудового навчання.

Мікропотік перекладів з української мови, які віднесено до літературно-художніх видань розподіляється на прозу (3 одиниці), поезію (7), драматургію (1). Прозу складають «повість» Б. Наріжного «Єрмолай четвертак» та «роман» В. Малика «Тайний посол» (1991 р.). Поезія представлена віршами Г. ДрагОВОЗА (1998 р.), О. Ковалевського, В. Стуса (1999 р.), а також поемою «Кобзар» Т. Шевченка (1991 р.) та вибраними творами автора (1999 р.). Серед драматургічних творів – п'єса І. Франка «Зів'яле листя» (2003 р.). У загальному обсязі аналізованого мікропотоків 55% становлять переклади російською, по 9% – німецькою, словацькою, татарською, двома та багатьма мовами.

Мікропотік перекладів літератури для дітей та юнацтва складається з казок, що відносяться до усної народної творчості, англійською – 2 (1991 р.) та німецькою – 1 (1995 р.), а також оповідання М. Стельмаха російською – 1 одиниця (1991 р.).

Переклади виробничо-практичної літератури становлять два практичні посібники, що стосуються системи нейрофізіологічної реабілітації В. Козьявкіна іспанською та англійською мовами (1999 р.).

Серед наукових перекладів виокремлено тільки один збірник наукових праць «Українські канадці в історичних зв'язках із землею батьків» А. Шлепакова та ін. англійською мовою (1991 р.).

Однією назвою представлені: офіційні видання – переклад Конституції України англійською мовою (1999 р.); громадсько-політичні – твір «П'ять років української трагедії» Є. Марчука російською мовою (1999 р.); релігійного змісту – теологічний твір «Отче наш» (молитовні роздумування) отця І. Лужецького російською (2003 р.).

Видову структуру потоків перекладів з української мови за обсягом документа становлять книги – 91%, і брошури – 9%, що збігається з показниками потоків перекладів українською мовою. Аналіз кількісних показників зазначеної структури за хронологією (табл. 14) свідчить, що у загальному обсязі брошур виробничо-практичні та переклади для дітей та юнацтва становлять по 29%; навчальні, літературно-художні та релігійного місту – по 14,3%. Офіційні, наукові, а також громадсько-політичні переклади представлені тільки книгами.

Переклади з української за цільовим призначенням та видами (др. од.)

цільове призначення	рік видання	1991	1995	1998	1999	2003	всього
	вид за обсягом						
Офіційні	книга				1		1
Наукові	книга	1					1
Виробничо-практичні	брошура				2		2
Навчальні	книга	10	18	20	6	1	55
	брошура	1					1
Громадсько-політичні	книга				1		1
Література релігійного змісту	книга					1	1
Літературно-художні	книга	4			5	1	10
	брошура			1			1
Для дітей та юнацтва	книга	1	1				2
	брошура	2					2

У потоці перекладів з української виокремлено 35 авторів. Аналіз *авторської структури* потоку дозволяє стверджувати, що лідером серед них є М. Богданович з навчальними виданнями з математики для початкової школи (12 назв), перекладених російською (7 назв), молдавською (2), польською (2), угорською (1). Друге місце посідає О. Погорелов з підручниками з математики для середньої школи (6 назв) – російською (3 назви), польською (2), угорською (1).

Третє місце розподіляється між чотирма авторами (по 4 назви), які згруповані відповідно до цільового призначення творів:

- навчальна література (3 автори): Н. Бібик, С. Гончаренко, Н.С. Коваль, (у перекладі російською мовою);
- художня література (1): Т. Шевченко (німецькою, словацькою, татарською та багатьма мовами).

Четверте місце розподіляють два представники навчальної літератури (по 3 назви), серед яких Г. Бевз та І. Веремійчик (російською мовою).

Автори (всього 6), які розподіляють п'яте місце (по 2 назви), теж згруповані за цільовим призначенням творів:

- навчальні (4 автори): Т. Байбара, А. Домбровський, Н. Коваль (російською), М. Левшин (молдавською, угорською);
- виробничо-практичні (1): В. Козьявкін (англійською та іспанською);
- літературно-художні (1): В. Малик (російською).

Хронологічний кількісний розподіл перекладів творів вищезазначених авторів наведено у табл. 15. З рештою авторів (23), які представлені у базі даних лише однією назвою, можна ознайомитись у додатку Б.

Переклади з української за авторами, які представлені двома і більше назвами (др. од.)

автор	рік видання	1991	1995	1998	1999	всього
Байбара Т.М.					2	2
Бевз Г.П.				1	2	3
Бібік Н.М.		2	1	1		4
Богданович М.В.		5	2	4	1	12
Веремійчик І.М.				3		3
Гончаренко С.У.			2	2		4
Домбровський А.В.			1	1		2
Коваль Н.С.			2	2		4
Козявкін В.			2			2
Левшин М.М.		2				2
Малик В.К.		2				2
Погорелов О.В.			2	4		6
Шевченко Т.Г.		1		3		4
ВСЬОГО		12	12	21	5	50

Потік перекладів з української мови формують 23 видавничих організації. Аналіз *видавничої структури* дозволив дійти висновку, що провідну роль у формуванні потоку відіграє видавництво «Освіта» («Радянська школа», Київ) – 55% потоку. Воно представлено перекладами виключно навчальної літератури російською (90%), молдавською (4,8%), польською і угорською (по 2,4%) мовами. Друге місце посідає видавництво «Світ» (Львів) – 10,4%, так само з навчальною літературою польською (37,5%), російською, угорською (по 25%) і молдавською (12%). Третє місце за видавництвом «Прапор» (Харків) – 3,9%, з художньою літературою російською мовою. Наступними (по 2,6%) є: «Вежа» (Київ) – навчальна література; «Головна спеціалізована редакція літератури мовами національних меншин України» (Київ) – художня; «Дніпро» (Київ) – наукова і художня; «Мульти-М» (Київ) – виробничо-практична (рис. 11).

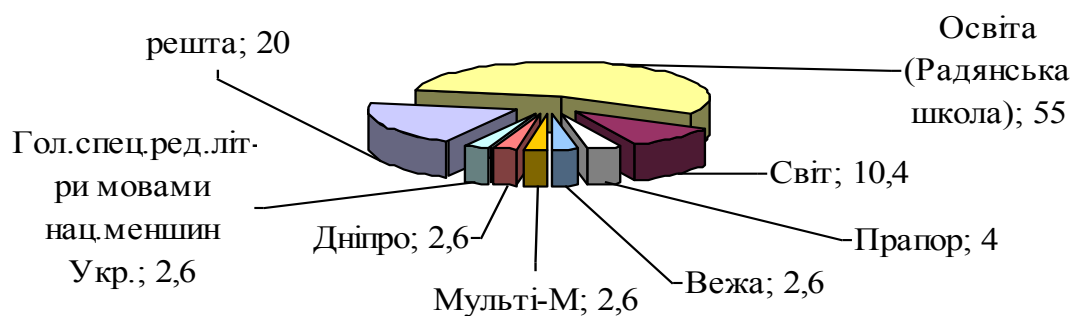

Рис. 11. Розподіл за видавництвами у потоці перекладів з української (%)

Решта з 15 видавництв представлені лише однією назвою. У загальному обсязі аналізованого потоку виявлено тільки один переклад, назву видавництва якого не вказано (художня література).

Повний перелік видавництв з розподілом за хронологією та цільовими мовами виданих перекладів наведено у табл. 16.

Таблиця 16

Переклади з української за видавництвами та цільовими мовами (др. од.)

видавництво	мова цільова	рік видання					всього
		1991	1995	1998	1999	2003	
Вежа (Київ)	російська		2				2
Воениздат (Київ)	російська	1					1
Генеза (Київ)	російська					1	1
Головна спец. редакція літ-ри мовами нац. меншин України (Київ)	німецька				1		1
	словацька				1		1
Грайлик (Київ)	російська	1					1
Дім літ-ри мовами народів України (Київ)	англійська				1		1
Доля (Сімферополь)	татарська				1		1
Дніпро (Київ)	англійська	1					1
	багатомовні	1					1
Дніпрокнига ТВО (Дніпропетровськ)	англійська	1					1
Еврика (Хмельницький)	російська			1			1
Зодіак-Еко (Київ)	російська		1				1
КМ Академія (Київ)	молдавська			1			1
Каменярь (Львів)	двомовні: польська+російська					1	1
ЛітСофт (Київ)	російська				1		1
Монастир Свято-Іванівська Лавра + Свічадо (Львів)	російська					1	1
Мульти-М (Київ)	англійська				1		1
	іспанська				1		1
Освіта / Радянська школа (Київ)	молдавська	2					2
	польська	1					1
	російська	7	14	12	5		38
	угорська	1					1
Прапор (Харків)	російська	2			1		3
Промінь (Дніпропетровськ)	англійська	1					1
Світ (Львів)	молдавська			1			1
	польська			3			3
	російська		1	1			2
	угорська			2			2
Січ (Дніпропетровськ)	німецька		1				1
Червона Рута-Турс (Київ)	російська				1		1
Без назви видавництва (s. n.):	російська				1		1
ВСЬОГО		19	19	21	15	3	77

Оцінити тенденції щодо кількісних змін відносно 1991 р. можливо тільки у випадку з видавництвом «Освіта», що характеризується скороченням кількості видань на 50%. Усім іншим видавництвам притаманна епізодичність.

Тільки у 1991 р. випуск перекладів з української здійснювали 5 видавництв, серед яких: «Дніпро» (Київ) – 2 назви; «Воениздат», «Грайлик» (Київ), «Дніпрокнига» і «Промінь» (Дніпропетровськ) – по 1. Тільки у 2003р. – «Генеза» (Київ), «Свічадо»-«Монастир Свято-Іванівська Лавра» (Львів) та Каменярь (Львів) – по 1 назві.

Переклади навчальної літератури видавали 9% всього обсягу видавництв, до яких, окрім вищезазначених «Освіта» («Радянська школа», Київ) і «Світ» (Львів), також належать «Вежа», «Генеза», «Зодіак-Еко», «КМ Академія», «Червона Рута-Турс» (Київ) – по 1 одиниці.

Виданням літературно-художніх перекладів займалися 43% всіх видавництв. Окрім вже згаданого видавництва «Прапор», до них увійшли «Головна спеціалізована редакція літератури мовами національних меншин України» (Київ) – 2 одиниці; «Воениздат» (Київ), «Дніпро» (Київ), «Доля» (Сімферополь), «Евріка» (Хмельницький), «Каменярь» (Львів) – по 1.

Серед видавництв, що випускали переклади для дітей та юнацтва, виокремлено «Грайлик» (Київ). «Дніпрокнига», «Промінь», «Січ» (Дніпропетровськ) – по 1 назві.

Виробничо-практичні – видавництво «Мульти-М» (Київ); наукову літературу – «Дніпро» (Київ); офіційні – «Дім літератури мовами народів України» (Київ); громадсько-політичні – «ЛітСофт» (Київ); релігійного змісту – «Свічадо»-«Монастир Свято-Іванівська Лавра» (Львів).

Найбільш різномовними видавництвами виявилися: «Освіта» (Київ) та «Світ» (Львів) – чотирма мовами; «Мульти-М» (Київ) – двома.

У географічній структурі виявлено 7 міст України, серед яких 75,3% загального потоку перекладів з української мови вийшли друком у Києві, 13,5% – у Львові, по 3,9% – у Дніпропетровську і Харкові, по 1,3% – у Запоріжжі, Сімферополі, Хмельницькому (рис. 12).

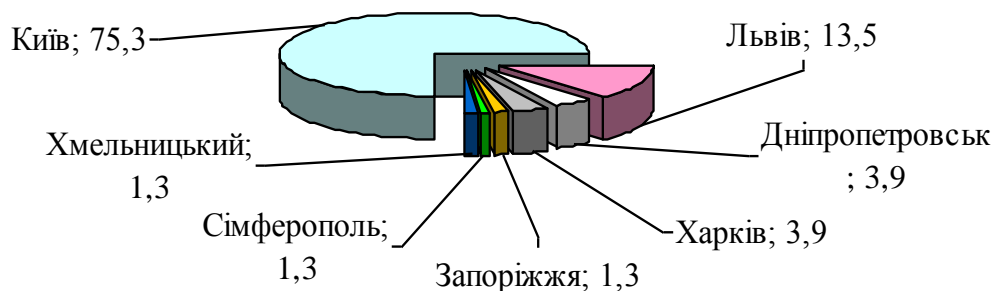

Рис. 12. Розподіл за містом видання у потоці перекладів з української (%)

Отже, проведений аналіз документного потоку перекладів українською мовою та з української мови, виданих в Україні за період 1991–2015 рр., здійснений на основі бібліографічної бази даних ЮНЕСКО «Index Translationum», дозволив вивчити його структуру за змістовними та формальними ознаками, визначити загальний і щорічний обсяг.

Відповідно до вказаних ознак, у потоці перекладів українською, що становить 637 назв, домінують: у мовній структурі – англійська (30%) та російська (28%) мови; тематичній – УДК 8 Мова, художня література (42%); типологічній – літературно-художні та видання для дітей та юнацтва (по 22%); видовій – книжки (91%); авторській – Е. Уайт (6 назв), Г. Андерсен (5) і Ш. Перро (4); видавничій – видавництво «Веселка» (10%); географічній – м. Київ (77%). Зазначимо, що після 2003 р. показники не перевищують 5 одиниць, а після 2008 р. дані взагалі є відсутніми.

У потоці перекладів з української мови, що становить 77 назв, лідерами виявилися: у мовній структурі – російська мова (70%); тематичній – УДК 5 Природничі та точні науки (52%); типологічній – навчальні видання (73%); видовій – книжки (91%); авторській – М. Богданович (12 назв) і О. Погорелов (6); видавничій – «Освіта» (55%); географічній – м. Київ (75%). Водночас з'ясовано, що 2003 р. є останнім представленим у потоці роком.

Отже, зважаючи на отримані результати, напрошується висновок про те, що за період незалежності України випуск перекладів перебуває у занепаді. У разі якщо цей висновок є не правильним, постає питання щодо повноти представленості аналізованого україномовного сегмента у базі даних. Щоб з'ясувати це питання у одному з наступних розділів ми звернемося до офіційної статистики Книжкової палати України імені Івана Федорова.

**МІЖКУЛЬТУРНА
КОМУНІКАЦІЯ
В ДОКУМЕНТНОМУ
ПОТОЦІ ПЕРЕКЛАДІВ
УКРАЇНСЬКОЮ
ТА З УКРАЇНСЬКОЇ**

За змістом міжкультурна комунікація розглядається як соціальний феномен, сутність якого полягає у конструктивній чи деструктивній взаємодії між представниками різних культур (національних та етнічних) або між субкультурами в межах чітко визначеного просторово-часового континууму. При цьому взаємодія може відбуватися між підсистемами культури всередині суспільства, між індивідами в межах однієї культури та на рівні міжкультурної взаємодії, а також між одно- та різночасовими культурами [125, 2-5].

Міжкультурна комунікація є обміном знаннями, ідеями, уявленнями, поняттями і емоціями, який виникає у спілкуванні між представниками різних етнонаціональних спільнот та обумовлюється створенням комплексу загальних культурних цінностей і норм. Її комунікативні характеристики залежать від інформаційно-мовленнєвих тенденцій, аутостереотипних суджень, національно-культурних особливостей, специфіки інтерпретації повідомлень, а також віку, статі, професії та соціального статусу представників культурних середовищ. Система ціннісних орієнтацій продукується історичною пам'яттю, традиціями, звичаями, життєвими правилами, що вироблені спільнотами, та мовою, якою спілкуються їхні члени [166, 6-7].

Науковці дійшли висновку, що серед форм прояву міжкультурної комунікації, до яких відносяться акультурація, культурна експансія, культурна дифузія, конфлікт культур та синтез культур, найзмістовнішою є остання. У темпоральному вимірі вона «поєднує позитивний історичний та культурний досвід з новітніми тенденціями у розвитку сучасного світу, що є поштовхом для нових культурних перспектив. Поєднання ж елементів різних культур (іноді навіть несумісних), їх взаємодія між собою, здатне приводити до виникнення нетривіальних та нестандартних утворень, які є полем для розвитку нових форм» [126, 3]. При цьому беззаперечною цінністю стосовно суспільства в цілому є збереження культурної самобутності кожної з культур-учасниць комунікації.

Дослідження особливостей національно-культурного розвитку сучасного українського суспільства довело, що міжкультурна комунікація своєрідно впливає на нього через певні чинники, а саме:

- суперечності, що виникають у процесі набуття «європейської» ідентичності при одночасному збереженні власне української;
- невідповідність привнесених новацій існуючим традиціям;
- зміни у соціальній системі цінностей, що виявляються через протилежність соціального та особистісного, загальнолюдського та групового, а також приводять до перегляду та уніфікації як старих, так і набутих цінностей;
- формування нового типу особистості, яка здатна до творчого та ефективного використання культурних перспектив [125, 3].

Отже, міжкультурна комунікація є специфічним процесом (сукупністю специфічних процесів) взаємодії різних варіантів культури через вербальне або невербальне спілкування своїх і чужих носіїв культури та мови. Даний різновид комунікації володіє додатковим буферним компонентом у комунікативному ланцюгу, що сприяє руйнуванню однієї культурної комунікації та побудові іншої [74, 197-198]. Складність такого процесу полягає у відмінності культурних кодів комуніканта та реципієнта, за допомогою яких відбувається відповідно кодування та декодування інформації через притаманні кожному з них значення і форми [82, 112-113].

У нашому дослідженні розглядається міжкультурна комунікація, що є опосередкованою перекладачем і перекладом, який містить попередньо декодовану й передану з однієї мовної системи знаками іншої інформацію, зафіксовану на матеріальному носіїві та призначену для передачі й поширення у просторі й часі.

У попередніх розділах було з'ясовано, що переклад є невід'ємною ланкою не тільки під час обміну, а й успадкування суспільством-реципієнтом суспільно значущої інформації, національно-історичної своєрідності та соціокультурних традицій суспільства-комуніканта. Будь-яке суспільство є носієм певної мови і, відповідно, культури, тому завдяки перекладу культура кожної нації запозичує необхідні для розвитку її власного матеріального виробництва та духовного збагачення наукові і технічно-виробничі знання, концепції, художньо-естетичні ідеї, системи цінностей та етичних норм зі всієї сукупності знань, створених усіма національними культурами – ноосфери [62, 13-14]. Таким чином відбувається взаємодія культури-комуніканта та культури-реципієнта, яка знаходить своє відображення у міжкультурній комунікації.

Оскільки рух перекладів характеризується відсутністю меж і часу, документні потоки, що утворюються при цьому, є своєрідною інформаційною базою. Вона має здатність відображати певний історичний розвиток націй, є відбитком міжмовних та, відповідно, міжкультурних відносин між країнами, що стосуються абсолютно всіх сфер суспільної діяльності та будь-яких її рівнів.

Аналіз структури документного потоку перекладів дозволяє виокремити певні форми міжкультурної комунікації, які відображаються в ньому:

– комунікація між культурами, кожна з яких виступає і як комунікант (передавач інформації), і як реципієнт (її одержувач), тобто здійснюється у двох напрямках;

– комунікація між культурами, коли одна з них виступає тільки як комунікант, друга – тільки як реципієнт, тобто здійснюється в одному напрямку.

Найбільш цікаву інформацію щодо характеристики міжкультурної комунікації, яка упродовж певного проміжку часу знаходить своє відображення у документному потоці перекладів, на нашу думку, надають мовна, що відповідає культурі-носієві, типологічна та тематична структури потоку. Якщо розглядати потік перекладів, який не обмежується територією однієї країни, до таких структур можна віднести також географічну.

За результатами бібліометричного аналізу документного потоку перекладів українською та з української мови за даними «Index Translationum» даних після здобуття Україною незалежності у відповідних структурах потоку спостерігаються різні тенденції. У потоці перекладів українською мовою значне зменшення кількості перекладів відбулося:

- у типологічній структурі: для дітей ті юнацтва й навчальних (на 98%), а також літературно-художніх видань (на 96%);

- у тематичній структурі: природничих і точних наук, прикладних наук і медицини (на 90%), мови і художньої літератури (на 99%);

- у мовній структурі: з російської мови (на 99%).

У потоці перекладів з української мови значне скорочення сталося:

- у типологічній структурі: навчальних (на 91%), літературно-художніх видань (на 75%);

- у тематичній структурі: видань з природничих і точних наук (на 60%), мови і літератури (на 86%);

- у мовній структурі: перекладів російською (на 82%).

Проте, упродовж аналізованого періоду можна відзначити і деякі тенденції до зростання. У потоці перекладів українською мовою спостерігається збільшення кількості перекладів:

- у типологічній структурі: нормативних і виробничо-практичних (на 94%), релігійного змісту (на 88%) та наукових (на 60%) видань. Це свідчить про потребу україномовної культури у переосмисленні духовних цінностей та зміні світогляду, про прагнення до освоєння досвіду інших культур у різних сферах виробництва та його удосконаленні, про зацікавленість науковими та практичними досягненнями країн світу у процесі становлення держави;

- у тематичній структурі: з суспільних наук (на 43%), з філософії, психології (на 80%), з релігії, теології (на 87%);

- у мовній структурі: перекладів з англійської (на 75%) та французької (на 47%) мов.

У потоці перекладів з української мови єдиним виключенням є зростання кількісних показників перекладів із суспільних наук (на 17%) у тематичній структурі.

Здійснений аналіз документного потоку перекладів свідчить про те, що *за першою формою* відбувається взаємодія між україномовною та:

- *англомовною* (переклади українською – 30%, з української – 6,5%);
- *російськомовною* (українською – 28%, з української – 70%);
- *німецькомовною* (українською – 9,3%, з української – 2,6%);
- *польськомовною* (українською – 3,8%, з української – 5,2%);
- *іспаномовною* (українською – 0,9%, з української – 1,3%);
- *угорськомовною* (українською – 0,6%, з української – 3,9%);
- *словацькомовною* (українською – 0,5%, з української – 1,3%);
- *молдавськомовною* (українською – 0,2%, з української – 5,2%);
- *татарськомовною* (українською – 0,2%, з української – 1,3%) культурами.

Для україномовної культури зв'язок з домінуючою англомовною, в якому перша виступає в ролі реципієнта (українською мовою 188 назв), характеризується майже рівними частинами перекладів творів художньої – 19,1%, та літератури для дітей та юнацтва – 18,6%. Решту складають переклади наукового (16,5%), релігійного (13,8%), навчального (11,7%), нормативного та виробничо-практичного (10,6%), науково-популярного (4,8%), довідкового (2,1%), громадсько-політичного (1,6%), офіційного змісту (1%), а також літератури для організації дозвілля (0,5%). За галузями знань наукові, навчальні, виробничо-практичні та науково-популярні переклади належать до: економіки (21 назва); філософії (6); політики (8); права (6); медицина і педагогіки (по 7); психології і соціології (по 4); історії (3); освіти, культури, літературознавства і державного управління (по 2); демографії, етнології, країнознавства, релігії, зоології, сільського господарства, менеджменту, видавничої справи і журналістики (по 1).

Україномовною культурою-комунікантом (з української 5 назв) в англомовну інтегровано перекладні видання для дітей та юнацтва 2 (40%), а також наукові (суспільні науки), офіційні (конституція України), виробничо-практичні (медицина) – по 1 назві (по 20%).

Зв'язок *російськомовної* культури з україномовною-реципієнтом (українською мовою 178 назв) відрізняється перевагою перекладів творів навчального змісту – 59%. Значною мірою представлені також видання для дітей та юнацтва (18,5%), та літературно-художні (10,7%). Невелику частину становлять переклади наукової (3,9%), науково-популярної (3,4%), релігійної (2,2%), громадсько-політичної та літератури для організації дозвілля (по 0,7%). Навчальні, наукові та науково-популярні переклади за галузями знань стосуються: будівництва (12); електроніки й машинобудування (по 7); економіки, юридичних наук і комп'ютерних технологій (по 5); сільського господарства і хімії (по 4); політики, історії й медицини (по 3); біології, енергетики, права, психології, промисловості й фізики (по 2), видавничої справи, поліграфії, декоративно-прикладного мистецтва, екології, краєзнавства, математики, природознавства, релігії і соціології (по 1 назві).

У зворотному напрямку (з української мови 54 назви) для російськомовної культури найбільш затребуваними виявилися надбання україномовної навчальної (83,3%) та художньої (11,1%) літератури, а також твори для дітей та юнацтва, громадсько-політичного та релігійного змісту (по 1,8%). Розподіл навчальних перекладних видань за галузями знань виглядає так: математика (17); природознавство (8); історія (7); фізика і трудове навчання (по 3); хімія, ознайомлення з навколишнім середовищем (по 2); економіка і медицина (по 1 назві).

У відносинах між *німецькомовною* культурою-комунікантом та україномовною (59 назв) спостерігається питома вага перекладів для дітей та юнацтва (27,1%) та художньої літератури (22%); менш значна частина належить творам наукового (13,5%), навчального (11,8%), релігійного (10,1%), нормативного і виробничо-практичного (6,7%) та науково-популярного (5%) змісту; зовсім невелика – довідкового та офіційного змісту (по 1,7%). Наукові, навчальні, нормативні і виробничо-практичні, науково-популярні переклади презентують такі галузі знань як: економіка (5); філософія (4); історія і медицина (по 3); психологія (2); будівництво, менеджмент, соціологія і спорт (по 1 назві). Як реципієнт німецькомовна культура запозичила тільки 2 твори, які належать до художньої та літератури для дітей та юнацтва.

Стосунки україномовної культури-реципієнта з *польськомовною* (24 назви) відзначаються міжкультурним обміном інформацією, в якому майже дві третини загального обсягу рівномірними частинами становлять перекладні видання художньої та релігійної літератури (по 29,1%). Решту складають переклади для дітей та юнацтва й наукового змісту (по 12,5%), науково-популярного (8,3%), нормативного та виробничо-практичного (по 4,1%). Тематика наукових, науково-популярних, нормативних і виробничо-практичних перекладів: філософія (2), психологія, освіта, державне управління (по 1 назві).

У свою чергу, у цих стосунках україномовною культурою-комунікантом у польськомовну інтегровано лише переклади навчальної літератури з математики – 4 назви (100%).

Менш тісний, але все ж таки двосторонній зв'язок україномовної культури з рештою вищезазначених характеризується, по-перше, незначним обсягом у потоці, по-друге, незначною змістовною різноманітністю: в основному художня, релігійна та література для дітей та юнацтва.

Україномовну та *іспанськомовну* культури пов'язує комунікація в межах переважаючої художньої – 5 (83,3%), та релігійної – 1 назва (16,7%) літератури у перекладі українською мовою; а також лише виробничо-практичної з медицини – 1 назва (100%), з української.

Зв'язок з *угорськомовною* характеризується перекладами (4 назви) літератури для дітей та юнацтва – 2 (50%), художньої і релігійної – по 1 (по 25%) українською мовою; тільки навчальної з математики – 3 назви (100%), з української.

Стосункам з *молдавськомовною* культурою притаманна інтеграція більшою мірою надбань україномовної в межах творів навчального змісту з математики (3) та географії (1); у зворотному напрямку – лише для дітей та юнацтва (1 назва).

Міжкультурні відносини зі *словацькомовною* виявили себе на рівні перекладів творів літератури для дітей та юнацтва (2 назви – 66,7%) та художньої (1 назва – 33,3%) українською мовою; а також лише 1 твору художньої з української.

Зв'язок україномовної культури з *татарськомовною* відрізняється найменшою насиченістю і представлений перекладами в межах тільки художньої літератури в обох напрямках – по 1 одиниці.

Серед культур, між якими спостерігається взаємодія *за другою формою*, коли україномовна виступає тільки як реципієнт, тобто приймає іншомовну, найбільш значущими виявилися: франкомовна (переклади українською 9,4%), італійськомовна (2%), норвезькомовна (1,3%), білоруськомовна (0,8%), болгаромовна (0,6%).

Під час міжкультурної комунікації затребуваність надбань *франкомовної* культури для україномовної (60 назв) знайшла своє відображення, у першу чергу, в перекладах творів художньої (36,7%), наукової (18,3%), а також релігійної й літератури для дітей та юнацтва (по 15%). Незначну їх частину становлять видання громадсько-політичного та науково-популярного по (5%), офіційного (3,3%) і навчального (1,7%) змісту, які належать до таких галузей знань як: філософія і право (по 3 назви), менеджмент і гендерне (жіноче) питання (по 1 назві).

Відносини з *італійськомовною* культурою (13 назв) характеризуються перекладами художньої літератури, який належить питома вага (46,1%), а також релігійної, для дітей та юнацтва (по 23,1%) й наукової з політики (7,7%).

Україномовну та *норвезькомовну* культури (8 назв) пов'язує комунікація на рівні перекладів літератури для дітей та юнацтва (62,5%) та художньої (37,5%).

Стосунки з *білоруськомовною* культурою (5 назв) відображаються через інтеграцію в українськомову творів художньої (80%) та літератури для дітей та юнацтва (20%).

Зв'язок україномовної культури з *болгаромовною* відрізняється найменшою насиченістю за обсягом у потоці перекладів і характеризується творами науково-популярного змісту (з медицини) – 2, художньої та літератури для дітей і юнацтва – по 1 назві.

Культури-комуніканти, мови яких становлять по 0,5% у загальному обсязі потоку перекладів українською мовою, представлені переважно перекладами художньої, для дітей та юнацтва, а також релігійної літератури, а саме:

- *азербайджанськомовна*: художня (33,3%), для дітей та юнацтва (66,7%);
- *грузинськомовна*: художня (66,7%), для дітей та юнацтва (33,3%);
- *грекомовна* сучасна: художня, для дітей і юнацтва та релігійна (по 33,3%);
- *румунськомовна*: науково-популярна (з філософії), для дітей і юнацтва та релігійна (по 33,3%);
- *чеськомовна*: наукова (з економіки), для дітей та юнацтва, релігійна (по 33,3%);
- *шведськомовна*: виробничо-практична з політики (33,3%), дітей та юнацтва (66,7%);
- *японськомовна*: художня (66,7%), наукова з економіки (33,3%);
- переклади одразу з двох мов іврит-давньогрецька: релігійна (100%).

Підсумовуючи вищенаведене, міжкультурну комунікацію, яка упродовж певного проміжку часу знаходить своє відображення у документному потоці перекладів, більшою мірою характеризують мовна, типологічна та тематична структури. Якщо розглядати потік перекладів, який не обмежується територією однієї країни, до таких структур можна віднести також географічну.

За результатами бібліометричного аналізу виявлено, що міжкультурна комунікація відображається у документному потоці перекладів у двох формах:

1) комунікація між культурами, кожна з яких виступає і як комунікант (передавач інформації), і як реципієнт (її одержувач), тобто здійснюється у двох напрямках. За цією формою спостерігається взаємодія між україномовною та англomовною, російськомовною, німецькомовною, польськомовною; іспаномовною, угорськомовною, словацькомовною, молдавськомовною, татарськомовною культурами;

2) комунікація між культурами, коли одна з них виступає виключно як комунікант, друга – тільки як реципієнт, тобто здійснюється в одному напрямі. За такою формою україномовна культура-реципієнт комунікує за з французькомовною, італійськомовною, норвезькомовною, білоруськомовною, болгаромовною, азербайджанськомовною, грузинськомовною, грекомовною (сучасною), румунськомовною, чеськомовною, шведськомовною, японськомовною культурами.

Кожну з культур відповідно до визначеної форми охарактеризовано за тематичною і цільовою комунікативною спрямованістю перекладів.

Таким чином, відображені у базі даних «Index Translationum» відомості щодо потоку перекладів українською та з української мови надають уявлення про його обмеженість у часі (1991–2008 рр.), а також притаманну йому фрагментарність і тенденцію до скорочення, у наступному розділі вважаємо за потрібне звернутися до офіційної статистики України, для того щоб з'ясувати, чи дійсно отримані відомості є достовірними.

**СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ
ДОКУМЕНТНОГО ПОТОКУ
ПЕРЕКЛАДІВ
УКРАЇНСЬКОЮ
ТА З УКРАЇНСЬКОЇ
ЗА ДАНИМИ
СТАТИСТИЧНОГО
ЗБІРНИКА
«ДРУК УКРАЇНИ»**

На даному етапі документний потік перекладів українською та з української мови проаналізовано на основі даних статистичних збірників Книжкової палати України «Друк України», що надають можливість виявити потік на національному рівні, охарактеризувати його у кількісному значенні та співвіднести з отриманими у попередніх розділах показниками, а також оцінити ступінь представленості на світовому рівні. Матеріалом слугували показники 20 збірників, що стосуються виданих в Україні перекладів упродовж 1991–2015 рр. Одиницею виміру є перекладне книжкове видання. Розглядаються два потоки – перекладів українською мовою та перекладів з української мови.

Для здійснення статистичного аналізу всі відповідні показники було зведено в загальні таблиці. Під час зведення в таблицях збірника «Друк України» було виявлено деякі неточності, які, можливо, є просто технічними помилками, але іноді вони є суттєвими і тому були враховані в даному дослідженні, зокрема:

- загальна характеристика перекладних видань: за 2006 р. [46] і 2007 р. [47] у Таблиці 3 не враховано кількість книг і брошур, перекладених мовами народів світу – по 1 одиниці;

- загальна кількість книг і брошур, перекладених мовами/з мов народів світу: 1) за 2000 р. [38] в Таблиці 5 замість 24 одиниць наведено 46; 2) за 2013 р. [53] у Таблиці 7 кількість перекладів «старослов'янською» – замість 2 вказано 1 одиниця, «видань українською і російською мовами» – замість 7 вказано 1; відповідно, загальна кількість перекладних видань – з 1934 вказано 1927 одиниці; 3) за 2014 р. [54] у таблиці 7 кількість перекладів «румунською» – замість 30 вказано 27 одиниць, відповідно загальна кількість перекладних видань – з 1894 вказано 1891 одиниці;

- переклади художньої літератури українською мовою: за 2007 р. [47] у Таблиці 14 замість 105 одиниць наведено 61, з відповідною зміною загальної кількості перекладів даного розділу;

- переклади дитячої літератури українською мовою: 1) за 1998 р. [38] у Таблиці 16 замість 27 наведено 33 одиниці, що зумовлює зміну загальної кількості перекладів даного розділу з 40 на 34; 2) за 2005 р. [45] у Таблиці 16 замість 149 наведено 152 одиниці, з відповідною зміною загальної кількості; 3) за 2013 р. [53] у Таблиці 16 замість 342 одиниць наведено 792, з відповідною зміною загальної кількості з 1023 на 573 (майже вдвічі).

З метою полегшення сприймання цілісної картини всю різноманітність невизначених категорій мов, було зведено до чотирьох, враховуючи те, що видання можуть бути як одномовними, так і багатомовними:

- «мови народів, що проживають в Україні та країнах СНД», «мови народів СНД», «мови національних меншин України» тощо – у категорію «мови України»;

- «декілька мов народів, що проживають в Україні та країнах СНД» тощо – у категорію «декілька мов України»;

- «різні мови народів світу», «мови зарубіжних країн (без країн СНД)», «мови зарубіжних країн (включаючи країни СНД)» тощо – у категорію «мови світу»;

- «декілька мов народів світу (з СНД)», «декілька мов зарубіжних країн (без СНД)», «декілька мов народів світу» тощо – у категорію «декілька мов світу».

На основі показників зведених таблиць статистичний аналіз документного потоку перекладів українською та з української мови здійснено за параметрами: 1) загальний і щорічний обсяг; 2) рік видання; 3) мова оригіналу/цільова мова; 4) видання художньої літератури та 5) видання дитячої літератури. Узагальнені результати викладено в таблицях і діаграмах, наведених у тексті даного розділу.

З огляду на специфіку видання статистичних збірників «Друк України» (розділ 4), за 1991-2015 рр. проаналізовано загальні показники потоку перекладів України та загальні показники потоку перекладів українською мовою; за 1997-2015 рр. – потік перекладів з української та детальний аналіз мовної структури потоків.

Відповідно до офіційної статистики Книжкової палати за період 1991-2015 рр. документний потік перекладів України складають 24449 одиниці, що становить 7% від загальної кількості випуску книг і брошур (з хронологічним коливанням від 5% до 8%). Розподіл перекладів за хронологією (рис. 13) дає можливість простежити кількісні зміни та виокремити певні періоди:

1) період I – 1991-1995 рр. – нерівномірне зростання, що супроводжується різкими стрибками на 38% у 1992 р. і на 58% у 1995 р.;

2) період II – 1996-1999 рр. – зменшення з різким скороченням на 56% у 1996 р. та найнижчим показником 206 одиниць у 1999 р.;

3) період III – 2000-2013 рр. – позитивна тенденція до стійкого, майже рівномірного (за виключенням 2005-2006 рр.) зростання з найвищим показником 1934 одиниці у 2013 р. (порівняно з 1991 р. – на 76%; з 1999 р. – на 89%);

4) період IV – з 2014 р. – тенденція до зменшення із скороченням на 13% у 2015 р.

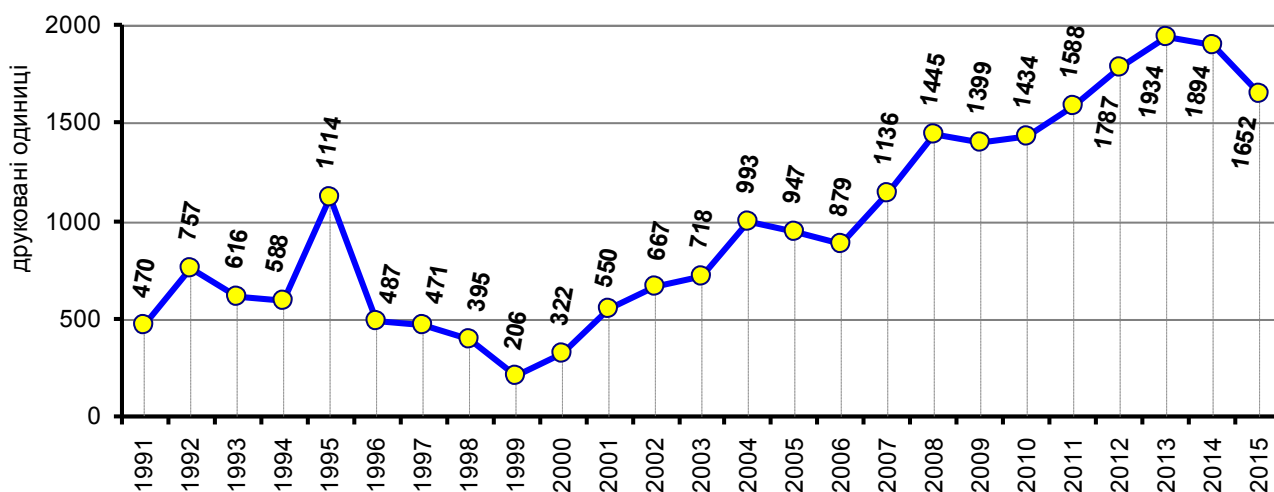

Рис. 13. Хронологічний розподіл перекладних видань в Україні (1991-2015 рр.)

Питому вагу потоку перекладів України становлять переклади російською – 12222 одиниць (50%), та українською – 11358 (46,5%), іншими мовами – всього 869 (3,5%). Порівняно з 1991 р. кількість перекладів українською зросла на 72% у 2013 р., на 80% у 2015 р.; російською – на 80% у 2013, на 60% у 2015 р.; іншими мовами – зросла на 46% у 2013 р., зменшилася на 57,5% у 2015 р.

Співвідношення хронологічно розподілених статистичних показників бази даних «Index Translationum» та Книжкової палати України (табл. 17) свідчить про їх невідповідність один одному, окрім 1991 р.: загальний обсяг потоку перекладів, виданих в Україні, за даними першої становить всього 6,6% від обсягу офіційної статистики України; потік перекладів українською – 5,6%; потік перекладів з української – 7,1% (не враховуючи період 1991–1996 рр., що не представлений Книжковою палатою України).

Таблиця 17

**Хронологічний розподіл перекладів, виданих в Україні,
за даними «Index Translationum» і «Друк України» (друк. од.)**

		роки																									
		1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	всього
всі переклади	Index Translationum	470				363			306	150		3	3	305		2	3	5	1								1611
	Друк України	470	757	616	588	1114	487	471	395	206	322	550	667	718	993	947	879	1136	1445	1399	1434	1588	1787	1934	1894	1652	24449
українською	Index Translationum	226				86			97	70				149		1	2	5	1								637
	Друк України	234	268	119	90	143	106	122	114	94	162	278	292	344	454	416	407	550	736	685	790	849	998	829	1132	1146	11358
з української	Index Translationum	19				19			21	15				3													77
	Друк України							27	32	17	30	52	59	52	54	54	28	44	36	64	79	126	91	121	87	24	1078

Динаміку співвідношення загального потоку перекладів України за даними Книжкової палати та «Index Translationum», а також перекладів українською та з української мови у загальному потоці перекладів за даними Книжкової палати упродовж 1991–2015 рр. відображено на рис. 14 і 15 відповідно.

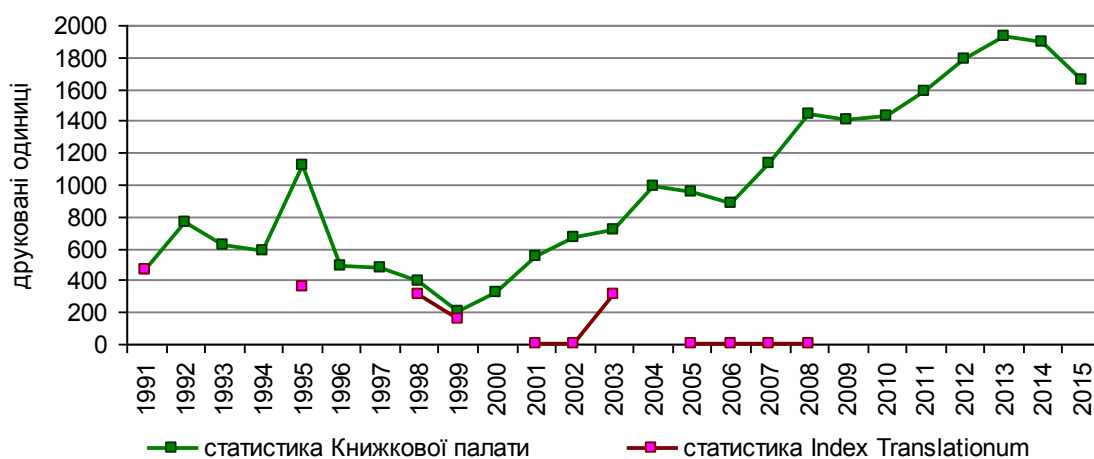

Рис. 14. Динаміка співвідношення загального потоку перекладів України (1991-2015)

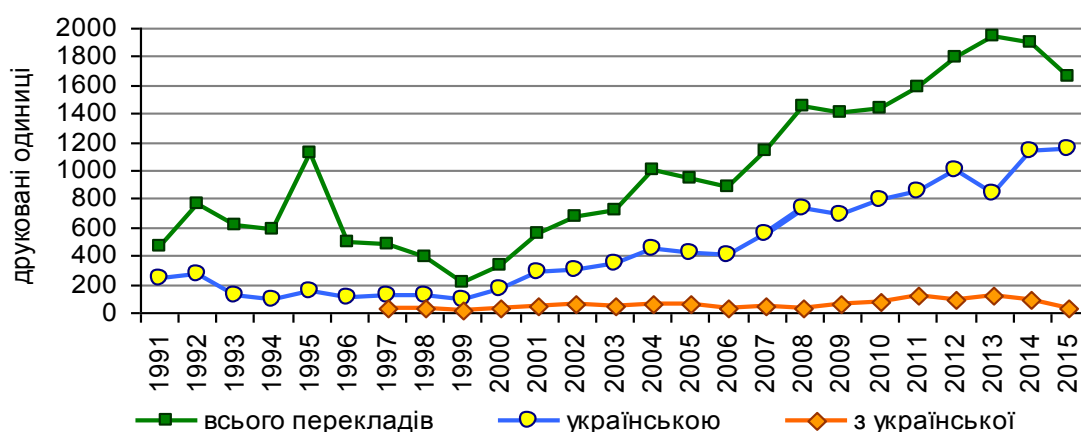

Рис. 15. Динаміка співвідношення перекладів українською та з української у загальному потоці перекладів України за даними Книжкової палати (1991-2015)

Отже, упродовж 1991-2015 рр. загальний обсяг перекладів України збільшився на 71,5%, перекладів українською – на 80%; перекладів з української за період 1997–2013 рр. – збільшився на 78%, але порівнюючи 1991 і 2015 рр. – зменшився на 11,2%.

Ми зупинимося на аналізі основних показників потоку перекладів українською та з української за мовами та цільовим призначенням (художня та література для дітей і юнацтва) упродовж 1997–2015 рр., а за наявності даних – загальних показників 1991–2015 рр.

Загальний документний потік перекладів за період 1997–2015 рр. охоплює 20417 одиниць (6,5% від загальної кількості неперіодичних видань). Його характерними рисами є: 1) відносно рівномірна тенденція до зростання, починаючи з 2000 р.; 2) майже рівні частини україномовних (50,9%) та російськомовних (45,3%) перекладів; 3) переклади з української мови становлять 5,3%.

Потік перекладів українською упродовж 1997–2015 рр. становлять 10398 одиниць. У ньому виокремлено 65 мов оригіналу, список яких очолює англійська (41,2%). Наступні місця у першій десятці розподілено таким чином: російська (16,9%), німецька (8,7%), французька (7,9%), польська (6%), італійська (3,2%), іспанська і шведська (по 1,3%), датська (по 1,2%), норвезька (0,7%). Динаміка їх співвідношення (рис. 16) характеризується хвилеподібністю та різким зростанням перекладів з англійської (на 56%) у 2014 р.

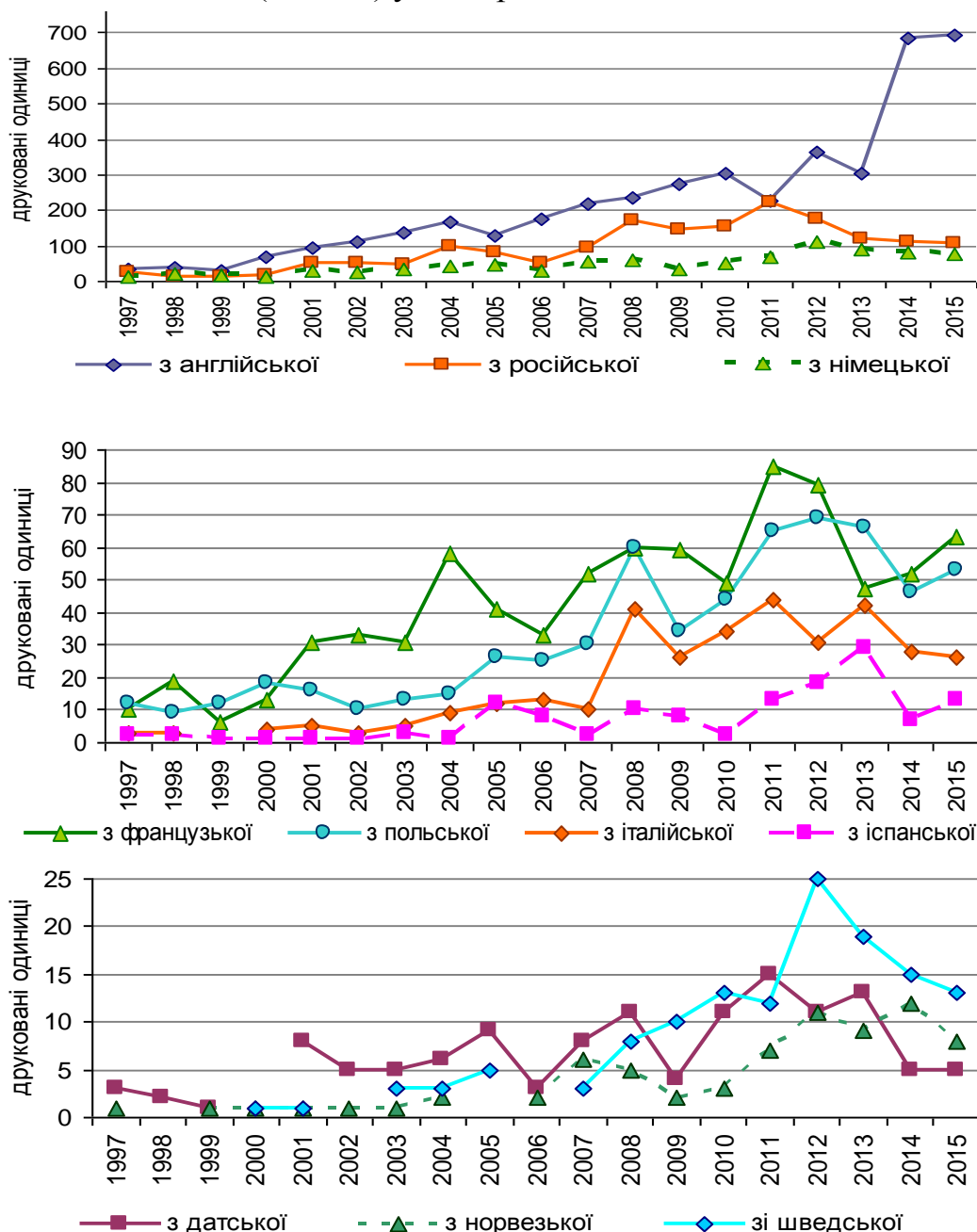

Рис. 16. Перша десятка мов оригіналу у потоці перекладів українською (1997–2015 рр.)

Решта мов не перевищують показник 0,6%. На категорії, в яких мови оригіналу конкретно не уточнюється, припадає 3,9%: «мови України» – 4 одиниці, «декілька мов світу» – 10, «мови світу» – 395 (3,8%). Детальне

хронологічне відображення кількісних показників за мовами оригіналу в потоці перекладів українською представлено у табл. 18.

Таблиця 18

Переклади українською за мовами оригіналу (др. од.)

мова оригіналу	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	всього
з азербайджанської										1	2				2	1		1	1	8
з албанської																1				1
з англійської	33	38	32	69	95	112	136	168	127	175	219	234	274	303	228	362	303	686	692	4286
з арабської					1		3	1	4	1	2			1	2	3	1	2		21
з білоруської		1				2			1		3	1		2	3	3	4	1		21
з болгарської					2					1			1	1	1	1	7	2	1	17
з боснійської																	1	1		2
з вірменської					1			3					1	1	1	1	2	1	1	12
з голландської	2	1	1	6	1	1	1		1	3		1	2	4	3	2	2	1	3	35
з грецької			1	1		1	2	2	2	1	2	2	2	1		1		2	3	23
з грузинської	1					1	1	2	4	1			1	3		2		3	2	21
з давньогрецької	1		1	3	3		3	2	6	7	2	2	5	2	1	11	2	7	2	60
з давньоруської					2															2
з датської	3	2	1		8	5	5	6	9	3	8	11	4	11	15	11	13	5	5	125
з есперанто																	1			1
з естонської							2		2			1	3							8
з мов народів Індії	1				1	2	1				1	2				1	1			10
з івриту	1									4	1	1	2		1	2		1	1	14
з ідишу				1		3						2				1	1	1	2	11
з іспанської	2	2	1	1	1	1	3	1	12	8	2	10	8	2	13	18	29	7	13	134
з італійської	3	3		4	5	3	5	9	12	13	10	41	26	34	44	31	42	28	26	339
з казахської														1						1
з киргизької							1													1
з китайської							1	1			2		1		1	1	2	1	4	14
з корейської									2			1	1	2	1					7
кримськотатарської	2					1		2						2						7
з латинської	1	1	4	2	2	3	2		1		1	1	3	1	3	2	5	5		37
з латиської							1	2		1		1		1		2	1		3	12
з литовської						1	1				1		4		6	4		2		19
з молдавської																			1	1
з німецької	11	22	17	13	30	26	36	41	47	31	54	61	36	50	67	110	91	81	79	903
з норвезької	1		1	1	1	1	1	2		2	6	5	2	3	7	11	9	12	8	73
з перської (фарсі)	1							2				1	1	2	4	4	1		1	17
з польської	12	9	12	18	16	10	13	15	26	25	30	60	34	44	65	69	66	46	53	623
з португальської				1					3	1	6			4		1	6	7	11	40
з російської	25	13	11	19	53	51	49	98	82	51	96	171	147	153	221	177	121	113	105	1756
з романської					2															2
з румунської		1	1		2		1	2			2			2			1			12
з сербської								3		2		5	2	3	2	2	1	46	53	38
зі словацької	2		1	1	1		1	2	1	1	3	3	2		6	3		7	11	31
зі словенської														1		1		113	105	4
зі старослов'янської		1		1	1	1	1	1	3	1	1	2	10	7	6	3	6	46	53	51

мова оригіналу	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	всього
з староукраїнської			1																	1
з таджицької						1					1									2
з турецької								1		1	1		2	1	3	9	5	1	4	28
з туркменської							1			1				1				1	2	6
з угорської	2				1	2	3	4			1	1		1	1	3	4	7	5	35
з фінської	1								3	4				1	2		2	1	4	18
з французької	10	19	6	13	31	33	31	58	41	33	52	60	59	49	85	79	47	52	63	821
з хорватської	1						1			1		2	2	2	4	1	2	4	3	23
з чеської	1		1		2	4	5	4		4	1	3	3	1	3	9	5	3	10	59
з чуваської			1							5										6
з шведської				1	1		3	3	5		3	8	10	13	12	25	19	15	13	131
з шотландської																	1			1
з японської				1	1		2	2	1	6	4	8	12	3	5	5	3	3	2	58
декількох мов світу	4		1	5																10
з мов України	1			1						1								1		4
з мов світу		1			16	25	28	17	21	18	33	35	25	77	31	25	22	15	6	395
Всього	122	114	94	162	278	292	344	454	416	407	550	736	685	790	849	998	829	1132	1146	10398

Художня література в потоці перекладів українською упродовж 1997-2015 рр. становить 22,6% (за 1991-2015 рр. – 23,6%), для дітей та юнацтва – 34,7%. Динаміка їх співвідношення (рис. 17) демонструє поступове зменшення масової частини перших, а також помітну перевагу других упродовж 2007-2014 рр. Порівняно з 1997 р. кількість перекладів художньої літератури зросла на 93,2% (а з 1991 р. – на 70%), для дітей та юнацтва – на 94%.

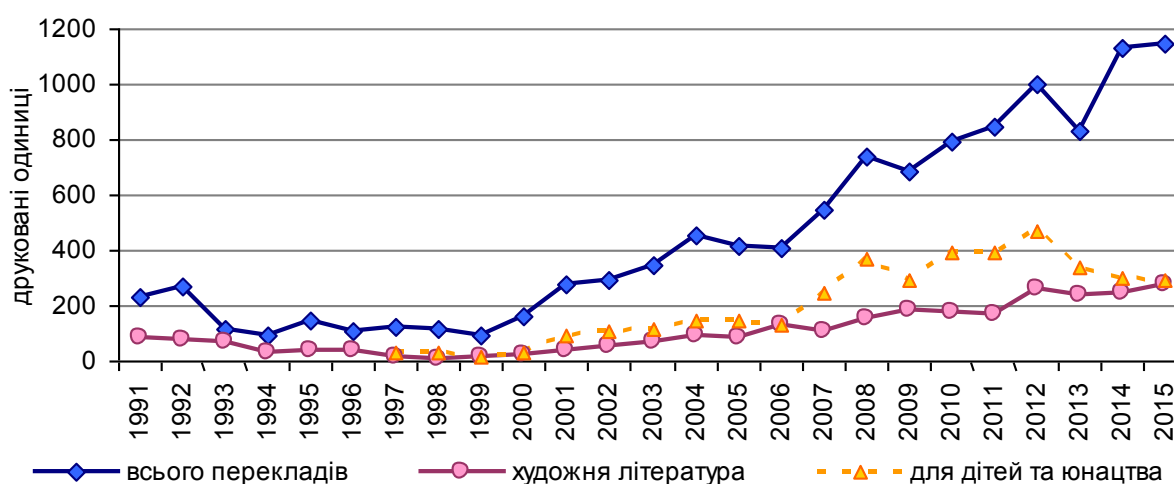

Рис. 17. Динаміка співвідношення перекладів художньої та літератури для дітей і юнацтва у потоці перекладів українською (1991-2015 рр.)

Першу десятку мов оригіналу у зазначених мікропотоках складають:

1) художня література (серед 55 мов) – англійська (30,8%), французька (11,1%), російська (10,9%), польська (10,4%), німецька (7,7%), італійська (3,4%), іспанська (2,3%), японська (2%), норвезька (1,7%), португальська (1,5%);

2) для дітей та юнацтва (серед 40 мов) – англійська (39%), російська (21%), німецька (9,3%), французька (8,7%), італійська (3,2%), датська (2,9%), шведська (2,5%), польська (2,1%), іспанська (0,9%), норвезька (0,6%).

Потік перекладів з української упродовж 1997–2015 рр. становить 1080 одиниць. Серед виокремлених у ньому 16 цільових мов безперечним лідером є російська (59,5%). Наступними зі значним відривом є угорська (11,1%), румунська (8,8%), польська (6,5%), англійська (3,4%), кримськотатарська і молдавська (по 2,9%), німецька (1,1%), французька (0,6%). Динаміці співвідношення першої п'ятірки цільових мов (рис. 18) притаманна хвилеподібність, епізодична відсутність показників угорською, румунською та польською мовами у 1999 р., а також різке скорочення перекладів російською мовою у 2015 р. на 70%.

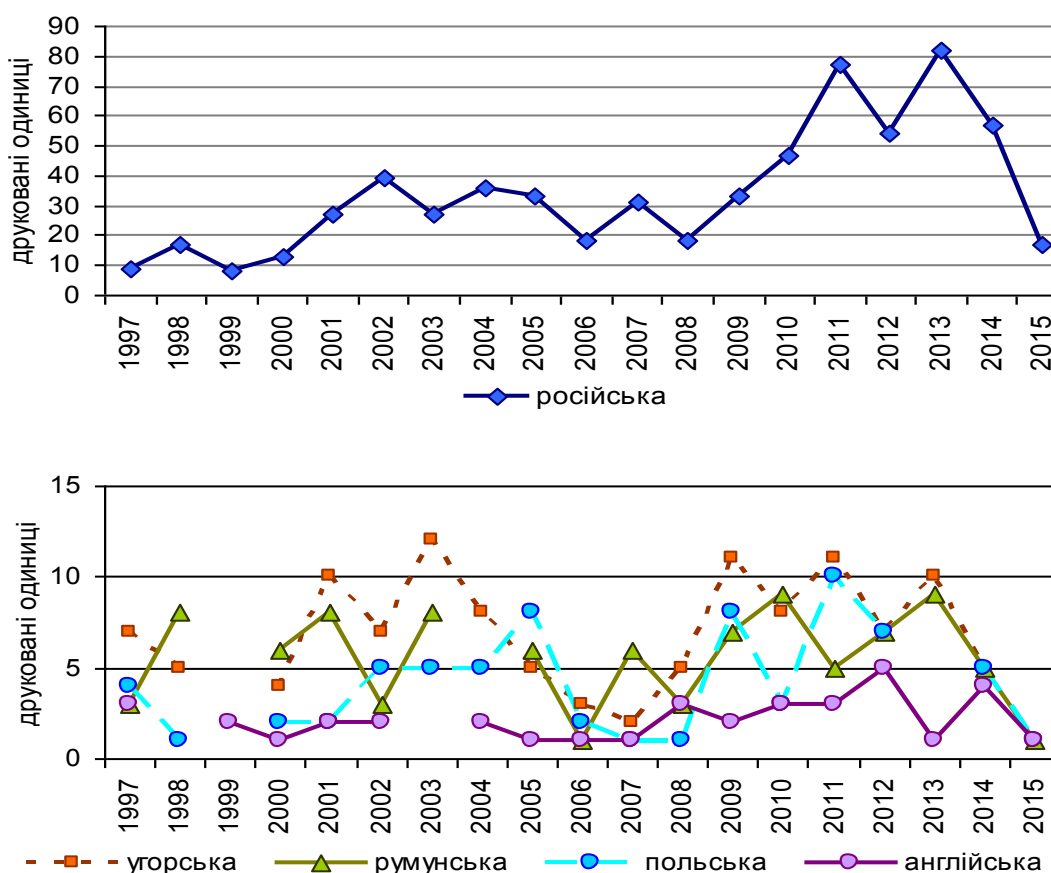

Рис. 18. Перша п'ятірка цільових мов у потоці перекладів з української (1997–2015 рр.)

На категорії, в яких цільові мови не уточнюються, припадає 2,4%: «мови України» – 5 одиниць, «декілька мов України» – 3, «мови світу» – 4, «декілька мов світу» – 14 (1,3%). Детальне хронологічне відображення кількісних показників щодо цільових мов у потоці перекладів з української мови наведено у табл. 19.

Таблиця 19

Переклади з української за цільовими мови (др. од.)

цільова мова	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	всього
англійська	3		2	1	2	2		2	1	1	1	3	2	3	3	5	1	4	1	37
болгарська					1															1
іспанська			1																	1
есперанто																		1		1
казахська																			1	1
китайська								1												1
кримськотатарська		1	1						1			3		5	14	3	3			31
литовська																		1		1
молдавська										3	3	1	1	2		7	9	5		31
німецька												1		1	1	1	7	1		12
польська	4	1		2	2	5	5	5	8	2	1	1	8	3	10	7		5	1	70
російська	9	17	8	13	27	39	27	36	33	18	31	18	33	47	77	54	82	57	17	643
румунська	3	8		6	8	3	8		6	1	6	3	7	9	5	7	9	5	1	95
угорська	7	5		4	10	7	12	8	5	3	2	5	11	8	11	7	10	5		120
українська+ російська														1				1		2
французька												2	2					1	1	6
чеська																			1	1
декілька мов України			2	1																3
декілька мов світу	3		3	3	2	3														14
мови України															5					5
мови світу								2										1	1	4
Всього	29	32	17	30	52	59	52	54	54	28	44	37	64	79	121	91	121	87	24	1080

Переклади художньої літератури у зазначеному потоці становлять – 140 одиниць (13%), для дітей та юнацтва – 89 (8,2%). Динаміка їх співвідношення упродовж окресленого періоду (рис. 19) характеризується хвилеподібністю зі зворотною пропорціональністю, а починаючи з 2011 р. – тенденцією до зростання з перевагою видань для дітей та юнацтва. У 2014 р. відбувається скорочення загального потоку перекладів з української мови на 28%, у 2015 р. – на 73%. Паралельно вдвічі зменшуються видання для дітей та юнацтва в 2014 р. та художньої літератури в 2015 р.

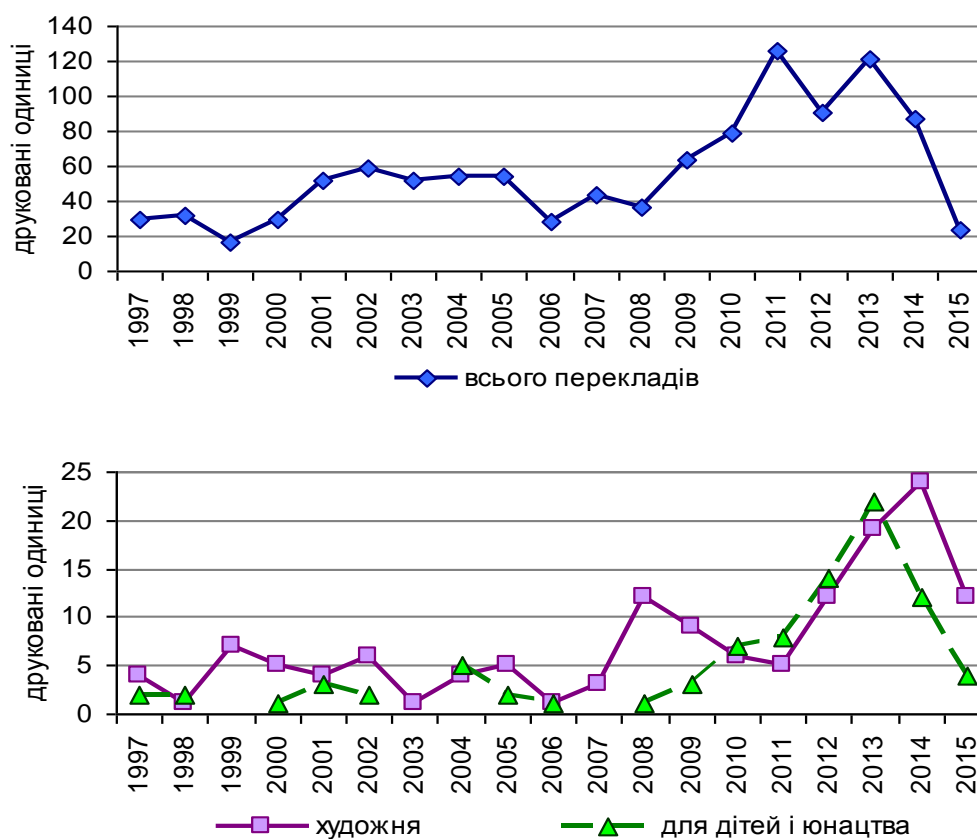

Рис. 19. Динаміка співвідношення перекладів художньої й літератури для дітей та юнацтва у потоці перекладів з української мови (1997-2015 рр.)

Кількість цільових мов у мікропоточі перекладів художньої літератури з української мови дорівнює 11, серед яких російська (76,4%), англійська (4,3%), польська (2,1%), румунська і французька (по 1,4%), болгарська, есперанто, казахська, кримськотатарська, литовська, німецька (по 0,7%); у мікропоточі перекладів для дітей та юнацтва – 8, серед яких російська (86,5%), англійська (2,3%), кримськотатарська, молдавська, румунська, угорська, французька і чеська (по 1,1%).

Співвідношення статистичних показників перекладів художньої літератури українською та з української мови згідно з базою даних «Index Translationum» та Книжковою палатою України, розподілених за хронологією (табл. 20), демонструє вагомому різницю між ними. Загальний обсяг мікропоточу перекладів українською мовою за даними першого джерела становить всього 5,2% від обсягу за даними другого; мікропоточу перекладів з української – всього 7,8% (без урахування 1991–1996 рр., що не представлені Книжковою палатою України).

Хронологічний розподіл перекладів художньої літератури українською та з української мови за даними «Index Translationum» і «Друк України» (друк. од.)

	роки		українською		з української	
	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Index Translationum	52				14	
Друк України	82	75	67	31	42	38
Index Translationum	4					
Друк України						4
						1
						7
						5
						4
						6
						1
						4
						5
						1
						3
						12
						9
						6
						5
						12
						19
						24
						12
						140
						140
						11
						2684
						140
						Всього

Теж саме можна сказати і про співвідношення показників перекладів літератури для дітей та юнацтва (табл. 21) відповідно до розглянутих джерел: загальний обсяг мікропотуку перекладів українською мовою за даними першого становить лише 3,5% від обсягу другого; мікропотуку перекладів з української – 4,5% (без урахування 1991–1996 рр.).

Таблиця 21

Хронологічний розподіл перекладів літератури для дітей та юнацтва українською та з української мови за даними «Index Translationum» і «Друк України» (друк. од.)

	роки		українською		з української	
	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Index Translationum	54				21	
Друк України						27
Index Translationum	3				1	
Друк України						2
						2
						1
						3
						2
						116
						148
						149
						128
						245
						373
						296
						392
						396
						473
						342
						299
						296
						89
						4
						140
						Всього

Підсумовуючи, зазначимо, що статистичний аналіз документного потоку перекладів українською та з української мови упродовж 1991–2015 рр., здійснений за матеріалами статистичних збірників «Друк України», дозволив висвітлити наступні параметри: загальний і щорічний обсяг; рік видання; цільова

або мова оригіналу; видання художньої літератури; видання дитячої літератури. Виявлено, що упродовж аналізованого періоду в документному потоці перекладів України спостерігається тенденція до зростання на 72%, у потоці перекладів українською – на 80%; у потоці перекладів з української за період 1997–2014 рр. відбулося збільшення на 70%, але показник 2015 р. є меншим за показник 1997 р. на 11%. Потоку перекладів українською притаманно домінування англійської (41,2%) серед 55 мов оригіналу, а також дитячої літератури (34,7%) порівняно з художньою (23,6%). У потоці перекладів з української переважають: серед 16 цільових мов російська (59,5%); художня література (13%) порівняно з дитячою (8,2%).

Порівняльний аналіз кількісних показників за даними «Index Translationum» та «Друк України» дозволяє стверджувати, що в першому з них не відображено більше 90% реального обсягу потоку перекладів, виданих в Україні впродовж 1991-2015 рр., а саме: 1) загальний потік перекладів – представлено лише 6,6%, потік перекладів українською – 5,6%, потік перекладів з української – 7,1% (без урахування даних за період 1991–1996 рр., який не представлений Книжковою палатою України); 2) потік перекладів художньої літератури українською – всього 5,2%, з української – 7,8%; 3) потік перекладів літератури для дітей та юнацтва українською – лише 3,5%, з української – 4,5%. Окрім того, відрізняються кількість відображених цільових (на 7 назв) та мов оригіналу (на 7 назв) та їх рейтингові позиції в списку. У табл. 22 зіставлено кількісні дані за першими 20 мовами оригіналу в потоці перекладів українською, у таблиці 23 – за всіма цільовими мовами в потоці перекладів з української.

Відображені у базі даних «Index Translationum» відомості щодо аналізованого потоку надають уявлення про його обмеженість у часі (1991–2008 рр.), якому притаманна фрагментарність і тенденція до скорочення. Між тим, офіційна статистика України свідчить про те, що випуск перекладів, не дивлячись на різкий спад у другій половині 90-х рр. ХХ ст., не припинявся. Починаючи з 2000 р. спостерігається тенденція до зростання щорічного обсягу загального потоку перекладів українською, окрім 2006, 2009 та 2013 рр., та відносно стабільні показники потоку перекладів з української, за винятком 2006–2008 рр. і 2015 р. У результаті виявлено, що перше джерело відображає менше 8% реального обсягу аналізованого потоку. Водночас статистика Книжкової палати України не надає можливості повноцінно проаналізувати всі структури документного потоку перекладів українською та з української мови, а також не відображає всі цільові мови у потоку перекладів з української, про що свідчать показники табл. 23.

Мови оригіналу у потоці перекладів українською мовою

мова оригіналу	Друк України (1997-2015)			Index Translationum (1991-2015)		
	др. од.	%	рейтинг	др. од.	%	рейтинг
англійська	4286	41,2	1	188	30	1
російська	1756	16,9	2	178	28	2
німецька	903	8,7	3	59	9,3	4
французька	821	7,9	4	60	9,4	3
польська	623	5,6	5	24	3,8	5
італійська	339	3,3	6	13	2	6
іспанська	134	1,3	7	6	0,9	8
шведська	131	1,3	8	3	0,5	11
датська	125	1,2	9	2	0,3	12
норвезька	73	0,7	10	8	1,3	7
грецька давня	60	0,6	11	2	0,3	12
чеська	59	0,6	12	3	0,5	11
японська	58	0,6	13	3	0,5	11
старослов'янська	51	0,5	14	2	0,3	12
португальська	40	0,4	15	1	0,2	13
сербська	38	0,4	16	2	0,3	12
латинська	37	0,4	17	6	0,9	8
голландська	35	0,3	18	1	0,2	13
угорська	35	0,3	18	4	0,6	10
словацька	31	0,3	19	3	0,5	11
турецька	28	0,3	20	1	0,2	13

Цільові мови у потоці перекладів з української мови

мова цільова	Друк України (1997-2015)			Index Translationum (1991-2015)		
	друк. од.	%	рейтинг	друк. од.	%	рейтинг
російська	643	59,5	1	54	70	1
угорська	120	11,1	2	3	3,9	4
румунська	95	8,8	3	-	-	-
польська	70	6,5	4	4	5,2	3
англійська	37	3,4	5	5	6,5	2
кримськотатарська	31	2,9	6	-	-	-
молдавська	31	2,9	7	4	5,2	3
німецька	12	1,1	8	2	2,6	5
французька	6	0,6	9	-	-	-
болгарська	1	0,1	10	-	-	-
есперанто	1	0,1	10	-	-	-
іспанська	1	0,1	10	1	1,3	6
казахська	1	0,1	10	-	-	-
китайська	1	0,1	10	-	-	-
чеська	1	0,1	10	-	-	-
словацька	-	-	-	1	1,3	6
татарська	-	-	-	1	1,3	6

Отже, вищезазначене свідчить про те, що на даному етапі аналізовані джерела, за неповноцінного представлення даних, не надають можливості вичерпно розкрити окреслену проблему, а також зумовлюють необхідність її подальшого поглибленого дослідження. У першу чергу воно передбачає виявлення і повний облік перекладів, виданих на території України за період її незалежності та здійснення повноцінного аналізу потоку. Наступним етапом, у разі зацікавленості нашої країни у представленості повних даних українського аналізованого сегмента на світовому рівні, має стати підготовка та передача цих даних до бібліографічної бази даних ЮНЕСКО «Index Translationum», що беззаперечно сприятиме формуванню позитивного міжнародного іміджу України.

ВИСНОВКИ

У монографії здійснено комплексний аналіз документного потоку перекладів українською та з української мови за період 1991–2015 рр., а також надано характеристику комунікаційним процесам, що відображає його структура, у міжкультурному аспекті.

Сучасний науковий дискурс характеризується відсутністю в Україні ґрунтовних досліджень, що стосуються зазначеної проблеми. Наукові публікації висвітлюють зазначене питання фрагментарно та стосуються лише книжкових видань. Єдине комплексне дослідження в цьому аспекті, здійснене в межах проекту «Book Platform», не надає вичерпних бібліографічних або кількісних відомостей для подальшого вивчення документного потоку.

За підсумком документознавчого дослідження перекладу, виконуваних ним функцій з метою виокремлення з інших видів документів запропоновано наступне визначення поняття «переклад» – це єдність інформації (повідомлення), попередньо декодованої й переданої з однієї мовної системи знаками іншої, та матеріального носія, що призначені для передачі й поширення в часі й просторі.

На підставі характеристики процесів утворення та функціонування документного потоку перекладів у системі документної комунікації, визначення основних ознак, властивостей та функцій, з'ясовано, що він є складною впорядкованою системою, родоутворювальним елементом якої є опублікований переклад (видання). Головною системоутворюючою ознакою загального документного потоку перекладів може бути зв'язок перекладів за змістом, потоку перекладів з або певною мовою – зв'язок за мовою (оригінальною або цільовою).

Виявлено, що особливістю документного потоку перекладів є інформативність, адже він є своєрідною інформаційною базою, яка має здатність відображати певний історичний розвиток націй, є відбитком міжмовних та міжкультурних відносин між країнами на будь-яких рівнях та у будь-яких галузях суспільної діяльності. Отже, документний потік перекладів визначено як сукупність розподілених у часі й просторі перекладів, які рухаються по комунікаційних каналах від створювачів і виробників (комунікантів) до користувачів (реципієнтів) з метою забезпечення міжмовної комунікації та відображають процеси і результати цілеспрямованої діяльності суспільства у міжкультурному контексті.

Встановлено, що вимірювані параметри потоку – структура, обсяг і темпи зростання, знаходяться під впливом та постійно реагують на зміни таких чинників зовнішнього середовища як існування політичного режиму та цензури; державна політика у видавничій сфері; джерела фінансування перекладів та їх популяризації;

оплата, умови праці та соціальні гарантії перекладачів; ступінь виконання видавництвами вимог законодавства щодо надсилання обов'язкового примірника видань; готовність нації до прийняття перекладеного інокультурного твору.

За результатами всебічного аналізу документного потоку перекладів українською та з української мови за період 1991-2015 рр. на основі бази даних «Index Translationum» досліджено його структуру за змістовними та формальними ознаками (головною – мовною, тематичною, типологічною, хронологічною, видовою, авторською, видавничою, географічною), визначено кількісний обсяг, динаміку, основні тенденції.

З'ясовано, що документний потік перекладів українською мовою становить 637 одиниць (40% від загальної кількості перекладів), потік перекладів з української мови – 77 одиниць (5%). Після здобуття Україною незалежності у всіх структурах спостерігається тенденція до скорочення. Винятком у потоці перекладів українською мовою є: типологічна структура, в якій відбулося зростання кількості нормативної і виробничо-практичної (на 94%), релігійного змісту (на 88%) та наукової літератури (на 60%); тематична – з суспільних наук (на 43%), з філософії, психології (на 80%), з релігії, теології (на 87%); мовна – перекладів з англійської (на 75%) і французької (на 47%). У потоці перекладів з української мови єдиним винятком є тематична структура, якій притаманне збільшення літератури з суспільних наук (на 17%)

На основі здійсненого аналізу виявлено, що опосередкована перекладом міжкультурна комунікація виражається у двох формах: 1) комунікація між культурами, кожна з яких виступає і як комунікант (передавач інформації), і як реципієнт (її одержувач), тобто здійснюється у двох напрямках; 2) комунікація між культурами, коли одна з них виступає тільки як комунікант, друга – тільки як реципієнт, тобто здійснюється в одному напрямі. Акцентовано, що комунікаційні процеси між культурами розкривають мовна (що відповідає культурі-носієві), типологічна, тематична та географічна (якщо потік охоплює території декількох країн) структури документного потоку перекладів.

Визначено, що за першою формою найбільш плідна взаємодія україномовної культури спостерігається з англійською, російською, німецькою, польською, іспанською, угорською, словацькою, молдавською, татарською культурами. За другою формою україномовна культура-реципієнт взаємодіє з французькою, італійською, норвезькою, білоруською, болгарською, азербайджанською, грузинською, грецькою (сучасною), румунською, чеською, шведською, японською

культурами. Кожна з культур характеризується певною тематичною та цільовою комунікативною спрямованістю перекладів, що визначає змістовний характер взаємодії з іншими.

Доведено, що упродовж аналізованого періоду на світовому рівні (за базою «Index Translationum») відображено менше 10% реального обсягу національного документного потоку перекладів українською та з української мови (за статистикою «Друк України»): загальний потік перекладів – представлено лише 6,6% (1611 проти 24449 одиниць), потік перекладів українською – 5,6% (637 проти 11358), потік перекладів з української – 7,1% (77 проти 1080, без урахування даних за 1991–1996 рр., не представлених Книжковою палатою України)

Констатовано, що відповідно до бази даних «Index Translationum» документний потік перекладів українською та з української характеризується тенденцією до скорочення, епізодичністю відображення показників та обмеженістю у часі – 1991–2008 рр. Разом, з тим, відповідно до офіційної статистики України аналізованому потоку притаманна тенденція до стійкого зростання: українською мовою – на 80%, з української – на 70%, але в 2015 р. відбулося скорочення майже до рівня показника 1997 р. (на 11,2%). Водночас деталізовані дані, зокрема за цільовими та мовами оригіналу, представлені лише упродовж 1997–2015 рр., а також лише у межах двох типів за цільовим призначенням (художня та література для дітей та юнацтва).

Отже, обмеженість фактологічного матеріалу кожного з джерел вимагає подальшого поглибленого дослідження проблеми.

З огляду на зазначене запропоновано низку *практичних рекомендацій* щодо перспективних напрямів роботи в цій царині.

Перший полягає у виявленні документного потоку перекладів (усіх без винятку видів видань), випущених в Україні впродовж періоду її незалежності, повному обліку та створенні національної бази даних «Переклади України», що вимагає залучення до співпраці відповідних установ, організацій, органів виконавчої влади, а саме:

– провідних науково-дослідних та інформаційних центрів України, бібліотек загальнодержавного значення, які задіяні у створенні національної бібліографії українського друку. Окремим завданням для Книжкової палати України, на нашу думку, постає відображення документного потоку перекладів за хронологією випуску, а не за роками надходження обов'язкових примірників видань (як вказано у «Літописах...»), а також доповнення «Літописів...» допоміжними показниками, в яких були б зазначені відомості про переклади;

– громадських організацій, що співпрацюють з видавництвами (Всеукраїнської благодійної організації «Українська асоціація видавців та книгорозповсюджувачів», громадського об'єднання «Форум видавців»), авторами та перекладачами (добровільної творчої організації «Національна спілка письменників України», незалежної некомерційної організації «Творча спілка перекладачів та письменників України»);

– органів виконавчої влади, що мають запровадити організаційне і фінансове забезпечення – Міністерства культури України (Український фонд культурних досліджень), Міністерства освіти і науки (Державний фонд фундаментальних досліджень).

Другий полягає у здійсненні повного бібліометричного дослідження документного потоку перекладів на основі створеної бази даних «Переклади України» за період незалежності країни та інтерпретації отриманих результатів в контексті міжкультурної взаємодії. У цьому аспекті вбачається доцільною взаємодія таких установ як Книжкова палата України (Відділ статистичного моніторингу та аналізу друку), НБУВ (Відділ бібліометрії та наукометрії Центру досліджень соціальних комунікацій), Інститут культурології Національної академії мистецтв України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України.

Третій полягає в підготовці та передачі відповідних бібліографічних відомостей про випущені в Україні переклади (книжкових видань) до бази даних ЮНЕСКО «Index Translationum» з метою заповнення існуючих лакун, що зумовлює співпрацю Книжкової палати України (або НБУВ) та міжвідомчого органу при Міністерстві закордонних справ України Національної комісії України у справах ЮНЕСКО. Це надасть можливість досліджувати та оцінювати напрями й розвиток усебічної взаємодії в міжнародній соціальній системі. Повноцінне представлення україномовного сегменту в «Index Translationum» матиме безпосередній вплив на формування позитивного іміджу України на міжнародному рівні, адже у переломний час, коли вона зазнає суттєвих змін і фокусує на собі увагу всього світу, підвищення її значущості, зокрема у світовій системі перекладів, стає одним з актуальних завдань.

Доцільно було б створити національну базу даних «Переклади України», визначитися із координаційним центром на засадах кооперації між різними відомствами та установами.

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрющенко О. А. *Система бібліотечно-інформаційного забезпечення галузі фізичної культури і спорту в Україні*: автореф. дис. канд. пед. наук: 07.00.08 / Харк. держ. академія культури. Харків, 2003. 20 с.
2. *Антологія: Переклади з польської. Україна 1991-2013* / упор. і ред.: Н.Риндюк, Д. Матяш, О. Клименко. Київ: Польський ін-т у Києві, 2013. 184 с.
3. Афонін О. В., Харченко О. М., Руденко І. С. *Авторське право у видавничій справі в питаннях і відповідях*. Київ: Нора-Друк, 2010. 80 с.
4. Бархударов Л. С. *Язык и перевод: вопросы общей и частной теории перевода*. Изд. 2-е. Москва: ЛКИ, 2008. 240 с.
5. Бевз Н. В. *Переклад як культурний феномен: герменевтико-комунікативний аспект*: автореф. дис. канд. філософ. наук: 09.00.04 / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. Харків, 2010. 20 с.
6. Бережняк О. *Бібліометрія як метод аналізу стану книговидання*. Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. 2014. Вип. 40. С. 7-16.
7. Блошицька Г. *Видання художньої літератури мовами національних меншин України: здобутки та проблеми 90-х років*. Вісн. Кн. палати. 1999. № 12. С.18-20.
8. Братчук О., Івченко А. *Переклади з української мови польською мовою з 1991 до 2012*. Book Platform. URL: http://bookplatform.org/images/activities/499/docs/ukrainiantopolishtranslationsstudy_ukr.pdf (дата звернення 16.09.2015).
9. Бурда-Лассен О. В. *Переклад як процес декодування ментальної ідентичності нації (на матеріалі українських і німецьких етнолексем міфологічного походження)*: автореф. дис. канд. філол. наук: 10.02.16 / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2005. 20 с.
10. Буряк С. *Аналітичний огляд випуску друкованої продукції в 2009 році*. Вісн. Кн. палати. 2010. № 5. С. 6-15.
11. Буряк С. *Аналітичний огляд випуску друкованої продукції в 2010 році*. Вісн. Кн. палати. 2011. № 5. С. 3-11.
12. Васюк О. В. *Інформаційно-бібліографічне забезпечення юристів в умовах формування правової держави*: автореф. дис. канд. іст. наук: 07.00.08 / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ, 2003. 20 с.
13. Волковецька С. *Переклади з української мови шведською мовою з 1991 до 2012*. Book Platform. URL: http://www.bookplatform.org/images/activities/496/ukrainiantoswedishtranslationsstudy_ukr1.pdf (дата звернення 16.09.2015).
14. Гаврилів Т. *Переклади з української мови німецькою мовою з 1991 до 2012*. Book Platform. URL: <http://www.bookplatform.org/images/activities/426/ukrainiangermantranslationsstudyukrhavryliv.pdf> (дата звернення 16.09.2015).
15. Галамага Т. Ю. *Видавничий потік літератури для дітей в Україні*. Вісн. Харк. держ. акад. культури. 1999. Вип. 1. С. 130-133.

16. Головка Л. *Різномовне гроно українського книго друку*. Вісн. Кн. палати. 1997. № 2. С.17-18.

17. Горбенко Н. А. *Документний потік з педагогіки в Україні як об'єкт історико-документознавчого дослідження*. Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики: зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 2006. С. 24-25.

18. Гордукалова Г. Ф. *Документальный поток социальной тематики как объект библиографической деятельности: учеб. пособие*. Ленинград, 1990. 108 с.

19. Гордукалова Г. Ф. *Документальный поток в библиографической деятельности: история, теория, технология освоения: автореф. дис. д-ра пед. наук / С.-Петербур. гос. ин-т культуры*. Санкт-Петербург, 1992. 41 с.

20. Гордукалова Г. Ф. *Библиометрия, наукометрия и вебометрия – от числа строк в работах Аристотеля*. Научная периодика: проблемы и решения. Том 4. 2014. № 2. С.40-46. URL: <http://nppir.ru/index.php/nppir/article/viewFile/127/124> (дата обращения 15.12.2015).

21. Горощенко Т. В. *Міжкультурна комунікація в перекладі*. Українська орієнталістика: зб. наук. пр. викл. та студ. Ін-ту схід. мов Київ. нац. лінгв. ун-ту і Нац. ун-ту «Києво-Могилян. акад.». Київ., 2007-2008. Вип. 2-3. С. 57-61.

22. ГОСТ 7.60-2003. *Издания. Основные виды. Термины и определения*. Минск: Межгос. совет по стандартизации, метрологии и сертификации; Москва: ИПК Изд-во стандартов, 2004. 35 с. (СИБИД).

23. ГОСТ 7.36-2006. *Неопубликованный перевод. Общие требования и правила*. Москва: Стандартиформ, 2006. 7 с. (СИБИД).

24. Грушевицкая Т. Г., Попков В Д., Садохин А. П. *Основы межкультурной коммуникации: учеб. для вузов*. Москва: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. 352 с.

25. Гула Є. А. *Редагування як один з головних чинників якісного перекладу*. матер. Всеукр. щорічного наук.-практ. семінару з питань практики перекладу та підвищення конкурентоспроможності перекладацьких послуг. Київ, 2005. URL: <http://www.uta.org.ua/data/loads/Gula.pdf>. (дата звернення 20.08.2015).

26. Гуцол Г. О. *Еволюція технологічних процесів підготовки до друку бібліографічних покажчиків України*. Вісн. Кн. палати. 2005. № 11. С. 36-39.

27. Гуцол Г. О. *Технологічні процеси наукового опрацювання документальних потоків в Книжковій палаті України імені Івана Федорова*. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2005. № 4. С. 37-44.

28. Гуцол Г. О. *Опрацювання документальних потоків Книжкової палати України: історичний контекст*. Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики: матер. IV Міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 2007. – С. 314-316.

29. Гуцол Г. О. *Книжкова палата України як соціокомунікативний інститут*. Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: проблеми

науки, освіти, практики: матер. VII Міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 2010. С. 249-252.

30. Гуч С. *Структура документального потоку з історичного краєзнавства (на матеріалі досліджень Поділля та Волині)*. Вісн. Кн. палати. 2008. № 11. С. 34-36.

31. Двоеносова Г. А. *Функции документа*. НТИ СЕР. 1. Орг. и методика информ. работы. Москва, 2013. № 2. С.1-7. URL: <http://lamb.viniti.ru/sid2/sid2free?sid2=J11278827> (дата обращения 20.05.2015).

32. Дем'янова Л., Дехтярьова Н. *Випуск творів Тараса Шевченка за період 1905-2003 роки (Фонд Книжкової палати України)*. Вісн. Кн. палати. 2004. № 5. С. 8-12.

33. Дем'янова Л. *Статистичний огляд випуску книжкових видань для дітей в Україні*. Вісн. Кн. палати. 2004. № 12. С.3-9.

34. Дмитришин І. *Переклади з української мови французькою мовою з 1991 до 2012*. Book Platform. URL: <http://www.bookplatform.org/images/activities/429/15ukrj5oa76ilrg3.pdf> (дата звернення 16.09.2015).

35. Добко Т. *Твори українських письменників у перекладах іншими мовами (шляхи бібліографічного пошуку: від традиційних джерел – до сучасних інформаційних технологій)*. Бібл. вісн. 1997. № 3. С.20-21.

36. *Друк України (1991–1996)*: стат. зб. / уклад. А. Дуцник, Т. Броніцька. Київ: Кн. палата України, 1998. 48 с.

37. *Друк України (1997)*: стат. зб. / уклад. Т. Броніцька, О. Журба. Київ: Кн. палата України, 1998. 44 с.

38. *Друк України (1998)*: стат. зб. / уклад. Т. Броніцька, О. Журба. Київ: Кн. палата України, 1999. 44 с.

39. *Друк України (1999)*: стат. зб. / уклад. Т. Броніцька, О. Журба. Київ: Кн. палата України, 2000. 44 с.

40. *Друк України (2000)*: стат. зб. / уклад. А. Дем'янова, О. Мовчан. Київ: Кн. палата України, 2001. 48 с.

41. *Друк України (2001)*: стат. зб. / уклад. А. Дем'янова, С. Буряк. Київ: Кн. палата України, 2002. 52 с.

42. *Друк України (2002)*: стат. зб. / уклад. А. Дем'янова, С. Буряк. Київ: Кн. палата України, 2003. 56 с.

43. *Друк України (2003)*: стат. зб. / уклад. А. Дем'янова, С. Буряк. Київ: Кн. палата України, 2004. 60 с.

44. *Друк України (2004)*: стат. зб. / уклад. А. Дем'янова, С. Буряк. Київ: Кн. палата України, 2005. 144 с.

45. *Друк України (2005)*: стат. зб. / уклад. С. Буряк. Київ: Кн. палата України, 2006. 132 с.

46. *Друк України (2006)*: стат. зб. / уклад. С. Буряк. Київ: Кн. палата України, 2007. 112 с.

47. *Друк України (2007)*: стат. зб. / уклад. С. Буряк. Київ: Кн. палата України, 2008. 116 с.
48. *Друк України (2008)*: стат. зб. / уклад. С. Буряк. Київ: Кн. палата України, 2009. 116 с.
49. *Друк України (2009)*: стат. зб. / уклад. С. Буряк. Київ: Кн. палата України, 2010. 124 с.
50. *Друк України (2010)*: стат. зб. / уклад. С. Буряк. Київ: Кн. палата України, 2011. 125 с.
51. *Друк України (2011)*: стат. зб. / уклад. С. Буряк. Київ: Кн. палата України, 2012. 125 с.
52. *Друк України (2012)*: стат. зб. / уклад. С. Буряк. Київ: Кн. палата України, 2013. 136 с.
53. *Друк України (2013)*: стат. зб. / уклад. С. Буряк. Київ: Кн. палата України, 2014. 148 с.
54. *Друк України (2014)*: стат. зб. / уклад. С. Буряк. Київ: Кн. палата України, 2015. 136 с.
55. *Друк України (2015)*: стат. зб. / уклад. С. Буряк. Київ: Кн. палата України, 2016. 148 с.
56. ДСТУ 4309:2004. *Оформлення перекладів (ISO 2384:1977, MOD)*. Київ: Держспоживстандарт України. 2005. V, 11 с. (Інформація та документація).
57. ДСТУ ISO 5127:2007. *Словник термінів (ISO 5127:2001, IDT)*. Київ: Держспоживстандарт України, 2009. 237 с. (Інформація та документація).
58. ДСТУ 5034:2008. *Науково-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять*. Київ: Держстандарт України, 2008. 43 с. (Інформація та документація).
59. ДСТУ 3017:2015. *Видання. Основні види. Терміни та визначення понять*. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. IV, 38 с. (Інформація та документація).
60. Жук Т. В. *Актуальні проблеми перекладу наукових текстів українською мовою*. Наукові записки Ніжинського держ. ун-ту ім. Миколи Гоголя. Філол. науки: наук. журнал. Кн. 2. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2012. С.59-61.
61. *Журнал іноземної літератури «Всесвіт» у ХХ сторіччі (1925-2000)*: бібліографічний покажчик змісту / упоряд. О. Микитенко, Г. Гамалій. Київ: Видавничий дім «Всесвіт». 712 с.
62. Зарицький М. С. *Переклад: створення та редагування*: посібник. Київ: Парлам. вид-во, 2004. 120 с.
63. Збанацька А. О. *Переклад як вид документної інформації та засіб комунікації*. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2014. № 2. С. 81-92.
64. Здражко А. Є. *Українські видання перекладної дитячої літератури від 1900 до 2011 рр.*: бібліогр. покажчик. Херсон: Вишемирський В. С., 2012. 131 с.

65. Здражко А. Є. *Історіографічний огляд українських видань перекладної дитячої літератури від кінця XIX ст. до початку XXI ст.*: монографія. Херсон: Вишемирський В. С., 2013. 227 с.
66. Здражко А. Є. *Еволюція підходів до перекладу дитячої літератури від кінця XIX ст. до початку XXI ст. (англо-український напрям)*: автореф. дис. канд. філол. наук: 10.02.16 / Херсон. держ. ун-т. Херсон, 2014. 20 с.
67. Зиновьева Н. Б. *Документоведение: учеб.-метод. пособие*. Москва: Профиздат, 2001. 208 с.
68. Зорівчак Р. П. *Реалія і переклад (на матеріалі англomовних перекладів української прози)*: монографія. Львів: Вид-во при ЛНУ, 1989. 216 с.
69. Зоряна А. *Переклади творчої спадщини Т.Г. Шевченка за даними бібліографічного покажчика ЮНЕСКО «Index Translationum»*. Феномен Тараса Шевченка: лінгвістичний, історичний і мистецтвознавчий аспекти»: зб. матеріалів наук.-практ. конф. присвяченої 200-літтю від дня народження Тараса Шевченка. Київ: НАКККиМ, 2014. С. 77-79.
70. Зоряна А. *Бібліографічний покажчик ЮНЕСКО «Index Translationum» як джерело дослідження документного потоку перекладів*. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2014. № 4. С. 33-43. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2014_4_8 (дата звернення 20.12.2016)
71. Зоряна А. *Досвід використання бази даних Index Translationum у наукових дослідженнях*. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2015. № 2. С. 85-96. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2015_2_14 (дата звернення 20.12.2016).
72. Зоряна А. *Статистичний аналіз потоку перекладів України за 1986-2013 рр.: загальна характеристика (за матеріалами державного статистичного збірника «Друк України»)*. Вісн. Кн. палати. 2015. № 10. С. 8-18. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2015_10_3 (дата звернення 20.12.2016).
73. Зоряна А. *Статистичний аналіз потоку перекладів художньої та дитячої літератури України за 1986-2013 рр. (за матеріалами статистичного збірника «Друк України»)*. Вісн. Кн. палати. 2015. № 11. С. 17-28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2015_11_4 (дата звернення 20.12.2016)
74. Ильганаева В. А. *Социальные коммуникации (теория, методология, деятельность)*: словарь-справочник. Харків: Городская типография, 2009. 391 с.
75. Ісаєва Н. С. *Українська література в Китаї: проблеми реценції*: автореф. дис. канд. філол. наук: 10.01.05 / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2002. 19 с.
76. Касап В. А. *Функции научно-технических документов как объектов коммуникации*. Республиканская научно-техническая библиотека Беларуси. Информационный бюллетень РНТБ, 2009. № 1. URL: <http://www.rlst.org.by/izdania/ib109/383.html> (дата обращения 21.05.2014).

77. Кацбарт Т. Л. *Національні стереотипи в англо-німецьких відносинах: лінгвокультурний аспект*: автореф. дис. канд. філол. наук: 10.02.04 / Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Київ, 2008. 21 с.

78. Кириченко Р. С. *Франкомовна кінця XVII – початку XX ст. у бібліотечних колекціях України: походження, склад, зміст, історико-книгознавча реконструкція*: автореф. дис. канд. іст. наук: 07.00.08 / НАН України; Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського. Київ, 2005. 19 с.

79. Кіндлерова Р. *Переклади з української мови чеською мовою з 1991 до 2012*. Book Platform. URL: http://www.bookplatform.org/images/activities/423/ukrainianczech_translationsstudy.pdf (дата звернення 16.09.2015).

80. Ключнікова О. *Бібліометричний аналіз динаміки наукових публікацій з питань держави та права на основі УРЖ «Джерело»*. Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. Київ: Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2013. Вип. 37. С. 276-285.

81. Кобелєв О. М. *Бібліометричний аналіз розвитку українського бібліотекознавства в 1970 – 1990-ті рр.*: автореф. дис. канд. пед. наук: 07.00.08 / Харк. держ. акад. культури. Харків, 2001. 20 с.

82. Колбіна Т. В. *Сутність міжкультурної комунікації як особливої форми соціальної взаємодії представників різних культур*. Вісн. Харк. держ. акад. культури. 2010. Вип. 31. С. 105-114. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/hak_2010_31_12 (дата звернення 16.09.2015).

83. Комиссаров В. Н. *Теория перевода (лингвистические аспекты)*. Москва: Высшая школа, 1990. 253 с.

84. Коптілов В. *Теорія і практика перекладу*: навч. посібник. Київ: Юніверс, 2002. 280 с.

85. Косинська Ю. В. *Термінологічне підґрунтя дослідження роботи редактора над перекладом*. Держава та регіони. Соціальні комунікації. 2013. № 1. С. 140-145. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk_2013_1_30 (дата звернення 16.09.2015).

86. Косинська Ю. В. *Переклад як об'єкт авторського і професійного редагування*. Актуальні дослідження українських наукових шкіл у галузі соціальних комунікацій: матер. всеукр. наук.-практ. конф. Київ: Інститут журналістики, 2013. URL: http://journalib.univ.kiev.ua/Articles/Zbirnyk_tez_2013.pdf (дата звернення 16.09.2015).

87. Косів Г. М. *Перекладацький метод Віри Річ як інтерпретатора української художньої літератури*: автореф. дис. канд. філол. наук: 10.02.16 / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2006. 19 с.

88. Косів Г. *Віра Річ. Творчий портрет перекладача*: монографія. Львів: Піраміда, 2011. 264 с.

89. Костенко М. *Бібліометричний аналіз потоку книг як напрямок книгознавчих досліджень (на прикладі художньої літератури 2005-2006)*. Вісн.

Львівського університету. Сер.: Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології. 2010. Вип. 4. С. 218-224.

90. Костенко М. *Вітчизняний документний потік із проблем культури та мистецтва як об'єкт бібліометричного дослідження*. Термінологія документознавства та суміжних галузей знань: зб. наук. пр. Київ, 2011. Вип. 5. С. 158-164.

91. Кочубей Л. *Потік видань з історичних наук як база формування реферативних журналів*. Вісн. Кн. палати. 2001. № 11. С. 7-12.

92. Кочубей Л. *Політологічні дослідження в Україні: аналіз документального потоку (за матеріалами реферативного журналу Книжкової палати України «Політика. Політичні науки») (1998 – 2002 рр.)*. Вісн. Кн. палати. 2003. № 12. С. 41-43.

93. Кочупалова В., Ключніченко О. *Книги України в дзеркалі бібліографії (за матеріалами державного бібліографічного покажчика «Літопис книг» за 2010-2011 рр.)*. Вісн. Кн. палати. 2012. № 10. С. 7-12.

94. Кочупалова В., Ключніченко О. *Книги України в дзеркалі бібліографії (за матеріалами державного бібліографічного покажчика «Літопис книг» за 2010–2011 рр.)*. Вісн. Кн. палати. 2012. № 11. С. 10-16.

95. Кравцова О. *Інформаційні бібліотечні та бібліографічні ресурси ЮНЕСКО у сучасному культурному діалозі*. Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2008. Вип. 22. С. 132-137.

96. Кривогуз А. *Характеристика документального потоку з політики (на основі аналізу публікацій РЖ «Політика. Політичні науки») (на основі аналізу публікацій РЖ «Політика. Політичні науки») (на основі аналізу публікацій РЖ «Політика. Політичні науки»)*. Вісн. Кн. палати. 1999. № 1. С. 25-27.

97. Крушинська О. Г. *Поезія Поля Верлена в українських перекладах: автореф. дис. канд. філол. наук: 10.02.16 / Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка*. Київ, 2007. 19 с.

98. Кулешов С. Г. *Про визначення поняття «документ»*. Бібл. вісн. 1995. № 1. С. 1-4.

99. Кулешов С. Г. *Про базові поняття документознавства (нотатки з приводу змісту розділу «Загальні поняття» ДСТУ 2732-94 «Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення»)*. Студії з архів. справи та документознавства. 1997. Т. 2. С. 72-75.

100. Кулешов С. Г. *Документознавство: Історія. Теоретичні основи: монографія*. Київ, 2000. – 162 с.

101. Куликова Л. В. *Межкультурная коммуникация: теоретические и прикладные аспекты. На материале русской и немецкой лингвокультур: монографія*. Красноярск: РИО КГПУ, 2004. 196 с.

102. *Культура: сплав языка, диалога и наследия*. Организация Объединённых наций: брошюра «Международный год языков». 2008. URL: <http://www.un.org/ru/events/iyl/brochure/culture.shtml> (дата обращения 21.11.2014).

103. Куртанідзе О., Марджанішвілі В. *Переклади з української мови грузинською мовою з 1991 до 2012*. Book Platform. URL: <http://www.bookplatform.org/images/activities/430/ukrainiangeorgiantranslationsstudy.pdf> (дата звернення 16.09.2015).
104. Кушнарєнко Н. М., Удалова Н. М. *Наукова обробка документів*. Київ: Знання, 2006. 334 с.
105. Кушнарєнко Н. Н. *Документоведение: учеб. для студ. вузов культуры*. Изд. 8-е. Київ: Знання, 2008. 459 с.
106. Лабушевська Л. *Наукометричні методи оцінки галузевого документального інформаційного потоку*. Вісн. Кн. палати. 1998. № 7. С. 19-21.
107. Лаврова Н. А. *«Индекс трансляционум». (Опыт участия Всесоюзной книжной палаты в составлении международной библиографии)*. Библиотекосведение и библиография за рубежом: сборник Гос. б-ки СССР им. В.И. Ленина. Москва: Кн. палата, 1959. Вып. 2. С. 214-221.
108. Ланде Д. В. *Основи теорії та технології інтеграції інформаційних потоків в Інтернет-просторі*: автореф. дис. д-ра техн. наук: 05.13.06 / НАН України, Нац. б-ка України ім. В.І.Вернадського. Київ, 2006. 35 с.
109. Ланде Д. В. *Основы интеграции информационных потоков*. Київ: Інженіринг, 2006. 240с.
110. Ларьков Н. С. *Документоведение: учеб. пособие*. Москва: АСТ: Восток-Запад, 2006. 427 с.
111. Ларьков Н. С. *Общие функции документа*. Документознаство. Бібліотекоснаство. Інформаційна діяльність: проблеми освіти, науки, практики: зб. матер. VI Міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 2009. С. 12-15.
112. Ларьков Н. С. *На пути к общему документоведению*. Документ как социокультурный феномен: сб. матер. IV Всерос. науч.-практ. конф. с междунар. участием. Томск: Томский гос. ун-т, 2010. С. 21-29. URL: http://nmetau.edu.ua/file/sbornik_materialov_iv_vserossiyskoy_nauchnoprakticheskoy_konferentsii.tomsk.2010.pdf (дата обращения 21.11.2014).
113. Лєсюк О. В. *Бібліометрична діагностика розвитку книжкового потоку з митної справи України у 1991-2009 роках*. Вісн. Кн. палати. 2010. № 11. С. 1-4.
114. Литвиненко О. *Якісні параметри національного книговидання дитячої літератури*. Вісн. Кн. палати. 2010. № 8. С. 7-11.
115. Мальцева К. С. *Міжкультурні непорозуміння і проблема міжкультурного перекладу*: автореф. дис. канд. філос. наук. 09.00.04/Ін-т філос. ім. Г. С. Сковороди НАН України. Київ, 2002. 20 с.
116. Мацик К. В. *Крос-культурна комунікація в освітньому сегменті інформаційного суспільства*: автореф. дис. канд. філософ. наук: 09.00.10 / Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т». Київ, 2007. 20 с.

117. Месропян А. *Переклади з української мови вірменською мовою з 1991 до 2012*. Book Platform. URL: <http://bookplatform.org/images/activities/498/docs/ukrainiantoarmeniantranslationsstudy.pdf> (дата звернення 16.09.2015).
118. Мілясевич І. В. *Деякі тенденції розвитку документального потоку з історичного краєзнавства (на матеріалі досліджень Волині)*. Бібліотечне краєзнавство у відновленні історичної пам'яті народу України: матер. наук.-практ. конф. Київ, 1998. С. 156-158.
119. Миньяр-Белоручев Р. К. *Теория и методы перевода*. Москва: Московский Лицей, 1996. 298 с.
120. Міронова Д. *Редагування художнього перекладу: функціональний і структурний аналіз (комунікативний аспект)*. Теле- та радіожурналістика: зб. наук. праць, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2010. Вип. 9. Ч. 2. С. 254-259. URL: http://journ.lnu.edu.ua/vypusk7/n9-2/tele-and_radio_journalism-9-2-41.pdf (дата звернення 21.05.2014).
121. Мураховський А. *Українське книговидання : радянська доба і сьогодення*. Вісн. Кн. палати. 2014. № 8. С. 3-5.
122. Мураховський А. *Українське книговидання : радянська доба і сьогодення*. Вісн. Кн. палати. 2014. № 9. С. 6-10.
123. Мураховський А., Буряк С. *Аналітичний огляд випуску друкованої продукції в 2011 році*. Вісн. Кн. палати. 2012. № 5. С. 3-16.
124. Мушкудіані О. *Симфонія грузинської Шевченкіани: бібліографічний показник*. Київ: КиМУ, 2009. 103 с.
125. М'язова І. Ю. *Міжкультурна комунікація: зміст, сутність та особливості прояву (соціально-філософський аналіз): автореф. дис. канд. філос. наук: 09.00.03 / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка*. Київ, 2008. 18 с.
126. Нелюбин Л. Л. *Толковый переводоведческий словарь*. Изд 3-е. Москва: Флинта: Наука, 2003. 320 с.
127. *Новий словник української мови: у 3-х т./ред. В. В. Яременко*. Вид. 2-е Київ: Аконіт, 2003. Том 2 (К-П). 927 с.
128. Ольховська А. С. *Правові аспекти діяльності перекладача як об'єкт фахового навчання*. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2014. № 5 (39). С. 131-144.
129. Очеретяна Л. *«Літопис книг» у структурі інформаційного забезпечення суспільства*. Вісн. Кн. палати. 2011. № 4. С. 19-22.
130. Павліченко Ю. В. *Бібліометрична оцінка стану інноваційного розвитку медичної галузі (на прикладі променевої терапії)*. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2007. № 2. С. 12-16.
131. Павліченко Ю. В. *Аналіз наукометричних методів-дослідження інформаційно-документних потоків: на прикладі медицини*. Бібл. вісн. 2008. № 4. С. 8-11.

132. Пархоменко Н. В. *База даних ЮНЕСКО «Index Translationum»: загальна характеристика*. Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики: зб. матер. VI Міжнар. наук.-практ. конф. Київ: ДАКККиМ, 2009. С. 190-191.
133. *Переклади з української після 1991 року. Факти, тенденції, рекомендації: резюме досліджень* / Радулова Н., Генова Я., Антоненко А. Book Platform. URL: <http://bookplatform.org/images/activities/53/translukr.pdf> (дата звернення 16.09.2015).
134. *Переклади на українську 1992-2012* / Родик К, Прихода М., Ваховська Н, Дроздовський М. Book Platform. URL: <http://bookplatform.org/images/activities/50/transintoukr.pdf> (дата звернення 16.09.2015).
135. Пермінова А. О. *Культуромовне буття художнього твору як перекладознавча проблема*: автореф. дис. канд. філол. наук: 10.02.16 / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2008. 20 с.
136. Петренко О. *Статистика друку сучасної дитячої книги в Україні*. Вісн. Кн. палати. 2015. № 11. С.11-16.
137. *Письмовий та усний переклад: стандарти професії*. Асоціація перекладачів України. Київ, 2008. URL: http://www.uta.org.ua/translation_standards (дата звернення 1.03.2014).
138. Плешкевич Е. А. *Определение функций документа*. Электронная библиотека ГПНТБ России. Научно-технические библиотеки. 2006. № 6. С. 46–56. URL: <http://intranet.gpntb.ru/subscribe/?journal=ntb&year=2006&num=6&art=5> (дата обращения 21.05.2014).
139. Плешкевич Е. *Методологические проблемы документоведческой терминологии на примере формирования «документ» в различных сферах деятельности*. Термінологія документознавства та суміжних галузей знань: зб. наук. праць. Київ, 2007. С. 55-59.
140. Політова О. А. *Вторинна документальна інформація з історії України в бібліографічних посібниках і архівних довідниках 90-х рр. ХХ ст. – поч. ХХІ ст.:* дис. канд. іст. наук: 27.00.02 / Держ. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2009. 255 с.
141. Політова О. А. *Документально-інформаційний потік з документознавчої професіології: структура, динаміка та сучасні тенденції*. Вісн. Кн. палати. 2012. № 9. С. 38-41.
142. Поліщук Н. *Переклади з української мови англійською мовою з 1991 до 2012*. Book Platform. URL: http://www.bookplatform.org/images/activities/425/ukrainianenglish_translationsstudy_ukr12.pdf (дата звернення 16.09.2015).
143. *Превод и преход. Българската литература в превод (1989-2010): статистики, коментари, препоръки*. Next Page. URL: http://www.npage.org/IMG/pdf/PrevodPrehod_NPF_Statistiki_komentari_preporuki.pdf (дата звернення 10.06.2015).
144. *Прекарні посередники: умови праці українських перекладачів художньої і наукової літератури* / Когут І., Ведров О. Творча спілка перекладачів та

письменників. URL: <http://transwriters.org.ua/wp-content/uploads/2014/11/tspp-pressariat-book.pdf> (дата звернення 16.09.2015).

145. *Про авторське право і суміжні права*: Закон України. Київ: Вид. Дім «Ін Юре», 2002. 55 с.

146. *Про внесення змін до Закону України «Про видавничу справу»*: Закон України від 01.07.2014 № 1554-VII / Відом. Верхов. Ради України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1554-18> (дата звернення 15.11.2015).

147. *Про затвердження Порядку здійснення офіційного перекладу багатосторонніх міжнародних договорів України на українську мову*: Постанова Кабінету Міністрів України, Порядок від 17.03.2006 № 353 / Офіц. вісн. України. 2006. № 12. С. 54.

148. *Про обов'язковий примірник документів*: Закон України № 595-XIV в ред. від 12.12.2012 / Відом. Верхов. Ради України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/595-14>.

149. Радчук В. *Глобалізація і переклад*. Всесвіт. 2002. № 5-6. С. 127-136.

150. Радчук В. Д. *Протей чи янус? (Про різновиди перекладу)*. Донецький вісн. наукового товариства ім. Шевченка, Донецьк, 2005. Т. 7. URL: ukrlife.org/main/cxid/1protey.doc (дата звернення 16.09.2015).

151. Радчук В. Д. *Функції перекладу*. Донецький вісн. Наукового товариства ім. Шевченка. Донецьк, 2007. Т. 16. С. 20-37. URL: http://ukrlife.org/main/cxid/mova_transl.doc (дата звернення 16.09.2015).

152. Радчук В. *Забобон неперекладності, або Чи під силу мові Тараса переклад цитат?* Віче. 2008. № 18. С. 64-68.

153. *Різномовне книжкове гроно України* / інтерв. Регідайло Н. Вісн. Кн. палати. 2003. № 3. С. 3-7.

154. Рогаченко Т. *Аналіз документального потоку з економіки (на основі аналізу публікацій РЖ «Економіка. Економічні науки»)*. Вісн. Кн. палати. 1999. № 12. С. 13-15.

155. Сабор І. *Переклади з української мови норвезькою мовою з 1991 до 2012*. Book Platform. URL: http://www.bookplatform.org/images/activities/428/ukainiannorwegian_translationsstudy.pdf (дата звернення 16.09.2015).

156. Савельєва Т. С. *Динаміка документного потоку літератури для дітей в Україні (1918–2001рр.)*. Вісн. Харк. Держ. акад. культури: зб. наук. пр. Харків, 2004. Вип. 12 – 13. С. 228-240.

157. Садохин А. П. *Введение в теорию межкультурной коммуникации*. Москва: Высш. Школа. 2005. 310 с.

158. Сандул О. *Бібліометричний аналіз наукових публікацій з актуальних проблем розвитку альтернативної енергетики в Україні за умов світової енергетичної кризи (на основі реферативних ресурсів НБУВ)*. Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. 2013. Вип. 36. С. 345-352.

159. Сегол Р. *Переклад як різновид міжмовної комунікації*. Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах СНД: зб. наук. пр. I Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. 2012. С. 257–259. URL -: <http://conferences.neasmo.org.ua/node/680> (дата звернення 1.03.2014).
160. *Сербські фольклор і література в українських перекладах та дослідженнях: 1837-2004*: матеріали до бібліографії / уклад. Д. Айдачич та ін. Київ, 2005. 267с.
161. Сидоренко А. *Документний потік України мовами національних меншин: стан і тенденції розвитку*. Вісн. Кн. палати. 2000. № 9. С. 9-13.
162. Сидоренко А. І. *Формування документного масиву для публічних бібліотек мовами національних меншин: етнорегіональний аспект*: дис. канд. пед наук: 07.00.08 / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ, 2002. 286 с.
163. Слободяник М.С. *Наукова бібліотека: еволюція структури і функцій: монографія*. Київ: Ред. жур. «Бібл. вісн.», 1995. 266 с.
164. Слободяник М. С. *Уточнення поняття «документ» в контексті розвитку понятійного апарату документознавства*. Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики: зб. матеріалів V Міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 2008. С. 78-80.
165. *Словник української мови*: в 11 т. / ред. колег. І. К. Білодід та ін. Київ: Наук. думка, 1970-1980. Т. 6: П-По. 1975. 832 с.
166. Слющинський Б. В. *Міжкультурна комунікація в багатонаціональному регіоні України*: автореф. дис. д-ра. соціол. наук: 22.00.04 / Харків. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна. Харків, 2010. 29 с.
167. Сокова А. Н. *Документоведение и его роль в исторической науке и управленческой деятельности*. Делопроизводство. 2004. № 4. С. 4-8.
168. Соколов А. В. *Общая теория социальной коммуникации*: учеб. пособие. Санкт-Петербург: Изд-во Михайлова В. А., 2002 г. 461 с.
169. Соколов А. В. *Эпистемология документа (Методологический очерк)*. НТИ. Сер.2. Москва, 2009. № 3. С. 1-12.
170. Соляник А. А. *Документні потоки та масиви*: навч. посібник. Харків: ХДАК, 2000. 112с.
171. Сошинська Я. Є. *Документальний потік з історії українського селянства та аграрних відносин і його відображення в бібліографічній інформації (друга половина XIX – початок XX ст.)*: автореф. дис. канд. іст. наук: 05.25.03 / Київ. держ. ін-т культури. Київ, 1994. 17 с.
172. Стецевич К., Гаврилів Т. *Переклади з української мови німецькою мовою з 1991 до 2012*. Book Platform. URL: http://www.bookplatform.org/images/activities/426/ukrainiangermantranslationsstudystetsevych_ukr.pdf (дата звернення 16.09.2015).
173. Столяров Ю. Н. *Документный ресурс*: учеб. пособие для студ. выс. уч. завед. Москва: Либерия, 2001. 152 с.
174. Столяров Ю. Н. *Документ – понятие конвенциональное (в порядке дискуссии)*. Делопроизводство. 2005. № 3. С. 11-18.

175. СТТУ АПУ 001-2000. *Кваліфікація та сертифікація перекладачів. Загальні вимоги*: галузевий стандарт. Асоціація перекладачів України. Київ, 2000. URL: <http://www.uta.org.ua/15> (дата звернення 1.03.2014).
176. СТТУ АПУ 002-2000. *Послуги з письмового та усного перекладу. Загальні правила і вимоги до надання послуг*: галузевий стандарт. Асоціація перекладачів України. Київ, 2000. URL: <http://www.uta.org.ua/16> (дата звернення 1.03.2014).
177. Татаренко А. *Переклади з української мови сербською мовою з 1991 до 2012*. Book Platform. URL: http://www.bookplatform.org/images/activities/405/ukrainiantoserbiantranslationsstudy_ukr1.pdf (дата звернення 16.09.2015).
178. Тер-Минасова С. Г. *Язык и межкультурная коммуникация*. Москва: Слово, 2000. 259 с.
179. Тетеріна О. Б. *Переклад як наукова проблема в українській літературно-критичній думці XIX – початку XX ст. (компаративний дискурс)*: автореф. дис. канд. філол. наук: 10.01.05 / Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Київ, 2004. 20 с.
180. Уваренко А. Р. *Сучасні погляди на систему інформаційного забезпечення медичної науки*. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2010. № 4. С. 87-89.
181. *Українська архівна енциклопедія* / гол. редкол. І. Б. Матяш. Київ: УНДІАСД, 2008. 881 с.
182. *Українське перекладознавство XX сторіччя: бібліографія* / уклад. Т. Шмігер. Львів, 2013. 626 с.
183. *Україно-бельгійські культурні зв'язки 1870-2009: бібліографічний покажчик* / уклад. Т. Добко та ін. Київ, Львів, 2010. 243с.
184. Устіннікова О., Палащина Н. *Біля витоків державної бібліографії (до 85-річчя «Літопису українського друку»)*. Вісн. Кн. палати. 2009. № 12. С. 26-29.
185. Устіннікова О., Палащина Н. *Образотворчі видання України (за матеріалами державного бібліографічного покажчика «Літопис образотворчих видань» 2007-2011рр.)*. Вісн. Кн. палати. 2013. № 4. С. 25-31.
186. Федоренко С. В. *Міжкультурний аспект перекладу наукової літератури*. Філологічні трактати. 2012. Т. 4, № 1. С. 123-125. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/25195> (дата звернення 16.09.2015).
187. Федоров А. В. *Основы общей теории перевода (лингвистические проблемы)*: для ин-тов и фак. иностр. яз. Изд 5-е. Москва: Изд. Дом «Филология Три»; Санкт-Петербург: Филол. фак. СПбГУ, 2002. 414 с.
188. Федорчук А. Ф., Танатар А. Ф. *Теоретико-методичні засади аналізу інформаційного потоку соціально-політичного спрямування*. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2004. № 2. С. 33-38.
189. *Цивільний кодекс України: станом на 14 січня 2015р.* Харків: Право, 2015. 440 с.

190. Чередниченко О. І. *Функції перекладу в сучасному світі*. Григорій Кочур у контексті української культури другої половини ХХ віку: матер. всеукр. наук. конф. Львів, 2007. С. 4-11. URL: <http://bhi-ekb.ru/edition/editions2007/view/id/739> (дата звернення 16.09.2015).
191. Чередниченко О. І. *Про мову і переклад*. Київ: Либідь, 2007. 247 с.
192. *Чому Book Platform (Книжкова платформа)?* Book Platform. URL: <http://bookplatform.org/uk/home.html> (дата звернення 16.09.2015).
193. Шаблій О. А. *Юридичний переклад як складова юридичної діяльності*. Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи: тези доп. VIII Всеукр. наук.-практ. конф. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2012. С. 110-112.
194. Шатрова М. Б. *Документні ресурси української бібліографії образотворчого мистецтва (1996-2005)*: склад, зміст, особливості розвитку: автореф. дис. канд. іст. наук: 27.00.03 / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2010. 18 с.
195. Швейцер А. Д. *Теория перевода: Статус, проблемы, аспекты*. Москва: Наука, 1988. 215 с.
196. Швецова-Водка Г. М. *Типологічна класифікація друкованої видавничої продукції у статистичних збірниках «Друк України»*. Вісн. Кн. палати. 2000. № 1. С. 12-15.
197. Швецова-Водка Г. М. *Документознавство*: навч. посібник. Київ: Знання, 2007. 398 с.
198. Швецова-Водка Г. *Визначення документа*. Термінологія документознавства та суміжних галузей знань: зб. наук. пр. Київ, 2007. С. 105-116.
199. Швецова-Водка Г. Н. *Общая теория документа и книги*: учеб. пособие. Москва: Рыбари; Київ: Знання, 2009. 487 с.
200. Швецова-Водка Г. М. *Документознавство: слов.-довід. термінів і понять*: навч. посібник. Вид 2-ге. Київ: Знання, 2012. 319 с.
201. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. *Організація та методика науково-дослідницької діяльності*: підручник. Вид 2-ге. Київ, 2002. 295 с.
202. Шелестова А. М. *Документні потоки в освітній галузі: якісно-кількісний аналіз*. Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття. У 2 ч. Ч. 2: матер. всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених. Харків: ХДАК, 2010. С. 176-177.
203. Шемуда М. Г. *Художній переклад як важливий чинник міжкультурної комунікації*. Наук. записки Ніжин. держ. ун-ту ім. Миколи Гоголя. Серія: Філол. науки. Ніжин, 2013. Кн. 1. С. 164-168. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nzfn_2013_1_33.pdf (дата звернення 21.05.2014).
204. Шепелина М. *25-летие библиографической базы данных ЮНЕСКО «Индекс Трансляционум»*. URL: <http://www.libfl.ru/about/dept/librarianship/display.php?file=news/2004/05.html> (дата обращения 21.11.2014).
205. Шехавцова С. О. *Міжкультурна комунікація як соціально-педагогічна умова формування соціокультурної толерантності в майбутніх учителів*

іноземних мов. Вісн. Житомирського держ. ун-ту імені Івана Франка. 2007. № 36. С. 16-19. URL: <http://www.ifarcom.ru/ru/news/336> (дата звернення 21.11.2014).

206. Шмігер Т. Історія українського перекладознавства ХХ сторіччя: монографія. Київ: Смолоскип, 2009. 342 с.

207. ЮНЕСКО отмечает 75-летие указателя переводов «*Index Translationum*». URL: <http://www.ifarcom.ru/ru/news/336> (дата обращения 21.11.2014).

208. *A mapping of translation in the Euro-Mediterranean region: Final overview and compilation* Ghislaine Glasson Deschaumes. *Transeuropéennes: International Journal of Critical Thought*. URL: http://www.transeuropeennes.eu/ressources/pdfs/TIM_2012_Conclusions_and_recommandations_116.pdf (дата звернення 25.11.2014).

209. Abramitzky R., Sin I. *Book translations as idea flows: The effects of the collapse of Communism on the diffusion of knowledge*. *Journal of the European Economic Association*. 2014. Volume 12. Issue 6. pp. 1453-1520. URL: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/jeea.12093/full> (дата звернення 25.11.2014).

210. Agno J. *Who are the most popular authors in the world?* John Agno: Blog. 2006 URL: http://coachingtip.blogs.com/what_can_it_be/2006/01/who_are_the_mos.html (дата звернення 25.11.2014).

211. Ania G. *The Englished Sciascia: Translations 1960-2010*. *Todomodo: International journal of Sciascia studies*. URL: http://usir.salford.ac.uk/18547/1/Englished_Sciascia_article_Pre-public.pdf (дата звернення 25.11.2014).

212. Balayer C., Bustamante M. *L'Index Translationum et la sociologie de la traduction: comprendre les échanges culturels internationaux*. *Le Courrier de l'UNESCO*. 2012. URL: http://www.unesco.org/new/fr/media-services/single-view/news/the_index_translationum_and_the_sociology_of_translation/#.VDWQhlc0q (дата звернення 25.11.2014).

213. Barrington C. *Tracking down Global Chaucers*. *Global Chaucers Project*. 2013. URL: <https://globalchaucers.wordpress.com/2013/09/26/tracking-down-global-chaucers/> (дата звернення 25.11.2014).

214. Bingham H. *Strong language*. *The Financial Times: newspaper*. January 6, 2006. URL: <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/4208ca14-7dc3-11da-8ef9-0000779e2340.html> (дата звернення 25.11.2014).

215. Cellier C. *Translationum & UNESCO Representative Collection*. *A Smart Translator's Reunion: Blog*. 2013. URL: <https://asmarttranslatorsreunion.wordpress.com/2013/09/19/translationum-unesco-representative-collection/> (дата звернення 25.11.2014).

216. Easlick K. *Literary and cultural exchange: translation trends in the Nordic and Baltic countries*. *The Romanian Journal for Baltic and Nordic Studies*, 2014, Vol. 6, Issue 2, pp. 77-94. URL: <http://arsbn.ro/user/image/09.easlick.pdf> (дата звернення 25.11.2014).

217. Heilbron J. *Structure and dynamics of the World System of Translation*. *International Symposium «Translation and cultural mediation»*. Paris, 2010. URL: <http://>

portal.unesco.org/culture/en/files/40619/12684038723Heilbron.pdf/ Heilbron.pdf (дата звернення 25.11.2014).

218. Heilbron J. *Towards a Sociology of Translation. Book Translations as a Cultural World System*. European Journal of Social Theory, 1999, vol. 2, № 4, pp. 429-444. URL: <http://est.sagepub.com/content/2/4/429.short?rss=1&ssource=mfc> (дата звернення 25.11.2014).

219. Huttner E. *The Index Translationum*. The Lingua File. 2013. URL: http://www.thelinguafile.com/2013/01/the-index-translationum.html.VG8U_WdGfaS (дата звернення 25.11.2014).

220. *Index Translationum*. Index Translationum, UNESCO. 2014. URL: <http://www.unesco.org/xtrans/> (дата звернення 20.08.2014).

221. Kim H. *Translating the Other in the Korean Wave*. International Symposium «Translation and cultural mediation». 2010. URL: http://portal.unesco.org/culture/en/files/40656/12689887033Abstract_in_English_Hyeonju_KIM.pdf/Abstract_in_English_Hyeonju%2BKIM.pdf (дата звернення 25.11.2014).

222. *L'Index Translationum – 80 ans après*. Le Motif. Paris, 2012. URL: http://www.lemotif.fr/fichier/motif_fichier/388/fichier_fichier_indextranslationum_syntha.se2.docx (дата звернення 25.11.2014).

223. Masters T. *The Global Author 50*. Future Perfect Publishing. 2008. URL: <http://futureperfectpublishing.com/2008/07/24/the-global-author-50/> (дата звернення 25.11.2014).

224. Naravane V. *Fifty years of translation: The Index Translationum completes a half century*. Publishing Research Quarterly: journal. Springer-Verlag, 1999/2000. Volume 15, Issue 4, pp. 23-38. URL: <http://link.springer.com/article/10.1007/s12109-999-0033-z> (дата звернення 25.11.2014).

225. *On annual World Book Day, UN stresses importance of translation*. UN News Centre. URL: <http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=41846#.VG8LGGdGfaT> (дата звернення 25.11.2014).

226. Paris A. *Calling All Bibliophiles! Introducing the Index Translationum*. Acclaro Translation Global Business: Blog. 2012. URL: <http://www.acclaro.com/translation-localization-blog/introducing-the-index-translationum-228> (дата звернення 25.11.2014).

227. Poupaud S., Pym A., Simón E. *Finding Translations. On the Use of Bibliographical Databases in Translation History*. Meta: Translators' Journal. Montreal, 2009. Volume 54. N 2, p. 264-278. URL: <http://www.erudit.org/revue/meta/2009/v54/n2/037680ar.html?lang=en> (дата звернення 25.11.2014).

228. *Publishing translations in Europe. Trends 1990-2005*. Literature Across Frontiers. URL: <http://www.lit-across-frontiers.org/wp-content/uploads/2013/03/Publishing-Translations-in-Europe-Trends-1990-%E2%80%93-2005.pdf> (дата звернення 25.11.2014).

229. Rial N. *World Book Day commemorates the Index Translationum*. «New Europe»: European newspaper. April 23, 2012. URL: <http://www.neweurope.eu/article/world-book-day-commemorates-index-translationum> (дата звернення 25.11.2014).

230. Rodyk K. *Translations of foreign literature into ukrainian language*. Bookplatform. URL: www.bookplatform.org/images/activities/50/rodykforweb_110613_eng3.doc (дата звернення 25.11.2014).

231. Sapiro G., Bustamante M. *Translation as a Measure of International Consecration*. Sociologica: journal. № 2-3. 2009. URL: <http://www.sociologica.mulino.it/journal/article/index/Article/Journal:ARTICLE:340/Item/Journal:ARTICLE:340> (дата звернення 25.11.2014).

232. Sapiro G. *Les échanges littéraires entre Paris et New York à l'ère de la globalization*. Centre européen de sociologie et de science politique. 2010. URL: http://www.lemotif.fr/fichier/motif_fichier/142/fichier_fichier_etude.paris.new.york.paris.pdf (дата звернення 25.11.2014).

233. Todorova M. *Globalizing the local in today's market*. International Symposium: Translation and cultural mediation. 2010. URL: http://portal.unesco.org/culture/en/files/40620/12684040213TODOROVAGlobalizing_the_Local_in_Today/TODOROVAGlobalizing%2Bthe%2BLocal%2Bin%2BToday (дата звернення 25.11.2014).

234. Werner C. *Literary translation flow from Brazil to abroad: six case studies*. Index Translationum, UNESCO. 2009. URL: http://portal.unesco.org/pv_obj_cache/pv_obj_id_A127DB497B84646856BE500237457FC5EC4A1800/filename/Literary+translation+flow+from+Brazil+to+abroad.pdf (дата звернення 25.11.2014).

235. Wischenbart R., Jursitzky J., Muriale S. *Diversity Report 2008. An overview and analysis of translation statistics across Europe: Facts, trends, patterns*. Rüdiger Wischenbart Content & Consulting. 2008. URL: http://www.wischenbart.com/upload/Diversity%20Report_2008_final.pdf (дата звернення 25.11.2014).

236. Wischenbart R., Jursitzky J., Muriale S. *Diversity Report 2009. Cultural diversity in translations of books: Mapping fiction authors across Europe*. Rüdiger Wischenbart Content & Consulting. 2009. URL: http://www.wischenbart.com/upload/Diversity_Report_2009.pdf (дата звернення 25.11.2014).

237. Wischenbart R., Jursitzky J., Kovac M. *Diversity Report 2010. Literary Translation in Current European Book Markets. An analysis of authors, languages, and flows*. Rüdiger Wischenbart Content & Consulting. 2011. URL: http://www.wischenbart.com/upload/Diversity-Report_2010.pdf (дата звернення 25.11.2014).

ДОДАТКИ

**Бібліографічні списки перекладів українською
та з української
за даними «Index Translationum»
(1991–2015 рр.)**

ПЕРЕКЛАДИ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

1991 р.

UDC 0 (УДК 0) - Generalities, Bibliography... (1)

1. Ivanov, Sergej Il'ič: Osnovy kompozycji vydannja [Ukrainian] / Bondarenko, O. P. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Osnovy kompozicii izdanija [Russian].

UDC 1 (УДК 1) - Philosophy, Psychology (2)

2. Kon, Igor' Semenovič: Vstup do seksologiji [Ukrainian] / Pyroženko, P.L. / Kyjiv: Lybid' [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Vvedenie v seksologiju [Russian];

3. Mitrohina, Zinaida Ivanovna: Vykorystannja danyh psyhologiji pry provadženni dopytu [Ukrainian] / Nevzgljad, A.Ja. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Ispol'zovanie dannyh psihologii pri proizvodstve doprosa [Russian].

UDC 2 (УДК 2) - Religion, Theology (3)

4. Biblia: Пјустрована Biblija dlja molodyh [Ukrainian] / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Hebrew], [Greek, Ancient (to 1453)];

5. Biblia: Z knyг Svjatoji Bibliji Starogo i Novogo zavitu [Ukrainian] / Kyjiv: Ukrainskaja pravoslavnaja cerkov' [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Hebrew], [Greek, Ancient (to 1453)];

6. McDowell, Josh: Ne prosto teslja [Ukrainian] / Kyjiv: SP Sovaminko [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. More than a carpenter [English]

UDC 3 (УДК 3) - Law, Social Sciences, Educations (16)

7. Aldohin, Ivan Pavlovič; Bubenko, Irina Viktorovna: Teorija pryjnattja rišen' [Ukrainian] / Rižko, V.P. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Teorija prinjatija rešenij [Russian];

8. Beleckij, Evgenij Mihajlovič: Sudovo-medyčna ekspertyza uškodžen' vid diji tupyh tverdyh predmetiv gostryh znarjad' ta vognepal'noji zbroji [Ukrainian] / Nevzgljad, A.A. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Sudebno-medicinskaja ekspertiza povreždenij ot vozdejstvija tupyh tverdyh predmetov, ostryh orudij i ognestrel'nogo oružija [Russian];

9. Borisov, Vjačeslav Ivanovič: Kryminal'na vidpovidal'nist' za porušennja pravyl ohorony praci [Ukrainian] / Mežeryc'ka, Je.N. / Kyjiv [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Uslovnaja otvetstvennost' za narušenje pravil ohrany truda [Russian];

10. Golub, Ljudmila Alimovna: Social'no-ekonomična statystyka v zapytannjah v vidpovidjah [Ukrainian] / Bartko, A. A. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Social'no-ekonomičeskaja statistika v voprosah i otvetah [Russian];

11. Kornai, János: Šljah do vil'noji ekonomiky [Ukrainian] / Lazarenko, Ju.T.; Sikora, V.D.; Zagrebel'nyj, M.P. / Kyjiv: Naukova dumka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. The road to a free economy [English];

12. Lenin, Vladimir Il'ič: Pro "kul'turno-nacional'nu" avtonomiju [Ukrainian] / Kyjiv: Politydav Ukrajiny [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. O "kul'turno-nacional'noj" avtonomii [Russian];

13. Lenin, Vladimir Il'ič: Robitnyčyj klas i nacional'ne pytannja [Ukrainian] / Kyjiv: Politydav Ukrajiny [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Rabočij klass i nacional'nyj vopros [Russian];

14. Levi, Vladimir L'vovič: Standartna dytyna [Ukrainian] / Gatnenko, A. M. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Nestandardnyj rebenok [Russian];

15. Maksakovskij, Vladimir Pavlovič: Ekonomična i social'na geografija svitu [1] [Ukrainian] / Pokyd'ko, A.I.; Ratušnyj, M.Ja. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Ekonomičeskaja i social'naja geografija mira: učebnik dlja 10 klassa [Russian];

16. Sibileva, Natal'ja Vasil'evna: Dopustymist' dokaziv u radjans'komu kryminal'nomu procesi [Ukrainian] / Naboka, V.I. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Dopustimost' dokazatel'stv v sovetskom ugolovnom processe [Russian];

17. Skukin, Nikolaj Petrovič: Ekonomika dorožn'ogo gospodarstva v umovah gosprozrahunku [Ukrainian] / Rižko, V.P. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Ekonomika dorožnogo hozjastva v uslovijah hozrasčeta [Russian];

18. Stepanjuk, Anatolij Fomič: Porjadok i umovy vykonannja pokaran', ne pov'jazanyh iz zahodamy vypravno-trudovogo vplyvu [Ukrainian] / Rižko, V.P. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Porjadok i uslovija ispolnenija nakazanij, ne svjazannyh s merami ispravitel'no-trudovogo vozdejstvija [Russian];

19. Sumkina, Natalija Vasil'evna: Statystyko-ekonomičnyj analiz vykorystannja zemli [Ukrainian] / Adamenko, N. P. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Statistiko-ekonomičeskij analiz ispol'zovanija zemli [Russian];

20. Toločko, Aleksandr Nikolaevič: Sudovyj vyrok i jogo motyvuvannja [Ukrainian] / Bartko, A. A. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Sudebnyj prigovor i ego motivirovka [Russian];

21. Žabotinskij, Vladimir: Vybrani statii z nacional'nogo pytannja [Ukrainian] / Klejner, I. / Kyjiv: Respublikans'ka asociacija ukrajinoznavciv [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Izbrannye stat'i po nacional'nomu voprosu [Russian]

22. Zelinskij, Anatolij Feofanovič: Kryminal'na motyvacija rozkradan' ta inšoji koryslyvoji zločynnoji dijalnosti [Ukrainian] / Bartko, A. A. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Kryminal'naja motivacija hiščenij i inoj korystnoj prestupnoj dejatel'nosti [Russian].

UDK 5 (YDK 5) - Natural and Exact Sciences (30)

23. Ahtardžiev, Hristo Zahariev; Pamukov, Dimităr Petrov: Apteka žyvoji pryrody [Ukrainian] / Smyk, G.K.; Zubyc'kaja, N.P. / Kyjiv: Urožaj [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Bulgarian];

24. Bantova, Marija Aleksandrovna; Moro, Marija Ignat'evna: Matematyka [Ukrainian] / Rudenko, L.I. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 3e izd. Matematika: učebnik dlja 2 klassa [Russian];

25. Biologija [Ukrainian] / Motuznyj, V.O. / Kyjiv: Vyšča škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Biologija [Russian];

26. Buhovcev, Boris Borisovič; Mjakišev, Gennadij Jakovlevič: Fyzyka [Ukrainian] / Kylymnyk, M. A. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Fizika: učebnik dlja 11 klassa [Russian];

27. Černyh, Valentin Petrovič; et al.: Posibnyk do laboratornyh i seminars'kyh zanjat' z organičnoji himiji [Ukrainian] / Balabuha, A. H.; Gorbat'ko, V. K. / Harkiv: Osnova [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Rukovodstvo k laboratornym i seminarskim zanjatijam po organičeskoj himii [Russian];

28. Cuzmer, Anna Moiseevna; Petrišina, Oksana Leont'evna: Biologija [Ukrainian] / Juščuk, O. M. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 21e izd. Biologija: učebnik dlja 9 klassa [Russian];

29. Dolbnja, Viktor Timofeevič: Matematyčnyj opys vlastyvostej funkcij elektryčnyh kil [Ukrainian] / Rybalko, K.V. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Matematičeskoe opisanie svojstv funkcij električeskih cepej [Russian];

30. Dodonov, Jurij Borisovič; Gol'dfarb, Jakov Lazarevič; Hodakov, Jurij Vladimirovič: Zbirnyk zadač i vprav z himiji [Ukrainian] / Svičar, M.I. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 6e izd. Sbornik zadač i upražnenij po himii dlja 8 - 11 klassov [Russian];

31. Donskaja, Nadežda Jur'evna; Nikolaeva, Ljudmila Vladimirovna: Oznajomlennja z navkolyšnim svitom [Ukrainian] / Falins'ka, L. P. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Oznakomlenie s okružajuščim mirom: učebnoe posobie dlja podgotovitel'nogo klassa [Russian];

32. Ek, Valentina Vasil'evna: Matematyka [Ukrainian] / Ostrovs'ka, G.J. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Matematika: učebnik dlja 3 klassa [Russian];

33. Fel'dman, Fric Genrihovič; Rudzitis, Guntis Ekabovič: Himija [Ukrainian] / Svičar, M.I. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Himija: učebnik dlja 9 klassa [Russian];

34. Gladkij, Petr Maksimovič et al: Zastosuvannja teoriji polja v mehanici ridyny ta gazu [Ukrainian] / Prylypko, V.O. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Primenenie teorii polja v mehanike židkosti i gaza [Russian];

35. Gorbikov, Nikolaj Konstantinovič: Matematyka [Ukrainian] / Ščerbatenko, I.S. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 4e izd. Matematika: učebnik dlja 4 klassa [Russian];

36. Govoruha, Leonid Sergeevič: Osnovy zagal'noji ekologiji i mižnarodne spivrobotnyctvo v galuzi ohorony pryrody [Ukrainian] / Bartko, A. A. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Osnovy obščej ekologiji i meždunarodnoe sotrudničestvo v oblasti ohrany prirody [Russian];
37. Hil'ko, Aida Alekseevna: Matematyka [Ukrainian] / Šarapova, L.S. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Matematika: učebnik dlja 2 klassa [Russian];
38. Homčenko, Gavriil Platonovič: Himija dlja vstupnykiv do vuziv [Ukrainian] / Rogov, N.D. / Kyjiv: Vyšča škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Himija dlja postupajuščih v vuzy [Russian];
39. Homčenko, Gavriil Platonovič; Homčenko, Ivan Gavriilovič: Zadači z himiji dlja vstupnykiv do vuziv [Ukrainian] / Rogov, N.D. / Kyjiv: Vyšča škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Zadači po himii dlja postupajuščih v vuzy [Russian];
40. Kolmogorov, Andrej Nikolaevič; et al.: Algebra i počatky analizu [Ukrainian] / Lytvynenko, N.I. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 6e izd. Algebra i načala analiza: učebnik dlja 10 - 11 klassov [Russian];
41. Lukašik, Vladimir Ivanovič: Zbirnyk zapytan' i zadač z fizyky [Ukrainian] / Donij, V.M. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 2e izd. Sbornik voprosov i zadač po fizike [Russian];
42. Makaryčev, Jurij Nikolaevič; et al.: Algebra [Ukrainian] / Kryvošej, A. S. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Algebra: učebnik dlja 9 klassa [Russian];
43. Nurk, Enn; Telgmaa, Aksel: Matematyka [Ukrainian] / Lytvynenko, G.M. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Matematika: učebnik dlja 5 klassa [Russian] [Estonian];
44. Parhomenko, Nelli Georgievna: Kurs praktyčnyh navyčok iz zagal'noji himii [Ukrainian] / Rižko, V.P. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Kurs praktičeskih navykov po obščej himii [Russian];
45. Peryškin, Aleksandr Vasil'evič; Rodina, Nadežda Aleksandrovna: Fyzyka [Ukrainian] / Minenko, I.L. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 12e izd. Fizika: učebnik dlja 7 klassa [Russian];
46. Pogorelov, Aleksej Vasil'evič: Geometrija [Ukrainian] / Lytvynenko, G.M. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Geometrija: učebnik dlja 7 - 11 klassov [Russian];
47. Poljanskij, Jurij Ivanovič; et al.: Zagal'na biologija [Ukrainian] / Rižko, V.P. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Obščaja biologija: učebnik dlja 10 - 11 klassov [Russian];
48. Rymkevič, Andrej Pavlovič: Zbirnyk zadač z fizyky [Ukrainian] / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Sbornik zadač po fizike dlja 9 - 11 klassov [Russian];
49. Skatkin, Mihail Nikolaevič: Pryrodoznavstvo [Ukrainian] / Avdjejev, Ju.O. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 8e izd. Prirodovedenie: učebnik dlja 5 klassa [Russian];
50. Sulejmanova, Majja Grigor'evna; Žuravleva, Lidija Pavlovna: Organična himija v zadačah i vpravah [Ukrainian] / Rižko, V.P. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Organičeskaja himija v zadačah i upražnenijah [Russian];
51. Terek, Ol'ga Ištvanovna: Rist roslyn i fiziologično aktyvni [Ukrainian] / Bartko, A.A. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Rost rastenij i fiziologičeski aktivnye veščestva [Russian];
52. Voroncov-Vel'jaminov, Boris Aleksandrovič: Astronomija [Ukrainian] / Jacenko, P.P. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 19e izd. Astronomija: učebnik dlja 11 klassa [Russian].
- UDK 6 (YDK 6) - Applied Sciences (47)**
53. Agoškov, Leonid Aleksandrovič: Metody pobudovy rozgortok pry proektuvanni odjagu [Ukrainian] / Rybalko, K.V. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Metody postroenija razvertok pri proektirovanii odeždy [Russian];
54. Bazilevskij, Nikolaj Evgen'evič: Problemy statyky v galuzi budivnyctva [Ukrainian] / Prylypko, V.O. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Problemy statiki v oblasti stroitel'stva [Russian];
55. Borovskih, Jurij Ivanovič; Buralev, Julij Vasil'evič; Morozov, Konstantin Andreevič: Budova avtomobiliv [Ukrainian] / Klinčenko, V. V. / Kyjiv: Vyšča škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Ustrojstvo avtomobilej [Russian];
56. Bykov, Mihail Makarovič; Paščenko, Žanna Fedorovna; Tereščenko, Aleksej Ivanovič: Rozrahnok na EOM hvylevidno-rezonatornyh system, zv'jazanyh čerez otvory [Ukrainian] / Prylypko,

V.O. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Rasčet na EVM volnovodno-rezonatornyh sistem, svjazannyh čerez otverstvija [Russian];

57. Bykov, Nikolaj Maksimovič; et al.: Operacijni prystroji občysljuval'nyh mašin ta system [Ukrainian] / Prylypko, V.O. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Operacionnye ustrojstva vyčislitel'nyh mašin i sistem [Russian];

58. Ceba, Sergej Fedorovič; et al.: Rozv"jazuvannja zadač SAPR na personal'nyh komp'juterah [Ukrainian] / Prylypko, V.O. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Rešenje zadač SAPR na personal'nyh komp'juterah [Russian];

59. Cimbal, Sergej Iosifovič: Rozrahnok plytynyh fundamentiv [Ukrainian] / Suvorova, T.O. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Rasčet plitnyh fundamentov [Russian];

60. Čerepašenec, Boris Abramovič; Gromov, Gerasim Andreevič; Solodovnikov, Georgij Nikolaevič: Derevoobrobka [Ukrainian] / Klynčenko, V. V.; Lysenko, I.K. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 2e izd. Derevoobrabotka: učebnoe posobie dlja 10 - 11 klassov [Russian];

61. Červonnyj, Stanislav Iosifovič: Praktyka programuvannja movoju Fort [Ukrainian] / Rižko, V.P. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Praktika programmirovannja na jazyke Fort [Russian];

62. Čigrinec, Anatolij Dmitrievič; Goljak, Oleg Leont'evič; Kanarčuk, Vadim Evgen'evič: Tehnologija i ustatkuvannja dlja vidnovlennja i pidvyščennja znosostjivosti avtotraktornyh detalej u procesi remontu [Ukrainian] / Bartko, A. A. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Tehnologija i oborudovanie dlja vosstanovlennja i povyšennja iznosostjivosti avtotraktornyh detalej pri remonte [Russian];

63. Čmyr', Vitalij Dmitrievič: Laboratorni roboty z materialoznavstva dlja stoljariv i tesljariv [Ukrainian] / Myckan, I.A. / Kyjiv: Budivel'nik [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Laboratornyje raboty po materialovedeniju dlja stoljarov i plotnikov [Russian];

64. Dubovec, Aleksej Nikolaevič; et al.: Metody doslidžennja pryčyn ta zakonomirnostej porušennja reprezentovnosti dyspersnyh seredovyšč u zonah vyprobuvannja vymirjuval'nyh system [Ukrainian] / Prylypko, V.O. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Metody issledovanija pričin i zakonomirnostej narušenija predstavitel'nosti disperonyh sred v zonah oprobovanija izmeritel'nyh sistem [Russian];

65. Elektronno-občysljuval'na tehnika [Ukrainian] / Kryvošeja, A. S. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Elektronno-vyčislitel'naja tehnika: probnoe učebnoe posobie dlja 7 - 8 klassov [Russian];

66. Fortuna, Vladimir Iosifovič; Mironjuk, Sergej Konstantinovič: Tehnologija mehanizovanyh sil's'ko-gospodars'kyh robit [Ukrainian] / Solodun, G.A. / Kyjiv: Vyšča škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Tehnologija mehanizirovannyh sel'skohozjajstvennyh robit [Russian];

67. Gel'man, Boris Mihajlovič; Moskvina, Mihail Vasil'evič: Sil's'kogospodars'ki traktory i avtomobili [2:] Šasi i obladnannja [Ukrainian] / Goluga, I. I. / Kyjiv: Urožaj [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Sel'skohozjajstvennyje traktory i avtomobili [2:] Šasi i oborudovanie [Russian];

68. Gončarov, Stanislav Mihajlovič; et al.: Sil's'kogospodars'ki melioraciji [Ukrainian] / Kyjiv: Vyšča škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Sel'skohozjajstvennyje melioracii [Russian];

69. Gorjačev, Viktor Ivanovič; Neelov, Vadim Aleksandrovič: Oblyčjuvannja keramičnyymi i syntetyčnyymi materialamy [Ukrainian] / Oniščenko, L.P. / Kyjiv: Vyšča škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Oblicovka keramičeskimi i sintetičeskimi materialami [Russian];

70. Grigorovskij, Evgenij Pavlovič: Elektrotehnika, elektronika i elektropryvod mašin [Ukrainian] / Prylypko, V.O. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Elektrotehnika, elektronika i elektropryvod mašin [Russian];

71. Iščenko, Ivan Ivanovič: Tehnologija kam'janyh i montažnyh robit [Ukrainian] / Klynčenko, V. V. / Kyjiv: Vyšča škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Tehnologija kamennyh i montažnyh robit [Russian];

72. Jakimenko, Jurij Ivanovič; Mel'nik, Aleksandr Semenovič: Bipoljarni tranzystory [Ukrainian] / Rybalko, K.V. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Bipoljarnye tranzystory [Russian];

73. Kanarčuk, Vadim Evgen'evič; Ludčenko, Aleksandr Artemovič: Systema zabezpečennja robotozdatnosti avtotransportnyh zasobiv [Ukrainian] / Rybalko, K.V. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Sistema obespečenija rabotosposobnosti avtotransportnyh sredstv [Russian];
74. Kovalev, Jurij Nikolaevič: Osnovy tvarynnyctva i mehanizaciji tvarynnyč'kyh ferm i kompleksiv [Ukrainian] / Klynčenko, V. V. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Osnovy životnovodstva i mehanizaciji životnovodčeskih ferm i kompleksov: probnoe učebnoe posobie dlja 8 - 9 klassov [Russian];
75. Kolybin, Jurij Nikolaevič; Kravec, Valerij Aleksevič: Proektuvannja EOM. Shemy kontrolju, aryfmetryky i keruvannja [Ukrainian] / Ščudri, O.I. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Proektirovanie EVM. Shemy kontrolja, arifmetiki i upravlenija [Russian];
76. Kulik, Jurij Vladimirovič: Optymizacija proektovanyh truboprovodnyh system [Ukrainian] / Bondarenko, O. P. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Optimizacija proektiruemyh truboprovodnyh sistem [Russian];
77. Lubenec, Vladimir Grigor'evič: Proces upravlinnja budivnyctvom [Ukrainian] / Bartko, A. A. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Process upravlenija stroitel'stvom [Russian];
78. Lysanjuk, Viktor Grigor'evič: Sunycja [Ukrainian] / Lysanjuk, V.G. / Kyjiv: Urožaj [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Zemljanika [Russian];
79. Madzigon, Vasilij Nikolaevič; et al.: Trudove navčannja [Ukrainian] / Klynčenko, V. V. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Trudovoe obučenie [Russian];
80. Milockij, Vadim Vadimovič; Zaslavskij, Naum Nikolaevič: Tehnologija vyrobnyctva skloplastykiv [Ukrainian] / Bartko, A. A. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Tehnologija proizvodstva stekloplastikov [Russian];
81. Moiseev, Vladimir Ivanovič; Zasad'ko, Ivan Nikolaevič: Teploobminni aparaty system teplopostačannja [Ukrainian] / Rybalko, K.V. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Teploobmennye apparaty sistem teplosnabženija [Russian];
82. Omel'čenko, Viktor Aleksandrovič: Ortogonal'ni rozklady [Ukrainian] / Prylypko, V.O. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Ortogonal'nye razložennja slučajnyh signalov i polej [Russian];
83. Orlov, Jurij Borisovič: Pravyla dorožn'ogo ruhu [Ukrainian] / Spodarenko, V.I. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Pravila dorožnogo dviženija: učebnoe posobie dlja 5 - 7 klassov [Russian];
84. Osnovenko, Nikolaj Efimovič: Hodova systema avtomobilja [Ukrainian] / Bartko, A. A. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Hodovaja sistema avtomobilja [Russian];
85. Pivnev, Anatolij Denisovič; Stopčenko, Gennadij Ivanovič; Sviridov, Valentin Viktorovič: Zasoby vzajemodiji ljudyny z EOM dlja prijnattja rišen' v avtomatyzovanyh systemah [Ukrainian] / Prylypko, V.O. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Sredstva vzaimodejstvija čeloveka s ĖVM dlja prinjatija rešenij v avtomatizirovannyh sistemah [Russian];
86. Poljudov, Aleksandr Nikolaevič: Mehanika poligrafičnyh avtomativ [Ukrainian] / Rybalko, K.V. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Mehanika poligrafičeskih avtomatov [Russian];
87. Potapov, Vadim Aleksevič: Teplogazopostačannja naselenyh misc' i budynkiv [Ukrainian] / Rybalko, K.V. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Teplosnabženie naselennyh mest i zdanij [Russian];
88. Rodionov, Viktor Vasil'evič; Šabaršov, Ivan Andreevič: Jakščo vy majete bdžil [Ukrainian] / Nekrut, N.M.; Valjuškevič, I.Ju. / Kyjiv: Urožaj [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Esli vy imeete pčel [Russian];
89. Rogozjan, Lidija Egorovna: Udoskonalennja gospodars'kogo mehanizmu v budivnyctvi [Ukrainian] / Bondarenko, O. P. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Soveršenstvovanie hozjajstvennogo mehanizma v stroitel'stve [Russian];
90. Rumjancev, Anatolij Vasil'evič; Sokolov, Boris Aleksandrovič: Metalooobrobka [Ukrainian] / Jaroc'kyj, V. D. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Metalloobrabotka: učebnoe posobie dlja 10 - 11 klassov [Russian];
91. Sagal, Jurij Isaakovič: Sljusarna sprava [Ukrainian] / Jurčenko, P. M. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 2e izd. Slesarnoe delo: učebnoe posobie dlja 4 klassa [Russian];

92. Sigorskij, Vitalij Petrovič; Škuro, Anatolij Nikolaevič; Zubčuk, Viktor Ivanovič: Elementy cyfrovoy shemotehniki [Ukrainian] / Prylypko, V.O. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Elementy cifrovoj shemotehniki [Russian];

93. Skripnikov, Jurij Georgievič: Tehnologija pererobky plodiv i jagid [Ukrainian] / Sydorenko, V.K. / Kyjiv: Urožaj [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Tehnologija pererabotki plodov i jagod [Russian];

94. Stojanova, Krasimira: Čudodijni recepty Vangy [Ukrainian] / Georgijeva, A.; Makarenko, Ž.; Moskal, Ju. / Černovcy [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Bulgarian];

95. Ševčenko, Aleksandr Nikolaevič; Suvorova, Irina Georgievna: Avtomatyzacija rozrahunkiv metodom R-funkcij stosovno zadač budindustriji [Ukrainian] / Prylypko, V.O. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Avtomatizacija rasčeta metodom R-funkcij primenitel'no k zadačam strojindustrii [Russian];

96. Traktory [Ukrainian] / Kyjiv: Urožaj [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Traktory [Russian];

97. Tetior, Aleksandr Nikanorovič: Budivel'na ekologija [Ukrainian] / Rižko, V.P. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Stroitel'naja ekologija [Russian];

98. Teverovskij, Boris Zaharovič: Rozrahunky prystrojiv dlja očyščennja promyslovyh gaziv vid pylu [Ukrainian] / Rybalko, K.V. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Rasčety ustrojstv dlja očistki promyšlennyh gazov ot pyli [Russian];

99. Zagaevskij, Iosif Stanislavovič: Veterynarno-sanitarna ekspertyza z osnovamy tehnologiji pererobky produktiv tvarynnyctva [Ukrainian] / Nikitin, L. P. / Kyjiv: Vyšča škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Veterinarno-sanitarnaja ekspertiza s osnovami tehnologii pererabotki produktov životnovodstva [Russian].

UDC 7 (YDK 7) - Arts, Games, Sport (5)

100. Beltzig, Günter: Dytjači igrovi majdančyky [Ukrainian] / Gryn'ova, V. P. / Kyjiv: Budivel'nik [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Kinderspielplätze mit hohem Spielwert [German];

101. Kreslennja [Ukrainian] / Karas'ova, L. M. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 3e izd. Čerčenie: učebnik dlja 8 - 9 klassov [Russian];

102. Nikitin, Boris Pavlovič: Shodynky tvorčosti abo rozvyvajuči igri [Ukrainian] / Matvjejeva, L.M. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Stupen'ki tvorčestva, ili Razvivajuščie igry [Russian];

103. Sarkisov, Sergej Karpovič: Pryncypy proektuvannja ta optymizacija mereži škil'nyh budynkiv [Ukrainian] / Rybalko, K.V. / Kyjiv: UMK VO [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Principy proektirovanija i optymizacija seti škol'nyh zdanij [Russian];

104. Prokof'ev, Sergej Sergeevič: Dytynstvo [Ukrainian] / Kulinyč, G. / Kyjiv: Muzyčna Ukrajina [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Detstvo [Russian].

UDC 8 (YDK 8) - Literature (110)

105. Ajtmatov, Čingiz: Plaha. Bilyj paroplav [Ukrainian] / Prokopenko, Volodymyr; Šumylo, Mykyta / Kyjiv: Osvita [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Plaha. Belyj parohod [Russian];

106. Alf laila wa-laila: Tysjača i odna nič' [Ukrainian] / Brojak, Josyp; Rybalkin, Valerij / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Alf laila wa-laila [Arabic];

107. Andersen, Hans Christian: Kresalo [Ukrainian] / Ivanenko, Oksana / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Ognivo [Russian]Fyrtøjet [Danish];

108. Andrić, Ivo: Znaky vzdovž dorogy [Ukrainian] / Špakovytyj, Mykola / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Serbo-Croatian (to 1992)];

109. Avagyan, Arevšat: Narodžennja zirky [Ukrainian] / Kolomijec', Volodymyr; et al. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Armenian];

110. Aymé, Marcel: Kazky kota Vorkota [Ukrainian] / Muljar, Anatolij / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [French];

111. Azerbajdžans'ki narodni kazky [Ukrainian] / Cipko, Valentyn / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Azerbaijani];

112. Balzac, Honoré de: Tvory. V 10 t. [5:] Ljuds'ka komedija [Ukrainian] / Perepadja, Anatol'; et al. / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Oeuvres. 10 v. [5:] La comédie humaine [French];

113. Baruzdin, Sergej Alekseevič: Prosto Saša [Ukrainian] / Orlova, N. / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Prosto Saša [Russian];
114. Bashō, Matsuo: Poeziji [Ukrainian] / Turkov, Gennadij / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Japanese];
115. Bawden, Nina: Zbiglo lito [Ukrainian] / Grycjuk, Dmytro / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. The runaway summer [English];
116. Benoit, Pierre: Atlantyda [Ukrainian] / Ovruc'ka, I.M. / Kyjiv: Mistectvo [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. L'Atlantide [French];
117. Berezikov, Evgenij Efimovič: Červona Buhara [Ukrainian] / Malynovs'kyj, I.V.; Nebagatov, Ju.V. / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Krasnaja Buhara [Russian];
118. Bogučarov, Mihail: Dons'ki al'batrosy [Ukrainian] / Sirobaba, V.Ja. / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Donskie al'batrosy [Russian];
119. Borschak, Elie; Martel, Rene: Ivan Mazepa [Ukrainian] / Rudnyc'koj, Myhajlo / Kyjiv: SP Svenas [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Vie de Mazepa [French];
120. Bulyčev, Kir: Sto rokiv tomu vpered [Ukrainian] / Lytvynenko, Je.P. / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Sto let tomu vpered [Russian];
121. Burroughs, Edgar Rice: Tarzan, godovanec' velykyh mavp [Ukrainian] / Pokal'čuk, Jurij; Pokal'čuk, Oleg / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [English];
122. Camus, Albert: Vybrani tvory [Ukrainian] / Perepadja, Anatol; et al. / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [French];
123. Carivna z Kanakapuri [Ukrainian] / Ivanenko, Tamara; Serebrjakov, Igor' / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Bhagavadgītā [Sanskrit];
124. Carr, John Dickson: Beztilesna ljudyna [Ukrainian] / Jevsa, Andrij / Kyjiv: Molod' [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. The hollow man [English];
125. Carr, John Dickson: Beztilesna ljudyna [Ukrainian] / Jevsa, Andrij / Kyjiv: Redakcija žurnala Vsesvit [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. The hollow man [English];
126. Charrière, Henri: Metelyk [Ukrainian] / Filipčuk, Grygorij / Kyjiv: Radjans'kyj pys'mennyk [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Papillon [French];
127. Christie, Agatha: Inspektor Puaro ta inši [Ukrainian] / Hyžnjak, Volodymyr; et al. / Doneck: Donbas [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [English];
128. Christie, Agatha: Zapiznila rozplata. Tajemnycja Indians'kogo ostrova [Ukrainian] / Hazin, Vadym; Hyžnjak, Volodymyr / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. The murder on the links. Ten little niggers [English];
129. Čilačava, Raul': Sonce v groni vynogradu [Ukrainian] / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Georgian];
130. Till Eulenspiegel; (Coster, Charles de): Legenda pro gerojični, veseli i slavetni prygody Ulenšpigelja i Lamme Gudzaka u Flandriji ta inših krajinah [Ukrainian] / Sakydon, Sydir / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. La légende et les aventures héroïques, joyeuses et glorieuse d'Ulenspiegel et de Lamme Goedzak au pays de Flandres et ailleurs [French];
131. Dickens, Charles: Dombi i syn [Ukrainian] / Ivanov, Mykola O. / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Dombey and son [English];
132. Dickinson, Emily: Liryka [Ukrainian] / Pavlyčko, Dmytro; et al. / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [English];
133. Didus'-Naperstok [Ukrainian] / Denysenko, Anatolij; Levenko, Anatolij / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Deduška-Naperstok [Russian] [Multiple languages];
134. Džalil', Musa: Moabits'kyj žošyt [Ukrainian] / Gajničeru, O. I.; et al. / Kyjiv: Molod' [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Tatar];
135. Džavahišvili, Mihail: Na laskavim hlibi [Ukrainian] / Synyčenko, Olekso / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Georgian];
136. Edigey, Jerzy: Smert' za alfavitom [Ukrainian] / Kolodyns'ka, Ljudmyla / Kyjiv: Redakcija žurnala Vsesvit [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Alfabetyczny morderca [Polish];

137. Efremov, Ivan Antonovič: Godyna Byka [Ukrainian] / Lisovenko, Nadija / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Čas byka [Russian];
138. Fleming, Ian: Iz Rosiji - z ljubov'ju [Ukrainian] / Gruzin, V. M. / Kyjiv: Molod' [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. From Russia, with love [English];
139. Gabova, Elena Vasil'evna: Grycyk na planeti Kudlatykiv [Ukrainian] / Ruban, Ljubov'; Šokal, Oleksandr / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Komi-Zyrian];
140. Giovagnoli, Raffaello: Spartak [Ukrainian] / Illičevs'kyj, Anatolij / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Lo Spartaco [Italian];
141. Grabowicz, George G.: Ševčenko jak mifotvorec' [Ukrainian] / Pavlyčko, Solomija / Kyjiv: Radjans'kyj pys'mennyk [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. The poet as mythmaker [English];
142. Granauskas, Romualdas: Bilyj vinok dlja čornogo parovoza [Ukrainian] / Nepokupnyj, Anatolij; Neporožnja, Nadija / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Lithuanian];
143. Grossman, Vasilij Semenovič: Žyttja i dolja [Ukrainian] / Stefak, Vasyľ' / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Žizn' i sud'ba [Russian];
144. Guljam, Gafur: Halamydnyk [Ukrainian] / Grymyč, Vil' / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Uzbek];
145. Güntekin, Reşat Nuri: Čalykušu [Ukrainian] / Halymonenko, G. / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Turkish];
146. Gusejnov, Čingiz: Fatal'nyj Fatali [Ukrainian] / Cipko, Valentyn / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Azerbaijani];
147. Hemingway, Ernest: Staryj i more [Ukrainian] / Mytrofanov, Volodymyr / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Bilingual ed. The old man and the sea [English];
148. Hoffmann, Ernst Theodor Amadeus: Luskunčik i myšačyj korol'. Čuža dytyna [Ukrainian] / Popovyč, Jevgen / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [German];
149. Ivan - seljans'kyj syn i Čudo-Judo [Ukrainian] / Zabila, Natalja / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Ivan - krest'janskij syn i Čudo-Judo [Russian];
150. Ivanov, Sergej Anatol'evič: Trynadcatyj rik žyttja [Ukrainian] / Ševčenko, M.Je. / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Trinadcatyj god žizni [Russian];
151. Jan, Vasilij Grigor'evič: Batyj [Ukrainian] / Šyjan, Anatolij / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Batyj [Russian];
152. Jan, Vasilij Grigor'evič: Čingishan [Ukrainian] / Šyjan, A.I. / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Čingizhan [Russian];
153. Kalejdoskop žartiv [Ukrainian] / Tupajlo, M. / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [English];
154. Karatkevič, Uladzimir Sjamėnavič: Tvory. V 2 t. [1:] Hrystos pryzemlyvsja v Gorodni. Čornyj zamok Ol'shans'kyj [Ukrainian] / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Belarusian];
155. Karatkevič, Uladzimir Sjamėnavič: Tvory. V 2 t. [2:] Kolossja pid serpom tvojim [Ukrainian] / Čajkovs'kyj, Bogdan; Skrypčenko, Karl / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Kalasy pad sjarpom tvaim [Belarusian];
156. (Kočur, Grygoryj): Druge vidlunnja: pereklady [Ukrainian] / Kočur, G.P. / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Multiple languages];
157. Koestler, Arthur; Orwell, George: Nič' opoludni [Ukrainian], Skotoferma [Ukrainian] / Bender, V.; Drozdovs'kyj, O. / Kyjiv: RIO Zapovit [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Darkness at noon [English];
158. Kozlov, Jurij Vil'jaminovič: Vynahid velosypeda [Ukrainian] / Bogajevs'kyj, Valentyn / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Izobrenenie velosipeda [Russian];
159. Knyga prygod [4] [Ukrainian] / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Multiple languages];
160. Kruess, James: Tim Taler; abo, Prodanyj smih. Florentina. Mij pradidus', geroji i ja [Ukrainian] / Gorevoj, Jevgeniji; Kyrpa, Galyna; Lisnjak, Jurij / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [German];

161. Krumov, Boris: Smak iljuzij [Ukrainian] / Kopilenko, L. / Kyjiv: Molod' [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Vkusăt na iljuziite [Bulgarian];
162. Kuz'mičeva, Elena Petrovna; Zykov, Sergej Aleksandrovič; Zykova, Tat'jana Sergeevna: Rozvytok movy [Ukrainian] / Poljačenko, F.V. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 3e izd. Razvitie reči: učebnoe posobie dlja 1 klassa [Russian];
163. Kuz'mičeva, Elena Petrovna; Zykov, Sergej Aleksandrovič; Zykova, Tat'jana Sergeevna: Dydaktyčnyj material z rozvytku movy [Ukrainian] / Poljačenko, F.V. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Didaktičeskij material po razvitiju reči dlja 1 klassa [Russian].
164. Kytajs'ki narodni kazky [Ukrainian] / Čyrka, Ivan / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Kitajskie narodnye skazki [Russian] [Chinese];
165. Lagerlöf, Selma: Čudesna mandrivka Nil'sa Gol'gersona z dykymi gus'my [Ukrainian] / Senjuk, Ol'ga / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige [Swedish];
166. Laye, Camara: Malyj afrykanec' [Ukrainian] / Grabovs'kyj, Volodymyr / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. L'enfant noir [French];
167. Lebedyna [Ukrainian] / Laptijčuk, Vasyľ / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Bilingual ed. Hattyúkacsá [Hungarian];
168. London, Jack: Tvory [Ukrainian] / Kosač-Kryvynjuk, Ol'ga; et al. / Užgorod: Karpaty [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [English];
169. Loti, Pierre: Dopoky žytymu... [Ukrainian] / Pinčuk, Stepan / Kyjiv: Molod' [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Pêcheur d'Islande [French];
170. Maneva, Slavka: Cjacija [Ukrainian] / Grymyč, Maryna / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Cica [Macedonian];
171. Mar'ja Morivna [Ukrainian] / Pys'menna, Larysa / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Mar'ja Morevna [Russian];
172. Mitru, Alexandru: U kraju legend [Ukrainian] / Slov'janova, Maryna / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Romanian];
173. Moravia, Alberto: Čočara. Ryms'ki opovidannja [Ukrainian] / Skurativs'kyj, V.L.; Sokolovs'kyj, P.I.; Truš, I.S. / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. La Ciociara. Rocconti romani [Italian];
174. Mudra Džyranča [Ukrainian] / Tel'njuk, Stanislav / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Crimean Tatar; Crimean Turkish];
175. Myrivilīs, Stratīs: Žyttja v mogyli [Ukrainian] / Ponomariv, O. / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Greek, Modern (1453-)];
176. Na rikah vavilons'kyh [Ukrainian] / Afanas'eva, Veronika; et al. / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Multiple languages];
177. Němcová, Božena: Volodar času [Ukrainian] / Andruhiv, Dmytro / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Kongresová turistika na jižní Moravě [Czech];
178. Norvez'ki prysliv'ja ta prykazky [Ukrainian] / Senjuk, Ol'ga / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Norwegian];
179. Parandowski, Jan: Alhimija slova [Ukrainian] / Popsujenko, Jurij / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Alchemia słowa [Polish];
180. Patey-Grabowska, Alicja: Prygody kraplynky [Ukrainian] / Slobodjanjuk, Tamila / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Przygoda kropelki [Polish];
181. Pekelis, Viktor Davydovič: Jak znajty sebe [Ukrainian] / Voronovyč, Ljubov' / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Kak najti sebja [Russian];
182. Pešev, Cvetan: Troje zolotyh levenjat [Ukrainian] / Nykyforova, N. / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Trite zlatni lăvčeta [Bulgarian];
183. Pirandello, Luigi: Blažennoji pam'jati. Mattia Paskal' [Ukrainian] / Berežna, Galyna; et al. / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Il fu Mattia Pascal [Italian];
184. Plutarchus: Porivnjal'ni žyttjepysy [Ukrainian] / Cymbaljuk, Jurij; Kobov, Josyp / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Greek, Ancient (to 1453)];

185. Poljakov, Jurij Mihajlovič: NP rajonnogo masštabu [Ukrainian] / Čujko, Volodymyr; Popovčenko, Ljudmyla; Teremko, Vasyl' / Kyjiv: Molod' [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. ČP rajonnogo masštaba [Russian];
186. Puzo, Mario: Hreščenyj bat'ko [Ukrainian] / Batjuk, V.G.; Ovsjuk, O.M. / Kyjiv: Radjans'kyj pys'mennyk [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. The godfather [English];
187. Rodionov, Vladimir Aleksandrovič: Nebesni plesa [Ukrainian] / Šapoval, M.; et al. / Harkiv: Prapor [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Nebesnye plesy [Russian];
188. Rogovaja, Ol'ga Il'inična: Tymiš Hmel'nyčenko [Ukrainian] / Zagirnja, Marija / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Timoš Hmel'ničenko [Russian];
189. Rosijs'ki narodni kazky [Ukrainian] / Grygoruk, Anatolij / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Russkie narodnye skazki [Russian];
190. Rudnicka, Halina: Hlopci zi Starogo mista [Ukrainian] / Stajec'kyj, Oleksandr / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Chłopcy za Starówki [Polish];
191. Rustaveli, Šota: Vytjaz' u tygrovij škuri [Ukrainian] / Halymonenko, G. / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Georgian];
192. Segal, Erich: Istorija odnogo kohannja [Ukrainian] / Pinčevs'kyj, Mar; Tereh, Oleksandr / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Love story [English];
193. Semenov, Julian Semenovič: Gorinnja (3) [Ukrainian] / Orlova, Nadežda P. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Gorenje [Russian];
194. Semenov, Julian Semenovič: Pozycja V 4 kn. (4:) Ekspansija-III. Vidčaj [Ukrainian] / Orlova, Nadežda P. / Kyjiv: Ukrajina [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Pozycja (4:) Ekspansija-III. Otčajanie [Russian];
195. Semenov, Julian Semenovič: Pozycja. V 4 kn. [3:] Ekspansija II [Ukrainian] / Orlova, N. / Kyjiv: Ukrajina [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Pozycja [3:] Ekspansija II [Russian];
196. Sheckley, Robert: Zločynna cyvilizacija. Koordinaty čudes [Ukrainian] / Kovalenko, O.; Onyško, A. / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. The status civilization. Dimension of miracles [English];
197. Shostak, Peter: Koly večory byly dovgi [Ukrainian] / Pavlyčko, Solomija / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. When nights were long [English];
198. Šrámková, Jana: Bila strička v tvojemu volossi [Ukrainian] / Pasična, Volina / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Biela stužka v tvojih vlasoch [Slovak];
199. Stepanenko, Vladimir Ivanovič: Zamarajka [Ukrainian] / Glikman, G. N. / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Russian];
200. Strugackij, Arkadij Natanovič; Strugackij, Boris Natanovič: Naselenyj ostriv [Ukrainian] / Pavlovs'kyj, Stanislav / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Obitaemyj ostrov [Russian];
201. Šudrih, Jakov: Zemlja dvygtyt' [Ukrainian] / Petrenko, Mykola / L'viv: kamenjar [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Bilingual ed. [Yiddish];
202. Sučasna prybaltijs'ka povist' [Ukrainian] / Lypovec'ka, Iryna; Neporožnja, Nadija; Sporogis, Alevtyna / Kyjiv: Molod' [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Latvian];
203. Šukšin, Vasilij Makarovič: Ja pryšov daty vam volju [Ukrainian] / Kolesnyk, Grygorij / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Ja prišel dat' vam volju [Russian];
204. Swift, Jonathan: Mandry Lemjuelja Gullivera [Ukrainian] / Ivanov, Mykola O. / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 3e izd. Travels into several remote nations of the world, by Lemuel Gulliver, first a surgeon, and then a captain... [English];
205. Tamil's'ki prysliv'ja ta prykazky [Ukrainian] / Furnika, Vitalij; Homenko, Borys / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Tamil];
206. Troje cucenjat pokydajut' Paryž [Ukrainian] / Vengrenivs'ka, Marija; et al. / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [French];
207. Uspenskij, Eduard Nikolaevič: 25 profesij Maši Filipenko [Ukrainian] / Hopta, V.V. / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 25 professij Maši Filipenko [Russian];
208. Vasil'ev, Ivan Afanas'evič: Seljans'kyj syn [Ukrainian] / Savčuk, A.G. / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Krest'janskij syn [Russian];

209. Vieru, Grigore: Mamyna pisnja [Ukrainian] / Zasenko, Petr / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Moldavian];
210. Zalán, Tibor: Kotydz'obyk Hi-Ba [Ukrainian] / Mušketyk, L. Ju. / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Hi-Szen, a guruló madár [Hungarian];
211. Zarubižnyj detektyv [Ukrainian] / Hazin, Vadym; Perepadja, Anatol'; Sahuo, Vjačeslav / Kyjiv: Molod' [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Italian];
212. Zoščenko, Mihail Mihajlovič: Opovidannja [Ukrainian] / Zabljuk, Myhajlo / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Rasskazy [Russian];
213. Zviri hotily zgody dijty [Ukrainian] / Ponomariv, Oleksandr / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Greek, Modern (1453-)]; Zalán, Tibor: Kotydz'obyk Hi-Ba [Ukrainian] / Mušketyk, L. Ju. / Kyjiv: Veselka [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Hi-Szen, a guruló madár [Hungarian];
214. Zweig, Stefan: Marija Antuanetta. Magellan [Ukrainian] / Sojko, I.; Taraščuk, P. / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Marie Antoinette. Magellan [German];
- UDC 9 (УДК 9) - History, Geography, Biography (12)**
215. Agibalova, Ekaterina Vasil'evna; Donskoj, Grigorij Markovič: Istorija srednih vikiv [Ukrainian] / Feščenko, M. M. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 27e izd. Istorija srednih vekov: učebnik dlja 7 klasa [Russian];
216. Antonov, Vasilij Fedorovič: Knyga dlja čytannja z istoriji SRSR vid najdavnišyh časiv do koncja XVIII stolittja [Ukrainian] / Pylins'kyj, Ja.M. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Kniga dlja čtenija po istorii SSSR s drevnejših vremen do konca XVIII veka dlja 8 klasa [Russian];
217. Gerasimova, Tat'jana Pavlovna; Grjunberg, Gavriil Jul'evič; Nekljukova, Nina Petrovna: Fyzična geografija [Ukrainian] / Pokyd'ko, A.I. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Fizičeskaja geografija [načal'nyj kurs]: učebnik dlja 6 klasa [Russian];
218. Hrestomatija z geografiji materykiv i okeaniv [Ukrainian] / Rybin, R.Je. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Hrestomatija po geografii materikov i okeanov [Russian];
219. Istorija Rusiv [Ukrainian] / Drač, Ivan / Kyjiv: Radjans'kyj pys'mennyk [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Istorija Russov [Russian];
220. Javornickij, Dmitrij Ivanovič: Istorija zaporiz'kyh kozakiv [2] [Ukrainian] / Svarnyk, I.I. / L'viv: Svit [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Istorija zaporožskih kazakov [Russian];
221. Knyga dlja čytannja z istoriji srednih vikiv [Ukrainian] / Feščenko, M. M. / Kyjiv: Osvita [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Kniga dlja čtenija po istorii srednih vekov: posobie dlja učaščihsja 7 klassov [Russian];
222. Novitnja istorija, 1917 - 1939 [Ukrainian] / Rodnina, L.O. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 3e izd. Novejšaja istorija: učebnik dlja 10 klasa [Russian];
223. Novitnja istorija, 1989 - 1990 [Ukrainian] / Žajvoronok, V.V. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Novejšaja istorija, 1989 - 1990: materialy k učebniku dlja 11 klasa [Russian];
224. Ostrovskij, Valerij Petrovič; et al.: Istorija SRSR [Ukrainian] / Kovbasjuk, M.I. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Istorija SSSR: učebnik dlja 11 klasa [Russian];
225. Velyčko, Samijlo Vasyl'ovyč: Litopys [1] [Ukrainian] / Ševčuk, Valerij / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Ukrainian, Old];
226. Velyčko, Samijlo Vasyl'ovyč: Litopys [2] [Ukrainian] / Ševčuk, Valerij / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Ukrainian, Old].

1995 p.

UDC 0 (УДК 0) - Generalities, Bibliography... (2)

1. Russell, Bertrand: Istorija zahidnoji filosofiji [Ukrainian] / Lisnjak, Jurij; Taraščuk, P. / Kyjiv: Osnovi [Ukraine], 1995. 759 p. A history of western philosophy [English];
2. Wittgenstein, Ludwig: Tractatus logico-philosophicus: filosofski doslidžennja [Ukrainian] / Popovič, . / Kyjiv: Osnovi [Ukraine], 1995. 311 p. Tractatus logico-philosophicus [German].

UDC 2 (УДК 2) - Religion, Theology (26)

3. Ackermann, Joseph: Utiha bidnyh duš: [Ukrainian] / Kostyrko, L.; Ugrynjuk, V. / Ivano-Frankivs'k: Ukr. greko-katolyc'ka jeparhija [Ukraine], 1995. 112 p. [German];
4. Akafist do strastej hrystovych [Ukrainian] / Šudlo, Myhail / Truskavec': Ukr. Sambir.-Drogobyc. Jeparhiji UGKC [Ukraine], 1995. 19 p. [Church Slavic, Old];
5. Akafistnyk [Ukrainian] / Koržyns'kyj, M. / Ivano-Frankivs'k: Rid. Cerkva [Ukraine], 1995. 447 p. [Church Slavic, Old];
6. Biblia: Ditjača Biblija: biblijni opovidannja v mal. [Ukrainian] / Galyc'kaja, O.; Novomyrova, V. / Kyjiv: Ukr. biblijne t-vo [Ukraine], 1995. 542 p. [Russian] [Hebrew], [Greek, Ancient (to 1453)];
7. Biblia: Biblija; abo, Knygy Svjatogo pys'ma Starogo j Novogo Zavitu: iz movy davn'ojevrejs. ta grec. na ukr. nanovo perekladena [Ukrainian] / Kyjiv: Biblijni t-va [Ukraine], 1995. 299 p. [Hebrew], [Greek, Ancient (to 1453)];
8. Borelli, Antonio Augusto: Fatims'ke poslannja: tragedija či nadija? [Ukrainian] / Rubinc, M. / L'viv: Strim [Ukraine], 1995. 79 p. [Portuguese];
9. Brownlow, Leroy: Čomu ja naležu do Cerkvy Hrystovoji? [Ukrainian] / Muzyčko, I. / Kyjiv: Slovjan. Jevangel. Misija [Ukraine], 1995. 162 p. [English];
10. De Martini, Nicola: Isus - prijatel' usih [Ukrainian] / Gajdukivs'kij, L. / L'viv: Svičado [Ukraine], 1995. 200 p. Gesu l'amico di tutti [Italian];
11. Faustyna, Sta: Bože myloserdja: ščodennyk sestry Mariji Faustyny Koval'skoji zgromadžennja Materi Božoji myloserdja [Ukrainian] / Andruhiv, V.; Pikulyk, N. / L'viv: Misioner [Ukraine], 1995. 141 p. [Polish];
12. Haron, Roderick E.: Dovidnyk hrystyjans'kogo služytelja [Ukrainian] / Volik, O. / s. l.: Ranok Nadiji [Ukraine], 1995. 122 p. [English];
13. Joannes Paulus II, papa: Kodeks Kanoniv Shidnyh Cerkov progološenyj Ivanom Pavlom II [Ukrainian] / Kobiv, J. / L'viv: Vyd-vo OO. Vasylijan [Ukraine], 1995. 471 p. [Latin];
14. Lefèvre, Pierre: Včytysja z žyttja: velyki pravdy v malyh istorijah [Ukrainian] / Lozys'ka, N. / L'viv: Monastyr Monahiv Studijs'kogo Ustavu [Ukraine], 1995. 183 p. Aus dem Leben pernen [German];
15. Luther, Martin: Malyj katehizys Martina Ljutera i hrystyjans'ke včennja [Ukrainian] / Gorpynčuk, V.; Kvasina, R. / L'viv: Strim [Ukraine], 1995. 286 p. [German];
16. Men', Aleksandr Vol'fovič: Svitlo v pit'mi sjaje: propovidi [Ukrainian] / Hmel'nykovs'kyj, L. / L'viv: Svičado [Ukraine], 1995. 200 p. [Russian];
17. Mify skandinaviv, pivnično-amerkijs'kyh indijanciv [Ukrainian] / Buhanenko, O. / Odesa: Majak & RINO [Ukraine], 1995. 4 v. [Russian];
18. Mify starodavnyh ukrajinciv, rymljan [Ukrainian] / Buhanenko, O. / Odesa: Majak & RINO [Ukraine], 1995. 46 p. [Russian];
19. Mify starodavnih Jegyptu, Indiji, Kytaju, Vavilona [Ukrainian] / Buhanenko, O. / Odesa: Majak [Ukraine], 1995. 55 p. [Russian];
20. Moral'ne bogoslov'ja Katolyckoji Cerkvy (3) [Ukrainian] / Stepanjuk, Kyr Volodymyr / L'viv: Strim [Ukraine], 1995. 159 p. [French];
21. Pascal, Blaise: Dumki pro religiju [Ukrainian] / L'viv: Misioner [Ukraine], 1995. 171 p. [French];
22. Treece, Leo: Šljah kožnogo do neba [Ukrainian] / L'viv: s. n. [Ukraine], 1995. 128 p. [English];
23. Trobisch, Walter: Ja kohav divčynu: probl. hrystyjans. seksual. etyky i podruž. žyttja [Ukrainian] / Antonjak, J. / L'viv: Svičado [Ukraine], 1995. 78 p. Kochałem dziewczynę [Polish] [English];
24. Wagner, Karl: Rozpovid' pro otcja Pija [Ukrainian] / Golojda, T. / L'viv: Misioner [Ukraine], 1995. 62 p. [German];
25. Stegmüller, Gerhard: Rozpovidi pro angela-horonitelja [Ukrainian] / Ugrynjuk, V. / Ivano-Frankivs'k: Ivano-Frankivs'ka jeparhija UGKC [Ukraine], 1995. 47 p. [German];
26. Swetnam, James: Vstup do grec'koji movy Novogo Zavitu: morfologija [Ukrainian] / Golovač, U. / L'viv: LBA [Ukraine], 1995. 400 p. An introduction to the study of Testament Greek [English];

27. White, Ellen Gould: Hrystos - naš Spasytel': kn. pro žyttja, včennja i dijal'nist' Isusa Hrysta, prystosovana dlja dyt. rozuminnja [Ukrainian] / Kyjiv: Džerelo žyttja [Ukraine], 1995. 102 p. [Polish] [English];

28. White, Ellen Gould: Nebesni pryncypy ščaslyvogo žyttja [Ukrainian] / Kyjiv: Džerelo žyttja [Ukraine], 1995. 119 p. [English];

UDC 3 (УДК 3) - Law, Social Sciences, Educations (11)

29. Berger, Peter L.: Kapitalistyčna revoljucija: p"jatdesjat propozycij ščodo procvitannja, rivnosti i svobody [Ukrainian] / Makejev, S. O.; et al. / Kyjiv: Višča šk. [Ukraine], 1995. 247 p. [English];

30. Beauvoir, Simone de: Druga stat' (2) [Ukrainian] / Vorobjova, N.; et al. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1995. 391 p. Le deuxième sexe [French];

31. Epping, Randy Charles: Putivnyk po svitovij ekonomici dlja počatkivciv [Ukrainian] / Hasada, P. / Kyjiv: In-t demokracji im. Pylypa Orlyka [Ukraine], 1995. 145 p. [English];

32. Guéguen, Daniel: U labirynti Jevropejs'kogo Sojuzu: struktura, kil'kis. sklad, nac. predstavnyctvo i t. d. [Ukrainian] / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1995. 116 p. Guide pratique du labyrinthe communautaire [French];

33. Hazzlit, Henry: Ekonomika v odnij lekciji [Ukrainian] / L'viv: Sejbr-Svitlo [Ukraine], 1995. 165 p. Economics in one lesson [English];

34. Heilbroner, Robert Louis; et al.: Ekonomika dlja vsih [Ukrainian] / Artyšev, S.; et al. / L'viv: Prosvita [Ukraine], 1995. 271 p. [English];

35. Lindsay, Jack: Korotka istorija kul'tury: vid doist. časiv do doby vidrodžennja [Ukrainian] / Gerasymčukiv, L. / Kyjiv: Mistectvo [Ukraine], 1995. 2 v. [English];

36. Nordhaus, William D.; Samuelson, Paul Anthony: Makroekonomika: pidruč. z ekonomiky [Ukrainian] / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1995. 574 p. [English];

37. Schumpeter, Joseph Alois: Kapitalizm, socializm i demokracija [Ukrainian] / Ružyc'kyj, V.; Taraščuk, P. / Kyjiv: In-t derž. upravlinnja ta misc. samovrjadyvannja pry Kabineti Ministriv Ukrajiny & Osnovy [Ukraine], 1995. 527 p. Capitalism, socialism and democracy [English];

38. Soroka, L.: Vnutrišni j zovnišni marketyngovi systemy ta instytuciji v sil'skomu gospodarstvi: lekciji [Ukrainian] / Čerdakli, Ja. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1995. 198 p. [English];

39. Suvorov, Viktor: Višča mira [Ukrainian] / Čerkasy: IRD [Ukraine], 1995. 447 p. [Russian].

UDK 5 (УДК 5) - Natural and Exact Sciences (3)

40. Čolpan, Petro Pylypovyč: Osnovy fizyky: navč. posibnyk dlja vyš. navč. zakladiv z dyscypliny "Fizyka" [Ukrainian] / Kyjiv: Višča šk. [Ukraine], 1995. 488 p. [Russian];

41. Kovalenko, Vladimir Gavril'ovič: Algebra: eksperim. navč. posibnyk dlja 8-go kl. šk. fiz.-mat. Profilju [Ukrainian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1995. 303 p. [Russian];

42. Prokop, Marian: Jak staty "zelenym" [Ukrainian] / Kyjiv: Vsesvit [Ukraine], 1995. 109 p. [English].

UDK 6 (УДК 6) - Applied Sciences (8)

43. Bregg, Patricia; Bregg, Paul: Nervova syła: jak zrobyty jiji mogyt'n'oju [Ukrainian], Vaše volossa ta vaše zdorov"ja [Ukrainian], Polipšennja zoru za systemoju Bregga [Ukrainian] / Kyjiv: Boryviter [Ukraine], 1995. 89 p. [English];

44. Diagnostyčni kryterii z DSM-III-R: dovidnyk z diagnost. kryterijiv psih. rozladiv [Ukrainian] / Kyjiv: Abrys [Ukraine], 1995. 270 p. [English];

45. Eger, E.; et al.: Osnovy harčuvannja [Ukrainian] / Zinkevyč, T. I. / Kyjiv: Vyšča škola [Ukraine], 1995. 199 p. [German];

46. Gallagher, Richard R.: Vlasne malepidpryjemstvo - ce prosto [Ukrainian] / L'viv: Sejbr-Svitlo [Ukraine], 1995. 175 p. Your small business made simple [English];

47. Harabet, Viktor Viktorovič: Tehnologija budivel'no-montažnyh robot: pidruč. dlja prof. navč.-vyhov. zakladiv [Ukrainian] / Klinčenko, V. V. / Kyjiv: Vyšča škola [Ukraine], 1995. 303 p. [Russian];

48. Osnovy informatyky ta občysljuval'noji tehnyky: prob. pidruč. dlja 10-11-h kl. sered. šk. [Ukrainian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1995. 288 p. 2. ed. [Russian];

49. Otolaryngologija i hirurgija golovy ta šyji: navč. posibnyk dlja studentiv, likariv-interniv med., vuziv (1) [Ukrainian] / Kyjiv: Zdorovja [Ukraine], 1995. 397 p. [English];

50. Roux, Dominique; Soulié, Daniel: Upravlinnja [Ukrainian] / Musijenko, T.; Resler, I. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1995. 448 p. Gestion [French].

UDC 7 (УДК 7) - Arts, Games, Sport (1)

51. Rousseau, Denis; et al.: Blagoustrij mista [Ukrainian] / Synycja, S.; Župans'kyj, O. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1995. 107 p. L'aménagement urbain [French].

UDC 8 (УДК 8) - Literature (32)

52. Azerbajdžanski narodni kazky [Ukrainian] / Cypka, V. / Kyjiv: Veselka [Ukraine], 1995. 239 p. 3. ed. [Azerbaijani];

53. Brzechwa, Jan: Zmij-gramotij: virši [Ukrainian] / Svitlyčnyj, I. / Kyjiv: Veselka [Ukraine], 1995. 24 p. [Polish];

54. Calabro, Corrado: Červonyj kolir Alikud: poeziji [Ukrainian] / Striženjuk, S. S. / Odesa: OKFA [Ukraine], 1995. 183 p. [Spanish];

55. Čarivne ljusterko: bilorus'ki narodni kazky [Ukrainian] / Matjuh, N. / Harkiv: Prapor [Ukraine], 1995. 32 p. [Belarusian];

56. Cervantes Saavedra, Miguel de: Premudryj gidal'go Don Kihot z Lamanči [Ukrainian] / Lukaš, M.; Perepadja, Anatol / Kyjiv: Dnipro [Ukraine], 1995. 703 p. El ingenioso hidalgo don Quijote de la Mancha [Spanish];

57. Čukovskij, Kornej Ivanovič: Myjdodir: skazka v styhah [Ukrainian] / Ryl'skyj, N. / Kyjiv: Budivel'nik [Ukraine], 1995. 20 p. [Russian];

58. Čukovskij, Kornej Ivanovič: Plutanyna: virši [Ukrainian] / Zabila, N. / Kyjiv: Grono [Ukraine], 1995. 12 p. [Russian];

59. Disney (Walt) Productions: Spljača krasunja [Ukrainian] / Kyjiv: Egmont Ukrajina [Ukraine], 1995. 24 p. [English];

60. Disney (Walt) Productions: Bernard i B"janka [Ukrainian] / Kyjiv: Egmont Ukrajina [Ukraine], 1995. 24 p. [English];

61. Dobšinský, Pavol: Mlynok: slovac. nar. kazka [Ukrainian] / Medencij, D. / Kyjiv: Veselka [Ukraine], 1995. 24 p. Prostonarodne slovenské povesti: Mlynček [Slovak];

62. Dumas, Alexandre, père: Zibrannja tvoriv (1) [Ukrainian] / Tereščenko, R. / L'viv: kamenjar [Ukraine], 1995. 604 p. Les trois mousquetaires [French];

63. Kalevala: Kalevala: pro prygody ta zvytjagy geroviv kazk. krajiny Kaleva [Ukrainian] / Tymčenko, J. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1995. 347 p. [Finnish];

64. Kipling, Rudyard: Kazky ta istoriji [Ukrainian] / Prokopčuk, V. / Kyjiv: Ukrajina [Ukraine], 1995. 383 p. [English];

65. Kostolányi, Dezső: Neron, kryvavyj poet [Ukrainian] / Mušketyk, L. / Kyjiv: Veselka [Ukraine], 1995. 223 p. [Hungarian];

66. Litvinov, Vladimir Vasil'evič: Ešeleon u peklo: dokum. rozpovid' pro pošuk, ščo tryvav majže čvert' stolittja [Ukrainian] / Djačenko, V. / Kyjiv: Veselka [Ukraine], 1995. 374 p. 2. ed. [Russian];

67. Nosov, Nikolaj Nikolaevič: Prygody Neznajka ta jogo druživ: Neznajko v sonjačnomu misti [Ukrainian] / Makivčuk, F. / Kyjiv: Veselka [Ukraine], 1995. 455 p. [Russian];

68. Perrault, Charles: Kazky [Ukrainian] / Tereščenko, R. M. / Kyjiv: Molod' [Ukraine], 1995. 51 p. [French];

69. Perrault, Charles: Spljača krasunja [Ukrainian] / Kyjiv: Grono & Molod' [Ukraine], 1995. 16 p. [French];

70. Putrament, Jerzy: Strahy v Besali [Ukrainian] / Gasko, M. E. / Kyjiv: Ukr. pis'mennyk [Ukraine], 1995. 142 p. Strachy w Biesalu [Polish];

71. Raspe, Rudolf Erich; Munchausen: Prygody barona Mjunhauzena [Ukrainian] / Tjutjunnyk, G. / Kyjiv: Veselka [Ukraine], 1995. 79 p. [Russian] [English], [German];

72. Rykov, Jurij: Začarovannyj toboju: poeziji [Ukrainian] / Ljudkevič, M.; Morikvas, N. / L'viv: Lit. L'viv [Ukraine], 1995. 88 p. [Russian];

73. Saint John, Patricia Mary: Slidy na snigu [Ukrainian] / Vorzel': Budinok miloserdja [Ukraine], 1995. 188 p. [English];

74. Stendhal; et al.: Knyha prygod: 36. tvoriv zarubiž. pis'mennykiv XIX i XX st. (1:) Stendal', Merime P., Po E., B"jerson B., Gart F. B., Ujda, Dode A., Senkevič G., Stivenson I., ta in. [Ukrainian], (2:) Gofman E. T. A., Dikkens Č., Zolja E., Seton Tompson E., Kipling R., Vern Ž. ta in. [Ukrainian], (3:) Skott V., Irasek A., Raabe V., Premčand, Mejer K. F., Frans A., Jovkov J., Po E. A., Asevedo D. E., Alarkon P. A. ta in [Ukrainian] / Kyjiv: Veselka [Ukraine], 1995. 3 v. [Multiple languages];
75. Stevenson, Robert Louis: Tvory v p"jati tomah (1-2) [Ukrainian] / Kyjiv: Ukrajinoznavstvo [Ukraine], 1995. 2 v. [English];
76. Suteev, Vladimir Grigor'evič: Palyčka-stukaločka [Ukrainian] / Bogatyr'ov, L. M. / Kyjiv: Orion & Zernjatko [Ukraine], 1995. 12 p. [Russian];
77. Suteev, Vladimir Grigor'evič: Hto skazav "mjau"? [Ukrainian] / Bogatyr'ov, L. M. / Kyjiv: Orion & Zernjatko [Ukraine], 1995. 13 p. [Russian];
78. Suteev, Vladimir Grigor'evič: Ščo ce za ptah? [Ukrainian] / Bogatyr'ov, L. M. / Kyjiv: Orion & Zernjatko [Ukraine], 1995. 14 p. [Russian];
79. Tolstoj, Aleksej Nikolaevič: Zolotyj ključyk: abo, Prygody Buratino [Ukrainian] / Zabila, N. / Kyjiv: Veselka [Ukraine], 1995. 126 p. 2. ed. [Russian];
80. Troickij, Fedor Vladimirovič: Povalenyj stovp: satyra i gumor [Ukrainian] / Vasyl'čenko, J. / Lebedin: ilyj lebid' [Ukraine], 1995. 48 p. [Russian];
81. Volkov, Aleksandr Melentevič: Žovtyj tuman [Ukrainian], Tajemnyca pokynutogo zamku [Ukrainian] / Zjabljuk, M. / Kyjiv: Veselka [Ukraine], 1995. 347 p. [Russian];
82. Zolote jabluko: kazky lužyc. serbiv, jaki žyvut y Nimeččyni [Ukrainian] / Medencij, D. I. / Užgorod: Zakarpat. obl. t-va knygoľjubiv Ukrajinu [Ukraine], 1995. 59 p. [Sorbian, Lower and Upper];
83. Žyly sobi: har. kazky riznyh narodiv [Ukrainian] / Kyjiv: Golovna specializovana redakcija literatury movamy nacional'nyh menšyn Ukrajinu [Ukraine], 1995. 239 p. [Multiple languages].

UDC 9 (УДК 9) - History, Geography, Biography (3)

84. Duroselle, Jean-Baptiste: Istorija dyplomaciji vid 1919 roku do našyh dniv [Ukrainian] / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1995. 903 p. [French];
85. Nol'de, B. E.: Avtonomija Ukrajinu z istoričnogo pogľjadu [Ukrainian] / Zaliznjak, M. / Kyjiv: Ukrajinu [Ukraine], 1995. 45 p. [Russian];
86. Toynbee, Arnold Joseph: Doslidžennja istoriji (1-2) [Ukrainian] / Mitrofanov, V.; Taraščuk, P. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1995. 2 v. A study of history [English].

1998 p.

UDC 1 (УДК 1) - Philosophy, Psychology (9)

1. Bedrij, Orest: Hto ti je! [Ukrainian] / Docenko, R. I. / Kyjiv: Maksimum [Ukraine], 1998. 239 p. [English];
2. Freud, Sigmund: Vstup do psyhoanalizu [Ukrainian] / Taraščuk, P. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 709 p. Vorlesungen zur Einführung in die Psychoanalyse [German];
3. Ivey, Allen E.: Cilesprjamovane interv'juvannja i konsul'tuvannja [Ukrainian] / Abesonova, O. / Kyjiv: Sfera [Ukraine], 1998. 342 p. [English];
4. Höffe, Otfried: Vybrani statti [Ukrainian] / Sytnyčenko, L. / Kyjiv: Ukrajins'kyj filosofs'kyj fond [Ukraine], 1998. 104 p. [German];
5. Rorty, Richard: Postmodernists'kyj buržuaznyj liberalizm [Ukrainian], Priorytet demokratiji pered filosofijeju [Ukrainian] / Zlobin, V. / Kyjiv: Ukrajins'kyj filosofs'kyj fond [Ukraine], 1998. 59 p. [English];
6. Russ, Jacqueline: Postup sučasnyh idej [Ukrainian] / Šovkun, V. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 669 p. [French];
7. Scruton, Roger: Korotka istorija novitn'oji filosofiji: vid Dekarta do Vitgenštajna [Ukrainian] / Kovalenko, O. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 331 p. A short history of modern philosophy: from Descartes to Wittgenstein [English];
8. Sučasna polityčna filosofija: antologija [Ukrainian] / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 575 p. [English];

9. Walicki, Andrzej: V poloni konservativnoji utopiji [Ukrainian] / Morenec', V. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 710 p. [Polish].

UDC 2 (YDK 2) - Religion, Theology (11)

10. Bossis, Gabrielle: Vin i Ja [Ukrainian] / Gavruščenko, L.; Sojka, B. / L'viv: Misija Hrysta [Ukraine], 1998. 60 p. On i Ja [Russian] Lui et moi [French];

11. Fuertes, Mariano: Jevangelije vid ditej [Ukrainian] / Osječko, S.; et al. / Kyjiv: Svičado [Ukraine], 1998. 54 p. [Spanish];

12. Gibert, A.: Cerkva Boga živogo [Ukrainian] / Užgorod: Zakarpattja [Ukraine], 1998. 63 p. [French];

13. Joannes Paulus II, papa: Dar i Tajinstvo [Ukrainian] / Kozovyk, I. / Ivano-Frankivs'k: Nova Zorja [Ukraine], 1998. 99 p. Dar i tajemnica [Polish];

14. Messori, Vittorio: Gipotezy pro Isusa [Ukrainian] / Gajdukivs'kyj, L. / Kyjiv: Svičado [Ukraine], 1998. 293 p. [Italian];

15. Misterija liturgiji u Katehizmi Katolic'koji Cerkvy [Ukrainian] / Nikolin, N. / L'viv: Svičado [Ukraine], 1998. 149 p. Misterium liturgii w katechizmie Kościoła Katolickiego [Polish];

16. P'jer Džordžo Frassati - ljudina vos'my blaženstv [Ukrainian] / Antonjak, J. / L'viv: Svičado [Ukraine], 1998. 61 p. Pier Giorgio Frassati - człowiek ośmiu błogosławieństw [Polish];

17. Rey-Mermet, Theodule: Hlopčyk, z jakym bavyvs'ja Bog [Ukrainian] / Trocyšin, Z. / L'viv: Misija Hrysta [Ukraine], 1998. 79 p. Chlapec, który sa hral s Bohom [Slovak] Le petit frere, qui jouait avec Dieu [French];

18. Thomas à Kempis: Nasliduvannja Hrysta [Ukrainian] / Bocjan, J. / L'viv: Svičado [Ukraine], 1998. 311 p. 5. ed. Imitatio Christi [Latin];

19. White, Ellen Gould: Hrystyjans'ka rodina [Ukrainian] / Pervančuk, O. / Kyjiv: Džerelo žyttja [Ukraine], 1998. 447 p. [English];

20. Zevini, Giorgio: Biblija - "lyst ljubovi" Boga do ljudej: u rukah hrystyjanyjna Biblija staje možlyvistju molytvy i žyttja [Ukrainian] / Borusovs'koj, I. / L'viv: Svičado [Ukraine], 1998. 53 p. La Bibbia "lettera d'amore" di Dio agli uomini [Italian].

UDC 3 (YDK 3) - Law, Social Sciences, Educations (29)

21. Bělohávek, Alexandr: Mižnarodnyj togovyj arbitraž: zakonodavstvo ta praktyka riznyh krajin [Ukrainian] / Grilihes, I. V. / Kyjiv: Takson [Ukraine], 1998. 207 p. Kongresová turistika na jižní Moravě [Czech];

22. Biller, G.; et al.: Vestfal's'kyj myr 1648 roku (do 350 ričnyci dogovoriv) [Ukrainian] / Dmytrijeva, A. / Kyjiv: In Jure [Ukraine], 1998. 179 p. [German];

23. Burda, Michael; Wyplosz, Charles: Makroekonomika [Ukrainian] / Pančyšyna, S. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 682 p. Macroeconomies [English];

24. Cicero, Marcus Tullius: Pro deržavu [Ukrainian], Pro zakony [Ukrainian], Pro pryrodu bogyv [Ukrainian] / Lytvynov, V. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 476 p. [Latin];

25. Deržavni finansy: teorija i praktyka perehidnogo periodu v Central'nij Jevropi [Ukrainian] / Džjub, I.; et al. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 542 p. Theory and practice in Central European transition [English];

26. European Union: Dyrektyvy Jevropejs'kogo Sojuzu [Ukrainian] / Golovačova, I. V. / L'viv: Leonorm [Ukraine], 1998. 288 p. [German];

27. European Union: Parlaments'ka asambleja Rady Jevropy [Ukrainian] / Ševčuk, I. / Kyjiv: Parlaments'ke vydavnyctvo [Ukraine], 1998. 94 p. [French];

28. European Union: Pravila procedury Parlaments'koji asambleji Rady Jevropy [Ukrainian] / Ševčuk, I. / Kyjiv: Parlaments'ke vydavnyctvo [Ukraine], 1998. 78 p. [French];

29. Felderer, Bernhard; Homburg, Stefan: Zbirnyk vpraz z makroekonomiky [Ukrainian] / Burovnikov, E. / Kyjiv: Lybid' [Ukraine], 1998. 123 p. Übungsbuch Makroökonomik [German];

30. Felderer, Bernhard; Homburg, Stefan: Makroekonomika i nova makroekonomika [Ukrainian] / Burovnikov, E. / Kyjiv: Lybid' [Ukraine], 1998. 462 p. Makroökonomik und neue Makroökonomik [German];

31. Grosjean, René Klaus: Jak pracjuvaty z bankom [Ukrainian] / Krorov, Georgij; Krotov, Elina / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 343 p. [German];
32. Gruber, Joseph: Ekonometrija [Ukrainian] / Tereščenko, T. A. / Kyjiv: Ničlava [Ukraine], 1998. 2 v. [German];
33. Hart, Herbert Lionel Adolphus: Koncepcija prava [Ukrainian] / Komarova, N. / Kyjiv: Sfera [Ukraine], 1998. 231 p. The concept of love [English];
34. Kuss, Alfred: Osnovy marketyngu [Ukrainian] / Pavlenko, A. F.; Pylypčuk, V. P. / Kyjiv: Ničlava [Ukraine], 1998. 223 p. [German];
35. Malthus, Thomas Robert: Doslidžennja zakonu narodonaseleńnja, abo Pogljad na te, jak vin vplyvav i jak vplyvaje nyny na ljuds'ke ščastja z ogljadom našyh perspektyv na majbutnje usunenńja abo pom'jakšennja spryčynjuvanogo nym zla [Ukrainian] / Šovkun, V. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 535 p. [English];
36. Millet, Kathe: Seksual'na polityka [Ukrainian] / Potjatynyk, U.; et al. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 619 p. [English];
37. Mycielski, Jacek: Bukvar dlja bat'kiv [Ukrainian] / Teodorovič, G. / L'viv: Svičado [Ukraine], 1998. 93 p. Elementarz dla rodziców [Polish];
38. Popova, Irina M.: Sociologija: propedevtyčnyj kurs [Ukrainian] / Nedaškovs'kyj, I. / Kyjiv: Tandem [Ukraine], 1998. 270 p. 2. ed. [Russian];
39. Pravo Jevropejs'kogo Sojuzu [Ukrainian] / Kyjiv: Abrys [Ukraine], 1998. 422 p. [English];
40. Rezul'taty urugvaj'skogo raundu bagatostoronnih torgovel'nyh peregovoriv [Ukrainian] / Gončaruk, A. I.; Pjaternyč'kyj, V. T. / Kyjiv: Vymir [Ukraine], 1998. 503 p. The results of the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations [English];
41. Root, Franklin R.: Mižnarodna torgivlja ta investyciji [Ukrainian] / Olesnevič, D.; et al. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 743 p. [English];
42. Soros, George: Kryza global'nogo kapitalizmu [Ukrainian] / Frolkin, A.; Tkačuk, P. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 259 p. The crisis of global capitalism [English];
43. Stiglitz, Joseph E.: Ekonomika deržavnogo sektora [Ukrainian] / Olijnyk, A.; Skil's'kyj, R. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 854 p. Economics of the public sector [English];
44. Szporluk, Roman: Komunizm i nacionalizm: Karl Marks proti Fridriha Lista [Ukrainian] / Kas'janov, G. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 479 p. Communism and nationalism: Karl Marx versus Friedrich List [English];
45. Transformacija ta integracija: formuvannja majbutn'ogo Central'noji ta Shidnoji Jevropy [Ukrainian] / Artjuh, A.; et al. / Kyjiv: Stylos [Ukraine], 1998. 192 p. [English];
46. Ukrajina na rozdorizžži [Ukrainian] / Šimans'kij, V. / Kyjiv: Feniks [Ukraine], 1998. 477 p. [English];
47. Upravlinńja zovnišn'oekonomičnoju dijal'nistju [Ukrainian] / Kit, N. / Kyjiv: Vira-R [Ukraine], 1998. 447 p. konomičeskoj dejatel'nost'ju [Russian];
48. Weber, Max: Sociologija [Ukrainian], Zagal'noistoryčni analizy [Ukrainian], Polityka [Ukrainian] / Pogorilyj, O. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 532 p. [German];
49. Weimer, David Leo; et al.: Analiz polityki [Ukrainian] / Džjub, I.; Olijnyk, A. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 654 p. Policy analysis [English].
- UDK 5 (YDK 5) - Natural and Exact Sciences (1)**
50. Aleksievič, Svetlana Aleksandrovna: Čornobil': hronika majbutn'ogo [Ukrainian] / Zabužko, O. / Kyjiv: Fakt [Ukraine], 1998. 194 p. [Belarusian].
- UDK 6 (YDK 6) - Applied Sciences (5)**
51. Menedžment v ohoronі zdorov'ja [Ukrainian] / Tarnuh, L. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 556 p. [English];
52. Mižnarodna statystyčna klasyfikacija hvorob ta sporidnyh problem ohorony zdorov'ja [Ukrainian] / Blyznjuk-Hodorvs'kyj, I. D. / Kyjiv: Zdorov'ja [Ukraine], 1998. 3 v. [English];
53. Praktyka pizannja [Ukrainian] / Peretjatko, B. T. / Kyjiv: Meta [Ukraine], 1998. 20 p. [German];

54. Mishkin, Frederic S.: Ekonomika grošej, bankivs'koji spravy i finansovyh rynkiv [Ukrainian] / Pančyšyn, S. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 963 p. The economics of money, banking and financial markets [English];

55. Ščerban', Leontij M.: Ogranjuvannja almaziv u diamanty [Ukrainian] / Ščerban', Leontij M. / Kyjiv: Vyšča škola [Ukraine], 1998. 237 p. Ogranivanie almazov v brillianty [Russian].

UDC 8 (УДК 8) – Literature (34)

56. Andersen, Hans Christian; Grimm, Jacob; Grimm, Wilhelm: Kazki našogo dytynstva [Ukrainian] / Kyjiv: Interpress [Ukraine], 1998. 285 p. [Danish], [German];

57. Antologija argentyns'koji poeziji XX stolittja [Ukrainian] / Kryštal'skoja, O. / Kyjiv: Inicial [Ukraine], 1998. 187 p. Antologia de la poesia argentina, siglo XX [Spanish];

58. Ausländer, Rose: Čas feniksa [Ukrainian] / Ryhla, P. / Černivci: Molodyj bukovyneč' [Ukraine], 1998. 247 p. Gesammelte Werke in 8 Bänden [German];

59. Balzac, Honoré de: Šagreneva škira [Ukrainian], Bat'ko Gorio [Ukrainian], Gobsek [Ukrainian] / Kyjiv: Veselka [Ukraine], 1998. 525 p. Père Goriot [French], La peau de chagrin [French], Gobseck [French];

60. Blaginina, Elena Aleksandrovna: Vtomylas' [Ukrainian] / Zarivny, T. / Kyjiv: Tomiris [Ukraine], 1998. 13 p. Ustala [Russian];

61. Bonsels, Waldemar: Bdžilka Majja [Ukrainian] / Užgorod: Karpaty [Ukraine], 1998. 24 p. [German];

62. Dereva [Ukrainian] / Il'in, S. / Kyjiv: AST-PRES-DIK-SI [Ukraine], 1998. 23 p. [English];

63. Dmitrik, Vladimir A.: Knyga [Ukrainian] / Kačerovs'ka, N. / Hmel'nic'kyj: Evrika [Ukraine], 1998. 14 p. Kniga [Russian];

64. Dobrosusidstvo [Ukrainian], jik'omšydylyk' [Crimean Tatar; Crimean Turkish], Good-neighbourliness [English] / Samoijlovič, L. V.; et al. / Simferopol': Bizness-Inform [Ukraine], 1998. 40 p. Dobrososedstvo [Russian];

65. Dvadejat' avstrijs'kyh poetiv XX storiččja [Ukrainian] / Kyjiv: Junivers [Ukraine], 1998. 221 p. [German];

66. Dyki travyny [Ukrainian] / Il'in, S. / Kyjiv: AST-PRES-DIK-SI [Ukraine], 1998. 23 p. [English];

67. Fleming, Ian: Iz Rosiji z ljubov'ju [Ukrainian] / Gruzyn, V. / Kyjiv: Amadej [Ukraine], 1998. 238 p. From Russia, with love [English];

68. Grabowicz, George G.: Poet jak myfotvorec': semantyka symboliv u tvorčosti T. Ševčenko [Ukrainian] / Pavličko, S. / Kyjiv: Krytyka [Ukraine], 1998. 206 p. 2. ed The poet as mythmaker [English];

69. Grimm, Jacob; Grimm, Wilhelm: Bremens'ki muzykanty [Ukrainian] / Kovalenko, S. / Kyjiv: Grono [Ukraine], 1998. 12 p. [German];

70. Hugo, Victor: Sobor Paryz'koji Bogomateri [Ukrainian] / Ternok, P. / Kyjiv: Veselka [Ukraine], 1998. 477 p. Notre Dame de Paris [French];

71. Hugo, Victor: Kozetta [Ukrainian] / Volosevyč, O. / L'viv: Avers [Ukraine], 1998. 31 p. [French];

72. Ispans'ka novela [Ukrainian] / Žerdynivs'ka, M. / L'viv: Poezija [Ukraine], 1998. 137 p. [Italian];

73. Kalinin, Andrej: Perepoloh u Roževomu Lisi [Ukrainian] / Balabula, O. H. / Harkiv: Svarog [Ukraine], 1998. 125 p. [Russian];

74. Kalinin, Andrej: Kazki Roževogo Lisu [Ukrainian] / Balabula, O. H. / Harkiv: Svarog [Ukraine], 1998. 125 p. Skazki Rozovogo Lesa [Russian];

75. Kišky ta košenjata [Ukrainian] / Il'in, S. / Kyjiv: AST-PRES-DIK-SI [Ukraine], 1998. 22 p. [English];

76. Lubomirski, Karl: Ptah nad palajučym lisom [Ukrainian] / Ryhla, P. / Černivci: Molodyj bukovyneč' [Ukraine], 1998. 103 p. [German];

77. Maliński, Mieczysław: Perš niž skažeš kohaju ... [Ukrainian] / Tretjak, V. / L'viv: Svičado [Ukraine], 1998. 206 p. Zanim powiesz kocham ... [Polish];

78. Meinardus, Elke: Zabud'kuvatyj Funtik [Ukrainian] / Lukova, G. / Kyjiv: Grand [Ukraine], 1998. 46 p. [German];

79. Meinardus, Elke: Vtikaj, myško, vtikaj [Ukrainian] / Sivačenko, G. / Kyjiv: Grand [Ukraine], 1998. 48 p. [German];
80. Melodiji bilorus'koji žalijky [Ukrainian] / Gucalenko, V. / Kyjiv: Golovna specializovana redakcija literatury movamy nacional'nyh menšyn Ukrajinny [Ukraine], 1998. 269 p. Melodyi belaruskaj žalejki [Belarusian];
81. Metelyky [Ukrainian] / Il'jin, S. / Kyjiv: AST-PRES-DIK-SI [Ukraine], 1998. 23 p. [English];
82. Mickiewicz, Adam: Pan Tadeuš, abo Ostannij najezd na Lytvi [Ukrainian] / Ryl'skyj, M. / Kyjiv: Golovna specializovana redakcija literatury movamy nacional'nyh menšyn Ukrajinny [Ukraine], 1998. 637 p. Pan Tadeusz [Polish];
83. Orlov, V.: Čarivna parasol'ka [Ukrainian] / Tymohina, O. G. / Donec'k: Stalker [Ukraine], 1998. 314 p. Volšebnyj zontik [Russian];
84. Perrault, Charles: Popeljuška [Ukrainian] / Kyjiv: Presa Ukrajinny [Ukraine], 1998. 16 p. [French];
85. Ptahy [Ukrainian] / Il'jin, S. / Kyjiv: AST-PRES-DIK-SI [Ukraine], 1998. 24 p. [English];
86. Ryby [Ukrainian] / Il'jin, S. / Kyjiv: AST-PRES-DIK-SI [Ukraine], 1998. 23 p. [English];
87. Saussure, Ferdinand de: Kurs zagal'noji lingvistyky [Ukrainian] / Kornijčuk, A.; Tyščenko, K. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 324 p. [French];
88. Shakespeare, William: Sonety [Ukrainian] / Pavlyčko, D. / L'viv: Litopys [Ukraine], 1998. 365 p. Sonnets [English];
89. Vian, Boris: Vybrani tvory [Ukrainian] / Harkiv: DiaSoft [Ukraine], 1998. 396 p. [French];
- UDC 9 (УДК 9) - History, Geography, Biography (8)**
90. Beauvois, Daniel: Bytva za zemlju v Ukrajinny, 1986-1914: Poljaky v socioetničnyh konfliktah [Ukrainian] / Borysjuk, Z. / Kyjiv: Krytyka [Ukraine], 1998. 334 p. Walka o ziemię: szlachta polska na Ukrainie prawobrzeżnej pomiędzy caratema ludem ukraińskim, 1983-1914 [Polish] [French];
91. Braudel, Fernand: Material'na cyvilizacija, ekonomika i kapitalizm, XV-XVIII st. [Ukrainian] / Filipčuk, G. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1998. 3 v. Civilisation matérielle, économie et capitalisme, XVe-XVIIIe siècle [French];
92. Inalcık, Halil: Osmanskaja imperija: klasyčna doba, 1300-1600 [Ukrainian] / Galenko, O. / Kyjiv: Krytyka [Ukraine], 1998. 284 p. The Ottoman Empire: the classical age, 1300-1600 [English] [Turkish];
93. "Kolys' Černivci buly gebrejs'kym mistom ..." [Ukrainian] / Černivci: Molodyj bukovyneć [Ukraine], 1998. 112 p. "Czernowitz is gewen an alte, jidische schtot ...": überlebende berichten [German];
94. My - krymčany: nacional'ne rozmajittja pivostrova [Ukrainian] / Kononenko, D. / Symferopol': Tavarijs'kyj klub [Ukraine], 1998. 55 p. My - krymčane [Russian];
95. (Opredel'onnova, Tetjana): Krajinoznavstvo - Velykobrytaniya, ŠŠA [Ukrainian] / Donec'k: Centr pidgotovky abiturijentiv [Ukraine], 1998. 135 p. [English];
96. Rerih, Nikolaj Konstantinovič: Šambala [Ukrainian] / Storoženko, . / Kyjiv: Izumrudnaja Skrižal' [Ukraine], 1998. 398 p. Šambala [Russian];
97. Romanjuk, David: Pryborkannja Pravdy, abo Dobrodijnist', jak sposib žyttja [Ukrainian] / Gavanos, V. / Černivci: Rajonna drukarnja [Ukraine], 1998. 480 p. [Romanian].

1999 p.

UDC 0 (УДК 0) - Generalities, Bibliography... (3)

1. European Union: Jevropejs'ki standarty [Ukrainian] / Golovačova, I. V. / L'viv: Leonorm [Ukraine], 1999. 2 v. [English];
2. Juzvišin, I. J.: Informaciologija, abo Zakonomirnosti informacijnyh procesiv ta tehnologij v mikro- ta makrosvitah Vsesvitu [Ukrainian] / Zajceva, S. I. / Lugans'k: Shidnoukrajins'kyj deržavnyj universytet [Ukraine], 1999. 4 v. [Russian];
3. Propadnyk dlja neurjadovyh organizacij [Ukrainian] / Dovgan, L.; Tymofejuk, J. / L'viv: Spolom [Ukraine], 1999. 2 v. [Polish].

UDC 1 (УДК 1) - Philosophy, Psychology (6)

4. Arendt, Hannah: Stanovyšče ljudyny [Ukrainian] / Zubryc'ka, M. / L'viv: Litopys [Ukraine], 1999. 254 p. [English];
 5. Kołakowski, Leszek: Mini-lekciji na maksy-temy [Ukrainian] / Harčuk, R. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1999. 131 p. [Polish];
 6. Lévinas, Emmanuel: Miž namy: doslidžennja - dumki-pro-inšogo [Ukrainian] / Kuryns'kyj, V. / Kyjiv: Zadruga [Ukraine], 1999. 290 p. [French];
 7. Marcel, Gabriel: Homo viator [Ukrainian] / Šovkun, V. / Kyjiv: KM Academia [Ukraine], 1999. 317 p. Homo viator [French];
 8. Rajinder, Singh: Vnutrišnij i zovnišnij myr - za dopomogoju meditaciji [Ukrainian] / Rozgin, J. / Kyjiv: KM Academia [Ukraine], 1999. 119 p. [English];
 9. Seneca, Lucius Annaeus: Moral'ni lysty do Lucilija [Ukrainian] / Sodomora, A. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1999. 603 p. 2. ed. [Latin];
- UDC 2 (УДК 2) - Religion, Theology (16)**
10. Augustinus Aurelius, St: Spovid' [Ukrainian] / Mušak, J. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1999. 319 p. 3. ed. Confessiones [Latin];
 11. Blazejovsky, D.: Gerestejs'ka re-unija ta ukrajins'ka istoryčna dolja i nedolja [Ukrainian] / L'viv: kamenjar [Ukraine], 1999. 1335 p. [English];
 12. Bossis, Gabrielle: Vin i ja [Ukrainian] / Gavruščenko, L.; Sojka, B. / L'viv: Dobra kniga [Ukraine], 1999. 62 p. On i ja [Russian] [French];
 13. Božik, V.: Vični istyny: čomu ja v nyh virju? [Ukrainian] / Kravec', O. / L'viv: Svičado [Ukraine], 1999. 52 p. The eternal truths I believe and why [English];
 14. Cooper, Douglas: Osjagajučy velyke mystectvo ljubovi [Ukrainian] / Kyjiv: Džerelo žyttja [Ukraine], 1999. 151 p. [English];
 15. Giannaras, Chrištos: Variaciji na temu Pisen' Pisen' [Ukrainian] / Govorun, S. / Kyjiv: Sfera [Ukraine], 1999. 131 p. [Greek, Modern (1453-)];
 16. Hunter, Eva: Intronizacija Presvjatogo Isusovogo Sercja v rodyni [Ukrainian] / L'viv: Dobra knyga [Ukraine], 1999. 42 p. [English];
 17. Maliński, Mieczysław: Idu do tebe [Ukrainian] / Dubenko, A. / Kyjiv: Svičado [Ukraine], 1999. 73 p. Idę do ciebie [Polish];
 18. Shody u verhnju svitlycju - počatok šljahu do gynučogo svitu pid kerivnyctvom Svjatogo Duha [Ukrainian] / Kyjiv: Džerelo žyttja [Ukraine], 1999. 52 p. [Romanian];
 19. Schuré, Édouard: Isus: Misija Hrysta [Ukrainian] / Gerasymčuk, L. / Kyjiv: Grota [Ukraine], 1999. 73 p. Les grands initiés: esquisse de l'histoire secrète des religions [French];
 20. Schürmann, Heinz: Duhovna pracja [Ukrainian] / Lozyns'ka, N. / L'viv: Svičado [Ukraine], 1999. 70 p. Geistliches Tun [German];
 21. Theodorus Studita, St: Poučenja [Ukrainian], Nastavljannja, povčannja duhovnyh ditej na jihn'omu šljahu do Boga [Ukrainian] / Teodorovyč, G. / L'viv: Svičado [Ukraine], 1999. 226 p. Prepodobnago i Bogonosnago Otca našego Teodora igumena Studujskoj obiteli i ispovednika Oglasitel'nyja Poučenija i Zaveščanie [Russian] [Greek, Ancient (to 1453)];
 22. Tolstoj, Lev Nikolaevič: Učennja Hrysta, perekazane dlja ditej [Ukrainian] / Konončuk, T. / Kyjiv: Žyvycja [Ukraine], 1999. 125 p. [Russian];
 23. Valtorta, Maria: Bogočolovik: žyttja i strasti Gospoda našogo Isusa Hrysta [Ukrainian] / Kyjak, O. / L'viv: Misioner [Ukraine], 1999. 358 p. [German] [Italian];
 24. White, Ellen Gould: Zvelyčujte Isusa Hrysta [Ukrainian] / Doroga, I. V. / Kyjiv: Džerelo žyttja [Ukraine], 1999. 367 p. [Russian] [English];
 25. Wigglesworth, Smith: Til'ky viruj [Ukrainian] / Boječko, L. / Kyjiv: Lajf Pabliērs Internešnl [Ukraine], 1999. 223 p. [English]
- UDC 3 (УДК 3) - Law, Social Sciences, Educations (11)**
26. Analiz vygid i vytrat [Ukrainian] / Sokolik, S. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1999. 174 p. Benefit - cost analysis guide [English];
 27. Bernhem, W.: Vstup do prava ta pravovoji systemy SŠA [Ukrainian] / Kyjiv: Ukrajina [Ukraine], 1999. 554 p. [English];

28. European Union: Jevropejskyj Sojuz: konsolidovani dogovory [Ukrainian] / Petrus', J. / Kyjiv: Port-Royal [Ukraine], 1999. 206 p. [English];
29. Fuller, Lon L.: Anatomija prava [Ukrainian] / Komarova, N. / Kyjiv: Sfera [Ukraine], 1999. 144 p. Anatomy of the law [English];
30. Fuller, Lon L.: Moral' prava [Ukrainian] / Komarova, N. / Kyjiv: Sfera [Ukraine], 1999. 232 p. The morality of law [English];
31. Gwartney, James D.; Strup, Richard L.: Ščo kožen maje znaty pro ekonomiku ta dobrobyt [Ukrainian] / Kyjiv: Instytut demokratiji imeni Pylypa Orlyka [Ukraine], 1999. 134 p. [English];
32. Hayek, Friedrich August von: Pravo, zakonodavstvo ta svoboda [Ukrainian] / Komarova, N. / Kyjiv: Sfera [Ukraine], 1999. 3 v. [English];
33. Kaynes, John Maynard: Traktat pro grošovu reformu: zagal'na teorija zajnjatosti, procenta ta grošej [Ukrainian] / Kyjiv: Asociacija Ukrajins'kyh Bankiv [Ukraine], 1999. 189 p. A tract on monetary reform [English];
34. Pal, Leslie Alexander: Analiz deržavnoji polityky [Ukrainian] / Dzjub, I. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1999. 422 p. [English];
35. Weber, Norbert: Dydaktyčnyj posibnyk dlja magistrs'kogo navčal'nogo kursu "Ekonomika dovyllja ta pryrodnih resursiv" pri Ukrajins'komu deržavnomu lisotehničnomu universyteti [Ukrainian] / Dovgopolyj, Jaroslav / L'viv: s. n. [Ukraine], 1999. 91 p. [German];
36. Vaša dytyna i narkotyky [Ukrainian] / Veer, A.; Veer, M. / Kyjiv: Sfera [Ukraine], 1999. 31 p. [Dutch]
- UDK 5 (YDK 5) - Natural and Exact Sciences (2)**
37. Beženova, M. O.: Cikava matematyka [Ukrainian] / Donec'k: Stalker [Ukraine], 1999. 311 p. [Russian];
38. Nikiforov, R. A.: Biologija [Ukrainian] / Useinov, S. M. / Simferopol': Sonat [Ukraine], 1999. 158 p. [Russian].
- UDK 6 (YDK 6) - Applied Sciences (7)**
39. Kerivnyctvo z osnov proektnogo menedžmentu [Ukrainian] / Bušujeva, N.; Djetjarjuk, D. / Kyjiv: Ukrajinska asociacija upravlinnja proektamy [Ukraine], 1999. 197 p. [English];
40. Miriam ... čomu ty plačeš?: straždannja žinok pislja abortu [Ukrainian] / Šumyljak, F. / L'viv: Misioner [Ukraine], 1999. 135 p. [German];
41. (Rhee, Douglas J.): Klinika Villsa: diagnostyka i likuvannja očnyh hvorob [Ukrainian] / Fedorovyč, I. / L'viv: Medycyna svitu [Ukraine], 1999. 491 p. The Wills eye manuel: office and emergency room diagnostics and treatment of eye disease [English];
42. Platon: Dialogy [Ukrainian] / Kobiv, J. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1999. 393 p. 2. ed. [Greek, Ancient (to 1453)];
43. Pryrodno i nadijno: pryrodne planuvannja sim'ji [Ukrainian] / L'viv: Svičado [Ukraine], 1999. 88 p. Natürlich und sicher: natürliche Familieplanung [German];
44. Serov, V. V.; Strukov, A. I.: Patologična anatomija [Ukrainian] / Gejko, D. J.; Jakovcova, A. F. / Harkiv: Fakt [Ukraine], 1999. 863 p. Patologičeskaja anatomija [Russian];
45. Smith, D. K.: Posibnyk knygovydavcja [Ukrainian] / Zvynjac'kovs'kyj, V. / Kyjiv: Ljubit' Ukrajinu [Ukraine], 1999. 192 p. [English]
- UDC 8 (YDK 8) - Literature (21)**
46. Aaron, Daniel; Longfellow, Henry Wadsworth: Pisnja pro Gajavatu [Ukrainian] / Osel', O. / Kyjiv: Veselka [Ukraine], 1999. 222 p. The song of Hiwatha [English];
47. Andersen, Hans Christian: Kazky [Ukrainian] / Truba, I. / Kyjiv: Ukrajina [Ukraine], 1999. 325 p. [Danish];
48. Andersen, Hans Christian: Maty [Ukrainian] / Stravic'kyj, M. / Kyjiv: Veselka [Ukraine], 1999. 60 p. [Danish];
49. Baudelaire, Charles: Poeziji [Ukrainian] / Moskalenko, M.; Pavlyčko, D. / Kyjiv: Dnipro [Ukraine], 1999. 270 p. [French];
50. Camus, Albert: Postoronnyj [Ukrainian], Čuma [Ukrainian] / Harkiv: Fólio [Ukraine], 1999. 333 p. L'étranger [French], La peste [French];

51. De Mello, Anthony: Molytva žaby [Ukrainian] / Javors'kij, T. / L'viv: Svičado [Ukraine], 1999. 195 p. The prayer of the frog [English];
52. Goethe, Johann Wolfgang von: Skarbošukač [Ukrainian] / Škrobinec', J. / Užgorod: Zakarpats'ke oblasne upravlinnja statystyky [Ukraine], 1999. 71 p. Der Schatzgräber [German];
53. Goethe, Johann Wolfgang von: Vybrani tvorby [Ukrainian] / Kyjiv: Junivers [Ukraine], 1999. 143 p. [German];
54. Gombrowicz, Witold: Ščodennyk [Ukrainian] / Harčuk, R. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1999. 413 p. [Polish];
55. Handke, Peter: Žinka-šul'ga [Ukrainian], Korotkij lyst pered dovgym proščannjam [Ukrainian], Bez bažannja nemaje ščastja [Ukrainian] / Logvynenko, O. / Kyjiv: Junivers [Ukraine], 1999. 251 p. [German];
56. Hauff, Wilhelm: Karlyk Nis [Ukrainian] / L'viv: Avers [Ukraine], 1999. 23 p. [German];
57. Lefèvre, Pierre: Včytysja z žyttja: velyki pravdy v malyh istorijah [Ukrainian] / Lozyns'ka, N. / L'viv: Svičado [Ukraine], 1999. 178 p. Aus dem leben lernen [German];
58. Longfellow, Henry Wadsworth: Pisnja pro Gajavatu [Ukrainian] / Šarandaka, P. / Kyjiv: Russkoe sobranie [Ukraine], 1999. 71 p. The song of Haiwatha [English];
59. Maša ta vedmid' [Ukrainian] / Kyjiv: Leleka [Ukraine], 1999. 14 p. Maša i medved' [Russian];
60. Ovidius Naso, Publius: Ljubovni elegiji [Ukrainian], Mystectvo kohannja [Ukrainian], Skorbotni elegiji [Ukrainian] / Sodomora, A. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 1999. 299 p. [Latin];
61. Raspe, Rudolf Erich: Prygody barona Mjunhauzena [Ukrainian] / Tjutjunnyk, G. / Kyjiv: Grajlyk [Ukraine], 1999. 85 p. [German];
62. Perrault, Charles: Spjača krasunja [Ukrainian] / Kyjiv: Leleka [Ukraine], 1999. 14 p. [French];
63. Sartre, Jean-Paul: Tošnota [Ukrainian], Stena [Ukrainian] / Harjiv: Fólio [Ukraine], 1999. 397 p. [French];
64. Sespel, Mihail Kuzmič: Nastane čas [Ukrainian] / Rep'jah, S. P. / Černigiv: Desnjanjans'ka pravda [Ukraine], 1999. 95 p. [Chuvash];
65. Toman-Tomanek, Josef B.: Kvity gnivu [Ukrainian] / Nazarčuk, J. / Luc'k: Nadstyr'ja [Ukraine], 1999. 62 p. Kongresová turistika na jižní Moravě [Czech];
66. Troje prosjat [Ukrainian] / Kyjiv: Leleka [Ukraine], 1999. 14 p. [English];

UDC 9 (УДК 9) - History, Geography, Biography (4)

67. Christensen, Christian: Volju Ukrajini [Ukrainian] / Senjuk, O. / Kyjiv: Smoloskyp [Ukraine], 1999. 175 p. Frihet for Ukraina [Norwegian];
68. Krmann, Daniel: Podorožnij ščodennik [Ukrainian] / Bulah, G.; Bulah, O. / Kyjiv: Prosvita [Ukraine], 1999. 157 p. Itinerarium [Slovak];
69. Strelcev, V. J.: Nevynno ubijenni [Ukrainian] / Radevič-Vynnyč'kyj, J. / L'viv: s. n. [Ukraine], 1999. 181 p. [Russian];
70. Tocqueville, Alexis de: Pro demokratiju v Ameryci [Ukrainian] / Kyjiv: Vsesvit [Ukraine], 1999. 586 p. De la démocratie en Amérique [French].

2003 p.

UDC 0 (УДК 0) - Generalities, Bibliography... (3)

1. Hövelmann, Kai: 1000 katastrof Vsesvitu [Ukrainian] (ISBN: 966-661-071-X) / Kyjiv: Škola [Ukraine], 2003. 184, 2 p. [German];
2. Lenz, Nikolaus: 1000 zapytan' i vidpovidej [Ukrainian] (ISBN: 966-661-074-4) / Kyjiv: Škola [Ukraine], 2003. 268, 1 p. [German];
3. Lenz, Nikolaus: 1000 pytan' pro vse na sviti [Ukrainian] (ISBN: 966-661-023-X) / Kyjiv: Škola [Ukraine], 2003. 253, 2 p. [German].

UDC 1 (УДК 1) - Philosophy, Psychology (10)

4. Besnier, Jean-Michel: Rozdumy pro mudrist' [Ukrainian] (ISBN: 966-521-241-9) / Maričev, Je. / Kyjiv: Nika-Centr [Ukraine], 2003. 163, 1 p. [French];
5. Brown, Sylvia: Bog, tvorenie i instrumenty dlja žizni [Ukrainian] (ISBN: 966-7319-99-7) / Moskvič, N. / Kyjiv: Sofija [Ukraine], 2003. 382, 1 p. [English];

6. Cunningham, William H.; et al.: Kul'turne providnyctvo [Ukrainian] (ISBN: 966-586-104-2) / Kaganovs'kyj, O. B. / Harkiv: Karavela [Ukraine], 2003. 303 p., ill. [English];
 7. Foucault, Michel: Arheologija znannja [Ukrainian] (ISBN: 966-500-044-6) / Šovkun, V. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 2003. 325, 1 p. Archéologie du savoir [French];
 8. Hösle, Vittorio: Praktyčna filosofija v sučasnomu sviti [Ukrainian] (ISBN: 966-7035-54-9) / Jermolenko, A. / Kyjiv: Libra [Ukraine], 2003. 247 p. [German];
 9. Johnson, David W.: Social'na psihologija [Ukrainian] (ISBN: 966-518-186-6) / Homyk, V. / Kyjiv: KM Akademija [Ukraine], 2003. 285, 1 p., ill. Reaching out [English];
 10. Kodeks česti naukocvca, abo Etyčni normy ta dobri manery u nauci [Ukrainian] (ISBN: 966-7893-35-9) / Barvins'ka, A. S. / L'viv: Galyc. vyd. spilka [Ukraine], 2003. 31 p. [English];
 11. Merleau-Ponty, Maurice: Vydyme i nevydyme z rabočymy notatkamy [Ukrainian] (ISBN: 966-518-203-X) / Maričev, E. / KyjivM Akademija [Ukraine], 2003. 265, 1 p. Le Visible et l'invisible : suivi de notes de travail [French];
 12. Taylor, Victor E.; Winquist, Charles E.: Encyklopedija postmodernizmu [Ukrainian] (ISBN: 966-500-089-6) / Šovkun, V. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 2003. 503 p. Encyclopedia of Postmodernism [English];
 13. Walzer, Michael: Pro tolerantnist' [Ukrainian] (ISBN: 966-586-113-1) / Lupiško, M. / Harkiv: Karavela [Ukraine], 2003. 147 p. On toleration [English];
- UDC 2 (YDK 2) - Religion, Theology (24)**
14. Braun-Gałkowska, Maria: Dribni sprawy [Ukrainian] (ISBN: 966-561-312-X) / Teodorovyč, G. / L'viv: Monastyr Svjato-Ivanivska Lavra, L'viv: Svičado [Ukraine], 2003. 69, 3 p. Sprawy drobne [Polish];
 15. Dziuorach, Bogdan: Duhovne žyttja Monaha [Ukrainian] (ISBN: 966-561-311-1) / Teodorovyč, G. / L'viv: Svičado, L'viv: Monastyr Svjato-Ivanivska Lavra [Ukraine], 2003. 482, 1 p. Życie duchowe mnicha [Polish];
 16. Enns, Paul: Pidručnyk z bogoslov'ja [Ukrainian] (ISBN: 966-8424-01-8) / Marčak, T. / L'viv: Blagovisnyk Galyčyny [Ukraine], 2003. 757 p. The moody handbook of theology [English];
 17. Ferrero, Bruno: Kola na vodi [Ukrainian] (ISBN: 966-561-317-0) / Todorovyč, G. / L'viv: Monastyr Svjato-Ivanivska Lavra, L'viv: Svičado [Ukraine], 2003. 71, 1 p., ill. Kółka na wodzie [Polish] [Italian];
 18. Ferrero, Bruno: Tajemnicja červonyh rybok [Ukrainian] (ISBN: 966-561-300-6) / Ryms'ka, N. / L'viv: Monastyr Svjato-Ivanivska Lavra, L'viv: Svičado [Ukraine], 2003. 91, 4 p. Tajemnica czerwonych rybek [Polish] [Italian];
 19. Hrystyjans'ke žyttja za dobrotoljubijem [Ukrainian] (ISBN: 966-561-316-2) / Lemyk, M. / L'viv: Monastyr Svjato-Ivanivska Lavra [Ukraine], 2003. 211 p. [Russian];
 20. Ivancsó, István: Voskresennja [Ukrainian] (ISBN: 966-561-295-6) / Puškaš, L. / L'viv: Svičado, L'viv: Monastyr Svjato-Ivanivska Lavra [Ukraine], 2003. 53, 1 p., ill. Húsvét [Hungarian];
 21. Kallistos of Diokleia, metropolitan: Vnutrišnje carstvo [Ukrainian] (ISBN: 966-7888-52-5) / Mil'čevs'ka, V.; Volosevyč, I. / Kyjiv: Duh i litera [Ukraine], 2003. 224, 10 p. [English];
 22. Korczak, Janusz: Na samoti z Bogom [Ukrainian] (ISBN: 966-7888-53-3) / Irvanec', O. / Kyjiv: Duh i litera [Ukraine], 2003. 65, 1 p. Sam na sam bogiem : modlitwy tych, którzy się nie modlą [Polish];
 23. O'Brien, Bartholomew: K'jure z Arsu [Ukrainian] (ISBN: 966-561-299-9) / Ryms'ka, N. / L'viv: Svičado, L'viv: Monastyr Svjato-Ivanivska Lavra [Ukraine], 2003. 91, 3 p. The Curé of Ars [English];
 24. Raya, Joseph: Vinčannja [Ukrainian] (ISBN: 966-561-307-3) / Masljuh, A. / L'viv: Svičado, L'viv: Monastyr Svjato-Ivanivska Lavra [Ukraine], 2003. 74, 3 p. The christian marriage [English];
 25. Sala, Darlene: Vy - žinka ... Boža žinka [Ukrainian] (ISBN: 966-7774-55-4) / Božko, O. / Čerkasy: Smirna [Ukraine], 2003. 141 p. [English];
 26. Sala, Harold J.: Koly druzi prosjat' pro dopomogu [Ukrainian] (ISBN: 966-7774-46-5) / Jip, V. / Čerkasy: Smirna [Ukraine], 2003. 169 p. [English];
 27. Stanek, Edward: Piklujučis' pro sovyst' [Ukrainian] (ISBN: 966-579-131-1) / Golybard, je. / Kyjiv: Ukrajinskyj pys'mennyk [Ukraine], 2003. 159 p. W trosce o sumienie [Polish];

28. Ščyri rozpovidi pročanyna svojemu duhovnomu otcevi [Ukrainian] (ISBN: 966-561-293-X) / Kiči, D. / L'viv: Monastyr Svjato-Ivanivs'ka Lavra, L'viv: Svičado [Ukraine], 2003. 228, 1 p. [Russian];
29. Tajna, jaku zveršujemo [Ukrainian] (ISBN: 966-561-291-3) / Vovkogon, Ju. / L'viv: Monastyr Svjato-Ivanivs'ka Lavra, L'viv: Svičado [Ukraine], 2003. 104, 2 p. The mystery celebrated [English];
30. Tajna, jakoju živemo [Ukrainian] (ISBN: 966-561-318-9) / Masljuh, A. / L'viv: Svičado, L'viv: Monastyr Svjato-Ivanivs'ka Lavra [Ukraine], 2003. 122, 1 p. [English];
31. Tajna, v jaku virymo [Ukrainian] (ISBN: 966-561-301-4) / Masljuh, A. / L'viv: Monastyr Svjato-Ivanivs'ka Lavra, L'viv: Svičado [Ukraine], 2003. 97, 2 p. The mistery believed [English];
32. Thérèse de l'Enfant Jésus, Ste: Povist' pro odnu dušu, napisana neju samoju [Ukrainian] (ISBN: 966-8265-20-3) / Ivano-Frankivs'k: Nova Zorja [Ukraine], 2003. 218, 4 p., ill. Histoire d'une âme [French];
33. Veyne, Paul: Čy viryly greky u svoji mify? [Ukrainian] / Kravec, Ja. / L'viv: kamenjar [Ukraine], 2003. 168, 2 p. Les Grecs ont-ils cru à leurs mythes? [French];
34. Vipovid': posib. dlja katehyta, 6-j kl. [Ukrainian] (ISBN: 966-561-308-1) / Masljuh, A. / L'viv: Svičado, L'viv: Monastyr Svjato-Ivanivs'ka Lavra [Ukraine], 2003. 168, 1 p. [English];
35. Vipovid': katehyzm dlja 6-go kl. [Ukrainian] (ISBN: 966-561-309-X) / Masljuh, A. / L'viv: Monastyr Svjato-Ivanivs'ka Lavra, L'viv: Svičado [Ukraine], 2003. 145, 16 p., ill. [English];
36. White, Ellen Gould: Hrystis - Premožec' [Ukrainian] / Kyjiv: Džerelo žyttja [Ukraine], 2003. 383 p. [English];
37. Yannaras, Christos: Svoboda etosu [Ukrainian] (ISBN: 966-7888-40-1) / Verloka, V. / Kyjiv: Duh i litera [Ukraine], 2003. 251, 7 p., ill. [English].
- UDC 3 (УДК 3) - Law, Social Sciences, Educations (28)**
38. Aslund, Anders: Rozbudova kapitalizmu [Ukrainian] (ISBN: 966-7888-56-8) / Andrusevič, T. / Kyjiv: Duh i litera [Ukraine], 2003. 637 p., ill. [English];
39. Bourdieu, Pierre: Praktyčnyj gluzd [Ukrainian] (ISBN: 966-628-068-X) / Josipenko, O.; et al. / Harkiv: Ukrajin'skyj centr duhovnoj kul'tury [Ukraine], 2003. 528, 1 p. [French];
40. Bourne, Iain; Brown, Allan: Spervizor y social'nij roboti [Ukrainian] (ISBN: 966-7671-56-9) / Semygina, T. / Kyjiv: Pul'sary [Ukraine], 2003. 239 p. Social work supervisor [English];
41. Brown, Peter: Tilo i suspil'stvo [Ukrainian] / Timofijčuk, V. T. / Kyjiv: Megatajp [Ukraine], 2003. 517, 2 p. The body and society : men, women and sexual renunciation in early christianity [English];
42. Caillois, Roger: Ljudina ta sakral'ne [Ukrainian] (ISBN: 966-543-081-5) / Usyk, A. V. / Kyjiv: Vakler [Ukraine], 2003. 238, 17 p. L'homme et le sacré [French];
43. Edwardes, Warren: Ključovi finansovi instrumenty [Ukrainian] (ISBN: 966-520-018-6) / Semkiv, R. A. / Kyjiv: Vseuvyto, Kyjiv: Naukova dumka [Ukraine], 2003. 255 p., ill. Key financial instruments [English];
44. Eisler, Riane: Čaša ta meč [Ukrainian] (ISBN: 966-7841-62-6) / Komarova, N. / Kyjiv: Sfera [Ukraine], 2003. 321 p., ill. The chalice and the blade [English];
45. Fraser, Angus: Cygany [Ukrainian] (ISBN: 966-95968-3-1) / Onyško, A. / Kyjiv: Vsesvit [Ukraine], 2003. 358 p., ill. The Gypsies [English];
46. Freire, Paulo: Formuvannja krytyčnoji svidomosti [Ukrainian] (ISBN: 966-7305-69-9) / Dem'jančuk, O. / Kyjiv: Juniveras [Ukraine], 2003. 169, 1 p. [English];
47. Freire, Paulo: Pedagogika duši [Ukrainian] (ISBN: 966-01-0239-9) / Korunec', I. / Kyjiv: Veselka [Ukraine], 2003. 101, 2 p. Pedagogy of the heart [English];
48. Freire, Paulo: Pedagogika prygnoblenyh [Ukrainian] (ISBN: 966-7305-68-6) / Dem'jančuk, O. / Kyjiv: Junivers [Ukraine], 2003. 165, 1 p. Pedagogy of the oppressed [English];
49. Freire, Paulo: Včyteli jak pracivnyky kultury [Ukrainian] (ISBN: 966-7021-68-8) / Savčenko, S. / Harkiv: Akta [Ukraine], 2003. 263, 2 p. [English];
50. (vs'ka, N. I.; et al.): 2001 MFB: standarty audytu ta etyky [Ukrainian] (ISBN: 966-96293-0-6) / Jurkivs'ka, L. J.; Kulikov, S. O. / Kyjiv: Audytorna palata Ukrajinny [Ukraine], 2003. 710 p. [English];
51. Gellner, Ernest: Naciji ta nacionalizm [Ukrainian] (ISBN: 966-7128-41-5) / Kas'janov, G. / Kyjiv: Takson [Ukraine], 2003. 298, 1 p. Nations and nationalism [English];

52. Goldstein, Arnold P.: Trening umin' spilkuvanja [Ukrainian] (ISBN: 966-06-0272-3) / Homyk, V. / Kyjiv: Lybid' [Ukraine], 2003. 518, 1 p. The prepare curriculum [English];
53. Gozi, Sandro: Urjaduvannja v ob'jednanih Jevropi [Ukrainian] (ISBN: 966-8039-20-3) / Tyščenko, K. / Kyjiv: KIS [Ukraine], 2003. 285 p. [Italian];
54. Hamaguchi, Eshun: Ščo take japons'ka model' [Ukrainian] (ISBN: 966-518-238-2) / Kyjiv: KM Akademija [Ukraine], 2003. 135 p. [Japanese];
55. Ingram, Richard T.: Desjat' osnovnyh obov'jazkiv organu vrjaduvannja neprybutkovoji organizaciji [Ukrainian] (ISBN: 966-518-218-8) / Dyvajlo, V. / Kyjiv: KM Akademija [Ukraine], 2003. 32, 3 p. Ten basic responsibilities of nonprofit boards [English];
56. Jarvis, Robert: Spryjnattja v mižnarodnij polityci [Ukrainian] (ISBN: 966-586-114-X) / Fatija, S. I.; Grigor'jeva, M. Ju. / Harkiv: Karavela [Ukraine], 2003. 463 p. [English];
57. Kimmel, Michael S.: Genderovane suspil'stvo [Ukrainian] (ISBN: 966-7841-65-0) / Al'oškina, S. / Kyjiv: Sfera [Ukraine], 2003. 479 p., ill. [English];
58. Lakey, Berit M.: Vraduvannja neprybutkovykh organizacij [Ukrainian] (ISBN: 966-518-220-X) / Dybajlo, V. / Kyjiv: KM Akademije [Ukraine], 2003. 52, 3 p. [English];
59. Meier, Gerald Marvin; et al.: Osnovni problemy jekonomiky rozvytku [Ukrainian] (ISBN: 966-06-0282-0) / Olesnevyč, D.; et al. / Kyjiv: Lybid' [Ukraine], 2003. 684 p., ill. [English];
60. Owens, Robert G.: Organizacijna povedinka v osviti [Ukrainian] (ISBN: 966-586-112-3) / Hrystenko, O. V. / Harkiv: Karavela [Ukraine], 2003. 487 p., ill. [English];
61. Richthofen, Wolfgang von: Inspekciya praci [Ukrainian] (ISBN: 966-8063-21-15) / savčuk, L. V.; et al. / Harkiv: Milenium [Ukraine], 2003. 409 p. Labour inspection [English];
62. Sousenelle, Annick de: Symbolika ljuds'kogo tila [Ukrainian] (ISBN: 966-7767-61-2) / Borysjuk, Z. P. / Kyjiv: Znannja-Pres [Ukraine], 2003. 566 p., ill. Le symbolisme du corps humain: de l'arbe de vie au schéma corporel [French];
63. Stiglitz, Joseph E.: Globalizacija ta jiji tjarar [Ukrainian] / Iščenko, A. / Kyjiv: Akademija [Ukraine], 2003. 251 p., ill. Globalization and its discontents [English];
64. Tismaneanu, Vladimir: Povорот u politici [Ukrainian] / Gycenko, A. D. / Kyjiv: Megatajp [Ukraine], 2003. 320, 15 p. Reinventing politics: Eastern Europe from Stalin to Havel [English];
65. Vedung, Evert: Ocinjuvannja deržavnoji polityky i program [Ukrainian] (ISBN: 966-520-049-6) / Šul'ga, V. / Kyjiv: Vseuvyto [Ukraine], 2003. 350 p., ill. Public policy and program evaluation [English]Utvärdering i politik och förvaltning [Swedish].

UDK 5 (YDK 5) - Natural and Exact Sciences (3)

66. International Commission on Zoological Nomenclature: Mižnarodnyj kodeks zoologičnoji nomenklatury [Ukrainian] (ISBN: 966-96182-3-1) / Nekrutenko, Ju. / Kyjiv: B-ka ofic. vydan' [Ukraine], 2003. xliii, 175 p. International code of zoological nomenclature [English];
67. Kerrod, Robin; et al.: Kniga znan' u zapytannjah i vidpovidjah: Dynozavry. Drev. civilizacii. Vynahody. Zori ta planety [Ukrainian] (ISBN: 966-605-361-6) / Kyjiv: Mahaon-Ukrajina [Ukraine], 2003. 160 p. [English];
68. Lenz, Nikolaus: 1000 tajemnyč' planety Zemlja [Ukrainian] (ISBN: 966-661-029-9) / Kyjiv: Škola [Ukraine], 2003. 212, 3 p., ill. [German].

UDK 6 (YDK 6) - Applied Sciences (5)

69. Brämer, W.; Kreutzer, H.: Lytvo u zubotehničnij spravi [Ukrainian] (ISBN: 966-7337-09-X) / Barabah, R.; Jaremko, O. / L'viv: GalDent [Ukraine], 2003. 67 p., ill. [German];
70. Brunner, Richard J.: Lingvistyčni vensky v miždyscyplinarne dosliždennja afaziji [Ukrainian] (ISBN: 966-7893-44-8) / Bidjuk, I. D. / L'viv: Galyc. vyd. spilka [Ukraine], 2003. 28 p. [German];
71. (Dyker, David): Prjami inozemni investyciji ta tehnologičnyj transfer u post-radjans'kyh krajinah [Ukrainian] (ISBN: 966-8039-16-5) / jegorov, I. Ju. / Kyjiv: KIS [Ukraine], 2003. 191 p., ill. [English];
72. International Federation of Accountants: Zminy ta dopovnennja do čynnyh Standartiv audytu ta etyky Mižnarodnoji federaciji bughalteriv: Stanom na 1 sič. 2003 [Ukrainian] (ISBN: 966-96293-2-2) / Dovgoruk, L. Ja.; Ol'hovikova, O. L. / Kyjiv: Paritet-inform [Ukraine], 2003. 241 p. Handbook of International Auditing, Assurance, and Ethics Pronouncements [English];

73. Kawabata, Yasunari: Krajina snigu [Ukrainian], Tysjača žuravliv [Ukrainian] (ISBN: 966-500-047-0) / Dzjub, I. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 2003. 260, 2 p. [Japanese];

UDC 7 (УДК 7) - Arts, Games, Sport (1)

74. Klitschko, Vitali: Naš fitnes [Ukrainian] / Savčenko, I. / Kyjiv: Sofija [Ukraine], 2003. 192 p., ill. [German].

UDC 8 (УДК 8) - Literature (67)

75. Abreu Gómez, Ermilo; Allende, Isabel; Canepa, Aldo; Carpentier, Alejo; Ciro, Alegría; Cortázar, Julio; Diego, Eliseo; Feijóo, Samuel; Garcete, Carlos; García Márquez, Gabriel; Lillo, Baldomero; Sepúlveda, Luis; Borges, Jorge Luis; et al.: Latinoamerykans'ki povisti ta opovidannja [Ukrainian] (ISBN: 966-7116-66-2) / Žerdynivs'ka, M. / Kyjiv: Poezija [Ukraine], 2003. 198 p. [Spanish];

76. Akunin, Boris: Azazel' [Ukrainian] (ISBN: 966-03-1953-3) / Bojko, V. S. / Harkiv: Fólío [Ukraine], 2003. 253, 2 p. Azazel' [Russian];

77. Andersen, Hans Christian; Grimm, Jacob; Grimm, Wilhelm: Vovk i semero kozenjat [Ukrainian], Kresalo [Ukrainian] (ISBN: 966-8322-01-0) / Kyjiv: Oniks [Ukraine], 2003. 60, 2 p., ill. [Danish], [German];

78. Balzac, Honoré de: Balamutka [Ukrainian] (ISBN: 966-500-049-7) / Lisnjak, Ju. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 2003. 353, 1 p. [French];

79. Baum, Lyman Frank: Čarivnyk Krajiny Oz [Ukrainian] (ISBN: 966-661-204-6) / Pinčevs'kyj, M. / Kyjiv: Škola [Ukraine], 2003. 169, 3 p., ill. [English];

80. Baum, Lyman Frank: Mudrec' krajiny Oz [Ukrainian] (ISBN: 966-635-327-X, 966-635-398-9) (ISBN: 966-635-327-X, 966-635-398-9) / Solon'ko, L. / Harkiv: Most-Tornado [Ukraine], 2003. 188, 3 p. [English];

81. Berceo, Gonzalo de; Boscán, Juan; Garcilaso de la Vega; Gutierre de Cetina; Juan del Encina; López de Mendoza, Íñigo; Luis de León, brother; Manrique, Jorge; Ruiz, Juan, Arcipreste de Hita; Vicente, Gil; et al.: Nezasne polum'ja ljubovi: antologija isp. poezii XII-XX st. [Ukrainian] (ISBN: 966-8064-67-4) / Kryštal's'ka, O. / Luc'k: Volynska oblasna drukarnia [Ukraine], 2003. 178 p., ill. [Spanish];

82. Boccaccio, Giovanni: Dekameron [Ukrainian] (ISBN: 966-03-0705-0) / Lukaš, M.; Ševčenko, T. G. / Harkiv: Fólío [Ukraine], 2003. 670, 1 p., ill. Il Decamerone [Italian];

83. Butor, Michel: Peremina [Ukrainian] (ISBN: 966-7671-52-6) / Malec', G. / Harkiv: Pul'sary [Ukraine], 2003. 246, 1 p. [French];

84. Canetti, Elias: Zasliplennja [Ukrainian] (ISBN: 966-7305-85-6) / Logvinenko, O. / Kyjiv: Junivers [Ukraine], 2003. 509, 2 p., ill. [German];

85. Carroll, Lewis: Alisa v Krajini Čudes [Ukrainian] (ISBN: 966-635-327-X, 966-635-401-2) (ISBN: 966-635-327-X, 966-635-401-2) / Bušyna, G. / Harkiv: Most-Tornado [Ukraine], 2003. 108, 3 p. Alice's adventures in Wonderland [English];

86. Carroll, Lewis: Alisa v Krajini Čudes [Ukrainian] (ISBN: 966-635-327-X) / Bušyna, G. / Kyjiv: Most-Tornado [Ukraine], 2003. 221, 2 p., ill. [English];

87. Carroll, Lewis: Alisa v Krajini Čudes [Ukrainian], Alisa v Zadzerkalli [Ukrainian] (ISBN: 966-7047-35-0) / Kornijenko, V. / Kyjiv: A-BA-BA-GA-LA-MA-GA [Ukraine], 2003. 140, 2, 120, 2 p. Through the looking-glass [English], Alice's adventures in Wonderland [English];

88. Chanson de Roland: Pismja pro Rolanda [Ukrainian] (ISBN: 966-06-0279-0) / Paščenko, N.; Paščenko, V. / Kyjiv: Lybid' [Ukraine], 2003. 189, 1 p., ill. [French] La chanson de Roland [French, Old (842-ca.1400)];

89. Crichton, Michael: Sonce, ščo shodyt' [Ukrainian] (ISBN: 966-7058-48-4) / Železnjak, O. / Kyjiv: Bogdana [Ukraine], 2003. 534, 1 p. [English];

90. Defoe, Daniel: Robinzon Kruzo [Ukrainian] (ISBN: 966-7466-80-9) / Ključkovs'ka, M. I.; Zamihovs'ka, O. / L'viv: Avers [Ukraine], 2003. 243, 1 p. [English];

91. Dickens, Charles: Velyky spodivannja [Ukrainian] (ISBN: 966-03-1964-9) / Docenko, P. / Harkiv: Fólío [Ukraine], 2003. 474, 2 p. Great expectations [English];

92. Dobraczyński, Jan: Mag'dalyna [Ukrainian] (ISBN: 966-8265-00-9) / Kosar, O. / Ivano-Frankivs'k: Nova Zorja [Ukraine], 2003. 231 p. Magdalena [Polish];

93. Fitzgerald, Francis Scott: Velykyj Getsbi [Ukrainian] (ISBN: 966-03-2065-5) / Pinčevs'kyj, M. / Harkiv: Fólío [Ukraine], 2003. 395, 2 p. The great Gatsby [English];
94. Fowles, John: Aristos [Ukrainian] (ISBN: 966-7699-69-2) / Mel'nyk, V. / Vinnyčja: Tezys [Ukraine], 2003. 336 p. The aristos [English];
95. Goethe, Johann Wolfgang von: Faust [Ukrainian] (ISBN: 966-03-2021-3) / Lukaš, M. / Harkiv: Fólío [Ukraine], 2003. 398, 2 p. Faust [German];
96. Harasymowicz, Jerzy: Rusk'jy lihtar, abo Nebo lemkiw - poezija 1957-1999 : Povernennja do kraju nižnosti ; Veža melanhonii ; Mif pro svjatogo Jurija ; Jde do oseni ; Pidsumok zeleni ; Buduvannja liu ; Pol's'ki madonny ; Zelene gazdaistvo ; Znaky nad domom ; Bar na stavah, etc. [Ukrainian] (ISBN: 966-603-231-7) / Kalyneč', I. / L'viv: Svit [Ukraine], 2003. 463, 2 p., ill. [Polish];
97. Hauff, Wilhelm: Kazky: Kalif-čornoguz ; Vyzvolennja Fat'my ; Malen'kyj Muk ; Gadanyj prync ; Karlyk Nis ; Holodnoe serce [Ukrainian] (ISBN: 966-01-0232-1) / Ivanov, M.; Lebid', M. O. / Kyjiv: Veselka, Ternopil': Navč. kniga [Ukraine], 2003. 114, 2 p. [German];
98. Hein, Christoph: Villenbrok [Ukrainian] (ISBN: 966-7305-83-X) / Goreva, je. / Kyjiv: Junivers [Ukraine], 2003. 254, 1 p. Willenbrock [German];
99. Hesse, Hermann: Stepovyj vovk [Ukrainian] (ISBN: 966-500-084-5) / Popovič, je. / Harkiv: Osnovy [Ukraine], 2003. 250, 1 p. Der Steppenwolf [German];
100. Hoffmann, Ernst Theodor Amadeus: Kazky : Luskunčyk i myšačyj korol' [Ukrainian], Čuža dytyna [Ukrainian] (ISBN: 966-661-168-6) / Popvyč, je. / Kyjiv: Škola [Ukraine], 2003. 139, 1 p. [German];
101. Hoffmann, Ernst Theodor Amadeus: Maljuk Cahes [Ukrainian], Zolotyj gornec [Ukrainian], Volodar blih [Ukrainian], Žyttjeva filosofija kota Mura [Ukrainian] (ISBN: 966-03-1859-6) / Popovyč, Je.; Sakydon, S. / Harkiv: Fólío [Ukraine], 2003. 653, 2 p. [German];
102. Jacquotte, Philippe: Poezija 1946-1967 : Pugač ; Neviglas ; Vitroviji ; Uroky [Ukrainian] (ISBN: 966-) / Župans'kij, O. / Kyjiv: Junivers [Ukraine], 2003. 175 p., ill. [French];
103. Jerome, Jerome Klapka: Troje v odnomu čovni (jak ne rahuvaty sobaky) [Ukrainian] (ISBN: 966-500-059-4) / Docenko, R.; Lisnjak, Ju. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 2003. 369, 1 p. Three men in a boat (to say nothing of the dog) [English];
104. Kafka, Franz: Vybrani tvory: Proces ; Vyrok ; Perevtilennja [Ukrainian] (ISBN: 966-504-321-8) / Popovyč, Je.; Taraščuk, P. / Kyjiv: Geneza [Ukraine], 2003. 285, 1 p., ill. Der Prozess [German], Das Urteil, etc. [German];
105. Kipling, Rudyard: Kazky: Čomu v kyta taka gorljanka; Slonenja; Jak u Leoparda z'javilsja pljamy; Čomu v Hosoroga taka škura; Jak Metelyk tupnuv; Jak Krab gravsja morem; Prypovidka pro starogo Kenguru; jak z'javilsja na svit pancynyky; Jak u Verbljuda vyris gorb; Pro Kišku, ščo guljalja, jak sama sobi znala; Jak bulo napysano peršogo lysta; Jak bulo vynajdeno abetky; Rikki-Tikki-Tavi [Ukrainian] (ISBN: 966-7657-46-9) / Lisnjak, Ju.; Solon'ko, L. / Kyjiv: Škola [Ukraine], 2003. 154, 2 p. [English];
106. Kipling, Rudyard: Jak z'javylsja pancernyky ta inši kazki R. Kiplinga : Čomu u Nosoroga taka škura ; Zvidky v Kyta taka gorljanka ; Zvidky v Leoparda pljamy ; Jak z'javylsja Pancernyky ; Jak napysanyj peršyj list ; Jak z'javylsja perša abetka [Ukrainian] (ISBN: 966-679-772-0) / Bondarenko, E.; Varavin, I. S. / Harkiv: Ranok [Ukraine], 2003. 94, 1 p., ill. [English];
107. Kipling, Rudyard: Maugli : Braty Maugli ; Poljuvannaja Kaa ; Jak strah pryšov ; Tygr! Tygr! ; Našestja džungliv ; Knjazivs'kyj ankas ; Rudi sobaky ; Vesnjanyj gin [Ukrainian] (ISBN: 966-01-0133-X) / Artjušenko, M. S. / Kyjiv: Veselka, Ternopil': Navč. kinga [Ukraine], 2003. 167 p. [English];
108. Koltès, Bernard-Marie; et al.: Novitnja francuz'ka p'jesa [Ukrainian] (ISBN: 966-7305-82-1) / Kyjiv: Junivers [Ukraine], 2003. 271 p. [French];
109. Labiche, Eugène; Salacrou, Armand: Mizantrop [Ukrainian], Margarytka [Ukrainian] (ISBN: 966-8265-13-0) / Salyga, Ja. / Ivano-Frankivs'k: Nova Zorja [Ukraine], 2003. 110 p. Misanthrope [French], La Marguerite [French];
110. Lindgren, Astrid: Malyj i Karlson, ščo žyve na dahy [Ukrainian], Karlson prylytaje znov [Ukrainian], Novi prygody Karlsona, ščo žyve na dahy [Ukrainian] (ISBN: 966-) / Senjuk, O. / Kyjiv: Škola [Ukraine], 2003. 361, 1 p., ill. Lillebror och Karlsson på taket [Swedish], Karlsson på taket flyger igen [Swedish], Karlsson pa taket smyger igen [Swedish];

111. London, Jack: Sercja tr'oh [Ukrainian] (ISBN: 966-661-225-9) / Ivanov, M. / Kyjiv: Škola [Ukraine], 2003. 365, 2 p. [English];
112. Lewis, Clive Staples: Hroniky Naraniji (3:) Kin' i hlopčyk [Ukrainian] (ISBN: 966-561-310-3) / Man'ko, O. / L'viv: Monastyr Svjato-Ivanivs'ka Lavra, L'viv: Svičado [Ukraine], 2003. 166, 2 p. The chronicles of Naranja: The horse and his boy [English];
113. Lewis, Clive Staples: Velyke rozlučennja: Son [Ukrainian] (ISBN: 966-561-314-6) / Man'ko, O. / L'viv: Svičado, L'viv: Monastyr Svjato-Ivanivs'ka Lavra [Ukraine], 2003. 84, 1 p. The reat divorce: a dream [English];
114. Milne, Alan Alexander: Vinni-Puh [Ukrainian] (ISBN: 966-7047-30-X) / Solon'ko, L. / Kyjiv: A-BA-BA-GA-LA-MA-GA [Ukraine], 2003. 279, 1 p., ill. Winnie-the-Pooh [English];
115. Milne, Alan Alexander: Vinni-Puh ta vsi-vsi-vsi [Ukrainian] (ISBN: 966-661-184-8) / Zahoder, Boris / Kyjiv: Škola [Ukraine], 2003. 303 p., ill. [English];
116. Pagnol, Marcel: Spogady dytynstva: Slava mogo bat'ka ; Zamok mojeji materi ; Pora tajemnyč' ; Pora ljubovy [Ukrainian] (ISBN: 966-513-041-2) / Malec', G.; Perepadja, A. / Kyjiv: Obereg [Ukraine], 2003. 606, 1 p., ill. Le temps des amours [French], Le château de ma mère [French], Le temps des secrets [French], La gloire de mon père [French];
117. Raud, Eno: Muftyk, Pivčerevyčok i Mohoborod'ko [Ukrainian] (ISBN: 966-661-197-X) / Zavgorodnij, O. / Kyjiv: Škola [Ukraine], 2003. 251 p. Naksitrallid [Estonian];
118. Raud, Eno: Novi prygody Mutyka, Pivčerevyčka i Mohoborod'ka [Ukrainian] (ISBN: 966-661-223-2) / Zavgorodnij, O. / Kyjiv: Škola [Ukraine], 2003. 315, 1 p. Jälle need naksitrallid [Estonian];
119. Rodari, Gianni: Prygody Cybulino [Ukrainian] (ISBN: 966-661-082-5) / Illičevs'kyj, O. / Kyjiv: Škola [Ukraine], 2003. 281, 1 p. Le avventure di Cipollino [Italian];
120. Roth, Joseph: Gebreji u mandrah [Ukrainian] (ISBN: 966-7328-19-8) / Andruščenko, I. / Kyjiv: Jug [Ukraine], 2003. 83, 1 p. [German];
121. Rowling, Joanne K.: Garri Potter i kelyh vognju [Ukrainian] (ISBN: 966-7047-40-7) / Andruhovič, S.; Morozov, V. / Kyjiv: A-BA-BA-GA-LA-MA-GA [Ukraine], 2003. 669, 2 p. Harry Potter and the goblet of fire [English];
122. Saint-Exupéry, Antoine de: Malen'kyj prync [Ukrainian] (ISBN: 966-7657-93-0) / Perepadja, A. / Kyjiv: Škola [Ukraine], 2003. 141, 2 p. Le petit prince [French];
123. Scott, Walter: Ajevngo [Ukrainian] (ISBN: 966-) / Volkovič, A. N. / Harkiv: Most-Tornado [Ukraine], 2003. 381, 2 p. Ivanhoe [English];
124. Shakespeare, William: Gamlet, prync dans'kyj [Ukrainian] (ISBN: 966-500-064-0) / Grebinka, L. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 2003. 197, 1 p. Hamlet, prince of Denmark [English];
125. Shakespeare, William: Vybrane: Sonety ; Romeo i Džul'jetta ; Dvanadcjata nič, abo Jak hočete ; Gamlet, prync dats'kyj [Ukrainian] (ISBN: 966-661-179-1) / Kyjiv: Škola [Ukraine], 2003. 363, 2 p. [English];
126. (Smith, T.): Ljudyna: navč. posib. z anatomiji ta fiziologiji [Ukrainian] (ISBN: 966-7065-42-1) / L'viv: BaK [Ukraine], 2003. 240 p., ill. 3. ed. [English];
127. Stendhal: Parm'skyj monastyr [Ukrainian] (ISBN: 966-03-1789-1) / Palamarčuk, D. / Harkiv: Fólío [Ukraine], 2003. 476, 2 p. La Chartreuse de Parme [French];
128. Stevenson, Robert Louis: Ostriv skarbiv [Ukrainian] (ISBN: 966-01-0242-9) / Korec'kyj, Ju. / Kyjiv: Veselka [Ukraine], 2003. 203, 2 p. Treasure Island [English];
129. Thackeray, William Makepeace: Jarmarok sujety [Ukrainian] (ISBN: 966-03-2122-8) / Senjuk, O. / Harkiv: Fólío [Ukraine], 2003. 606, 1 p. Vanity fair [English];
130. Tolkien, John Ronald Reuel: Volodar persniv (1:) Hraniteli Persnja [Ukrainian], (2:) Dvi veži [Ukrainian] (ISBN: 966-03-1915-0, 966-03-1916-9) (ISBN: 966-03-1915-0, 966-03-1916-9) / Nemirova, A. V. / Harkiv: Fólío [Ukraine], 2003. 429, 2, 317, 2 p. The lord of the rings - The fellowship of the Ring ; The two towers [English];
131. Tolkien, John Ronald Reuel: Volodar persniv (3:) Povernennja korolja [Ukrainian] (ISBN: 966-03-1917-7) / Nemirova, A. V. / Harkiv: Fólío [Ukraine], 2003. 396, 2 p. The Lord of the Rings. The return of the King [English];

132. Tondini, Angelo: Magnolija: Tvoju napругu ; Upertu zymu ; Rozkryj že tajnu ; Ty u sum'jatti ; Najperša kvitka ; Mandrivka ; Kaskadom slipyt' ; Zymy porazku ; Mynuv rik cilyj ; Z dalekyh mandriv, etc. [Ukrainian] / Kurčenko, O. / Kyjiv: Kornijčuk [Ukraine], 2003. 157 p. [Italian];

133. Twain, Mark: Prygody Toma Sojjera [Ukrainian], Prygody Gekl'berri Finna [Ukrainian] (ISBN: 966-03-2118-X) / Mitrofanov, V.; Stešenko, I. / Harkiv: Fólío [Ukraine], 2003. 460, 2 p., ill. The adventures of Huckleberry Finn [English], The adventures of Tom Sawyer [English];

134. Verne, Jules: Zamok u Karpatah [Ukrainian] (ISBN: 966-7575-53-5) / Šudrja, M. / Kyjiv: Krynyca [Ukraine], 2003. 95 p. Le château des Carpathes [French];

135. Webster, Diana: Muzzy comes back: posibnyk dlja bat'kiv [Ukrainian] (ISBN: 966-7269-68-X) / Ažnjuk, B. M. / Kyjiv: Metodyka [Ukraine], 2003. 63 p., ill. [English];

136. Webster, Diana: Muzzy comes back: videoscenarij [Ukrainian] (ISBN: 966-7269-66-3) / Ažnjuk, B. M. / Kyjiv: Metodyka [Ukraine], 2003. 29 p. Bilingual ed. [English];

137. Wells, Herbert George: Mašyna času [Ukrainian] (ISBN: 966-03-1965-7) / Ivanov, M.; Palamarčuk, D. / Harkiv: Fólío [Ukraine], 2003. 477, 2 p. The time machine [English];

138. White, Ellen Gould: Hrystyjans'ka rodyna [Ukrainian] / Pervančuk, O. / Kyjiv: Džerelo žyttja [Ukraine], 2003. 447 p. [English];

139. Wilde, Oscar: Kazky: Ščaslyvyj Princ; Virnyj drug; Solovejko i trojanda; Nezvyčajna raketa; Junyj Korol'; Veleten'-sebeljubec'; Den' narodžennja Infanty; Hlopčyk-zirka [Ukrainian] (ISBN: 966-7657-84-1) / Korunec', I. / Kyjiv: Škola [Ukraine], 2003. 135, 2 p. The happy prince, etc. [English];

140. Wilde, Oscar: Portret Dorian Greja [Ukrainian] (ISBN: 966-661-163-5) / Docenko, R. / Kyjiv: Škola [Ukraine], 2003. 253, 1 p. The picture of Dorian Gray [English];

141. Wollard, Kathy: Čomu ce tak? [Ukrainian] (ISBN: 966-7857-26-3) / Sanduljak, M. / Harkiv: Klub simejnogo dozvillja [Ukraine], 2003. 300, 4 p. How come? [English]

UDC 9 (YDK 9) - History, Geography, Biography (8)

142. Conquest, Robert: Razdumy nad spljundrovanym storriččjam [Ukrainian] (ISBN: 966-500-034-9) / Mokrovol's'kyj, O. / Kyjiv: Osnovy [Ukraine], 2003. 373 p. [English];

143. Crowe, David M.: Istorija cygan Shidnoji jevropy ta Rosiji [Ukrainian] / Kanaša, V.P.; Rjabčuk, S.M. / Kyjiv: Megatajp [Ukraine], 2003. 374, 1 p. A history of gypsies of Eastern Europe and Russia [English];

144. DUBY, Georges: Doba soboriv [Ukrainian] (ISBN: 966-7305-91-0) / Borisjuk, Z.; Filipčuk, G. / Kyjiv: Junivers [Ukraine], 2003. 315, 2 p. Le temps des cathédrales [French];

145. Frank, Anne: Ščodennik [Ukrainian] (ISBN: 966-7841-60-X) / Tupajlo, M. / Kyjiv: Sfera [Ukraine], 2003. 282 p., ill. [German] [Dutch];

146. Gluvko, Rostyslav: Memorabilia [Ukrainian] (ISBN: 966-8013-83-2) / Jaciv, M. / L'viv: Afiša [Ukraine], 2003. 164, 3 p. [English];

147. Kahane, David: Ščodennik L'vivs'kogo getto [Ukrainian] (ISBN: 966-7888-60-6) / Špet, N. / Kyjiv: Duh i litera [Ukraine], 2003. 272 p. [English];

148. Krupnicki, Boris: Get'man Mazepa ta jogo doba [Ukrainian] (ISBN: 966-524-123-0) / Strukevyč, O. / Kyjiv: Ukrajina [Ukraine], 2003. 237, 1 p. [German];

149. Lagarce, Jean-Luc: Daleka krajina [Ukrainian] (ISBN: 966-7305-92-9) / Lazorko, D.; Todorjuk, D. / Kyjiv: Junivers [Ukraine], 2003. 140 p., ill. [French].

2005 p.

UDC 8 (YDK 8) - Literature (1)

1. Cerfolli, Fulvio; Ferrari, Marco: nciklopedija životnyh [Ukrainian] (ISBN: 966-605-271-7) / Kiev: Mahaon-Ukraina [Ukraine], 2005. 239 s., cv. il. [German].

2006 p.

UDC 8 (YDK 8) - Literature (2)

1. Šimanov, Aleksander P.; Šklovskij, Oleg M.: Černyj kot s oranževymi glazami [Ukrainian] (ISBN: 5-18-001012-8, 966-605-684-4) (ISBN: 5-18-001012-8, 966-605-684-4) / Stel'mah, O. / Kiev: Mahaon-Ukraina [Ukraine], 2006. 187, 4 s., il. Černyj kot s oranževymi glazami [Russian];

2. Witcher, Moony: Nina i zagadka Vos'moj Noty [Ukrainian] (ISBN: 966-605-675-5) / Kaminčuk, A.; Nikolaev, V. / Kiev: Mahaon-Ukraina [Ukraine], 2006. 386, 25 s., il. Nina e il Mistero dell'Ottava Nota [Italian].

2007 p.

UDC 8 (УДК 8) - Literature (5)

1. Dahle, Gro: Htozna-ščo, abo Svjato peršogo zuba [Ukrainian] (ISBN: 966-605-783-2) / Kyrpa, Galyna / Kyjiv: Mahaon-Ukraina [Ukraine], 2007. 110 s., ill. Djeveltanna [Norwegian, Bokmål];

2. Hamsun, Knut: Misteriji : romany - Misteriji ; Pan ; Viktorija [Ukrainian] (ISBN: 978-966-03-3815-9) / Kyrpa, H.; Pačarevs'kyj, L. / Harkiv: Folio [Ukraine], 2007. 477 s., pl., port. Mysterier [Norwegian, Bokmål], Pan [Norwegian, Bokmål], Viktoria [Norwegian, Bokmål];

3. Ibsen, Henrik: Rosmershol'm : dramatyčni tvory - Ljalkovyj dim ; Rosmershol'm [Ukrainian] / Senjuk, Ol'ha / Kyjiv: Žurnalist Ukrainy [Ukraine], 2007. 163 s. Et dukkehjem [Norwegian, Bokmål], Rosmersholm [Norwegian, Bokmål];

4. Vestly, Anne-Catharina: Babusja i vos'mero ditej u lisi : povisti [Ukrainian] (ISBN: 966-605-767-0) / Ivanyčuk, Natalja / Kyjiv: Mahaon-Ukraina [Ukraine], 2007. 122 s., ill. Mormor og de åtte ungene i skogen [Norwegian, Bokmål];

5. Vestly, Anne-Catharina: Vos'mero ditej, tato, mama i vantaživka : novisti [Ukrainian] (ISBN: 966-605-746-8) / Ivanyčuk, Natalja / Kyjiv: Mahaon-Ukraina [Ukraine], 2007. 179 s., ill. Åtte små, to store og en lastebil [Norwegian, Bokmål].

2008 p.

UDC 8 (УДК 8) - Literature (1)

1. Vestly, Anne-Catharina: Malen'ka podjaka vid Antona : povist' [Ukrainian] (ISBN: 978-966-605-867-9) / Ivanyčuk, Natalja / Kyjiv: Mahaon-Ukraina [Ukraine], 2008. 106 s., ill. En liten takk fra Anton [Norwegian, Bokmål].

ПЕРЕКЛАДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1991 р.

UDC 3 (УДК 3) - Law, Social Sciences, Educations (1)

1. Ukrainian Canadians in historical ties with the land of their fathers [English] / Kotolupov, Viktor; Ruzhitsky, Viktor / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Ukrainian]

UDK 5 (УДК 5) - Natural and Exact Sciences (10)

2. Bibik, Nadija Myhajlivna; Koval', Nina Stepanivna: Mir vokrug tebjja: učebnoe posobie dlja 2 klassa [Russian] / Kurbanov, N.I. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 4e izd. [Ukrainian];

3. Bibik, Nadija Myhajlivna; Koval', Nina Stepanivna: Tetrad' po oznakomleniju s okružajuščim mirom [Russian] / Koval', N.S. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 4e izd. Zošyt z oznajomlennja z navkolyšnim svitom dlja 2 klasu [Ukrainian];

4. Bogdanovyč, Myhajlo Vasylovovyč: Matematika [Moldavian] / Lazarovici, Ș.Gh. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Matematyka: pidručnyk dlja 2 klasu [Ukrainian];

5. Bogdanovyč, Myhajlo Vasylovovyč: Matematika [Russian] / Vajnerovskaja, T.V. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 5e izd. Matematyka: pidručnyk dlja 2 klasu [Ukrainian];

6. Bogdanovyč, Myhajlo Vasylovovyč: Matematyka [Polish] / Bułyk, Z. V. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Matematyka: pidručnyk dlja 2 klasu [Ukrainian];

7. Bogdanovyč, Myhajlo Vasylovovyč: Urok matematiki v načal'noj škole [Russian] / Šapovalenko, T.V. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Ukrainian];

8. Bogdanovyč, Myhajlo Vasylovovyč; Kočyna, Lidija Petrivna; Levšyn, Mykola Mykolajovyč: Matematika [Russian] / Kočina, L.P. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 2e izd. Matematyka: pidručnyk dlja 4 klasu [Ukrainian];

9. Kočyna, Lidija Petrivna; Mac'ko, Natalja Denisivna: Tetrad' po matematike dlja 3 klassa [Russian] / Tret'jačenko, T.G. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. 4e izd. Zošyt z matematyky dlja 3 klasu [Ukrainian];

10. Levšyn, Mykola Mykolajovyč: Caet la matematiča [Moldavian] / Cebotari, F.N. / Kyjiv: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Zošyt z matematyky dlja 2 klasu [Ukrainian];

11. Levšyn, Mykola Mykolajovyč: Matematikai munkafüzet [Hungarian] / Orosz, Ildikó / Užgorod: Radjans'ka škola [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Zošyt z matematyky dlja 2 klasu [Ukrainian].

UDC 8 (УДК 8) – Literature (7)

12. Little round bun [English] / Motorina, O. P. / Dnepropetrovsk: Promin' [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Bilingual ed. Kolobok [Ukrainian];

13. Malyk, Volodymyr Kyrylovovyč: Tajnyj posol. V 2 t. [1] [Russian] / Cvetkov, E. / Harkiv: Prapor [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Ukrainian];

14. Malyk, Volodymyr Kyrylovovyč: Tajnyj posol. V 2 t. [2] [Russian] / Cvetkov, E. / Harkiv: Prapor [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Ukrainian];

15. Narižnyj, Borys Nikitovyč: Ermolaj četvertak [Russian] / Karabutenko, Ivan / Kyjiv: Voenizdat [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Ukrainian];

16. Ševčenko, Taras Grygorovyč: Kacif [Multiple languages] / Karaban, P.; et al. / Kyjiv: Dnipro [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Ukrainian];

17. Stel'mah, Myhajlo Panasovyč: Detkam šapki grib kupil [Russian] / Tokmakova, I. / Kyjiv: Grajlyk [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Ukrainian];

18. The magic pot [English] / Didenko, I. / Dnepropetrovsk: TVO Dniprokniga [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. Bilingual ed. [Ukrainian];

UDC 9 (УДК 9) - History, Geography, Biography (1)

19. Koval', Myhajlo Vasylovovyč; et al.: Istorija Ukrainy: probnoe učebnoe posobie dlja 10 - 11 klassov [Russian] / Žajvoronok, V.V. / Kyjiv: Osvita [USSR (to 1991)], 1991. 1 v. [Ukrainian].

1995 p.

UDC 3 (YDK 3) - Law, Social Sciences, Educations (1)

1. Osnovy ekonomiki: probnyj učebnik dlja 11-go klassa obščebrazovatel'noj školy [Russian] / Stanuh, L. M.; Zadorožnyj, N. P. / Kyjiv: Zodiak & EKO [Ukraine], 1995. 240 p. [Ukrainian].

UDK 5 (YDK 5) - Natural and Exact Sciences (12)

2. Bibik, Nadija Myhajlivna; Koval', Nina Stepanivna: Okoščečko: yčebnoe posobie dlja 1-go klassa četyrehletnej načal'noj školy [Russian] / Falinskaja, L. F. / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1995. 64 p. 2. ed. [Ukrainian];

3. Bogdanovyč, Myhajlo Vasyl'ovyč: Matematika: učebnik dlja 2-go klassa četyrehletnej i 1-go klassa trehletnej načal'noj školy [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1995. 208 p. 6. ed. [Ukrainian];

4. Bogdanovyč, Myhajlo Vasyl'ovyč; Kočyna, Lidija Petrivna: Matematika: učebnik dlja 1-go klassa četyrehletnej načal'noj školy [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1995. 127 p. 8. ed. [Ukrainian];

5. Dombrovskij, Andrej Vladimirovič; et al.: Himija: organičeskaja himija, probnyj učebnik dlja 10-go klassa srednej školy [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1995. 161 p. [Ukrainian];

6. Gončarenko, Semen Ustinovič: Fizika: 11-j klass - probnoe učebnoe posobie dlja šk. III stupeni, gimnazij i liceev gumanitarnogo profilja [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1995. 287 p. [Ukrainian];

7. Gončarenko, Semen Ustinovič: Fizika: probnoe učebnoe posobie dlja šk. III stupeni, gimnazij i kalssov gumanitarnogo profilja, 10-j klass [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1995. 302 p. [Ukrainian];

8. Koval', Nina Stepanivna; Naročna, Lidija Kyrilivna: Prirodovedenie: učebnik dlja 3-go klassa četyrehletnej i 2-go trehletnej načal'noj školy [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1995. 144 p. 5. ed. [Ukrainian];

9. Koval', Nina Stepanivna; Naročna, Lidija Kyrilivna: Prirodovedenie: učebnik dlja 4-go klassa četyrehletnej i 3-go klassa trehletnej školy [Russian] / L'viv: Svit [Ukraine], 1995. 111 p. 2. ed. [Ukrainian];

10. Pogorelov, Aleksej Vasil'evič: Geometrija: učebnik dlja 10-11-h klassov srednej školy [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1995. 142 p. [Ukrainian];

11. Voznjak, Grigorij Mihajlovič; et al.: Matematika: probnyj učebnik dlja 5-go klassa srednej školy [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1995. 273 p. [Ukrainian];

12. Pogorelov, Aleksej Vasil'evič: Geometrija - planimetrija: učebnik dlja 7-9-h klassov srednej školy [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1995. 238 p. [Ukrainian];

13. Škil', Nikolaj Ivanovič; et al.: Algebra i načala analiza: probnyj učebnik dlja 10-11-h klassov srednej školy [Russian] / Škil', E. T.; Voljanskaja, E. E. / Kyjiv: Veža [Ukraine], 1995. 624 p. [Ukrainian].

UDC 8 (YDK 8) - Literature (1)

14. Ukrainische Volksmärchen [German] / Gruber, I. I. / Dnepropetrovsk: Sic [Ukraine], 1995. 139 p. Ukrajinski narodni kazky [Ukrainian].

UDC 9 (YDK 9) - History, Geography, Biography (5)

15. Agibalova, Ekaterina Vasil'evna; et al.: Vsemirnaja istorija - srednie veka: probnyj učebnik dlja 7-go klassa srednej školy [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1995. 368 p. [Ukrainian];

16. Donskoj, Grigorij Markovič; Duhopel'nikov, Vladimir Mihajlovič: Srednie veka - konec XV-seredina XVII: probnyj učebnik dlja 8-go klassa srednej školy [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1995. 159 p. [Ukrainian];

17. Kul'čyc'kyj, Stanislav Vladislavovyč; et al.: Istorija Ukrainy: probnyj učebnik dlja 10-11-h klassov srednej školy s ruskim jazykom obučenija (1-2) [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1995. 2 v. 2. ed. [Ukrainian];

18. Sergijenko, Grygorij Jakovyč; Smolij, Valerij Andrijojvyč: Istorija Ukrainy - s drevnejših vremen do konca XVIII v.: učebnoe posobie dlja 7-8-h klassov srednej školy [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1995. 256 p. [Ukrainian];

19. Šalaginov, Boris Borisovič; Šalaginova, Aleksandra Il'inična: Istorija drevnego mira: probnyj učebnik dlja 6-go klassa II-letnej srednej školy [Russian] / Kyjiv: Veža [Ukraine], 1995. 208 p. [Ukrainian];

1998 p.

UDC 3 (УДК 3) - Law, Social Sciences, Educations (3)

1. Veremyjčyk, Ivan Markovyč: Master i masterica [Russian] / Volkov, V. V. / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1998. 128 p. Master ta masteryca [Ukrainian];
2. Veremyjčyk, Ivan Markovyč: Masterovye ruki [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1998. 126 p. Masterovi ruky [Ukrainian];
3. Veremyjčyk, Ivan Markovyč: Masteri i tvori [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1998. 142 p. Majstruj ta tvory [Ukrainian].

UDK 5 (УДК 5) - Natural and Exact Sciences (15)

4. Bevz, Grygoryj P.: Algebra [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1998. 318 p. Algebra [Ukrainian];
5. Bogdanovyč, Myhajlo Vas'ylovyč; Kočyna, Lidija Petrivna: Matematika [Moldavian] / Čobotar', T. / L'viv: Svit [Ukraine], 1998. 126 p. 4. ed. Matematyka [Ukrainian];
6. Bogdanovyč, Myhajlo Vas'ylovyč; Kočyna, Lidija Petrivna: Matematyka [Polish] / Antonjak, J. / L'viv: Svit [Ukraine], 1998. 126 p. 4. ed. Matematyka [Ukrainian];
7. Bogdanovyč, Myhajlo Vas'ylovyč; Kočyna, Lidija Petrivna: Matematika [Hungarian] / Marton, . / L'viv: Svit [Ukraine], 1998. 126 p. 4. ed. Matematyka [Ukrainian];
8. Bogdanovyč, Myhajlo Vasyl'ovyč: Matematika [Russian] / Karaseva, L. N. / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1998. 238 p. Matematyka [Ukrainian];
9. Dombrovskij, Andrej Vladimirovič; et al.: Himija: organičeskaja himija [Russian] / Dombrovskij, Andrej Vladimirovič; Lukašov, S. M.; Lukašova, N. I. / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1998. 207 p. Himija: organična himija [Ukrainian];
10. Gončarenko, Semen Ustinovič: Fizika 9 [Russian] / Zubčenko, S. / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1998. 446 p. Fyzyka [Ukrainian];
11. Gončarenko, Semen Ustinovič: Fizika [Russian] / Zubčenko, N. / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1998. 286 p. 2. ed. Fyzyka [Ukrainian];
12. Koval', Nina Stepanivna; Naročna, Lidija Kyrlylivna: Prirodovedenie [Russian] / Bondarenko, L. / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1998. 110 p. 3. ed. Prirodoznavstvo [Ukrainian];
13. Koval', Nina Stepanivna; Naročna, Lidija Kyrlylivna: Prirodovedenie [Russian] / Bondarenko, L. / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1998. 143 p. 6. ed. Pryrodoznavstvo [Ukrainian];
14. Lytvynenko, G. N.; Malanjuk, M. P.; Voznjak, Grigorij Mihajlovič: Matematika [Russian] / Zubčenko, M. J. / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1998. 286 p. 3. ed. Matematyka [Ukrainian];
15. Pogorelov, Aleksej Vasil'evič: Geometria [Polish] / L'viv: Svit [Ukraine], 1998. 141 p. Geometrija [Ukrainian], Stereometrija [Ukrainian];
16. Pogorelov, Aleksej Vasil'evič: Geometria [Polish] / Gubčak, G. / Kyjiv: Svit [Ukraine], 1998. 239 p. Geometrija [Ukrainian], Planimetrija [Ukrainian];
17. Pogorelov, Aleksej Vasil'evič: Mértan [Hungarian], Planimetria [Hungarian] / Dovko, M. / Kyjiv: Svit [Ukraine], 1998. 20 p. 2. ed Geometrija [Ukrainian], Planimetrija [Ukrainian];
18. Pogorelov, Aleksej Vasil'evič: Mértan: témértan [Russian] / Dovko, M. / L'viv: Svit [Ukraine], 1998. 127 p. 2. ed. Geometrija: stereometrija [Ukrainian].

UDK 6 (УДК 6) - Applied Sciences (1)

19. Rudenko, T. S.: Introducere în geografia potențialului de resurse naturale [Moldavian] / Andriješ, F. Z. / Kyjiv: K.-M. Academia [Ukraine], 1998. 256 p. Vstup do geografiji pryrodno-resursnogo potencialu [Ukrainian].

UDK 8 (УДК 8) - Literature (2)

20. Bibik, Nadija Myhajlivna: Žuravlik [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1998. 109 p. Žuravlyk [Ukrainian];
21. Dragovoz, Georgyj Nykolaevyč: Moja otčizna - bitja doroga ... [Russian] / Hmel'nyckyj: Evrika [Ukraine], 1998. 42 p. [Ukrainian].

1999 p.

UDC 3 (YDK 3) - Law, Social Sciences, Educations (4)

1. Bajbara, Tetjana Mykolajivna; Koval', Nina Stepanivna: Tetrad' po prirodovedeniju [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1999. 80 p. [Ukrainian];
2. Bajbara, Tetjana Mykolajivna; Koval', Nina Stepanivna: Tetrad' po prirodovedeniju [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1999. 80 p. [Ukrainian];
3. Marčuk, E. K.: P'jat' let ukrajinskoj tragedii [Russian] / Žežera, E. / Kyjiv: LitSoft [Ukraine], 1999. 185 p. P'jat' rokiv ukrajinskoj tragediji [Ukrainian];
4. Ukraine, Republic of, Constitution: Constitution of Ukraine [English] / Kyjiv: House of literature on langues of peoples of Ukraine [Ukraine], 1999. 50 p. Konstytucija Ukrajiny [Ukrainian].

UDK 5 (YDK 5) - Natural and Exact Sciences (3)

5. Bogdanovyč, Myhajlo Vasylovych: Matematika [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1999. 222 p. 7. ed. [Ukrainian];
6. Bezv, Grygoryj P.; Bezv, V. G.: Rabočaja tetrad' po algebre: 8 klas [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1999. 63 p. [Ukrainian];
7. Bezv, Grygoryj P.; Bezv, V. G.: Rabočaja tetrad' po algebre: 9 klass [Russian] / Kyjiv: Osvita [Ukraine], 1999. 63 p. Rabočyj zošyt z algebry: 9 klas [Ukrainian].

UDK 6 (YDK 6) - Applied Sciences (3)

8. Kozijavkin, V.: El sistema de rehabilitación neurofisiológica intensiva: el método Kozijavkin [Spanish] / L'viv: Multi-M [Ukraine], 1999. 47 p. [Ukrainian];
9. Kozijavkin, V.: The intensive neurophysiological rehabilitation system: the Kozijavkin method [English] / L'viv: Multi-M [Ukraine], 1999. 47 p. [Ukrainian];
10. Timofeev, A. A.: Rukovodstvo po čeljustno-licevoj hirurgii i hirurgičeskoj stomatologii [Russian] / Kalinickij, V. I. / Kyjiv: Červona Ruta-Turs [Ukraine], 1999. 3 v. 2. ed. [Ukrainian].

UDC 8 (YDK 8) - Literature (5)

11. Kovalevskij, Aleksej: Vesna - Živana [Russian] / Harkiv: Prapor [Ukraine], 1999. 159 p. [Ukrainian];
12. Ševčenko, Taras Grygorovyč: Ausgewählte werke [German] / Kurella, A. / Kyjiv: Golovna specializovana redakcija literatury movamy nacional'nyh menšyn Ukrajiny [Ukraine], 1999. 69 p. Vybrani tvory [Ukrainian];
13. Ševčenko, Taras Grygorovyč: Výber z diela [Slovak] / Kokavec', J. / Kyjiv: Golovna specializovana redakcija literatury movamy nacional'nyh menšyn Ukrajiny [Ukraine], 1999. 77 p. Vybrani tvory [Ukrainian];
14. Stus, Vasyli': I kraj menja uslyšit [Russian] / Tabarev, V. / Zaporož'e: s. n. [Ukraine], 1999. 55 p. [Ukrainian];
15. Uzak' ve jak'yn Ševčenko [Tatar] / Simferopol': Dolja [Ukraine], 1999. 221 p. Dalekyj i blyz'kyj Ševčenko [Ukrainian].

2003 p.

UDC 2 (YDK 2) - Religion, Theology (1)

1. Lužeckyj, Ivan: Otče naš [Russian] (ISBN: 966-561-296-4) / Dvolytko, A. / L'viv: Monastyr Svjato-Ivanivs'ka Lavra, L'viv: Svičado [Ukraine], 2003. 254, 1 p. Otče naš [Ukrainian].

UDC 8 (YDK 8) - Literature (1)

2. Franko, Ivan Jakovyč: Ziv'jale lystja [Polish], [Russian] / Angel's'ka, K. / L'viv: kamenjar [Ukraine], 2003. 182, 1 p., ill. Threelilingual ed. [Ukrainian].

UDC 9 (YDK 9) - History, Geography, Biography (1)

3. Bandrovskij, Aleksandr Genrihovič: Istorija drevnego mira: učebnik dlja 6-go klasa [Russian] (ISBN: 966-504-154-1) / Tiščenko, A. Ju. / Kyjiv: Geneza [Ukraine], 2003. 319 p., ill. Istorija starodavn'ogo svitu [Ukrainian].

Наукове видання

Зоряна Антоніна Михайлівна

**Документний потік перекладів
як відображення
міжкультурної комунікації**

Монографія

Редактори: Тишкевич К. І., Тишкевич О.В.

Художнє оформлення: Нежинська Т. М.

Комп'ютерна верстка: Тишкевич О. В.

Підписано до друку 26.09.2017 р. 60x84 1/16.
Папір друк. апарат. Друк офсетний. Обл.-вид. арк. 10,7.
Умов. друк. арк. 10,93. Зам. 313. Тираж 300.

Видавець і виготовлювач
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
01015, м. Київ, вул. Лаврська, 9.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи
ДК № 3953 від 12.01.2011 р.